

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO BOK | 5 (10) 2019

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2018

Account results in agriculture and forestry 2018

Driftsgranskingar i jord- og skogbruk

Rekneskapsresultat 2018

*Account results in agriculture
and forestry 2018*

108. rekneskapsår

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Tittel	Driftsgranskingar i jord- og skogbruk. Rekneskapsresultat 2018
Utgivar	Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)
Utgivarstad	Oslo
Utgivingsår	2019
Tal sider	254
ISBN	978-82-17-02496-5
ISSN	2464-1189
Emneord	rekneskapsresultat, rekneskapsstatistikk, landbruksøkonomi, skogbruksøkonomi, driftsrekneskap, landbruksstatistikk

---

Om NIBIO

Instituttet forskar og leverer kunnskap om mat- og planteproduksjon, miljø, kart, arealbruk, genressursar, skog, foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) vart oppretta 1. juli 2015 som ein fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi handlar om utnytting og forvaltning av biologiske ressursar frå jord og hav. Motsatsen er ein fossil økonomi som byggjer på kol, olje og gass. NIBIO skal vere nasjonalt leiande for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til mattryggleik, berekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innanfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringar. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til bruk i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet elles.

NIBIO er eigd av Landbruks- og matdepartementet som eit forvaltningsorgan med særskilde fullmakter og eige styre. Hovudkontoret er på Ås. Instituttet har fleire regionale einingar og eit avdelingskontor i Oslo.

Forord   *Foreword*

Driftsgranskingane er eit forvaltningsoppdrag som NIBIO utfører for Landbruks- og matdepartementet. Den årlege undersøkinga viser status og utvikling for økonomien i landbruket og får fram verknadene av politikk og rammevilkår. Ho er såleis eit viktig verktøy for forvaltninga. Analysar av granskingsmaterialet gir dessutan grunnlag for rådgiving, forskning og undervisning.

Den årlege statusrapporten vert utarbeidd med utgangspunkt i skatterekneskapane til eit representativt og tilfeldig utval av gardbrukarar frå heile landet. For 2018 deltok 916 driftseiningar. Av desse var 123 med i driftsgranskingane i skogbruket.

Utanom skatterekneskapane har undersøkinga fleire datakjelder. Gardbrukarane som deltek, gir opplysningar om areal, avlingar og arbeidsinnsats. Landbruksdirektoratet, TINE og Nortura bidreg med nyttige registerdata. Rekneskapsførarane har ei viktig rolle ved at dei sender inn rekneskapane til NIBIO. Medverknaden til alle desse samarbeidspartnarane er avgjerande for at NIBIO kan produsere driftsgranskingane.

NIBIO sine kontor i Bergen, Bodø, Trondheim og Oslo gjennomfører driftsgranskingane saman.

The survey of account statistics for agriculture and forestry is carried out by NIBIO on commission of the Norwegian Ministry of Agriculture and Food. This annual survey presents financial status and long-term economic development of Norwegian farms. Effects of the current national politics and frame conditions are made visible. The survey makes an important tool to be used by public authorities and produces a basis for advisory, research and education.

The annual status report is based on tax accounts collected from a representative and random sample of Norwegian farmers located all over the country. As concerns 2018, 916 farms were involved in the survey for agriculture. Of this 123 took part in the separate forestry survey.

The survey utilizes complementary data sources in addition to the tax accounts. Participating farmers provide additional data on yields, labour input and use of farmlands. Norwegian Agricultural Agency, TINE and Nortura deliver essential information. The farmers' accountants contribute an important part by passing on the tax accounts to NIBIO. The efforts of all these collaborators are cardinal to NIBIO's ability to accomplish the survey.

The survey is produced by NIBIO's offices in Bergen, Bodø, Trondheim and Oslo.

Oslo, desember 2019

Hildegunn Norheim

Innhold *Contents*

	Side
SAMANDRAG.....	1
1 FORMÅL, UTVAL OG METODE	7
1.1 Formål	7
1.2 Prinsipp og metode for utval	7
1.3 Presentasjon av resultat	8
1.4 Inndelingskriterium	8
1.4.1 Jordbruket.....	8
1.4.2 Skogbruket.....	11
1.5 Representativitet.....	13
1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjøret.....	13
1.7 Resultatmål og resultatregning.....	14
1.7.1 Jordbruket.....	15
1.7.2 Skogbruket.....	16
1.7.3 Den samla inntekta til brukarfamilien	17
1.8 Andre tema i undersøkinga	17
1.8.1 Variasjon innanfor nokre driftsformer i jordbruket.....	17
1.8.2 Økologisk jordbruk.....	18
1.8.3 Mjølkeproduksjon med robot	18
1.9 Definisjonar og forklaring av omgrep.....	18
2 JORDBRUK. RESULTAT FRÅ 2018 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR	27
2.1 Innleiing.....	27
2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat.....	27
2.2.1 Arbeidsforbruk	27
2.2.2 Areal	28
2.2.3 Egedelar og investeringar.....	28
2.2.4 Avlingar.....	31
2.2.5 Husdyrproduksjon	31
2.2.6 Oppnådde produktprisar	33
2.2.7 Kostnader.....	35
2.2.8 Inntekter.....	36
2.2.9 Oppnådde driftsresultat	38
2.3 Gjennomsnittresultat og variasjonsanalysar for utvalde driftsformer	43
2.3.1 Produksjon av kumjøl og storfeslakt	43
2.3.2 Kumjølkeproduksjon og svinhald	64
2.3.3 Kumjølkeproduksjon og sauehald.....	65
2.3.4 Korndyrking	67
2.3.5 Sauehald	73
2.3.6 Geitehald	80
2.3.7 Korndyrking og svinhald.....	82
2.3.8 Produksjon av storfekjøtt.....	85
2.3.9 Andre driftsformer.....	86
2.3.10 Rangering av driftsformene etter lønsemd	89

3	SKOGBRUK. RESULTAT FRÅ 2018 OG UTVIKLINGSTREKK GJENNOM 10 ÅR	91
	.....	91
3.1	Grunnlagsmaterialet for granskinga	91
3.2	Framdrift	91
	3.2.1 Avverking og transport	91
	3.2.2 Arbeidskraft	92
3.3	Økonomisk oversikt	92
	3.3.1 Om dei valde presentasjonsmåtane	92
	3.3.2 Produksjonsinntekter	92
	3.3.3 Kostnader	93
	3.3.4 Resultat	94
	3.3.5 Investering og finansiering	94
	3.3.6 Balanse	95
3.4	Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2018	95
3.5	Tiårsoversikter	96
4	SAMLA ØKONOMISK RESULTAT FOR BRUKARFAMILIEN	103
4.1	Innleiing	103
4.2	Tilleggsnæringar	103
	4.2.1 Definisjonar og avgrensing	103
	4.2.2 Klassifisering av bruk med tilleggsnæring	104
	4.2.3 Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring	104
	4.2.4 Arbeidsinnsats i tilleggsnæring	108
	4.2.5 Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?	109
	4.2.6 Lønsemd i tilleggsnæringar	110
4.3	Balanse	110
	4.3.1 Egedelar	110
	4.3.2 Nettoinvestering utanom jordbruket	111
	4.3.3 Gjeld og eigenkapital	111
4.4	Nettoinntekt per familie	112
4.5	Tilgang på og bruk av middel	113
	4.5.1 Arbeidskapital	113
	4.5.2 Sparing	114
4.6	Skatt	117
4.7	Samanlikning med andre yrkesgrupper	121
	SUMMARY	123
1	PURPOSE, SAMPLE AND METHODS	131
1.1	Purpose	131
1.2	Principles and methods of sampling	131
1.3	Presentation	132
1.4	Criteria for classification	132
	1.4.1 Agriculture	132
	1.4.2 Forestry	133
1.5	Representativeness	133
1.6	Accounting principles	134
1.7	Result measures and calculations	135
	1.7.1 Agriculture	135
	1.7.2 Forestry	137
	1.7.3 Total net income for the farmer's family	137
1.8	Supplementary survey themes	138

1.8.1	Variation within certain categories of farming.....	138
1.8.2	Organic farming	138
1.8.3	Dairy farming with robot.....	138
1.9	Definitions and explanation of terms	139

HOVUDTABELLAR   *APPENDIX TABLES*

JORDBRUK. BRUKETS TOTALØKONOMI   *AGRICULTURE. FARM FINANCES*

1	Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar <i>Size of holdings, decares. Farmer's age .....</i>	148
2	Bruk av jordbruksarealet, dekar <i>Use of agricultural area, decares .....</i>	150
3	Avling, kg per dekar <i>Crop yields, kg per decare .....</i>	152
4	Avling, FEm per dekar <i>Crop yields, FUm per decare .....</i>	153
5	Storleik på buskapen, gjennomsnitt per bruk <i>Numbers of livestock per holding .....</i>	154
6	Husdyrproduksjon <i>Livestock production .....</i>	156
7	Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar <i>Labour input, hours per holding .....</i>	158
8	Oppnådde prisar på garden, kroner per kg/l/stk. <i>Prices at farm gate, NOK per kg/l/animal.....</i>	160
9	Eigedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding .....</i>	162
10	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture, NOK 1000 per holding .....</i>	166
11	Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk <i>Investments, depreciation, sales, grants and net investment in forestry, other occupations and private, NOK 1000 per holding .....</i>	168
12a	Eigedelar 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Assets on 31 December, NOK 1000 per holding .....</i>	170
b	Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk <i>Debts and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding .....</i>	172
13a	Variable kostnader, 1000 kroner per bruk <i>Variable costs, NOK 1000 per holding .....</i>	174
b	Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk <i>Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding .....</i>	176
14a	Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk <i>Output from crop products, NOK 1000 per holding .....</i>	178
b	Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot, 1000 kroner per bruk <i>Output from livestock products, price support not included, NOK 1000 per holding .....</i>	180
c	Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk <i>Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding .....</i>	182
15	Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk <i>Net mechanization costs, NOK 1000 per holding .....</i>	184
16	Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk <i>Operating results, agriculture, NOK 1000 per holding .....</i>	186
17	Drift og driftsresultat ved ulike driftsformer <i>Summary of accounts for different types of farming</i>	

a	Produksjon av kumjølke og storfeslakt <i>Combined dairy and beef farming</i>	188
b	Kumjølkeproduksjon og svinehald <i>Combined dairy and pig farming</i>	204
c	Kumjølkeproduksjon og sauehald <i>Combined dairy and sheep farming</i>	208
d	Korndyrking <i>Cereal production</i>	212
e	Korndyrking og svinehald <i>Combined cereal production and pig farming</i>	218
f	Sauehald <i>Sheep farming</i>	222
g	Geitehald <i>Production of goat's milk</i>	232
h	Produksjon av storfeslakt <i>Beef cattle farming</i>	234
18	Rekneskapssamandrag, 1000 kroner per familie <i>Summary of accounts, NOK 1000 per family</i>	242

SKOGBRUK *FARM FORESTRY*

19	Opplysningar om skogane og eigarane <i>Some characteristics of the forests and their owners</i>	244
20	Avverking og transport i skogbruket <i>Volume cut and logging, forestry</i>	245
21	Arbeidskraft i skogbruket <i>Labour input, forestry</i>	246
22	Produksjonsinntekt, kostnader og driftsoverskot i skogbruket <i>Output, costs and net income, forestry</i>	247
23	Driftsresultat i skogbruket <i>Operating result, forestry</i>	248
24	Driftsoverskot i jordbruk og skogbruk <i>Net income from agriculture and forestry</i>	249
25	Investeringar og finansiering innanfor skogbruket <i>Investments and financing, forestry</i>	250

OVERSIKT *OVERVIEW*

26	Alle bruk, 1954 - 2018 <i>All holdings, 1954-2018</i>	252
----	--	-----

Samandrag

Kort om undersøkinga

Driftsgranskingane skal vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien i jordbruket. Undersøkinga er avgrensa til gardsbruk der inntekta frå jordbruk utgjer ein viktig del av den samla inntekta til brukarfamilien.

Driftsgranskingane byggjer på skatterekneskapar som er omarbeidde til driftsrekneskapar. Rekneskapane kjem frå gardsbruk som er spreidde rundt i heile landet. For rekneskapsåret 2018 har 916 driftseiningar teke del i driftsgranskingane i jordbruket. 123 av driftseiningane har vore med i dei spesielle driftsgranskingane i skogbruket.

Driftsgranskingane omfattar gardsbruk med ei standard omsetning som minst svarer til kr 150 000.

Jordbruket

Arbeidsinnsats, areal og talet på husdyr

Omfanget av arbeidsinnsatsen i jordbruket i 2018, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, var 2 867 timar. Samanlikna med 2017 var det ein nedgang på 6 timar per bruk. Brukarfamiliane stod sjølve for 72 prosent av den registrerte arbeidsinnsatsen.

Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2018 var 402 dekar per bruk. Sett i høve til året før var jordbruksarealet til deltakarane i snitt 15 dekar større. Omfanget av leigd jord aukar frå år til år og kom opp i 195 dekar per bruk i 2018.

Avlsgrisar og sauer er dei dyreslaga som minka i tal på deltakarbruka frå 2017 til 2018. Fjørfe, kyr, «andre storfe» og «andre grisar» vart det fleire av. Tal geiter heldt seg uendra.

Eigedelar og investeringar

Verdien av eigedelane i jordbruket på deltakarbruka gjekk opp med 8 prosent i 2018, til kr 4 411 800 per bruk. Gjennomsnittleg bruttoinvestering var kr 521 800, og snittet for nettoinvestering var kr 203 100. Det er eit høgt nivå for nettoinvestering. Innanfor det siste tiåret er det berre 2013 som har hatt større tilsvarende sum. Den samanlikninga byggjer på at nettoinvesteringa i dei førre ni åra er omrekna til kroneverdien for 2018.

Avlingar, husdyrproduksjon og prisar

I 2018 hadde gjennomsnittsavlinga på deltakarbruka ein fôrverdi som svarte til 283 FEm per dekar. Avlingsnivået låg heile 22 prosent under gjennomsnittet for dei tre

førre åra. Både bygg, havre og kveite gav mykje lågare avlingar i 2018 enn i 2017. Sett i høve til gjennomsnittet for perioden 2015–2017 var 2018-avlingane av bygg, havre og kveite høvesvis 27 prosent, 47 prosent og 51 prosent mindre. Grovfôr gav også klart mindre avlingar i 2018 enn året før og heldt eit nivå som var 14 prosent lågare enn snittet for dei tre førre åra. Tørke i store delar av Sør-Noreg satte preg på avlingsåret 2018.

Mjølkeavdråttan per årsku i 2018 auka frå året før og var 3 prosent høgare enn middelavdråttan for 2015–2017. Ytinga til mjølkegeitene gjekk derimot ned, til eit nivå som ligg 6 prosent under gjennomsnittsytinga for dei tre førre åra. Produsert mengd saue- og lammekjøtt per vinterfôra sau i 2018 var ei aning høgare enn året før, men likevel på «vanleg nivå».

Blant dei vanlege jordbruksprodukta som deltakarane selde i 2018, hadde smågrisar sterkast prisfall frå året før. Svinekjøtt og storfekjøtt hadde også negativ prisutvikling. Kveite, bygg og havre hadde størst prisauke.

Kostnader og inntekter

Deltakarane sin gjennomsnittlege totalkostnad i jordbruket var 8 prosent større i 2018 enn i 2017. Summen for 2018 var kr 1 688 200 per bruk.

Deltakarane oppnådde i gjennomsnitt 4 prosent auke i samla produksjonsinntekt i jordbruket. Produksjonsinntekta i 2018 var kr 2 069 600 per bruk. Planteproduksjon bidrog med 9 prosent og husdyrhald med 57 prosent av totalbeløpet. Resten (34 prosent) kom frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

Sum utbetalt tilskot per deltakarbruk auka med 22 prosent frå 2017 til 2018.

Oppnådde resultat: Samla sett og for dei vanlegaste driftsformene

Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per bruk i driftsgranskingane gjekk ned med 11 prosent frå 2017 til 2018 og utgjorde i gjennomsnitt kr 381 400.

I 2018 vart det i snitt oppnådd kr 287 500 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka. Beløpet var 11 prosent lågare enn året før. Vederlaget til *familiens* arbeid og eigenkapital per årsverk i gjekk ned med 15 prosent, til kr 260 500. Familiens arbeidsforteneste per årsverk i 2018 var 16 prosent lågare enn året før og er utrekna til kr 244 700. Satsen for det kalkulerte rentekravet på innsett jordbrukskapital er halden på 2,0 prosent for begge åra. For åtte av dei driftsformene som er best representerte i driftsgranskingane, kan resultatata verte oppsummerte slik:

Produksjon av kumjølke og storfeslakt

314 av deltakarbruka i 2018 hadde denne driftsforma. I snitt hadde bruka i gruppa 29,6 årskyr og eit jordbruksareal på 442 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 321 500. Beløpet var 6 prosent lågare enn i 2017.

For 2018 er resultatata frå 19 økologiske mjølkebruk analyserte særskilt. På desse bruka vart det oppnådd eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 281 700. Summen er 17 prosent lågare enn tilsvarande resultat frå 2017.

Dei 104 deltakarane som dreiv mjølkeproduksjon med robot i 2018, oppnådde i gjennomsnitt kr 306 500 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Summen er 23 prosent lågare enn kva vi finn for deltakarbruk med same tal årskyr, men med andre typar mjølkesystem.

Kumjølkeproduksjon og svinehald

I denne gruppa var det 27 driftseiningar, som i gjennomsnitt hadde 36,7 årskyr og 33,7 avlsgrisar i 2018. Jordbruksarealet per driftseining var 411 dekar. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk låg 36 prosent lågare i 2018 enn året før og var kr 265 500.

Kumjølkeproduksjon og sauehald

Denne driftsforma galdt for 40 driftseiningar, som i snitt hadde 490 dekar jordbruksareal i 2018. Middels dyretal var 24,2 årskyr og 103 vinterfôra sauer. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 324 400, opp 1 prosent frå 2017.

Korndyrking

101 bruk høyrde til i denne gruppa. Middels storleik på jordbruksarealet var 404 dekar. Avlingssvikt på grunn av tørke sette eit sterkt preg på driftsforma. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var *minus* kr 83 600 i 2018.

Sauehald

For dei 126 driftseiningane med sauehald var gjennomsnittleg jordbruksareal i 2018 275 dekar. Talet på vinterfôra sauer per bruk var 166. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk utgjorde kr 196 000, opp så mykje som 51 prosent frå året før.

Geitehald

19 driftseiningar (av desse 13 i Nord-Noreg) hadde geitehald som driftsform. Middels jordbruksareal i gruppa var 205 dekar, og gjennomsnittsbruket hadde 137 årsgeiter i 2018. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk opp med 2 prosent frå året før, til kr 419 300.

Korndyrking og svinehald

Denne gruppa hadde 29 bruk. Gjennomsnittleg jordbruksareal i 2018 var 414 dekar, og bruka hadde i middel 48,2 avlsgrisar. Arbeid og eigenkapital hadde eit vederlag per årsverk på kr 273 400, ned heile 67 prosent frå året før.

Produksjon av storfekjøtt

Grappa hadde 86 driftseiningar i 2018. I gjennomsnitt var jordbruksarealet 408 dekar, og bruka omsette i middel 8 376 kg storfekjøtt. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 219 000. Resultatet var 3 prosent lågare enn i 2017.

Skogbruk

For dei 123 bruka som er med i driftsgranskingane i skogbruket, gjekk avverkinga i 2018 opp samanlikna med året før. Tømmerprisen gjekk også opp for dei fleste sortimenta.

Skogarealet på deltakarbruka i 2018 auka samanlikna med året før og var i gjennomsnitt i underkant av 1 500 daa. På desse eigedomane vart det i 2018 avverka 118 prosent av balansekvantumet (sjå kapittel 1.9), mot 107 prosent i 2017. Rekna per bruk vart det avverka 435 m³ i gjennomsnitt. Det var om lag 50 m³ meir enn året før. I alt vart 93 prosent av tømmeret drive fram av entreprenørar i 2018. Her inngår også bygningstømmer og anna virke til eigen bruk.

I 2018 gjekk produksjonsinntekta opp med kr 46 000, til kr 176 000. Større avverkning og høgare prisar ligg bak auken. Samtidig auka totale kostnader berre med kr 1 000 og utgjorde kr 94 000. Medan driftskostnadene auka, var det ein kraftig nedgang for netto skogkultur. Derfor auka dei totale kostnadene berre marginalt frå 2017 til 2018. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk dermed opp med kr 45 000, til kr 82 000 i 2018. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 23 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2018. Året før var tilsvarande del 9 prosent.

Dersom vi set inn tarifføløn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, vert gjennomsnittleg overskot i 2018 kr 62 000. Det er kr 36 000 meir enn i 2017.

Prisen på selt virke på deltakarbruka var kr 396 per m³ i 2018, mot kr 332 i 2017. Det har vore klar auke i prisane for både skurtømmer og massevirke av bartre medan det har vore ein liten prisnedgang for spesialtømmer og sams virke. Landbruksdirektoratet har rekna ut prisen på selt virke i 2018 til kr 410, noko som er kr 60 over prisen frå 2017. Den totale avverkninga i Noreg i 2018 bestod av 55 prosent skurtømmer og 38 prosent massevirke. Blant bruka i skogbruksgranskingane er delen til skurtømmer litt høgare, medan delen til massevirke er lågare enn landsgjennomsnittet.

Utrekna per m³ var all produksjonsinntekt til deltakarane i 2018 kr 405 per m³. Kostnadene kom opp i kr 217 per m³. Dette gav eit driftsoverskot på kr 188 per m³. Tilsvarande tal for 2017 var kr 338, kr 241 og kr 97 per m³.

Familien la ned i gjennomsnitt 49 arbeidstimar i skogbruket i 2018. Samalikna med 2017 har det vore ein nedgang på 12 prosent. Den årlege arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familiane ligg no rundt 1 720 timar.

Investeringane i 2018 utgjorde 34 prosent av resultatet før skogkultur, mot 107 prosent året før. Lågare investeringar og høgare resultat før skogkultur bidrog til denne nedgangen. Av investeringane i 2018 vart 107 prosent dekte av skogfond medan 56 prosent vart dekte av offenlege tilskot og eigen arbeidsinnsats. Anna finansiering var derfor negativ, noko som tyder på at investeringane var overfinansierte. Sjå kapittel 1.3.5 for ytterlegare forklaring. I gjennomsnitt stod det i overkant av kr 69 000 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2018. Det er kr 10 000 meir enn året før. Årsaka til at behaldninga har auka, er at skogeigarane har satt inn meir på skogfondet enn kva som er blitt brukt på ulike skogkulturtiltak gjennom året.

Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

Tilleggsnæringar

Tilleggsnæring er definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket (til dømes areal, bygningar og maskinar). På 82 prosent av bruka som var med i driftsgranskingane for 2018, er det registrert tilleggsnæring. Inntektene frå sal av varer og tenester innan tilleggsnæring (omsetninga) var større enn kr 20 000 på 65 prosent av deltakarbruka. I gjennomsnitt for alle deltakarbruk *med* tilleggsnæring i 2018 var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 97 700.

Balanse

Verdien av alle egedelane til den gjennomsnittlege brukarfamilien i driftsgranskingane auka med 8 prosent i løpet av 2018, til kr 8 060 200 ved slutten av året. Da var verdien fordelt med 76 prosent på anleggsmiddel og 24 prosent på omløpsmiddel¹. Ved utgangen av 2018 var 37 prosent av omløpsmidla bankinnskot og kontantar. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 55 prosent.

Samla nettoinvestering utanom jordbruket i 2018 var kr 72 600 i gjennomsnitt for deltakarane. Av den summen gjekk kr 59 500 til private egedelar.

Total gjeld per deltakarbruk auka med 12 prosent frå slutten av 2017 til utgangen av 2018, da beløpet var kr 3 969 500. Eigenkapitalen auka i snitt med 3 prosent i løpet av året, til kr 4 090 600. Ved slutten av 2018 var gjeldsprosenten 49, to prosentpoeng høgare enn eitt år før.

Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta er den samla inntekta til familien, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår. Gjennomsnittleg nettoinntekt per deltakarfamilie var kr 945 600 i 2018, 1 prosent ned frå 2017.

---

¹ Sjå kapittel 1.9 for forklaring av omgrep.

Jordbruk bidrog med 36 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på deltakarbruka i 2018. Delen til lønsarbeid var 43 prosent medan tilleggsnæring, anna næring og skogbruk hadde delar på høvesvis 7 prosent, 4 prosent og 2 prosent.

Tilgang på og bruk av middel

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. I løpet av 2018 auka arbeidskapitalen med 7 prosent i snitt for alle deltakarbruk, til ein gjennomsnittsverdi på kr 1 329 500. Familiane i driftsgranskingane sparte i snitt kr 155 900 i 2018. Sparinga svarte til 4 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

Skatt

Sidan år 2000 har skatt og frådrag i jordbruksinntekta (jordbruksfrådraget) vore ein del av inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. For skatteåret 2018 var maksimalt jordbruksfrådrag kr 166 400 per bruk. Eit inntektsuavhengig frådrag på kr 63 500 ligg i botnen. Sats ut over dette har vore 38 prosent. For å oppnå maksimal skattereduksjon for 2018 måtte skattytaren ha ei næringsinntekt i jordbruket på minst kr 334 300. Deltakarane i driftsgranskingane i 2018 hadde i gjennomsnitt eit jordbruksfrådrag på kr 133 300 og ein oppnådd skattereduksjon på kr 30 600. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i 2018 er rekna ut til kr 51 300 per deltakarbruk og kr 33 000 per årsverk. Skattereduksjonen påverkar ingen av dei sentrale resultatmåla for jordbruket som driftsgranskingane publiserer. Men frå og med rekneskapsåret 2007 nyttar driftsgranskingane eit supplerande driftsresultat: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. Der er inntektsverknaden av jordbruksfrådraget teken omsyn til.

Samanlikning med andre yrkesgrupper

I 2018 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 60 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Tilsvarande del for det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 67 prosent.

1 Formål, utval og metode

1.1 Formål

Hovudformålet med driftsgranskingane er å vise årlege resultat og meir langsiktige utviklingslinjer for økonomien på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang.

Driftsgranskingane har desse delmåla:

- Presentere økonomiske data for jordbruksbedrifter av ulik storleik, med ulike driftsformer og med forskjellig geografisk plassering
- Gi grunnlag for samanlikning med annan nasjonal og internasjonal statistikk
- Leggje grunnlag for vidare forskning og utgreiing
- Gi grunnlag for rådgiving og undervisning
- Gi innspel til offentleg politikk og forvaltning
- Dokumentere den samfunnsøkonomiske verdiskapinga som skjer i landbruk og tilknytte næringar

Sidan 1950 har talet på deltakarbruk i driftsgranskingane stort sett halde seg i underkant av 1 000. Ved val av bruk er det lagt vekt på at driftsgranskingane skal vere representative for den delen av landbruket kor ein viktig del av inntekta til brukarfamilien kjem frå sjølve bruket. For 2018 har driftsgranskingane 916 deltakarbruk.

Frå og med 1964 har nokre av bruka også vore med i særskilde skogbruksgranskingar. Talet på bruk i skogbruksgranskingane for 2018 er 123.

Tilleggsnæringar til tradisjonelt landbruk er eit eige tema i driftsgranskingane. Det same gjeld effekten av jordbruksfrådraget på skatt. Økologisk drift og mjølkeproduksjon med robot er undertema i kapitlet om driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt».

1.2 Prinsipp og metode for utval

Uttaket av nye bruk er basert på tilfeldig trekkjing frå Landbruksdirektoratet sitt register over tilskotsøkjjarar. Frå og med rekneskapsåret 2013 vert utvalet gjort etter standard omsetning. Uttrekte brukarar skal ha ei standard omsetning som minst svarer til kr 150 000. Det er omfanget av drifta, og ikkje økonomisk resultat på det enkelte bruket, som er kriterium for utvalet. Sjå meir om standard omsetning i kapittel 1.9.

Deltaking i driftsgranskingane er frivillig. Det er inga avgrensing på kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Rundt 10 prosent av deltakarbruka vert skifta ut årleg.

Deltakarar i skogbruksgranskingane må ha skog med eit balansekvantum på minst 50 m³.

1.3 Presentasjon av resultat

Om det er fem eller færre bruk i ei gruppe, vert ikkje gruppegjennomsnittet gitt opp. Bruka i denne gruppa tel likevel med i dei totale gjennomsnittsresultata.

1.4 Inndelingskriterium

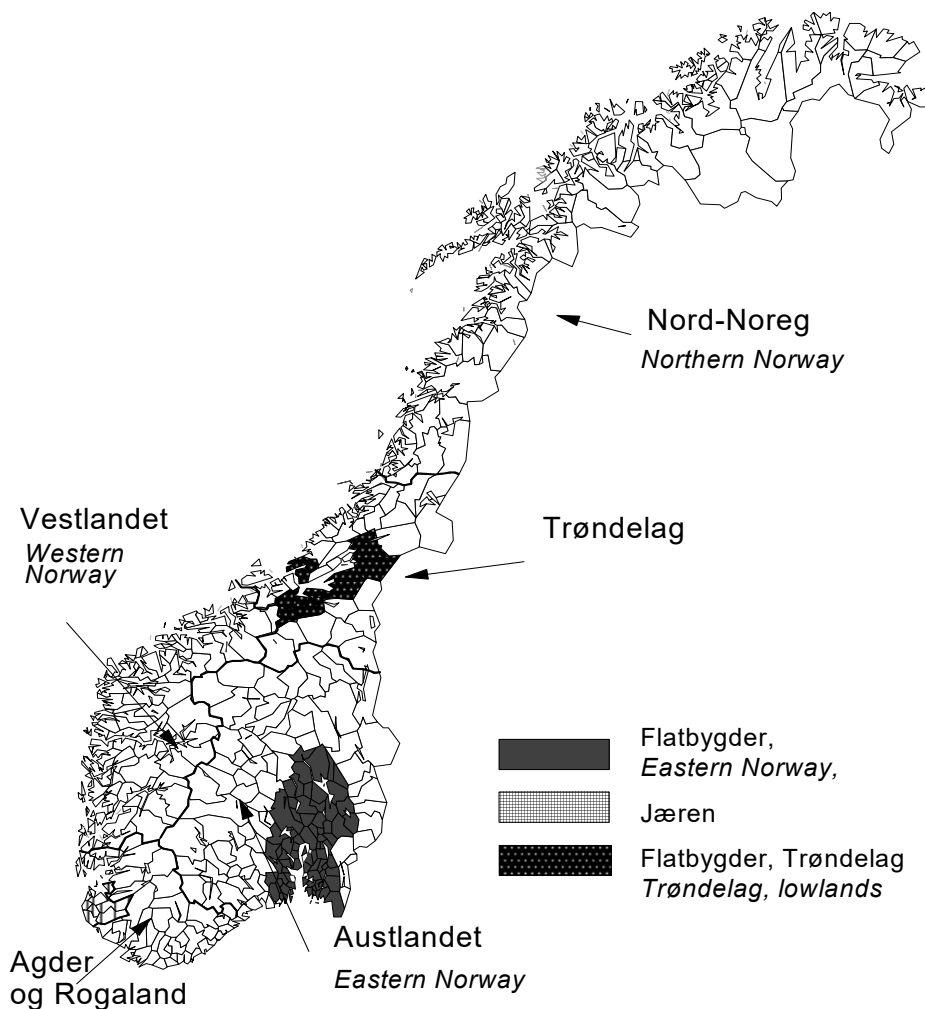
1.4.1 Jordbruket

Regionar

Inndelinga i regionar går fram av figur 1.1. Austlandet og Trøndelag er delte i underområda «flatbygder» og «andre bygder» medan Jæren er skild ut som eit eige underområde i Agder og Rogaland. Årsaka er at flatbygdene og Jæren har vesentleg betre grunnlag for jordbruksproduksjon enn resten av dei respektive regionane.

Storleiksgrupper

Deltakarbruka vert delte inn i grupper etter storleiken på jordbruksarealet, slik som vist i tabell 1.1. Gruppa «under 50 dekar» er utelaten i nokre tabellar. Talet på bruk i den gruppa er lågt, og bruka er lite einsarta.

Figur 1.1 Regioninndeling som vert nytta i driftsgranskingane i jordbruket
 Regional classification used in account statistics for agriculture

Tabell 1.1 Deltakarbruka delte på regionar og storleiksgrupper

Survey holdings classified by regions and by farm size

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	Alle Bruk <i>All holdings</i>
	Flat-Bygder <i>Low-lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat-Bygder <i>Low-lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
0–50	5		5	2	7				19
50–100	4	3	3	3	16	2		2	33
100–200	22	27	9	16	34	4	4	14	130
200–300	35	34	14	22	46	12	23	26	212
300–500	50	43	20	26	51	34	33	32	289
>500	65	36	14	23	26	22	11	36	233
Alle <i>All</i>	181	143	65	92	180	74	71	110	916

Driftsformer

Bruka vert delte på driftsformer ut frå arealbruk og husdyrhald. Produksjonsgreiner som utgjer mindre enn 10 prosent av total produksjon på bruket, kjem ikkje til uttrykk i driftsformkoden. Dersom meir enn 40 prosent av jordbruksarealet vert brukt til kornproduksjon på eit bruk som også har husdyrdrift, vert driftsforma kombinert korn/husdyr. Av dei 916 bruka som er med i driftsgranskingane for 2018, er 742 klassifiserte i ei av dei åtte driftsformene som er med i hovudtabell 17. Resten av bruka har anten meir enn to hovudproduksjonar eller ei driftsform som er mindre vanleg. Tabellane 1.2 og 1.3 gir oversikt over korleis deltakarbruka er fordelte.

Tabell 1.2 Deltakarbruka delte på regionar og driftsformer

Survey holdings classified by regions and by types of farming

Region <i>Region</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vest-landet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	Alle bruk <i>All holdings</i>
	Flat-bygder <i>Low-lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Jæren	Andre bygder <i>Other parts</i>		Flat-bygder <i>Low-lands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>		
Kumjølkk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>	25	38	19	30	79	20	39	64	314
Kumjølkk og svin <i>Dairy and pig farming</i>	1		13	4	7	1		1	27
Kumjølkk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>		4	8	10	15		1	2	40
Korn <i>Cereal production</i>	65	16			1	15	4		101
Korn og svin <i>Cereal production and pig farming</i>	15	2			1	9	2		29
Sau <i>Sheep</i>	6	32	5	18	30	4	10	21	126
Geit <i>Goat's milk</i>		3			3			13	19
Storfeslakt <i>Beef farming</i>	14	22	1	10	12	10	12	5	86
Andre <i>Others</i>	55	26	19	20	32	15	3	4	174
Alle <i>All holdings</i>	181	143	65	92	180	74	71	110	916

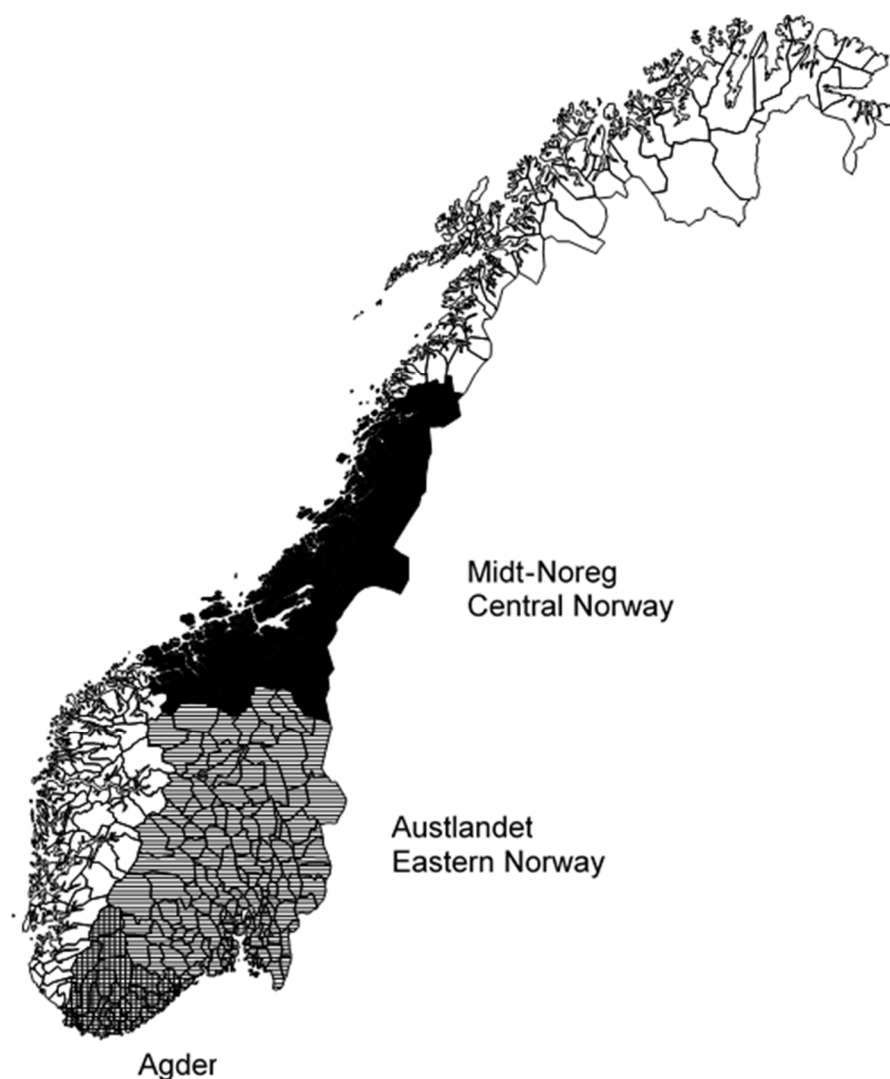
Tabell 1.3 Deltakarbruka delte på storleiksgrupper og driftsformer*Survey holdings classified by farm size and by types of farming*

Storleiksgruppe, dekar <i>Farm size, decares</i>	0–50	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>
Driftsform <i>Type of farming</i>							
Kumjølkk og storfeslakt <i>Dairy and beef farming</i>			29	71	116	98	314
Kumjølkk og svin <i>Dairy and pig farming</i>			2	7	10	8	27
Kumjølkk og sau <i>Dairy and sheep farming</i>			3	6	13	18	40
Korn <i>Cereal production</i>	1	1	16	29	31	23	101
Korn og svin <i>Cereal production and pig farming</i>			5	5	13	6	29
Sau <i>Sheep</i>		6	34	48	27	11	126
Geit <i>Goat's milk</i>		2	9	4	4		19
Storfeslakt <i>Beef farming</i>		2	13	16	35	20	86
Andre <i>Others</i>	18	22	19	26	40	49	174
Alle <i>All holdings</i>	19	33	130	212	289	233	916

1.4.2 Skogbruket

Regionar

Alle skogeigedomane i utvalet ligg i barskogområda. Det er brukt følgjande inndeling i regionar: Austlandet, Agder og Midt-Noreg. Regionen Midt-Noreg er samansett av Trøndelagsfylka, Helgeland i Nordland fylke og Møre og Romsdal fylke nord for Romsdalsfjorden. Inndelinga er altså noko annleis i skogbruksdelen enn i jordbruksdelen, sjå figur 1.2.

Figur 1.2 Regioninndeling som vert nytta i skogbruksgranskingane
Regional classification used in account statistics for farm forestry

Avverking kvantum

Bruka er grupperte etter avverking for sal. Bruk utan avverking, eller med avverking berre til eigen bruk på garden og til familien, vert samla i ei eiga gruppe. Det totale avverka kvantumet på bruket i året vert nytta som inndelingskriterium for bruk som har hatt avverking for sal. Dette er gjort for å vise korleis det økonomiske resultatet avheng av produsert mengd. Desse storleiksgruppene er nytta for samla avverking:

- < 100 m³
- 100–199 m³
- 200–399 m³
- ≥ 400 m³

1.5 Representativitet

Drøftinga av representativitet er avgrensa til å gjelde jordbruksdelen av driftsgransk-
ingane. For skogbruksdelen gjer det låge deltakartalet, i tillegg til at vi manglar
oppdatert nasjonalt samanlikningsgrunnlag, at ei slik drøfting er mindre aktuell.

I tabell 1.4 er deltakarbruka samanlikna på storleik med «alle» bruk i landet, slik desse
siste er presenterte i Statistisk sentralbyrå (SSB) sin jordbruksstatistikk. Jordbruks-
statistikken til SSB omfattar alle bruk, ikkje berre dei med yrkesmessig drift.
Samdrifter utan areal tel der som eigne einingar og kjem i gruppa med minst areal.
Dermed er ikkje samanlikningsgrunnlaget «skreddarsydd» for driftsgransk-
ingane. Trass i det gir tabell 1.4 eit signal om at i driftsgransk-
ingane er dei minste bruka under-
representerte og bruk over 200 dekar overrepresenterte. I driftsgransk-
ingane har det
vore avgjerande å byggje opp store nok grupper av deltakarbruk innanfor dei viktigaste
driftsformene. Derfor har omsynet til representativitet innan bruksstorleik til ein viss
grad vore nøydd til å vike. Det vert lagt vekt på å behalde omtrent uendra deltakartal
innanfor kvart enkelt fylke frå år til år. Over tid vil ein likevel justere talet på deltakar-
bruk i kvart fylke, i tråd med endring av faktisk tal bruk i fylka og endra totalt utval.

Tabell 1.4 Fordeling på storleiksgrupper. Deltakarbruk kontra alle bruk i landet. Prosent

*Distribution of farm size. Survey sample versus all holdings involved in national agricultural
statistics. Percentage*

Arealgrupper, dekar per bruk <i>Farm size, decares per holding</i>	Driftsgransk- ingane <i>Survey of account statistics</i>			SSB sin jordbruksstatistikk ² <i>National agricultural statistics (Statistics Norway)</i>		
	2010	2017	2018	2010	2017	2018
0–50	2	2	2	13	13	13
50–100	6	4	4	17	17	17
100–200	24	16	14	29	27	26
200–500	54	54	55	33	32	32
> 500	14	24	25	8	11	12

1.6 Prinsipp for rekneskapsoppgjeret

For kvart deltakarbruk omarbeider NIBIO skatterekneskapan til ein driftsrekneskap.
Nedanfor følgjer ei oversikt over dei viktigaste særtrekka ved driftsrekneskapan, sett i
høve til ein skatterekneskap.

- I driftsrekneskapan vert *ubetalt arbeid* som er utført av kårfolk eller andre utanom brukarfamilien, registrert med timetal og rekna som leigd arbeid. Berre dei faktisk betalte lønsutgiftene vert førte som *kostnad* under leigd arbeid.
- I driftsrekneskapan er det klarare skiljelinjer mellom *jordbruk*, *skogbruk*, *andre typar næringsverksemd* og *privat* enn det vi finn i skatterekneskapan. Dette fører

² Kjelder: Landbruksteljing 2010 og Jordbruksstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

til at enkelte inntekts- og kostnadspostar i skatterekneskapen heilt eller delvis kan verte overførte, til dømes frå jordbruk til skogbruk, i driftsrekneskapen.

- Driftsrekneskapen deler produksjonsinntekta i jordbruket i tre hovudgrupper: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot og andre inntekter. I skogbruket vert denne inndelinga nytta: Virkesinntekter, driftstilskot og andre inntekter. I både jordbruks- og skogbruksdelen er kostnadene grupperte i faste og variable kostnader.
- Dei enkelte inntekts- og kostnadspostane i driftsrekneskapen er korrigererte for endringar i balanseverdier.
- Buskapen vert, som hovudprinsipp, verdsett etter slakteverdi i driftsrekneskapen. I skatterekneskapen er buskap verdsett etter variable tilverkingkostnader.
- Det vert nytta lineære avskrivningar i driftsrekneskapen medan skatterekneskapen bruker saldoavskrivningar.
- Vinst og tap ved avhending av anleggsmiddel vert skrivne ned eller avskrivne i driftsrekneskapen. Skatterekneskapen nyttar vinst- og tapskonto.
- Lager av sjølvproduserte varer for sal vert i driftsrekneskapen verdsett til den verdien ein meiner varene har for sal. Skatterekneskapen nyttar variable kostnader ved tilverking.
- I driftsrekneskapen vert det sett inn vederlag for familiens arbeid på nyanlegg. Dette vederlaget vert ført i balansen ut frå tariff løn og lagt saman med resten av anleggskostnadene. Samtidig vert vederlaget skilt ut frå jordbruks- og skogbruksdrifta som ein eigen inntektspost.
- Driftsrekneskapen har med data for tilgang på og innsats av ulike ressursar. For jordbruket vert jordbruksareal, arealdisponering, arbeidsinnsats og oppnådde avlingar registrerte. For skogbruket vert balansekvantum, samt enkelte tekniske data ved drifta, registrerte.
- I skatterekneskapen vert resultatet for skogbruket fastsett som eit gjennomsnittresultat for dei fem siste åra, på eigedomar med aktiv jordbruksdrift. I driftsrekneskapen vert det faktiske resultatet frå det enkelte rekneskapsåret brukt.
- Skogfond vert i driftsrekneskapen behandla som fondsavsetningar. Det vil seie at trekte beløp ikkje vert utgiftsførte i trekkåret, og at beløp som vert betalte tilbake, ikkje vert inntektsførte i utbetalingsåret.
- Skogsveganlegg vert utgiftsførte direkte i skatterekneskapen, men vert ført i balansen i driftsrekneskapen.

1.7 Resultatmål og resultatrekning

I driftsgranskingane nyttar vi fleire resultatmål. Samanhengen mellom dei, og korleis dei vert rekna ut, går fram i det følgjande.

1.7.1 Jordbruket

- Produksjonsinntekt
- Variable kostnader
- = **Dekningsbidrag**
- Faste kostnader eksklusive avskrivningar
- = Resultat før avskrivningar
- Avskrivningar
- = **Driftsoverskot**

Driftsoverskotet er den godtgjersla familien får for eige arbeid og for eigen og lånt kapital. Fordelinga av driftsoverskotet på arbeidsvederlag og forrenting av kapital vert gjort på fleire måtar:

- 1) Driftsoverskot
  - Rentekrav på kapital bunden i jordbruket
  - = Familiens arbeidsforteneste
  - + Kostnader til leigd arbeid
  - = **Lønsevne**

- 2) Driftsoverskot
  - Innsett verdi av familiens arbeid
  - = **Forrenting**

- 3) Driftsoverskot
  - + Kostnader til leigd arbeid
  - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
  - = **Vederlag til arbeid og egenkapital**

- 4) Vederlag til arbeid og egenkapital
  - + Inntektsverknad av jordbruksfrådrag
  - = **Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital**

- 5) Driftsoverskot
  - Jordbruket sin del av gjeldsrenter og kår
  - = **Vederlag til familiens arbeid og egenkapital**

Familiens arbeidsforteneste, vederlag til arbeid og egenkapital (også det skattejusterte vederlaget) og vederlag til familiens arbeid og egenkapital vert ofte rekna ut per årsverk á 1 845 registrerte timar. Arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, vert da slegne saman med familiens arbeidstimar. Lønsevna vert oftast rekna per arbeidstime.

I kapittel 1.9 er det gjort greie for detaljar ved utrekning av det skattejusterte vederlaget til arbeid og egenkapital.

Rentekravet for 2018 er sett til 2 prosent av verdien på egedelar i jordbruket, som for dei tre ára før. For ára 2009 - 2014 er det brukt 3 prosent. Satsen for rentekrav vert fastsett på grunnlag av rentenivået i marknaden.

1.7.2 Skogbruket

Resultatmåla i skogbruksdelen er bygde opp annleis enn i jordbruksdelen. Det er utrekna lønsemd både *før* og *etter* skogkulturtiltak.

Det vert ikkje teke omsyn til endringar i den ståande trekapitalen ved resultatrekninga i skogbruket.

- Produksjonsinntekter
- Kostnader eksklusive skogkultur
- = **Resultat før skogkultur**
- Skogkultur (netto)
- = **Driftsoverskot**

Eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien vert sett inn. Dette vert gjort for å kunne samanlikne avverkingskostnadene med tilsvarende tal frå annan skogstatistikk.

- Bruttoinntekt ved avverking
- Variable kostnader inklusive kalkulert verdi av eige arbeid
- = **Rånetto**
- + Andre inntekter
- = Resultat før avskrivning
- Avskrivningar
- = Driftsresultat før skogkultur
- Skogkultur (netto) inklusive kalkulert verdi av eige arbeid
- = **Driftsresultat**
- +/- Skogfond
- = Driftsresultat etter skogfond

1.7.3 Den samla inntekta til brukarfamilien

Nettoinntekt vert nytta som eit uttrykk for den samla inntekta til brukarfamilien. Ein reknar ut nettoinntekta på følgjande måte:

	Driftsoverskot jordbruk
+	Driftsoverskot skogbruk
+	Driftsoverskot tilleggsnæring
+	Driftsoverskot andre næringar
+	Løsinntekt og pensjonar
+	Familiens arbeid på nyanlegg (innsett verdi)
+	Renteinntekter
=	Samla arbeidsvederlag og forrenting
-	Renteutgifter
-	Kår
=	Nettoinntekt

Det private forbruket til brukarfamilien vert rekna ut frå nettoinntekta:

	Nettoinntekt
-	Verdiregulering debet (tap på krav, gåver etc. som er gitt)
+	Verdiregulering kredit (barnetrygd, motteken arv, mottekne gåver etc.)
-	Sum eigenkapital i utgåande balanse (UB)
+	Sum eigenkapital i inngåande balanse (IB)
-	Betalte skattar
=	Privatforbruk

1.8 Andre tema i undersøkinga

1.8.1 Variasjon innanfor nokre driftsformer i jordbruket

Bak gjennomsnittresultata kan det skjule seg store variasjonar frå bruk til bruk. Spreiinga i talmaterialet innanfor driftsformene «produksjon av kumjolk og storfe-slakt», «korndyrking» og «sauehald» vert drøfta i kapittel 2.3. Drøftinga baserer seg på presentasjon av middelveidiar for «den beste» og «den svakaste» tredelen av bruka i gruppa. Kva variabel ein grupperer etter, er avhengig av driftsform.

1.8.2 Økologisk jordbruk

Debio er kontrollinstans for økologisk produksjon i Noreg. I slutten av 2018 hadde 2 057 norske gardsbruk drift som var godkjend som økologisk. Totalt sett var det i underkant av 40 000 gardbrukarar som søkte om produksjonstilskot i 2018.

Dei økologiske areala utgjorde 4 prosent av totalt norsk jordbruksareal i 2018. Å ta med areal i karen i tillegg gir totalt 5 prosent. Dei økologiske husdyra utgjør førebels ein liten del av alle husdyr i Noreg. Rundt 1 prosent av firbeinte dyr som vart slakta i 2018, var økologiske. Prosentdelen var minst for gris. Økologisk mjølk utgjorde 3 prosent av den totale kumjølkproduksjonen. Drøyt 7 prosent av eggproduksjonen i 2018 var økologisk.

Av dei 916 bruka som er med i driftsgranskingane i jordbruket for 2018, vart 867 drivne konvensjonelt medan 49 hadde økologisk drift. Det var 18 kumjølkprodusentar, seks deltakarar med sauehald, 10 med produksjon av storfekjøtt og fem med korndyrking blant dei økologiske produsentane.

Dei resterande 10 brukarane hadde ulike andre driftsformer. På grunn av få observasjonar vert det ikkje presentert detaljerte data for andre typar økologisk drift enn kumjølkproduksjon. Økologisk kumjølkproduksjon er omtalt i kapittel 2.3.1.

1.8.3 Mjølkeproduksjon med robot

Mjølkerobotar er komne inn som eit viktig element i norsk jordbruk. Kapittel 2.3.1 inneheld ein artikkel om dette temaet.

1.9 Definisjonar og forklaring av omgrep

Anleggsmiddel er eigedelar som er meinte til varig eige eller bruk, det vil seie alle eigedelar med unnatak av omløpsmiddel. Anleggsmidla har ei funksjonstid i føretaket på over eitt år. Eksempel på anleggsmiddel er jord- og skogbruksareal, driftsbygningar, maskinar og produksjonsdyr.

Anna næring: Næringsverksemd som vert driven av ein gardbrukar, men som ikkje nyttar ressursane på gardsbruket. Sjå elles «tilleggsnæring».

Arbeid: Både ubetalt og betalt leigd arbeid, og arbeidet til familien, vert registrert i timar etter medgått arbeidstid. For personar som er yngre enn 18 år, eller eldre enn 65 år, vert arbeidstimane rekna om til fullverdige timar etter følgjande reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
over 70 år	0,7

Når kårfolk og barn over 17 år i familien har arbeidd i jord- eller skogbruket, vert arbeidstimane deira førte under leigd hjelp. Det vert rekna ut eit særskilt vederlag for familien sitt eige arbeid på nyanlegg. Dette vert ført i balansen.

All arbeidsinnsats i dei ulike yrkesgreinene vert registrert, anten ved noteringar for kvar veke, eller i form av ei meir summarisk årleg rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmiddel minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er eit uttrykk for den likvide situasjonen til familien.

Avlingar vert registrerte som lagringsdyktig mengd. For korn vil det seie kg med 15 prosent vassinnhald. Andre registreringar omfattar kg innhausta rotvekstar og poteter, kg innkøyrd høy og m³ ferdig surfôrmasse. Beiteopptak og fôring med ferskt gras vert rekna i FEm. Alle avlingar vert rekna om til FEm per dekar.

Avskrivningar er planmessig fordeling av verdinedgang for eigedelane over venta levetid. Verdinedgangen skuldast slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatterekneskapen vert dei fleste avskrivbare eigedelane avskrivne etter saldoprinsippet, altså med ein viss prosent av den bokførte verdien til eigedelen. Dette prinsippet fører til at dei årlege avskrivningane minkar etter kvart som eigedelane vert eldre. Dei avskrivbare eigedelane er delte i ulike avskrivingsgrupper. Bygningar og anlegg vert avskrivne individuelt medan inventar, reiskapar og maskinar vert avskrivne kollektivt.

I driftsrekneskapen vert det nytta lineære avskrivningar, slik at den nominelle verdinedgangen vert like stor kvart år i avskrivingsperioden. Dei avskrivbare anleggsmidla vert avskrivne individuelt, og avskrivningstida vert fastsett ut frå sannsynleg brukstid eller kor lenge anleggsmidla vil vare. Brukt utstyr vert dermed avskrive over kortare tid enn nytt utstyr.

Avskrivingssatsane for ulike eigedelar, i både skatterekneskap og driftsrekneskap, finst i tabell 1.5.

Tabell 1.5 Balanseføring og avskrivningar i skatterekneskap og driftsrekneskap*Capitalization and depreciation in tax accounts and management accounts*

Eigedelar Assets	Skatterekneskap Tax accounts	Driftsrekneskap Management accounts
Jord- og skogbruksareal	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Jordbruksvegar	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Skogsvegar, varige	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Driftsvegar i skogen, enkle	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid maks. 10 år
Nydyrking	Ført til utgift direkte	Balanseført utan avskrivning
Planering	Kostnadsfordelt over 10 år	Balanseført utan avskrivning
Frukttre	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, lukka	Ført til utgift direkte	Avskrivningstid 20 år
Grøfter, opne	Balanseført utan avskrivning	Balanseført utan avskrivning
Vatningsanlegg, flyttbare	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vatningsanlegg, fast inkl. pumpe	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 20 år
Vassleidning fram til bygning	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 20 år
Driftsbygningar:		
Forventa brukstid > 20 år	Individuell avskrivning, maks. 4 %	Avskrivningstid 30 år
Forventa brukstid < 20 år (pelsdyrgardar, enkle veksthus)	Individuell avskrivning, maks. 8 %	Avskrivningstid 15 år
Innreiingar i driftsbygningar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Maskinar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Vare- og lastebilar	Kollektiv avskrivning, maks. 20 %	Avskrivningstid 15 år
Buskap	Variable oppdrettskostnader, omløpsmiddel	Balanseført etter slakteverdi
Varelager, salsavling	Variabel tilvergingsverdi	Salsverdi
Varelager, innkjøpt	Innkjøpspris	Innkjøpspris
Varelager, grovfôr	Variabel tilvergingsverdi	Fôrverdi
Våningshus og kårhus	Balanseført utan avskrivning	Avskrivningstid 50 år
Privat bil	Varierende sats avhengig av alder på bilen	Avskrivningstid 15 år

Avverkingsprosenten for skogen er totalt avverkingskvantum i året i prosent av balansekvantumet.

Balansen er ei oppstilling av eigedelane til brukarfamilien, gjelda og eigenkapitalen per 31.12.

Balanseføring, grenser: Varige eigedelar vert førte i balansen om kostprisen er minst kr 15 000. Beløpsgrensa er den same som i skatterekneskapen.

Ved større reparasjons- og vedlikehaldsarbeid vert berre ei mogeleg standardheving ført i balansen i skatterekneskapen. I driftsrekneskapen kan ein stor del av slikt arbeid verte balanseført, og verte anten skriven av ordinært eller kostnadsfordelt over ein kortare periode.

Balansekvantumet for skogen er det størst mogeleg kvantumet, målt i m³ utan bork, som kan takast ut kvart år, utan at avverkingskvantumet i framtida vert mindre. Det er føresett ein definert investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er ei driftseining i landbruket. Driftseininga kan vere samansett av eigd og/eller leigd areal.

Brukaren er den som administrerer driftseininga. Han eller ho vil som oftast vere eigar av heile eller delar av den faste eigedomen og er vanlegvis den som har flest arbeidstimar på bruket.

Brukarfamilien: Sjå *familien*.

Buskap: I skatterekneskapen er heile buskapen klassifisert som omløpsmiddel og verdsett etter standardiserte einingsprisar for variable oppdrettskostnader (tilverkningsverdiar). I driftsrekneskapen vert buskapen verdsett, som hovudregel, til slakteverdi. Her er det unnatak for verpehøns, smågrisar og hestar. Oksar, smågrisar, slaktegrisar og fjørfe til slakt vert klassifiserte som omløpsmiddel medan resten av buskapen vert rekna som anleggsmiddel (produksjonsdyr). Både i skatterekneskapen og i driftsrekneskapen vert vaksne dyr ståande i balansen med den verdien dei ein gong har fått som vaksne.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgjeringa familien får for innsatsen av eige arbeid og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital er sum egedelar minus gjeld.

Egedelar: Sjå stikkorda *anleggsmiddel* og *omløpsmiddel*.

Familien er brukar og eventuell ektefelle, sambuar eller partner, og deira barn under 17 år.

Familiens arbeidsforteneste (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot fråtrekt kalkulert rente på egedelane i jordbruket. Dette resultatmålet viser kva familien har igjen som godtgjerung for eigen arbeidsinnsats. Ved utrekning av familiens arbeidsforteneste *per årsverk* vert arbeidstimar som er utførte av ubetalt leigd hjelp, slegne saman med familien sine eigne arbeidstimar. Gjennomsnittet av inngåande og utgåande balanse vert brukt som uttrykk for verdien av egedelane i jordbruket.

Familiens arbeidsvederlag er eit kalkulert vederlag for arbeidsinnsatsen til familien. Dei registrerte arbeidstimane til familien er utgangspunkt. Ein reknar ut kva det ville ha kosta å leige arbeidskraft i like mange timar, til tariffløn. Tariffløna inkluderer feriepengar og betaling for rørelege heilagdagane. Arbeidsgivaravgifta, som er regionalt differensiert, vert også teken med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike område.

Faste kostnader er kostnader som i ein gitt periode ikkje endrar seg vesentleg med omfanget av produksjonen. Eksempel på faste kostnader er avskrivningar og vedlikehald av driftsbygningar.

Fråsal: Salsinntekter frå balanseførte anleggsmiddel vert behandla ulikt i skatterekneskapen og driftsrekneskapen. I skatterekneskapen vert vinst eller tap ved sal av ikkje avskrivbare driftsmiddel, eller anleggsmiddel med individuell avskrivning, periodisert over vinst- og tapskontoen. Ved sal av anleggsmiddel som vert avskrivne som gruppe, er det ikkje mogeleg å fastsetje vinst eller tap. Heile salssummen vert derfor skriven ned i vedkomande saldogruppe. I driftsrekneskapen vert vinst ved sal brukt til nedskrivning, medan tap ved sal vert avskrive. Ved fråsal av jord eller skog skal den bokførte verdien av det selte arealet skrivast ned til null i driftsrekneskapen. Overskytande verdi vert ført som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er gjelda til familien i prosent av totalkapitalen. Gjeldsprosenten viser kor stor del av egedelane som er finansiert med framand kapital.

Inngående balanse (IB) er balanse ved starten av rekneskapsåret.

Inntekter frå plante- og husdyrproduksjon er verdien av varer og tenester som er produserte i løpet av året. Desse inntektene omfattar både sal og eige forbruk av produkta, i tillegg til lagerendringar.

Investeringsfrekvensen (vert rekna ut berre for skogbruket) viser kor stor prosentdel av skogeigedomane som det har vorte investert i gjennom året.

Jordbruksareal: Arealet av kvar enkelt vekst vert registrert i dekar. Areal med natureng og overflatedyrka beite vert redusert for uproduktivt areal, slik at ein kjem fram til eit produktivt nettoareal. Del av fellesbeite vert rekna som del av bruket. Jordbruksarealet omfattar både eige og leigd areal. Det vert registrert kor stort det leigde arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling innan eitt år frå rekneskapsavslutting, eller som er direkte knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Kostnader er verdien av varer og tenester som er sette inn i produksjonen i rekneskapsåret.

Kår er ei kontraktfesta yting til tidlegare eigar.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt fell til betaling eitt år eller meir etter rekneskapsavslutting, og som ikkje er knytt til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester i verksemda.

Lønsevne vert rekna berre for jordbruket og fortel kor mykje jordbruket kan betale for samla arbeidsinnsats når all kapital er godtgjort. Lønsevna vert gitt opp i kroner per bruk eller kroner per time.

Lønsevneprosenten fortel korleis den reelle godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i høve til den godtgjersla som måtte til dersom brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff.

Nettoinntekt er samla driftsoverskot frå all næringsverksemd, med tillegg av lønsinntekter, pensjonar, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg og renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trekte frå.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivningar, fråsal og investeringstilskot.

Netto mekaniseringskostnad omfattar alle kostnader ved maskininnsatsen (traktor, skurtreskar, yrkesbil, andre maskinar og reiskapar), medrekna rente på bokført verdi, men fråtrekt inntekter frå utleige av maskinar:

	Avskrivningar og vedlikehald
+	Drivstoffkostnader
+	Leigeutgifter til maskinar og reiskapar
+	Rentekrav
=	Brutto mekaniseringskostnad
-	Leigeinntekter av maskinar og reiskapar
=	Netto mekaniseringskostnad

Omløpsmiddel er eigedelar som ikkje er skaffa for varig eige eller bruk. Dei har anten ei funksjonstid på under eitt år i føretaket, eller dei er knytte til den kortsiktige omsetninga av varer og tenester. Eksempel på omløpsmiddel er bankinnskot, kontantar, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekt er summen av inntekter frå jordbruket. Produksjonsinntekta kan delast i tre: Inntekter frå planteproduksjon, inntekter frå husdyrproduksjon og ei samlegruppe med tilskot, leigeinntekter med meir.

Produktivt skogbruksareal: All mark som har ei produksjonsevne som minst svarer til produksjonskravet i lågaste klasse på ein bonitetsskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittleg verdi gjennom året for eigedelane i jordbruket.

Rotverdi, eller rotnetto, uttrykkjer differansen mellom tømmerprisen og dei driftskostnadene som er knytte til å få tømmeret fram til bilveg.

Rånetto (skogbruk) er bruttoinntekt med frådrag av driftsavhengige kostnader eksklusive skogkultur. Dei driftsavhengige kostnadene omfattar alt arbeid (eige og leigd), leige og vedlikehald av utstyr, drivstoff, salskostnader med meir. Avskrivningar på eige utstyr vert ikkje tekne med i dei driftsavhengige kostnadene.

Samdrift er eit føretak der driftsbygningar, jord, mjølkekvoter, arbeidskraft og andre ressursar på to eller fleire gardsbruk er organiserte i ei eining.

Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital: Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er rekna ut. Vi tek utgangspunkt i at skatten for 2018 vert redusert med 23 prosent av frådraget. Ein reknar 40,2 prosent marginalsatt for 2018, som Budsjettneimnda for jordbruket gjer. Justeringsbeløpet som vi kjem fram til på denne måten, vert lagt til vederlaget til arbeid og egenkapital. Da får vi fram det skattejusterte vederlaget. Det er skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital *rekna per årsverk* som vert brukt i driftsgranskingane. Sjå meir om dette i kapittel 4.7.

Sparing er auke i egenkapitalen i løpet av året.

Standard dekningsbidrag (SDB) er normerte tal for kva som skal vere igjen når inntektene frå plante- og husdyrproduksjon har fått fråtrekk for variable kostnader. Samla SDB på bruket er summen av standard dekningsbidrag frå alle produksjonsgreiner. I EU sin rekneskapsstatistikk har SDB tidlegare vore utvalskriterium og grunnlag for inndeling i driftsformer.

Standard omsetning (SO) er normerte tal for omsetning av produkt. Dette er totale, utrekna inntekter utan tilskot. EU-statistikken byggjer no utvalet på standard omsetning.

Tilleggsnæring er næringsverksemd som vert driven i tillegg til jord- og skogbruk, der ressursane på garden (til dømes areal, bygningar og maskinar) vert nytta.

Utgåande balanse (UB) er balansen ved utgangen av rekneskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i ein gitt periode endrar seg med omfanget av produksjonen, slik som til dømes kostnader til såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoffkostnaden vert rekna som ein fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (vert rekna berre for jordbruket) er driftsoverskot pluss kostnader til leigd arbeid, minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår. Jordbruket sin del av utgifter til renter og kår vert sett lik den prosentdelen som verdien av egedelane i jordbruket utgjer av totalverdien for alle egedelar.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (vert rekna berre for jordbruket) omfattar driftsoverskotet minus jordbruket sin del av utgifter til renter og kår.

Verdsetjing: I både drifts- og skatterekneskapan vert anleggsmidla verdsette til historisk kostpris, med frådrag for mottekne offentlege tilskot. Om familien har lagt ned arbeid i samband med nyanlegg, vert verdien av dette arbeidet lagt til kostprisen i driftsrekneskapan. I skatterekneskapan vert anleggsmiddel i skogbruket skrivne ned med eventuelt utbetalt skogfond. Det vert ikkje gjort i driftsrekneskapan. Prinsippa for, og storleiken på, dei årlege avskrivningane er ulike i dei to kategoriane av rekneskap (sjå stikkorda *avskrivningar* og *fråsal*). Lager av kjøpte varer vert førte opp i balansen til innkjøpspris, med tillegg av fraktkostnader. På det punktet er drifts- og skatterekneskapan like. I skatterekneskapan vert eigenproduserte varer på lager verdsette til tilverkingsverdien. For jordbruksprodukt vert det nytta standardiserte einingsprisar medan faktiske tilverkingsverdiar gjeld for skogbruksprodukt. I driftsrekneskapan vert

verdien av salsprodukt sett lik venta salsverdi per 31. desember i rekneskapsåret. Heimeavla fôr vert verdsett ut frå prisen på bygg ved utgangen av rekneskapsåret. Kwart grovfôrslag vert verdsett etter fôrkonsentrasjon, til ein fôreiningsverdi som er 80 prosent av byggprisen (for halm 50 prosent). Verdsetjing av slaktedyr er omtalt under stikkordet *buskap*.

Årsverk: Eitt årsverk var i 2018 definert som 1 845 registrerte timar.

2 Jordbruk. Resultat frå 2018 og utviklingstrekk gjennom 10 år

2.1 Innleiing

Driftsgranskingane i jordbruket for 2018 byggjer på resultat frå 916 driftseiningar. Nokre få samdrifter innan kumjølkkproduksjon er med i det ordinære driftsgranskingsmaterialet. Gjennomsnittresultata til deltakarane i ei samdrift vert publiserte som samdrifta sitt resultat, og samdrifta vert rekna som ei driftseining.

I kapittel 1 er det forklart korleis deltakarbruka er valde ut, og korleis dei er delte inn i grupper etter kor dei høyrer heime geografisk, etter driftsform og etter storleiken på jordbruksarealet.

Omgrep som til dømes «alle bruk i landet sett under eitt» og «bruka i flatbygdene på Austlandet» vert brukte utan at ein i kvart tilfelle presiserer at det berre er snakk om deltakarbruka i driftsgranskingane.

Drøftingane av rekneskapsresultata for året 2018 går for ein stor del ut på samanlikning med tilsvarende tal frå 2017. Beløp vert då rekna i løpande kroner. Når endringar frå eitt år til eit anna vert kalla «størst» eller «minst», er det snakk om prosentvis endring. I nokre tilfelle vert fleire år trekte inn i samanlikninga. Figurar er nytta for å få fram utviklinga gjennom 10 år for driftsresultat, eigedelar og gjeld. Alle tiårsfigurane i kapittel 2 viser verdiar som er omrekna til kroneverdien i 2018. Omrekninga er gjort ved å bruke konsumprisindeksen frå Statistisk sentralbyrå.

2.2 Innsatsfaktorar og oppnådde resultat

2.2.1 Arbeidsforbruk

Arbeidsforbruket går fram av hovudtabell 7. I middel for alle deltakarbruk vart det lagt ned 2 867 arbeidstimar i jordbruket i 2018. Dette er 6 timar færre enn året før. Som vanleg vart det notert størst arbeidsinnsats på bruka på Jæren, kor gjennomsnittet var 3 448 arbeidstimar. I motsett ende av skalaen finn vi bruka i flatbygdene på Austlandet. Der var det i 2018 ein gjennomsnittleg arbeidsinnsats på 2 135 timar per bruk.

Leigd, betalt arbeid i jordbruket i 2018 utgjorde 644 timar per bruk på landsbasis. I tillegg vart det utført 170 timar ubetalt, leigd arbeid per bruk, i hovudsak av kårfolk og andre nære familiemedlemer. I alt 28 prosent av arbeidsinnsatsen vart utført av leigd (betalt og ubetalt) arbeidskraft. Mellom gruppene i ulike regionar varierte delen av

leigd arbeid i 2018 frå 31 prosent (Vestlandet og «andre bygder» i Agder og Rogaland) til 22 prosent (flatbygdene i Trøndelag).

I 2009 var gjennomsnittleg arbeidsforbruk på deltakarbruka 2 914 timar. I åra frå 2009 til 2012 gjekk utviklinga i retning av auka arbeidsforbruk. Den trenden vart broten i 2013. Nivået for arbeidsinnsatsen i 2018 ligg 2 prosent under nivået frå 2009.

2.2.2 Areal

Hovudtabellane 1 og 2 viser kor stort jordbruksareal som var i drift på deltakarbruka i 2018, og korleis dette arealet fordelte seg på ulike vekstar. Jordbruksarealet per driftseining auka med 15 dekar frå 2017 og kom opp i 402 dekar. I løpet av det siste tiåret har jordbruksarealet per driftseining vorte 96 dekar større.

Arealauken frå 2017 til 2018 er først og fremst knytt til leigd areal. I gjennomsnitt for alle bruk utgjorde leigejord 195 dekar i 2018.

Fulldyrka jord utgjorde 83 prosent av jordbruksarealet på driftsgranskingsbruka i 2018, eitt prosentpoeng meir enn året før. Sidan 2009 har trenden elles vore at delen av jordbruksarealet som er fulldyrka, vert noko mindre frå år til år. Arealfordelinga mellom dei viktigaste vekstane endrar seg til vanleg lite mellom åra. Men i 2018 vart avlingane på noko av det tilsådde kornarealet hausta som grovfôr. Årsaka var at det oppstod fôrmangel i fleire område på grunn av tørke. Dermed dekte etter kvart korn og oljevekstar til saman berre 24 prosent av jordbruksarealet på deltakarbruka, mot 26 prosent året før. Grovfôr vart dyrka på 74 prosent av det samla jordbruksarealet. Til samanlikning var det grovfôr på 71 prosent av jordbruksarealet i 2017.

2.2.3 Eigedelar og investeringar

Data om eigedelar og investeringar finst i hovudtabellane 9 og 10, og dessutan i tabellane 2.1 og 2.2.

Ved utgangen av 2018 hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien bokført eigedelar i jordbruket til ein samla verdi av kr 4 411 800. Summen var 8 prosent høgare enn ved førre årsskifte.

Tabell 2.1 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Regionar. Prosentvis fordeling*Investment, depreciation, sales, grant and net investment, NOK per holding. Regions. Percental composition*

Regionar Regions	Austlandet Eastern Norway		Agder og Rogaland		Vest-landet Western Norway	Trøndelag		Nord-Noreg Northern Norway
	Flat-bygder Lowlands	Andre bygder Other parts	Jæren	Andre bygder Other parts		Flat-bygder Lowlands	Andre bygder Other parts	
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	616 600	531 000	489 900	419 700	440 000	470 100	773 300	464 600
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	37	30	28	29	36	44	32	37
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	54	59	51	54	42	50	57	55
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	9	11	21	17	22	6	11	8
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	247 500	200 600	318 900	249 600	222 400	254 500	240 500	202 200
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	42	47	30	37	41	38	40	46
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	56	52	69	62	56	61	59	53
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	2	1	1	1	3	1	1	1
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	101 600	79 700	25 200	114 300	58 000	84 700	112 300	90 200
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	63	43	59	36	44	61	57	38
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	23	47	23	35	49	38	42	60
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	14	10	18	29	7	1	1	2
Nettoinvestering 2018, kr <i>Net investment 2018, NOK</i>	267 500	250 700	145 900	55 800	159 600	130 800	420 500	172 100
Nettoinvestering 2017, kr <i>Net investment 2017, NOK</i>	14 600	126 400	236 200	218 900	100 400	151 100	238 200	128 000

I 2018 var nettoinvesteringa på deltakarbruka positiv i alle dei åtte regionane. «Andre bygder» i Trøndelag hadde størst nettoinvestering per deltakarbruk, følgd av flatbygder og «andre bygder» på Austlandet. I «andre bygder» i Agder og Rogaland var nettoinvesteringa mykje lågare enn i andre regionar. Om vi ser 2017 og 2018 under eitt, finn vi at nettoinvesteringa har vore størst i «andre bygder» i Trøndelag og minst på Vestlandet.

Tabell 2.2 stadfestar til dels ein samanheng som er velkjend frå før i driftsgranskingane: Jo større jordbruksareal, jo større nettoinvestering. Det mønsteret ser iallfall ut til å gjelde for bruk med minst 200 dekar. Deltakarbruka med mindre

enn 50 dekar, som ikkje er med i tabell 2.2, har hatt størst negativ nettoinvestering i 2018.

Om vi reknar om kroneverdien for dei førre åra til 2018-verdi, kjem vi fram til at nettoinvesteringa i 2018 ligg på eit nivå som er det nest høgaste i det siste tiåret. Berre for 2013 er det registrert større nettoinvestering. 52 prosent av nettoinvesteringa i 2018 galdt driftsbygningar. Tilsvarende del for maskinar og reiskapar var 21 prosent. For «jord, mjølkekvote etc.» var delen 27 prosent. I 2017 var delane høvesvis 56 prosent, 21 prosent og 23 prosent.

Tabell 2.2 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvesteringar. Kroner per bruk. Grupper etter storleik. Prosentvis fordeling

Investment, depreciation, sales, subsidies and net investment, NOK per holding. Farm size. Percental composition

Storleksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	>500	Alle bruk	Alle bruk
						<i>All Holdings</i>	<i>All holdings</i>
						2018	2017
Nyanlegg i alt, kr <i>Total investments, NOK</i>	223 300	118 700	379 000	516 400	961 300	521 800	409 500
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	33	52	35	32	35	34	38
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	39	32	61	56	50	53	53
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	28	16	4	12	15	13	9
Avskrivningar i alt, kr <i>Total depreciation, NOK</i>	112 400	126 500	154 800	235 700	392 300	235 100	212 400
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	41	43	46	40	40	41	41
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	47	55	53	59	59	58	57
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	12	2	1	1	1	1	2
Sal og tilskot i alt, kr <i>Total sales and grants, NOK</i>	23 800	12 800	69 100	70 700	166 900	83 500	70 600
Maskinar og reiskapar, % <i>Machinery, equipment</i>	43	86	45	51	49	49	58
Driftsbygningar, % <i>Outbuildings</i>	1	0	53	43	35	40	33
Jord, mjølkekvote etc., % <i>Farmlands, milk quota etc.</i>	56	14	2	6	16	11	9
Nettoinvestering 2018, kr <i>Net investment 2018, NOK</i>	87 100	-20 600	155 100	210 000	402 100	203 100	
Nettoinvestering 2017, kr <i>Net investment 2017, NOK</i>	27 700	17 000	32 500	197 500	241 100		126 500

2.2.4 Avlingar

Avlingsmengdene for ulike vekstar går fram av hovudtabellane 3 og 4. Gjennomsnittleg avling på deltakarbruka i 2018 hadde ein fôrverdi som svarte til 283 FEm per dekar. Resultatet ligg heile 22 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra.

I 2018 vart det hausta i snitt 328 kg bygg, 250 kg havre og 258 kg kveite per dekar. Alle tre kornslaga gav mykje lågare avlingar i 2018 enn i 2017. Sett i høve til gjennomsnittet for perioden 2015–2017 er 2018-avlingane av bygg, havre og kveite høvesvis 27 prosent, 47 prosent og 51 prosent mindre. Middels potetavling i 2018 var 2 553 kg per dekar. Resultatet ligg 3 prosent over snittavlinga for dei tre førre åra.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk gav grovfôr 282 FEm per dekar i 2018. Nivået er klart lågare enn året før og 14 prosent lågare enn snittet for dei tre førre åra.

For den gjennomsnittlege driftsgranskingsdeltakaren var altså 2018 eit svært dårleg år for avlingar av korn og grovfôr. Tørke gav avlingssvikt i store delar av Sør-Noreg.

I 2018 var det, som vanleg, deltakarbruka på Jæren som oppnådde flest FEm per dekar grovfôrareal. Men denne gangen var skilnaden til flatygdene i Trøndelag liten. Bruka på Austlandet hadde lågast grovfôravling per arealeining. På Jæren vart det teke 384 FEm grovfôr per dekar i 2018. På Austlandet oppnådde deltakarane 217 FEm grovfôr per dekar i flatbygdene og 222 FEm grovfôr per dekar i «andre bygder».

2.2.5 Husdyrproduksjon

Gjennomsnittstal frå husdyrhaldet på deltakarbruka er viste i hovudtabell 5. Totalt dyretal av kvart slag er delt på alle deltakarbruk. Den same tabellen viser også korleis dyretalet per bruk varierer mellom regionane og mellom dei bruksgruppene som er inndelte etter arealstorleik. Målet med denne presentasjonen er å seie noko om kor viktige dei ulike dyreslaga er. Under er nokre av opplysningane frå hovudtabell 5 stilte opp og samanlikna med data frå fjoråret.

DYRETAL FORDELT PÅ ALLE DELTAKARBRUK

	2018	2017
Kyr	17,2	16,2
Andre storfe	29,4	27,9
Avlsgrisar	2,8	3,2
Andre grisar eldre enn to månader	17,3	17,1
Sauer	34,8	36,4
Geiter	3,8	3,8
Fjørfe	608	514

Avlsgrisar og sauer er dei dyreslaga som har minka i tal frå 2017 til 2018. Fjørfe, kyr, «andre storfe» og «andre grisar» er vortne fleire. Tal geiter har halde seg uendra.

I hovudtabell 6 finst oversikt over både omsette mengder og avdrått for nokre husdyrprodukt. Tabell 2.3 inneheld berre avdråttstal.

I åra frå 2015 til 2017 heldt mjølkeavdrått per årsku i driftsgranskingane seg så å seie uendra. Med unnatak for 2011 har det elles vore auke i mjølkeavdrått per årsku kvart år sidan 1999. Resultatet for 2018 ligg 3 prosent over middelavdrått for 2015–2017. Tabell 2.3 fortel at mjølkeytinga per årsku har ein tendens til å auke med storleiken på jordbruksarealet.

Ytinga til mjølkegeitene har gått ned frå 2017 til 2018. Ytinga per dyr for 2018 ligg 6 prosent under gjennomsnittet for dei tre førre åra.

Produsert mengd av saue- og lammekjøtt i 2018, rekna per vinterfôra sau, ligg i overkant av resultatet frå året før. Mengden har halde seg på 28-29 kg gjennom fleire år, og slik var det også i 2018. Vi kan se teikn til at kjøtavdrått vert større når arealet aukar.

Tabell 2.3 Avdrått. Kg per dyr

Livestock yield. Kg per animal

Regionar og storleiksgrupper <i>Regions and farm size</i>		Mjølke per årsku <i>Milk per cow</i>		Kjøtt per v.f.s. <i>Meat per w.f.s.</i>	Mjølke per årsgeit <i>Milk per goat</i>
		2018	2017	2018	2018
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	7653	7820	25	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7782	7570	32	749
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	7890	7648	29	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7782	7408	27	
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	8163	7973	27	834
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	8173	8240	30	
Andre bygder	<i>Other parts</i>	7971	7747	30	
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	7660	7421	29	656
50–100 dekar	<i>50–100 decares</i>		4632	22	648
100–200 dekar	<i>100–200 decares</i>	7135	7076	27	723
200–300 dekar	<i>200–300 decares</i>	7618	7692	28	724
300–500 dekar	<i>300–500 decares</i>	7844	7690	28	659
> 500 dekar	<i>> 500 decares</i>	8098	7829	31	
Alle bruk 2018	<i>All holdings 2018</i>	7903		29	697
Alle bruk 2017	<i>All holdings 2017</i>		7714	28	725

2.2.6 Oppnådde produktprisar

Prisar til produsent finst i hovudtabell 8 og i tabellane 2.4 og 2.5.

Korn har oppnådd høgare prisar i 2018 enn året før. Auken har vore 8 prosent for kveite og 4 prosent for bygg og havre. Elles har egg og geitemjølkk hatt positiv prisutvikling, opp høvesvis 2 prosent og 1 prosent.

Deltakarbruka sin gjennomsnittspris på smågrisar har gått ned med 7 prosent frå 2017 til 2018. Ingen andre produkt er registrerte med så sterkt prisfall, men svinekjøt og storfekjøt har også hatt negativ utvikling.

For kumjølkk, saue-og lammekjøt og ull vart det oppnådd tilnærma same prisar i 2018 som i 2017

Dei prisvariasjonane som finst mellom regionar (tabell 2.4), er det naturleg å tru at er knytte til dei lokale omsetningsledda. Kvalitetsskilnader ved produkta kan også spele ei rolle. I 2018, som i åra før, har prisane på både storfekjøt, saue- og lammekjøt, svinekjøt, geitemjølkk og kumjølkk vore relativt låge i Nord-Noreg. På den andre sida har dei nordnorske deltakarane gjennom ei årrekke oppnådd høgast smågrispris. Potetprisen vert også årvisst registrert med høgare gjennomsnittsverdi i Nord-Noreg enn elles i landet, men her er det snakk om små totalmengder, slik at det gjer stort utslag når noko av salet skjer direkte til forbrukaren.

Dei høgaste 2018-prisane på kumjølkk og «anna storfekjøt» er oppnådde i flatbygdene på Austlandet. Svinekjøt har vore best betalt i «andre bygder» i Trøndelag medan «andre bygder» i Agder og Rogaland har oppnådd høgast pris på saue- og lammekjøt.

Tabell 2.5 gir ikkje grunnlag for å peike på nokon klar samanheng mellom bruksstorleik og oppnådde prisar.

Tabell 2.4 Opnådde priser, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Regionar*Prices at farm gate. NOK per kg. Regions*

Regionar <i>Regions</i>	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flat-bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other p.</i>	Jæren <i>Jæren</i>	Andre bygder <i>Other p.</i>		Flat-bygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other p.</i>	
Bygg <i>Barley</i>	2,73	2,67	2,56	1,86	2,59	2,59	2,59	2,08
Havre <i>Oats</i>	2,53	2,41		2,01		2,55	2,37	
Kveite <i>Wheat</i>	3,11	3,00	2,63					
Poteter <i>Potatoes</i>	2,50	3,12	3,21	3,98	7,60	5,00	7,18	8,56
Kumjølkk, per l <i>Cow's milk, per l</i>	5,80	5,66	5,70	5,65	5,57	5,67	5,63	5,55
Kukjøtt <i>Cow's meat</i>	47,61	46,24	48,74	45,74	45,49	44,75	43,34	44,51
Anna storfekjøtt <i>Beef</i>	55,72	54,28	52,09	52,83	52,74	54,28	52,34	49,84
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>	902	885	910	910	786	872	883	1 066
Svinekjøtt <i>Pork</i>	25,51	26,36	26,22	25,85	26,38	26,31	26,61	24,30
Sau- og lammekjøtt <i>Mutton and lamb</i>	41,03	40,39	40,61	41,92	40,60	41,17	39,94	36,41
Ull <i>Wool</i>	34,87	37,36	40,90	37,14	36,17	32,86	38,48	36,94
Geitemjølkk, per l <i>Goat's milk, per l</i>		7,44			6,70			6,49
Egg <i>Eggs</i>	17,14	17,19	14,33	15,93	20,12	16,12		10,09

Tabell 2.5 Oppnådde prisar, eksklusive tilskot. Kroner per kg. Storleiksgrupper*Prices at farm gate. NOK per kg. Farm size*

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	> 500	Alle bruk <i>All holdings</i>	Endringar frå 2017 <i>Changes from 2017</i>
Bygg <i>Barley</i>	2,57	2,43	2,65	2,69	2,67	2,66	+0,09
Havre <i>Oats</i>		2,61	2,40	2,48	2,53	2,50	+0,10
Kveite <i>Wheat</i>		3,35	2,95	3,22	3,08	3,11	+0,22
Poteter <i>Potatoes</i>	3,37	4,04	4,80	5,41	2,53	3,18	+0,01
Kumjøl, per l <i>Cow's milk, per l</i>		5,66	5,70	5,63	5,62	5,64	0,00
Kukjøt <i>Cow's meat</i>	43,67	47,27	45,51	44,84	46,60	45,88	-2,11
Anna storfekjøt <i>Beef</i>	83,58	53,70	51,42	53,20	53,29	53,13	-2,07
Smågris, per stk. <i>Piglets, per unit</i>		939	860	924	923	909	-72,00
Svinekjøt <i>Pork</i>		25,54	26,38	26,04	25,86	25,96	-1,29
Saue- og lammekjøt <i>Mutton and lamb</i>	35,29	39,95	39,27	40,46	41,20	40,17	-0,16
Ull <i>Wool</i>	36,38	35,65	37,04	35,69	39,94	37,21	-0,26
Geitemjøl, per l <i>Goat's milk, per l</i>	6,34	6,80	7,18	6,24		6,69	+0,04
Egg <i>Eggs</i>	15,80	17,03	16,51	18,42	16,65	17,10	+0,26

2.2.7 Kostnader

Hovudtabell 13 gir eit detaljert bilete av jordbrukskostnadene på deltakarbruka. Dei variable kostnadene er presenterte i hovudtabell 13a, dei faste i 13b. Netto mekaniseringskostnad er med i hovudtabell 15.

Totalkostnaden i jordbruket i 2018 var i gjennomsnitt kr 1 688 200 per deltakarbruk. Summen ligg 8 prosent over nivået frå 2017. Vestlandet og «andre bygder» i Trøndelag har hatt 12 prosent kostnadsauke frå 2017 til 2018. Desse utslaga er dei største blant regionane. Auken var minst i «andre bygder» i Agder og Rogaland, med 3 prosent. Blant storleiksgruppene har bruk med 50-100 dekar hatt størst kostnadsauke, 13 prosent. For bruk med 100-200 dekar er det registrert berre 1 prosent auke i totalkostnad.

Faste kostnader utgjorde 52 prosent av totalkostnaden på gjennomsnittsbruket i 2018. Altså var 48 prosent av totalen variable kostnader. Fordelinga mellom faste og variable

kostnader året før var 53 prosent mot 47 prosent. Kraftfôr og anna innkjøpt fôr stod for 58 prosent av variable kostnader i 2018.

Faste kostnader har fire dominerande postar: Avskrivningar, vedlikehald, leigd arbeid og maskinleige. I 2018 var dei respektive delane til desse postane 27 prosent, 17 prosent, 15 prosent og 12 prosent.

Netto mekaniseringskostnad³ i 2018 var kr 314 800 i gjennomsnitt for alle deltakarbruka. Sett i høve til året før var det ein auke på 9 prosent.

2.2.8 Inntekter

Produksjonsinntektene går fram av hovudtabell 14. I gjennomsnitt oppnådde deltakarane ei samla produksjonsinntekt på kr 2 069 600 i 2018. Samanlikna med 2017 er beløpet 4 prosent høgare. Planteproduksjon (utan tilskot) bidrog med 9 prosent av inntekta, og husdyrhald (heller ikkje her er tilskot inkludert) stod for 57 prosent. Det betyr at 34 prosent av total produksjonsinntekt kom frå tilskot, bortleige av maskinar, sal av mjølkekvote med meir.

Oppstillinga nedanfor viser korleis inntekt frå ulike kjelder endra seg frå 2017 til 2018 på gjennomsnittsbruket i driftsgranskingane:

Korn og oljefrø	-	41 %
Poteter, grønsaker, frukt og bær	-	13 %
Planteprodukt i alt	-	24 %
Storfe: Mjølke	+	8 %
Storfe: Livdyr og slakt	-	9 %
Svin	-	7 %
Sau	+	24 %
Geit	-	4 %
Fjørfe	-	1 %
Husdyr i alt	+	0 %
Tilskot	+	22 %

Små avlingar av korn og grønsaker har gitt låg inntekt frå desse produkta og på same tid utløyst utbetaling av avlingsskadeerstatning. Der har vi forklaring på fleire av dei kraftige utslaga i inntektsoversikten. At inntektene frå sauehaldet skil seg ut med ein markert auke, er meir uventa. Årsaka ligg for ein stor del i at deltakarane med sau har slakta fleire dyr enn året før, slik at tal sauer og lam i utgåande balanse 2018 er noko redusert. Salsinntekta frå dei slakta dyra er høgare enn summen som dei same dyra ville ha vore verdsette til i utgåande balanse. Det har gitt ein positiv effekt på inntekta frå sauehaldet.

³ Sjå kapittel 1.9 for nærare forklaring.

Elles vert prisnedgang for smågrisar, svinekjøt og storfekjøt spegla i inntektsutviklinga. Auka mjølkeytelse for ku og redusert mjølkeytelse for geit har også sett spor. For fjørfe har inntekta frå slaktekylling hatt nedgang medan egginntekta har halde seg uendra.

Tilskotsutbetalinga er sett nærare på i tabell 2.6. Der finn vi oversikt over ulike typar tilskot som deltakarane har motteke. «Andre tilskot» har meir enn dobla seg frå 2017 til 2018. Her ligg avlingsskadetrygda inne, og det forklarar den store auken. Elles har også pristilskot og arealtilskot til grovfôr vore utbetalt med klart større beløp i 2018 enn året før. For tilskot til salsavling og kulturlandskapstilskot har utbetalingane vore mindre i 2018 enn i 2017. Det same gjeld refusjon av avlørsarutgifter.

Tabell 2.6 Tilskot. 1 000 kroner per bruk

Support. NOK 1000 per holding

Regionar. Storleiksgrupper Regions. Farm size		Arealtilskot <i>Acreage support</i>			Kultur- land- skaps- tilskot	Tilskot til husdyr	Pris- tilskot	Refu- sjon av avlørsar- utgifter	Andre til- skot	Sum tilskot ⁴
		Korn <i>Cereals</i>	Grov- fôr <i>Fodder crops</i>	Sals- avling <i>Crops for sale</i>	<i>Cultural land- scape support</i>	<i>Live- stock support</i>	<i>Defici- ency pay- ment</i>	<i>Repay- ment, hired labour cost</i>	<i>Other sup- port</i>	<i>Total</i>
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>									
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	58,9	6,2	4,8	71,9	64,0	69,1	36,2	268,8	579,9
Andre bygder	<i>Other parts</i>	22,4	55,8	0,7	57,9	98,4	179,1	54,5	203,3	672,1
Agder og Rogaland										
Jæren	<i>Jæren</i>	2,8	7,5	1,0	46,7	141,6	163,7	66,3	66,8	496,4
Andre bygder	<i>Other parts</i>	1,5	67,9	3,3	48,7	132,8	221,3	63,2	230,3	769,0
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	0,7	62,4	8,1	42,0	112,5	270,3	62,0	83,5	641,5
Trøndelag										
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	55,0	23,0	0,0	66,5	85,2	119,2	53,1	48,0	450,0
Andre bygder	<i>Other parts</i>	10,0	68,7	0,7	57,6	122,0	223,2	73,9	57,3	613,4
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	1,0	102,5	0,8	57,9	127,4	401,5	74,1	63,7	828,9
Dekar	<i>Decares</i>									
50 – 100	<i>50–100</i>	1,0	8,7	32,7	11,3	32,4	188,6	20,5	28,9	324,1
100 – 200	<i>100–200</i>	6,7	23,3	2,2	22,7	69,7	132,3	42,6	64,7	364,2
200 – 300	<i>200–300</i>	10,9	37,0	1,6	35,4	83,0	154,1	53,9	90,8	466,7
300 – 500	<i>300–500</i>	17,9	52,2	0,4	55,2	112,4	211,1	65,7	130,1	645,0
> 500	<i>>500</i>	46,3	80,1	3,4	106,9	154,3	287,4	68,8	285,7	1032,9
Alle bruk 2018	<i>All holdings 2018</i>	21,0	49,0	3,2	56,5	105,1	203,7	57,8	145,1	641,4
Alle bruk 2017	<i>All holdings 2017</i>	18,6	42,8	3,6	59,8	100,5	184,5	58,2	58,0	526,0

⁴ Botnfrådrag vert trekt frå før sum tilskot vert rekna ut.

2.2.9 Oppnådde driftsresultat

Dei økonomiske resultatata som vart oppnådde i 2018, er viste i hovudtabell 16. Nokre data derifrå er med i tabellane 2.7–2.10. Tabell 2.9 presenterer *skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk*. Det særskilde inntektsfrådraget som gjeld for jordbruket, kalla jordbruksfrådraget, er ein inntektspolitisk reiskap som har vore nytta sidan inntektsåret 2000. Inntektseffekten av jordbruksfrådraget har frå og med rekneskapsåret 2007 vore trekt inn i driftsgranskingane som supplement til dei resultatata for lønsemd som tradisjonelt har vore presenterte. Skatt i jordbruket er elles behandla som eit eige tema i kapittel 4.6. Der, og i kapittel 1.9, er det forklart korleis det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er rekna ut. Vi viser også til kapitla 1.7 og 1.9 for omtale av dei ulike driftsresultata og samanhengen mellom dei.

Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per bruk i driftsgranskingane har gått ned med 11 prosent frå 2017 til 2018.

Familiens arbeidsforteneste per årsverk for 2018 ligg 16 prosent under resultatet for 2017. Satsen for det kalkulererte rentekravet på innsett jordbrukskapital er halden på 2,0 prosent for begge åra.

For vederlaget til *familiens* arbeid og eigenkapital per årsverk finn vi ein nedgang på 15 prosent.

I driftsgranskingane er det særleg *vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk* som vert nytta for å måle lønsemd, og dette resultatet vert ofte omtalt som *jordbruksinntekt*. Her er alt arbeid utført av brukarfamilien og leigd hjelp (betalt og ubetalt) med. Jordbruksinntekta på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket gjekk ned med 11 prosent i 2018.

Utviklinga i jordbruksinntekt har vore negativ i seks av åtte regionar. Størst negativt utslag finn vi i flatbygdene på Austlandet, i flatbygdene i Trøndelag og på Jæren. Det er berre «andre bygder» i Agder og Rogaland og «andre bygder» på Austlandet som har hatt auke i jordbruksinntekt.

Bruk med mindre enn 50 dekar jordbruksareal utgjer ei gruppe som til vanleg vert presentert berre i hovudtabellane. Likevel vil vi nemne ho her. Desse bruka er registrerte med størst jordbruksinntekt blant storleiksgruppene i 2018, kr 371 900. Deltakarbruka med lite areal har i mange tilfelle arbeidsintensiv produksjon, som til dømes gartneridrift eller fjørfehald.

Særleg gruppene «300-500 dekar» og «over 500 dekar» har hatt nedgang i jordbruksinntekt frå 2017 til 2018. Desse bruka har mykje korndyrking.

I gruppene «under 50 dekar» og «50-100 dekar» har jordbruksinntekta gått opp. Den sistnemnde har eit vesentleg innslag av frukt- og bærdryrking. Korleis *dei ulike driftsformene* er representerte i ulike storleiksgrupper betyr mykje for korleis lønsemda varierer desse gruppene imellom. Arealomfanget i seg sjølv er ikkje avgjerande.

Tabell 2.9 viser at i 2018 var inntektsverknaden av jordbruksfrådraget, målt i kroner per årsverk, størst i flatbygdene på Austlandet og i flatbygdene i Trøndelag. Verknaden var minst på Jæren og på Vestlandet.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget er størst på dei bruka som har færrest arbeidstimar. Jordbruksfrådraget vert jo gitt per bruk medan inntektsverknaden er rekna ut per årsverk. Vi kan ikkje peike på noko mønster for samanheng mellom arealstorleik og inntektsverknad av jordbruksfradraget.

Tabell 2.7 Driftsoverskot. Familiens arbeidsforteneste. Kroner

Net income. Family labour income. NOK

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Driftsoverskot Net income		Familiens arbeidsforteneste Family labour income			
		2018	2017–2018 Endring Change	Per bruk Per holding		Per årsverk Per man-year	
		2018	2017–2018 Endring Change	2018	2017–2018 Endring Change	2018	2017–2018 Endring Change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>						
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	216 800	-43 %	124 000	-58 %	143 000	-57 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	368 500	+6 %	296 900	+6 %	288 200	+8 %
Agder og Rogaland							
Jæren	<i>Jæren</i>	428 100	-28 %	295 400	-37 %	215 800	-36 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	419 400	+12 %	327 000	+14 %	261 200	+17 %
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	458 800	+4 %	381 000	+2 %	261 000	-3 %
Trøndelag							
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	347 300	-26 %	253 200	-34 %	223 000	-36 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	408 500	-8 %	320 500	-12 %	245 700	-13 %
Nord-Noreg	<i>Northern N.</i>	489 200	0 %	417 300	-1 %	294 600	-4 %
Dekar	<i>Decares</i>						
50–100	<i>50–100</i>	308 500	+14 %	272 900	+13 %	336 800	+13 %
100–200	<i>100–200</i>	234 700	-1 %	193 700	-3 %	208 300	-1 %
200–300	<i>200–300</i>	279 000	-2 %	225 100	-3 %	209 300	-3 %
300–500	<i>300–500</i>	381 200	-15 %	294 600	-19 %	232 500	-20 %
> 500	<i>>500</i>	569 700	-19 %	417 200	-26 %	281 700	-26 %
Alle bruk	<i>All holdings</i>	381 400	-11 %	346 100	-7 %	244 700	-16 %

Tabell 2.8 Vederlag til arbeid og egenkapital. Vederlag til familiens arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Return on labour and own capital. Return on family labour and own capital. NOK per man-year

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on labour and own capital per man-year</i>		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk <i>Return on family labour and own capital per man-year</i>	
		2018	2017–2018 Endring Change	2018	2017–2018 Endring Change
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	228 300	-37 %	173 000	-52 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	317 800	+3 %	308 700	+8 %
Agder og Rogaland					
Jæren	<i>Jæren</i>	270 200	-27 %	223 600	-36 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	297 900	+11 %	272 800	+15 %
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	299 700	-1 %	280 700	-2 %
Trøndelag					
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	259 600	-30 %	231 400	-36 %
Andre bygder	<i>Other parts</i>	283 600	-9 %	257 200	-12 %
Nord–Noreg	<i>Northern Norway</i>	315 100	-3 %	293 900	-4 %
Dekar	<i>Decares</i>				
50–100	<i>50–100</i>	339 000	+13 %	348 600	+12 %
100–200	<i>100–200</i>	248 500	0 %	225 700	0 %
200–300	<i>200–300</i>	249 200	-3 %	224 100	-3 %
300–500	<i>300–500</i>	274 000	-14 %	244 900	-19 %
> 500	<i>> 500</i>	323 300	-19 %	299 500	-25 %
Alle bruk	<i>All holdings</i>	287 500	-11 %	260 500	-15 %

Tabell 2.9 Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital. Kroner per årsverk

Tax-adjusted return on labour and own capital. NOK per man-year

		Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital	Skilnaden mellom ordinært og skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital (inntektsverknaden av jordbruksfrådraget)
		<i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>	<i>Difference in return on labour and own capital, caused by tax adjustment</i>
Regionar	<i>Regions</i>	2018	2018
Storleiksgrupper	<i>Farm size</i>		
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>		
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	268 300	40 000
Andre bygder	<i>Other parts</i>	352 700	34 900
Agder og Rogaland			
Jæren	<i>Jæren</i>	298 800	28 600
Andre bygder	<i>Other parts</i>	328 900	31 000
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	328 300	28 600
Trøndelag			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	298 400	38 800
Andre bygder	<i>Other parts</i>	315 400	31 800
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	348 100	32 100
Dekar	<i>Decares</i>		
50–100	<i>50–100</i>	372 700	33 700
100–200	<i>100–200</i>	288 400	39 900
200–300	<i>200–300</i>	282 700	33 500
300–500	<i>300–500</i>	307 600	33 600
> 500	<i>> 500</i>	353 600	30 300
Alle bruk	<i>All holdings</i>	320 500	33 000

Tabell 2.10 Lønsevne. Kroner per bruk og kroner per time. Lønsevneprosent

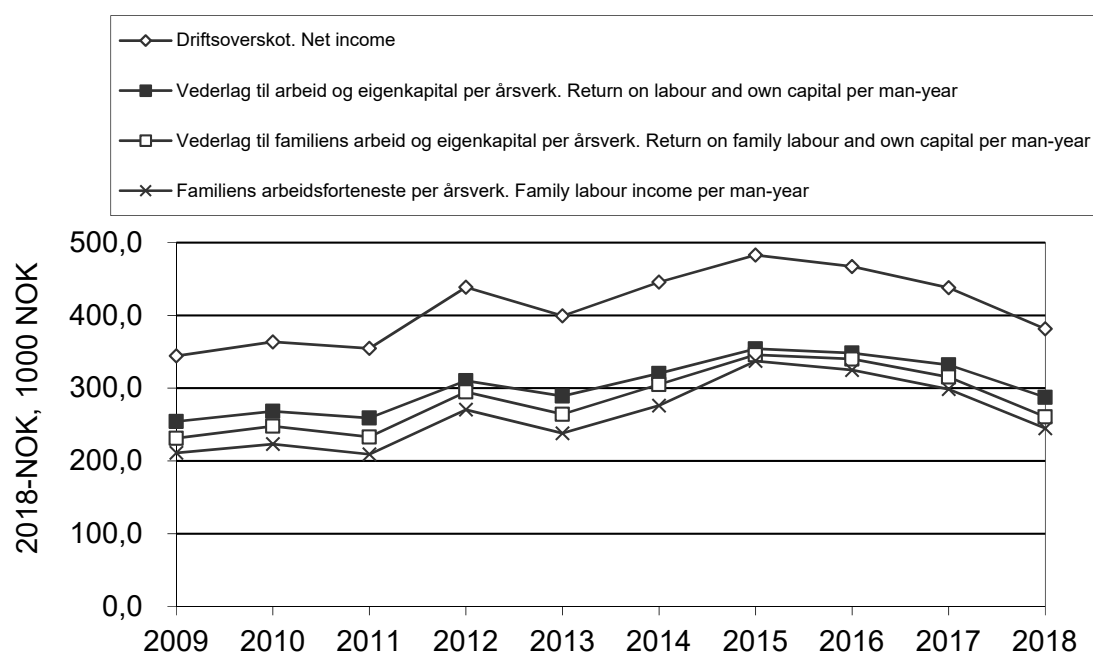
Capacity to pay. NOK per holding, NOK per hour. Percentage

Regionar Storleiksgrupper	Regions Farm size	Lønsevne, kr per bruk Capacity to pay, NOK per holding	Lønsevne, kr per time Capacity to pay, NOK per hour	Lønsevneprosent Capacity to pay, percentage
Austlandet	<i>Eastern Norway</i>			
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	238 300	111,60	57
Andre bygder	<i>Other parts</i>	404 200	163,64	88
Agder og Rogaland				
Jæren	<i>Jæren</i>	494 200	143,33	72
Andre bygder	<i>Other parts</i>	491 300	156,81	81
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	517 300	153,88	84
Trøndelag				
Flatbygder	<i>Lowlands</i>	342 200	136,88	70
Andre bygder	<i>Other parts</i>	454 400	148,82	80
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	570 800	171,10	93
Dekar	<i>Decares</i>			
50–100	<i>50–100</i>	401 000	179,41	109
100–200	<i>100–200</i>	257 400	126,73	67
200–300	<i>200–300</i>	315 600	128,61	70
300–500	<i>300–500</i>	415 200	143,12	75
> 500	<i>>500</i>	623 100	168,08	87
Alle bruk 2018	<i>All holdings 2018</i>	427 600	149,16	79
Alle bruk 2017	<i>All holdings 2017</i>	484 100	168,51	91

Lønsevne per time, rekna som gjennomsnitt for alle deltakarbruk, har gått ned med 11 prosent frå 2017 til 2018. Når vi reknar ut lønsevne per time, ser vi familiearbeid og leigd hjelp under eitt. Derfor kan det skje at lønsevne per time og familiens arbeidsforteneste per årsverk endrar seg ulikt. For 2018 ser vi at lønsevna per time har gått mindre ned enn kva familiens arbeidsforteneste per årsverk har gjort.

Lønsevneprosenten fortel korleis den oppnådde godtgjersla for utført arbeid i jordbruket står i høve til den godtgjersla som måtte ha vore utbetalt om brukarfamilien skulle ha vore løna etter tariff. Frå 2017 til 2018 gjekk lønsevneprosenten på deltakarbruka ned med 12 prosentpoeng.

Figur 2.1 viser lønsemda gjennom dei siste 10 åra på det gjennomsnittlege driftsgranskingsbruket. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 13 prosent høgare i 2018 enn i 2009, målt i faste 2018-kroner. Alle kurvene i figuren har toppunkt i 2015.

Figur 2.1 Driftsresultat for alle bruk, 2009–2018. Faste 2018-kroner
Operating results for all holdings, 2009–2018. 2018-NOK

2.3 Gjennomsnittresultat⁵ og variasjonsanalysar for utvalde driftsformer

2.3.1 Produksjon av kumjølke og storfeslakt

Sjå hovudtabell 17a og tabell 2.11.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk innanfor denne driftsforma har gått ned med 6 prosent frå 2017 til 2018. Produksjonsinntekta frå mjølke har auka medan slakt og livdyr har gitt mindre inntekt enn året før. Både variable og faste kostnader har auka. Timetalet per årsku har gått litt ned.

I 2018 var vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk 23 prosent høgare enn resultatet frå 2009, målt i faste 2018-kroner. Figur 2.2 gir eit bilete av lønsemda gjennom dei siste 10 åra.

Figur 2.3 viser korleis verdien av egedelane til brukarfamilien, og fordelinga mellom egenkapital og gjeld, har endra seg etter 2009. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 60 prosent i 2009 og 63 prosent i 2018. I løpet av tiåret har gjeldsprosenten auka frå 46 til 50.

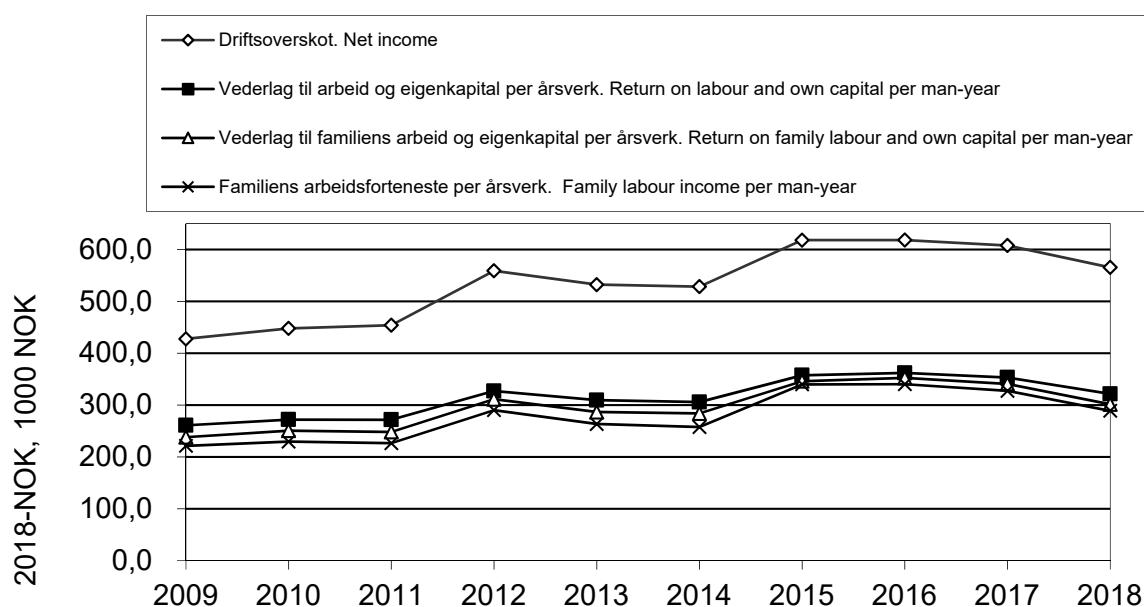
⁵ Sjå kapitla 1.7 og 1.9 for forklaring av omgrep.

For 2018 slår skattejustering ut med kr 30 700 per årsverk i vederlaget til arbeid og egenkapital.

Tabell 2.11 Produksjon av kumjølke og storfeslakt

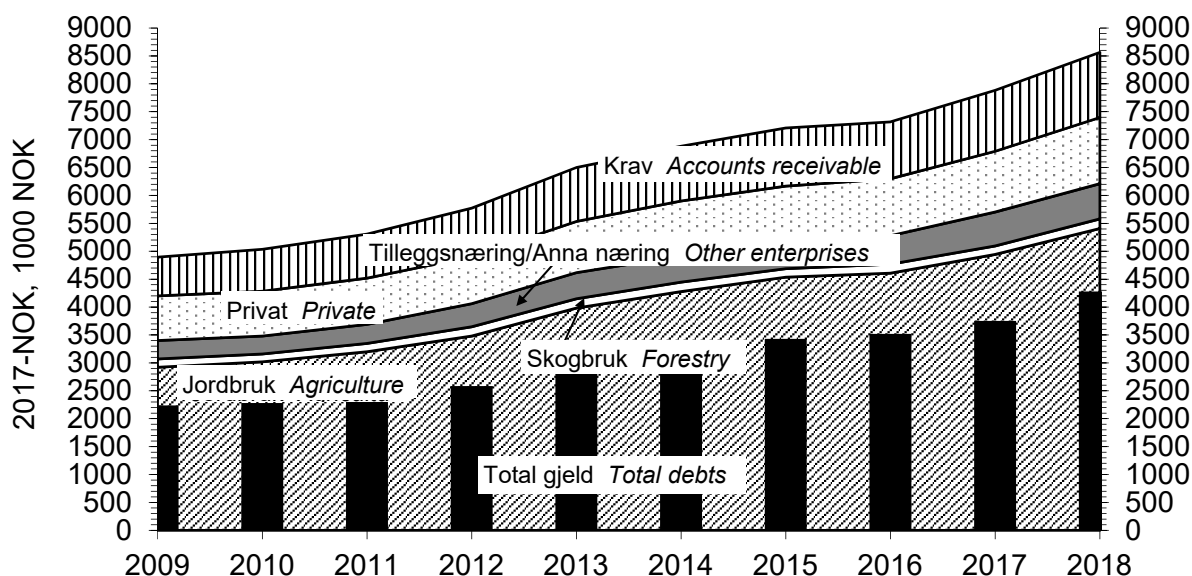
Combined dairy and beef farming

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	314	312
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, daa</i>	442	418
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm/daa</i>	311	345
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	29,6	28,1
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	3 717	3 650
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 879	7 694
Oppnådde priser, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjølke, per l	<i>Milk, per l</i>	5,65	5,64
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	45,51	47,60
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	51,35	53,60
Familiens arbeidsforteneste, kr per årverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	288 900	318 500
Vederlag til arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	321 500	343 700
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	301 400	331 600
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	352 200	374 800
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	180,72	180,72

Figur 2.2 Driftsresultat for bruk med produksjon av kumjølke og storfeslakt, 2009–2018. Faste 2018-kroner

Operating results for combined dairy and beef farming, 2009–2018. NOK-2018

Figur 2.3 Samansetjing av eigedelar og total gjeld per bruk, 2009–2018. Bruk med produksjon av kumjolk og storfeslakt. Faste 2018-kroner

Assets and debts per holding, 2009–2018. Combined dairy and beef farming. NOK-2018

I tabellane 2.12 - 2.14 er talmaterialet gruppert etter talet på årskyr og ikkje ut frå storleiken på jordbruksarealet.

Tabell 2.12 viser at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er størst på bruka med flest årskyr og minst på bruka med færrest årskyr. Andre resultat for lønsemd følgjer same mønster. Tal arbeidstimar per årsku er vesentleg lågare i gruppa med flest kyr, og det betyr mykje for fleire av dei viste resultatata.

Gruppa med 15–30 årskyr er den største, målt i tal deltakarar. Fleire data for denne gruppa er viste i tabellane 2.13 og 2.14.

Der ser vi at vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er størst på bruka i flatbygdene på Austlandet. Desse bruka har produsert meir kjøt enn dei andre gruppene. Dei har også oppnådd nokså høge prisar på kjøt og mjølk og har fått mest tilskot per årsku. Deltakarane i flatbygdene i Trøndelag har oppnådd lågast vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Denne gruppa har eit relativt lågt dekningsbidrag og samtidig eit forholdsvis høgt tal atbeidstimar, begge rekna per årsku.

Tabell 2.12 Produksjon av kumjølk og storfeslakt. Inndeling etter talet på årskyr*Combined dairy and beef farming. Groups by number of cows*

Årskyr	Cows	< 15	15-30	30-45	> 45
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	47	142	71	54
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	239	374	486	738
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	19,3	16,9	12,7	12,5
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	254	289	318	354
Tal kyr	<i>Number of cows</i>	12,1	21,4	37,0	56,7
Produsert mjølk, kg per årsku	<i>Milk per cow, kg</i>	7 262	7 578	8 109	8 104
Omsett kjøtt, kg per årsku	<i>Meat per cow, kg</i>	194	246	212	249
Arbeidsinnsats i alt, timar	<i>Labour input, hours</i>	2 970	3 505	4 049	4 488
Utført av: Familien	<i>By: Family</i>	2 405	2 638	2 901	3 001
Leigd arbeidshjelp	<i>Hired workers</i>	565	868	1 148	1 487
Per årsku	<i>Per cow</i>	245	164	110	79
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>				
Mjølk, per l	<i>Milk, per l</i>	5,71	5,64	5,64	5,66
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	43,66	44,45	45,38	47,08
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef), per kg</i>	49,15	51,37	50,90	51,86
Produksjonsinntekt i alt, kr	<i>Total output, NOK</i>	1 143 500	1 905 100	2 945 200	4 460 800
Per årsku	<i>Per cow</i>	94 300	89 100	79 700	78 700
Av denne: Mjølk	<i>Of this: Milk</i>	37 600	39 000	41 800	41 800
Livdyr og slakt	<i>Cattle, beef and cow's meat</i>	11 600	13 900	12 200	14 500
Tilskot	<i>Production allowances</i>	41 700	32 400	23 600	20 000
Kostnader i alt, kr	<i>Total costs, NOK</i>	776 200	1 393 300	2 363 200	3 603 100
Per årsku	<i>Per cow</i>	64 000	65 200	63 900	63 600
Variable kostnader per årsku	<i>Variable costs per cow</i>	27 900	29 100	27 800	29 100
Av desse: Innkjøpt fôr	<i>Of this: Fodder</i>	16 100	16 800	18 300	19 300
Faste kostnader per årsku	<i>Fixed costs per cow</i>	36 100	36 000	36 100	34 500
Av desse: Leigd arbeid	<i>Of this: Hired labour</i>	6 500	6 800	5 100	4 800
Maskinar	<i>Machinery</i>	5 900	7 400	7 800	6 900
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	2 800	2 700	3 300	2 900
Avskrivning	<i>Depreciation</i>	8 700	8 500	10 300	10 300
Dekningsbidrag, kr per årsku	<i>Gross margin, NOK per cow</i>	66 300	60 000	51 900	49 600
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	<i>Gross margin excl. grants, NOK per cow</i>	24 600	27 600	28 300	29 500
Innsett kapital, kr per årsku	<i>Capital, NOK per cow</i>	139 800	160 400	198 300	199 600
Eigenkapitalprosent	<i>% own capital of total assets</i>	77	57	41	43
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	367 300	511 800	582 000	857 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	268 600	323 200	287 500	379 400
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	252 100	304 700	259 500	368 200
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	238 000	291 100	257 400	358 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	138,94	169,20	154,96	201,87

Tabell 2.13 Produksjon av kumjølkk og storfeslakt, 15–30 årskyr. Regionar sør i landet*Combined dairy and beef farming, 15–30 cows⁶. Regions in southern part of Norway*

	Austlandet		Agder og Rogaland	Vestlandet
	Flatbygder <i>Lowlands</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	Andre bygder <i>Other parts</i>	
Tal bruk	14	17	10	39
Jordbruksareal i alt, daa	462	319	353	305
Grovfôr per årsku, daa	17,1	15,0	15,6	14,8
Avling i alt, FEm per daa	225	327	272	319
Tal årskyr	21,9	21,1	22,7	20,6
Produsert mjølk, l per årsku	7 464	7 207	7085	7761
Omsett kjøtt, kg per årsku	375	270	225	224
Arbeidsinnsats i alt, timar	3 498	3 365	3 361	3 360
Utført av: Familien	2 615	2 404	2 665	2 504
Leigd arbeidshjelp	883	961	697	856
Per årsku	160	160	148	163
Oppnådde prisar, kr				
Mjølk, per l	5,79	5,72	5,63	5,58
Kukjøtt, per kg	45,70	44,20	46,67	44,92
Anna storfekjøtt, per kg	56,29	51,41	48,63	50,98
Produksjonsinntekt i alt, kr	2 345 588	1 839 000	1 910 600	1 766 000
Per årsku	107 200	87 300	84 400	85 700
Av denne: Mjølk	39 400	37 500	36 100	39 400
Livdyr og slakt	19 700	15 500	11 100	12 700
Tilskot	42 400	30 600	33 400	30 100
Kostnader i alt, kr	1 769 700	1 348 000	1 421 100	1 307 300
Per årsku	80 900	64 000	62 700	63 500
Variable kostnader per årsku	37 500	27 600	27 100	28 500
Av desse: Innkjøpt fôr	21 300	14 800	16 800	17 400
Faste kostnader per årsku	43 400	36 400	35 700	35 000
Av desse: Leigd arbeid	10 700	6 400	6 200	6 200
Maskinar	7 900	7 200	6 600	7 500
Driftsbygningar	3 000	2 200	2 200	2 900
Avskriving	9 600	8 900	10 100	8 100
Dekningsbidrag, kr per årsku	69 800	59 800	57 300	57 200
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	27 400	29 100	23 900	27 100
Innsett kapital, kr per årsku	187 000	161 400	195 900	145 600
Eigenkapitalprosent	59	65	48	59
Driftsoverskot, kr	575 900	491 000	489 400	458 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	403 600	323 500	310 200	303 000
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	364 600	323 900	284 700	284 800
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	340 300	304 200	275 100	267 900
Lønsevne, kr per time	208,61	167,10	163,83	156,70

⁶ English text in table 2.12.

Tabell 2.14 Produksjon av kumjølkk og storfeslakt, 15–30 årskyr. Regionar nord i landet*Combined dairy and beef farming, 15–30 cows⁷. Regions in northern part of Norway*

	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flatbygder	Andre bygder	
	<i>Lowlands</i>	<i>Other parts</i>	
Tal bruk	7	18	34
Jordbruksareal i alt, daa	414	354	467
Grovfôr per årsku, daa	14,5	15,6	22,5
Avling i alt, FEm per daa	349	339	249
Tal årskyr	24,2	22,5	20,7
Produsert mjølk, l per årsku	7 746	7 712	7 684
Omsett kjøtt, kg per årsku	237	171	261
Arbeidsinnsats i alt, timar	4 001	3 462	3 780
Utført av: Familien	3 290	2 522	2 873
Leigd arbeidshjelp	711	940	907
Per årsku	165	154	183
Oppnådde prisar, kr			
Mjølk, per l	5,68	5,65	5,58
Kukjøtt, per kg	43,23	42,58	43,86
Anna storfekjøtt, per kg	50,15	48,90	49,58
Produksjonsinntekt i alt, kr	1 916 200	1 829 900	1 985 900
Per årsku	79 100	81 200	96 200
Av denne: Mjølk	39 600	39 700	37 700
Livdyr og slakt	13 400	10 800	14 700
Tilskot	21 500	27 300	37 900
Kostnader i alt, kr	1 294 700	1 365 700	1 407 500
Per årsku	53 400	60 600	68 200
Variable kostnader per årsku	24 200	26 500	31 200
Av desse: Innkjøpt fôr	14 900	15 300	16 900
Faste kostnader per årsku	29 200	34 100	37 000
Av desse: Leigd arbeid	3 500	6 900	7 200
Maskinar	7 000	6 600	8 200
Driftsbygningar	2 400	2 300	3 000
Avskrivning	7 500	8 300	8 100
Dekningsbidrag, kr per årsku	54 800	54 800	65 000
Dekningsbidrag ekskl. tilskot, kr per årsku	33 300	27 400	27 000
Innsett kapital, kr per årsku	152 400	169 000	152 000
Eigenkapitalprosent	53	62	46
Driftsoverskot, kr	621 500	464 200	578 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	297 300	305 400	330 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	285 600	283 600	315 600
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	281 200	268 300	311 500
Lønsevne, kr per time	159,05	159,03	177,17

⁷ English text in table 2.12.

Variasjon innanfor driftsforma «kumjølkk og storfeslakt»

Dette kapitlet tek opp den innbyrdes variasjonen mellom bruk med driftsforma «kumjølkk og storfeslakt». Bruka er sorterte etter driftsoverskot (medrekna tilskot) per liter mjølkk. Dette sorteringskriteriet er valt fordi mjølkekvota er den knappaste ressursen. Bruka er delte i tre grupper: Tredelen med best resultat (heretter kalla «beste tredel»), tredelen med svakast resultat (heretter kalla «svakaste tredel») og tredelen med resultat rundt gjennomsnittet. Uttrykk som «svakt», «godt» eller «dårleg» viser berre til storleiken på dei målte beløpa. I denne samanhengen gjeld: Jo høgare inntektstal og jo lågare kostnadstal, jo betre.

Svakaste tredel vert sett opp mot beste tredel. Nokre variablar som kan bidra til å forklare skilnaden i resultat, er tekne med. Tabellane 2.15–2.18 viser variasjonen på bruk i storleiksgruppa «15–30 årskyr» for regionar der det ligg føre tilstrekkeleg talmateriale til ein slik presentasjon.

Her i variasjonsdrøftinga tel resultatata frå kvart bruk like mykje, medan nokre av resultatata i driftsgranskningane elles er vegne ut frå tal årsverk. Derfor vil gruppegjennomsnitta som vert viste i «variasjonstabellane», kunne avvike frå tilsynelatande same resultat i hovudtabell 17a.

Når produksjonsinntekter frå mjølkk og kjøtt, tilskot, variable kostnader, faste kostnader og arbeidstimar vert samanlikna i drøftinga her, er det heile tida snakk om verdjar som er rekna per årsku.

Tabell 2.15 Variasjon. Kumjølkk og storfeslakt: 15–30 årskyr. «Andre bygder» på Austlandet*Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. «Other parts» of Eastern Norway*

Austlandet, «andre bygder»	Eastern Norway, «other parts»	Gjennom-	Standard-	Beste	Svakaste tredel	
		snitt	avvik	tredel		
		<i>Mean</i>	<i>Std. dev.</i>	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	Number of holdings	17		6	6	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	319	98	381	282	74
Alder på brukaren	Farmer's age	48	9	49	46	93
Driftsoverskot, kr per l mjølk	Net income, NOK per l	3,53	1,78	4,79	1,66	35
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding	519 200	296 800	801 900	209 300	26
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	341 200	162 800	457 400	159 900	35
Tal årskyr	Number of cows	22,1	4,3	24,0	19,8	82
Grovfôr per årsku, daa	Coarse fodder per cow, decares	15,0	3,7	15,8	13,9	88
Avling i alt, FEm per daa	Total crops, FUm per decare	323	101	354	320	90
Arbeidsforbruk, timar per årsku	Labour input, hours per cow	164	43	155	182	118
Levert mjølk, l per årsku	Milk, l per cow	6 953	665	7 117	6 740	95
Mjølkepris, kr per l	Milk price, NOK per l	5,72	0,20	5,71	5,74	101
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	Output milk, NOK per cow	37 300	3 300	38 400	35 800	93
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	Output meat, NOK per cow	14 900	9 800	16 300	15 700	96
Produksjonstilskot, kr per årsku	Production allowances, NOK per cow	36 500	11 300	35 800	34 700	97
Variable kostnader, kr per årsku	Variable costs, NOK per cow	27 400	10 500	26 300	31 800	121
Faste kostnader, kr per årsku	Fixed costs, NOK per cow	36 700	7 500	33 100	39 900	120
Herav leigd arbeid, kr per årsku	Of this hired work, NOK per cow	7 100	3 000	6 100	7 700	127

I «andre bygder» på Austlandet (tabell 2.15) har den svakaste tredelen eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk som utgjør 35 prosent av det vi finn hos den beste tredelen. Tilsvarande samanlikning for driftsoverskotet per liter mjølk viser også eit nivå på 35 prosent hos den svakaste tredelen. Bruka i den beste tredelen har større mjølkeinntekt, høgare kjøttinntekt, meir produksjonstilskot og lågare tal arbeidstimar. Dei variable kostnadene er 21 prosent høgare, medan faste kostnader er 20 prosent høgare, hos den svakaste tredelen.

På Vestlandet (tabell 2.16) er det vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk som den svakaste tredelen har oppnådd, 42 prosent av resultatet hos beste tredel. Driftsoverskotet per liter mjølk i den svakaste tredelen svarer til 48 prosent av nivået hos den beste tredelen. Hos den svakaste tredelen er både mjølkeinntektene og

kjøttinntektene noko mindre enn kva vi finn hos den beste tredelen. Motteke tilskot utgjer like store beløp i dei to gruppene. Tal arbeidstimar er 27 prosent høgare hos svakaste tredel. Dei variable og faste kostnadene er høvesvis 11 prosent og 31 prosent høgare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.16 Variasjon. Kummjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Vestlandet

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Western Norway

Vestlandet	Western Norway	Gjennomsnitt	Standardavvik	Beste tredel	Svakaste tredel	
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	
						Total %
Tal bruk	Number of holdings	38		13	13	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	317	117	315	312	99
Alder på brukaren	Farmer's age	47	11	49	46	94
Driftsoverskot, kr per l mjølk	Net income, NOK per l	3,07	1,52	4,28	2,05	48
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding	459 600	197 500	680 900	247 700	36
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	312 000	130 200	442 000	187 800	42
Tal årskyr	Number of cows	21,1	4,0	21,8	19,2	88
Grovfôr per årsku, daa	Coarse fodder per cow, decares	15,1	5,5	14,8	16,2	109
Avling i alt, FEm per daa	Total crops, FUm per decare	334	93	371	307	83
Arbeidsforbruk, timar per årsku	Labour input, hours per cow	166	51	155	196	127
Levert mjølk, l per årsku	Milk, l per cow	7 450	1 201	7 771	7 226	93
Mjølkepris, kr per l	Milk price, NOK per l	5,59	0,24	5,71	5,50	96
Produksjonsinnt. mjølk, kr per årsku	Output milk, NOK per cow	39 000	6 800	41 300	37 200	90
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	Output meat, NOK per cow	12 500	5 300	12 600	11 800	93
Produksjonstilskot, kr per årsku	Production allowances, NOK per cow	35 700	7 400	36 900	36 900	100
Variable kostnader, kr per årsku	Variable costs, NOK per cow	28 900	8 100	27 600	30 600	111
Faste kostnader, kr per årsku	Fixed costs, NOK per cow	35 000	10 800	31 400	41 300	131
Herav leigd arbeid, kr per årsku	Of this hired work, NOK per cow	6 000	2 900	5 600	7 400	133

Hos den svakaste tredelen i «andre bygder» i Trøndelag (tabell 2.17) utgjer vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk og driftsoverskotet per liter mjølk høvesvis 22 prosent og 12 prosent av nivået hos den beste tredelen. Større mjølkeinntekt og meir produksjonstilskot er kjenneteikn hos den beste tredelen. Den svakaste tredelen har 22 prosent høgare tal arbeidstimar. Variable og faste kostnader er høvesvis 20 prosent og 62 prosent høgare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.17 Variasjon. Kumjølkk og storfeslakt: 15–30 årskyr. «Andre bygder» i Trøndelag

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Trøndelag, «other parts»

Trøndelag, «andre bygder»	Trøndelag, «other parts»	Gjennom- Snitt	Standard- avvik	Beste tredel	Svakaste tredel	
		<i>Mean</i>	<i>Std. dev.</i>	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	
						<i>Total</i> %
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	19		6	6	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	348	114	314	364	116
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	45	11	42	41	97
Driftsoverskot, kr per l mjølk	<i>Net income, NOK per l</i>	2,66	1,78	4,38	0,58	13
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	454 100	317 600	767 000	94 000	12
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	315 400	209 100	537 400	115 600	22
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	22,9	3,5	23,0	23,7	103
Grovfôr per årsku, daa	<i>Coarse fodder per cow, decares</i>	15,3	5,1	13,2	16,1	121
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	367	100	413	375	91
Arbeidsforbruk, timar per årsku	<i>Labour input, hours per cow</i>	155	37	129	158	122
Levert mjølk, l per årsku	<i>Milk, l per cow</i>	7 411	758	7 600	7 006	92
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	5,65	0,16	5,67	5,63	99
Prod. inntekt mjølk, kr per årsku	<i>Output milk, NOK per cow</i>	39 200	5 100	40 400	36 500	90
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	<i>Output meat, NOK per cow</i>	10 500	4 300	10 000	9 900	99
Produksjonstilskot, kr per årsku	<i>Production allowances, NOK per cow</i>	30 700	6 100	33 900	26 900	79
Variable kostnader, kr per årsku	<i>Variable costs, NOK per cow</i>	27 300	4 800	24 500	29 500	120
Faste kostnader, kr per årsku	<i>Fixed costs, NOK per cow</i>	33 500	10 500	26 300	42 600	162
Herav leigd arbeid, kr per årsku	<i>Of this hired work, NOK per cow</i>	6 800	4 400	4 500	9 500	212

I Nord-Noreg (tabell 2.18) er den svakaste tredelen sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk 51 prosent av det som den beste tredelen har oppnådd. Driftsoverskotet per liter mjølk held eit tilsvarande nivå på 44 prosent. Den beste tredelen har større inntekter frå kjøtt og mjølk og har fått meir produksjonstilskot. Arbeidsforbruket er lågare hos den svakaste tredelen. Sett i høve til beste tredel har svakaste tredel 2 prosent lågare variable kostnader, men 19 prosent høgare faste kostnader.

Tabell 2.18 Variasjon. Kumjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Nord-Noreg*Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. Northern Norway*

Nord-Noreg	Northern Norway	Gjennom-	Standard-	Beste	Svakaste		
		snitt	avvik	tredel	tredel	Total	%
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third		
Tal bruk	Number of holdings	34		11	11		
Areal per bruk, daa	Decares per holding	467	273	470	496	105	
Alder på brukaren	Farmer's age	48	14	46	49	106	
Driftsoverskot, kr per l mjølk	Net income, NOK per l	3,81	1,62	5,26	2,31	44	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding	578 400	243 300	842 800	305 000	36	
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year	331 900	132 700	457 400	234 500	51	
Tal årskyr	Number of cows	20,6	3,7	22,0	19,3	88	
Grovfôr per årsku, daa	Coarse fodder per cow, decares	22,4	12,1	21,9	24,6	112	
Avling i alt, FEm per daa	Total crops, FUm per decare	281	96	287	256	89	
Arbeidsforbruk, timar per årsku	Labour input, hours per cow	187	36	184	182	99	
Levert mjølk, l per årsku	Milk, l per cow	7 499	946	7 589	7 286	96	
Mjølkepris, kr per l	Milk price, NOK per l	5,58	0,25	5,57	5,56	100	
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	Output milk, NOK per cow	39 900	5 500	40 400	38 300	95	
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	Output meat, NOK per cow	14 700	10 500	18 900	14 000	74	
Produksjonstilskot, kr per årsku	Production allowances, NOK per cow	48 800	12 200	55 700	43 600	78	
Variable kostnader, kr per årsku	Variable costs, NOK per cow	31 700	9 500	32 800	31 900	98	
Faste kostnader, kr per årsku	Fixed costs, NOK per cow	37 300	10 400	33 800	40 400	119	
Herav leigd arbeid, kr per årsku	Of this hired work, NOK per cow	7 300	3 500	7 300	8 600	117	

Tabell 2.19 er eit samandrag av tabellane 2.15–2.18 og konsentrerer seg om det relative tilhøvet mellom den svakaste og den beste tredelen. Når den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane, er tala utheva.

Tabellen viser at i 2018 har den svakaste tredelen gjennomgåande oppnådd lågare grovfôravling per dekar og levert mindre mjølk per årsku.

Arbeidsforbruket per årsku er høgast hos svakaste tredel, med unntak for Nord-Noreg.

Produksjonsinntektene frå mjølk og kjøtt og er jamt over størst hos beste tredel. Med unntak for Vestlandet gjeld det same for inntekt frå tilskot. På kostnadssida er skilnaden mellom beste og svakaste tredel markant, særleg for faste kostnader. Hos den svakaste tredelen ligg dei variable kostnadene frå 21 prosent over til 2 prosent

under nivået som beste tredel har. Tilsvarende spenn for dei faste kostnadene går frå pluss 62 prosent til pluss 19 prosent hos den svakaste tredelen.

Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i den svakaste tredelen utgjer frå 22 til 51 prosent av nivået i den beste tredelen. I driftsoverskot per liter mjølk oppnår den svakaste tredelen mellom 13 og 48 prosent, sett i høve til beste tredel.

Tabell 2.19 Variasjon. Kummjølk og storfeslakt: 15–30 årskyr. Den svakaste tredelen sin relative del sett i høve til den beste tredelen, prosent

Variation. Combined dairy and beef farming, 15–30 cows. The lowest third relatively to the highest, per cent

	Austlandet «andre bygder» <i>Eastern Norway</i> «other parts»	Vestlandet <i>Western</i> <i>Norway</i>	Trøndelag «andre bygder» <i>Trøndelag</i> «other parts»	Nord-Noreg <i>Northern</i> <i>Norway</i>
Tal bruk i storleiksgruppa	17	38	19	34
	Prosent		Per cent	
Areal per bruk	74	99	116	105
Alder på brukaren	93	94	97	106
Driftsoverskot, kr per liter mjølk	35	48	13	44
Driftsoverskot, jordbruket, kr per bruk	26	36	12	36
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	35	42	22	51
Årskyr	82	88	103	88
Grovfôr per årsku, daa	88	109	121	112
Avling i alt, FEm per daa	90	83	91	89
Arbeidsforbruk, timar per årsku	118	127	122	99
Levert mjølk, l per årsku	95	93	92	96
Mjølkepris, kr per l	101	96	99	100
Produksjonsinntekt mjølk, kr per årsku	93	90	90	95
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per årsku	96	93	99	74
Produksjonstilskot, kr per årsku	97	100	79	78
Variable kostnader, kr per årsku	121	111	120	98
Faste kostnader, kr per årsku	120	131	162	119
Herav leigd arbeid, kr per årsku	127	133	212	117

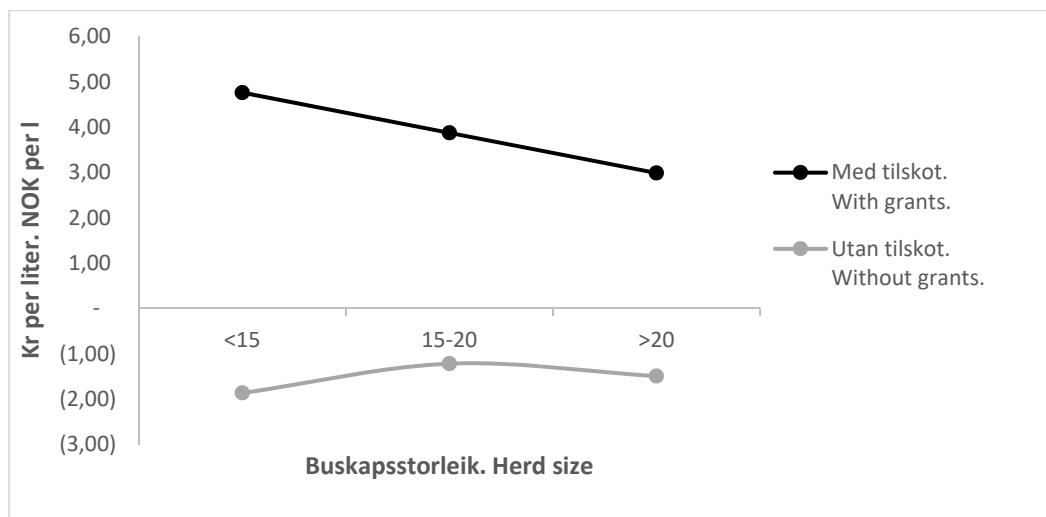
Produksjonstilskot per årsku avheng av grovfôrareal per årsku, påsett og buskapsstorleik. Til dømes vert driftstilskotet gitt som eit fast beløp per ku inntil fem kyr og eit fast beløp per bruk ved fem eller fleire kyr. Driftstilskotet går inn i produksjonstilskotet, og den tredelen som har færrest årskyr, vil få størst produksjonstilskot per årsku.

Figurane 2.4 og 2.5 samanliknar driftsoverskot per liter mjølk, med og utan tilskot, for Nord-Noreg og Jæren. Buskapane er grupperte etter storleik. For å få stort nok tal deltakarar i kvar gruppe, er det laga berre to grupper for Jæren.

I Nord-Noreg fell driftsoverskotet per liter mjølk med aukande buskapsstorleik når tilskot er medrekna. Utan tilskot kjem gruppa «15-20 kyr» best ut medan bruka med færre enn 15 kyr har svakast resultat. Her er skilnaden mellom gruppene relativt liten,

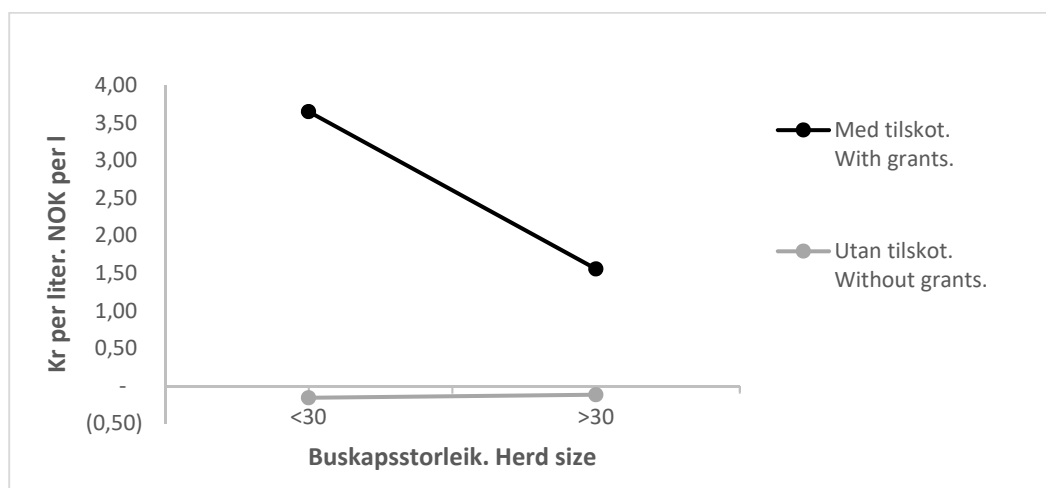

og driftsoverskotet utan tilskot er negativt for alle tre storleiksgrupper. Gjennomsnittleg buskap er 11, 17 og 33 årskyr. Tal buskapar i kvar gruppe er høvesvis 10, 16 og 38.

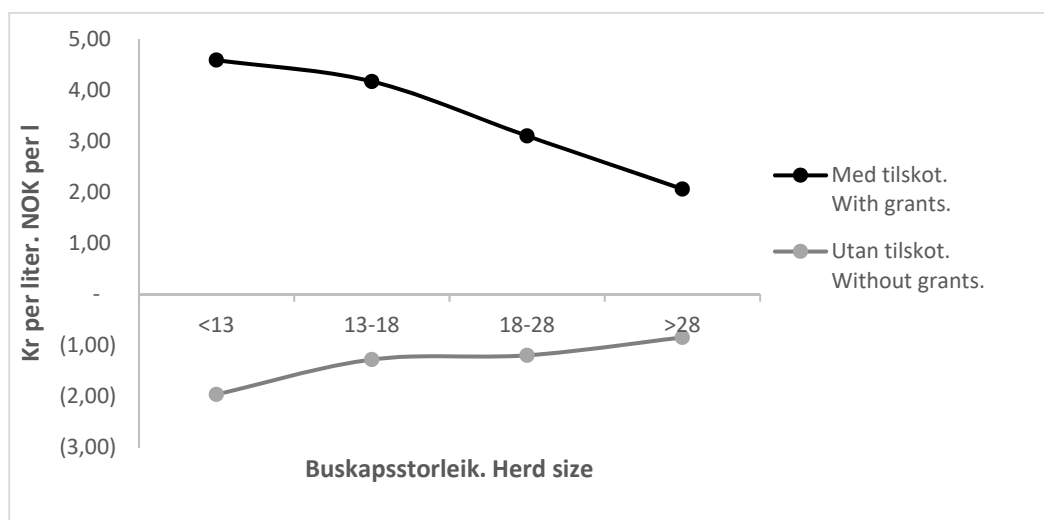
Figur 2.4 Driftsoverskot i kumjølkkproduksjon i Nord-Noreg. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, Northern Norway. NOK/litre

På Jæren er driftsoverskotet per liter mjølk, medrekna tilskot, størst i gruppa med minst buskap. Når vi reknar utan tilskot, kjem dei to storleiksgruppene tilnærma likt ut. Begge har driftsoverskot som ligg så vidt på den negative sida. Gjennomsnittleg buskap i gruppene på Jæren er 21 og 41 årskyr. Gruppene der representerer altså større buskapar enn kva dei nordnorske gruppene gjer. Tal bruk i gruppene på Jæren er høvesvis 7 og 12.

Figur 2.5 Driftsoverskot i kumjølkkproduksjon på Jæren. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, Jæren. NOK/litre

Figur 2.6 viser driftsoverskot per liter mjølk i kumjølkproduksjon for landet under eitt. Driftsoverskotet, medrekna tilskot, er størst i gruppa med færre enn 13 årskyr og minst i gruppa med meir enn 28 årskyr. Utan tilskot aukar driftsoverskotet med aukande buskapsstorleik, men ligg under null for alle gruppene. Gjennomsnittsbuskapen i gruppene tel 11, 16, 22 og 44 årskyr. Respektive tal buskarar i kvar gruppe er 29, 53, 98 og 134.

Figur 2.6 Driftsoverskot i kumjølkproduksjon, heile landet. Kr per l mjølk
Net income, dairy farming, all regions. NOK/litre

Økologisk mjølkeproduksjon

For 2018 har NIBIO hatt tilgang til rekneskapsmateriale for 19 økologiske mjølkeproduksjonsbruk. Alle desse bruka har vore med i driftsgranskingane. Det er 18 bruk med driftsforma «produksjon av kumjølk og storfekjøtt» og eitt bruk med eit lite innslag av sau i tillegg til mjølk. Tabell 2.20 samanliknar resultat for dei økologiske mjølkebruka frå 2017 og 2018. To av bruka som leverte data for 2017, er ikkje med i 2018-materialet. Dette må ein vere klar over når ein samanliknar data for dei to åra. Dei 19 bruka som var med i 2018, hadde i middel 27 årskyr og eit driftsoverskot på kr 419 600. Driftsoverskotet for økologiske bruk gjekk ned med kr 94 100 (18 prosent) frå 2017. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gjekk ned frå kr 338 300 i 2017 til kr 281 700 (17 prosent) i 2018.

Tal årskyr har gått opp med 1,2 frå 2017 til 2018 medan mjølkeprisen har gått ned med 1 øre, til kr 6,23 per liter i 2018. Kjøttprisen (kukjøtt og anna storfekjøtt samla sett) gjekk ned med 4 prosent.inntektene frå storfehaldet var 2 prosent høgare i 2018, samanlikna med året før. Sum tilskot auka med 29 prosent frå 2017 til 2018. Auken kom i hovudsak av erstatning for avlingssvikt. Variable kostnader auka med

41 prosent. Mykje av årsaka til auken her finn vi i balanseendring for grovfôr og innkjøp av grovfôr. Det var også meir innkjøp av dyr. Dei faste kostnadene var i sum 8 prosent høgare i 2018 enn i 2017. Blant desse har kostnadene til leigd hjelp og drivstoff hatt den største auken.

Tabell 2.20 Økologisk mjølkeproduksjon. Samanlikning av åra 2017 og 2018

		2017	2018
<i>Organic dairy farming. Comparison of the years 2017 and 2018</i>			
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	21	19
Per bruk	<i>Per holding</i>		
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	431	465
Herav grovfôr og beite	<i>Of this coarse fodder and pasture</i>	394	442
Grovfôr og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodder and pasture, FUm per decare</i>	314	225
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	25,8	27,0
Tal kviger >1 år	<i>Number of heifers >1 year</i>	13,0	13,6
Tal oksar >1 år	<i>Number of steers >1 year</i>	0,4	0,4
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 807	6 849
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	155 131	163 633
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	166 209	189 591
Pris, kr per liter: Mjølk	<i>Price, NOK per litre: Milk</i>	6,24	6,23
Prisar, kr per kg: Kuskjøtt	<i>Prices, NOK per kg: Cow's meat</i>	48,61	46,70
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	51,36	49,47
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 556	3 669
Tal timar per årsku	<i>Labour input per cow, hours</i>	138	136
Inntekter frå storfehold, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	1 223 500	1 249 600
Inntekter frå andre husdyr, kr	<i>Total output from other husbandry, NOK</i>	5 400	5 500
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	653 300	843 800
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	68 100	46 800
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	500 600	707 300
Herav kraftfôr	<i>Of this feed concentrate</i>	296 700	346 000
Herav gjødsel og kalk	<i>Of this fertilizer and lime</i>	20 300	32 700
Herav anna fôr	<i>Of this other fodder</i>	25 700	133 100
Faste kostnader i alt, ekskl. avskr., kr	<i>Total fixed costs, excl. depreciations, NOK</i>	695 400	747 600
Avskrivningar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	240 600	271 200
Herav driftsbygningar	<i>Of this outbuildings</i>	144 800	164 400
Herav traktor, maskinar og reiskapar	<i>Of this tractors, machinery and equipment</i>	90 800	101 100
Driftsoverskot jordbruk, kr	<i>Net income, agriculture, NOK</i>	513 700	419 600
Driftsoverskot skogbruk, kr	<i>Net income, forestry, NOK</i>	-2 800	7 100
Driftsoverskot tilleggsnæring, kr	<i>Net income, other gainful activities, NOK</i>	22 700	57 100
Driftsoverskot anna næring, kr	<i>Net income, other occupations, NOK</i>	10 900	14 600
Lønsinntekter, kr	<i>Wages, NOK</i>	287 900	333 400
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	652 000	560 200
Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, kr	<i>Return on labour and own capital per man-year, NOK</i>	338 300	281 700

I 2018 var det med 314 mjølkeproduksjonsbruk i driftsgranskingane. Av desse bruka var 296 konvensjonelt drivne. Resultatet for dei konvensjonelt drivne mjølkebruka minka frå kr 343 700 i 2017 til kr 323 500 i 2018, målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk. Mjølkeprisen for dei konvensjonelle bruka auka med 2 øre, til kr 5,62 per liter i 2018.

Eit interessant tema er skilnaden i resultat mellom økologiske bruk og tilsvarande konvensjonelle bruk. Problemet er at det er vanskeleg å finne eit godt samanlikningsgrunnlag, sidan produksjonen er såpass ulik. Dei økologiske mjølkebruka er noko større i areal enn snittet for dei konvensjonelle mjølkebruka i driftsgranskingane.

Dersom vi tek bort både dei minste og dei største av dei konvensjonelle mjølkebruka, kan vi lage grupper med konvensjonelle bruk som liknar dei økologiske bruka med omsyn til storleik. I tabell 2.21 vert to grupper av konvensjonelle mjølkebruk presenterte ved sida av dei økologiske mjølkeprodusentane. Den eine gruppa har i snitt same tal årskyr som dei økologiske bruka, den andre har like stort gjennomsnittleg jordbruksareal.

Tabell 2.21 Samanlikning av økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon. År 2018*Comparison of organic dairy farming and conventional dairy farming. Year 2018*

		Økologisk mjølke- produksjon <i>Organic dairy farming</i>	Konvensjonell mjølkeproduksjon <i>Conventional dairy farming</i>	
			Med same tal årskyr <i>With the same number of cows</i>	Med like stort jordbruksareal <i>With the same acreage</i>
Tal bruk	Number of holdings	19	276	273
Per bruk	Per holding			
Areal i alt, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	465	404	465
Herav grovfôr og beite	<i>Of this coarse fodder and pasture</i>	442	392	448
Grovfôr og beite, FEm per daa	<i>Coarse fodder and pasture, FUm per decare</i>	225	309	317
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	27,0	27,0	31,1
Tal kviger >1 år	<i>Number of heifers >1 year</i>	13,6	15,4	18,0
Tal oksar >1 år	<i>Number of steers >1 year</i>	0,4	4,9	6,3
Yting per årsku, kg	<i>Milk produced per cow, kg</i>	6 849	7 835	7 977
Omsett mjølk, l	<i>Milk sold, litres</i>	163 633	193 473	226 972
Mjølkekvote, l	<i>Milk quota, litres</i>	189 591	215 364	250 258
Pris, kr per l: Mjølk	<i>Price, NOK per litre: Milk</i>	6,23	5,62	5,62
Tal timar i jordbruket	<i>Total labour input, hours</i>	3 669	3 613	3 809
Tal timar per årsku	<i>Total labour input per cow, Hours</i>	136	134	122
Inntekter frå husdyrhald, kr	<i>Total output from cattle, NOK</i>	1 255 100	1 449 100	1 711 900
Tilskot, kr	<i>Support, NOK</i>	843 800	733 900	808 000
Andre inntekter, kr	<i>Other output, NOK</i>	46 800	72 800	85 400
Variable kostnader i alt, kr	<i>Total variable costs, NOK</i>	707 300	763 000	903 500
Herav kraftfôr	<i>Of this feed concentrate</i>	346 000	429 300	511 300
Herav gjødsel og kalk	<i>Of this fertilizer and lime</i>	32 700	76 200	88 300
Faste kostnader i alt, ekskl. avskivingar, kr	<i>Total fixed costs, excl. depreciation, NOK</i>	747 600	696 500	805 200
Avskivingar, kr	<i>Depreciation, NOK</i>	271 200	255 000	302 100
Driftsoverskot jordbruk, kr	<i>Net income (agric.), NOK</i>	419 600	541 400	594 400
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr	<i>Return on labour and own capital, NOK</i>	560 200	617 200	672 600
Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, kr	<i>Return on labour and own capital per man-year, NOK</i>	281 700	315 200	325 800

Vi har sortert etter tal årskyr og plukka ut 276 konvensjonelle mjølkebruk som i 2018 hadde eit snitt på 27,0 årskyr. Talet er det same som for dei økologiske bruka. Denne gruppa av konvensjonelt drivne bruk har levert 29 800 liter meir mjølk enn dei økologiske. Dei konvensjonelle bruka har produsert 990 kg meir mjølk per årsku enn dei økologiske. Dessutan har dei konvensjonelle bruka produsert 2 800 kg meir kjøt. Dei økologiske mjølkebruka produserer nesten ikkje oksekjøt.

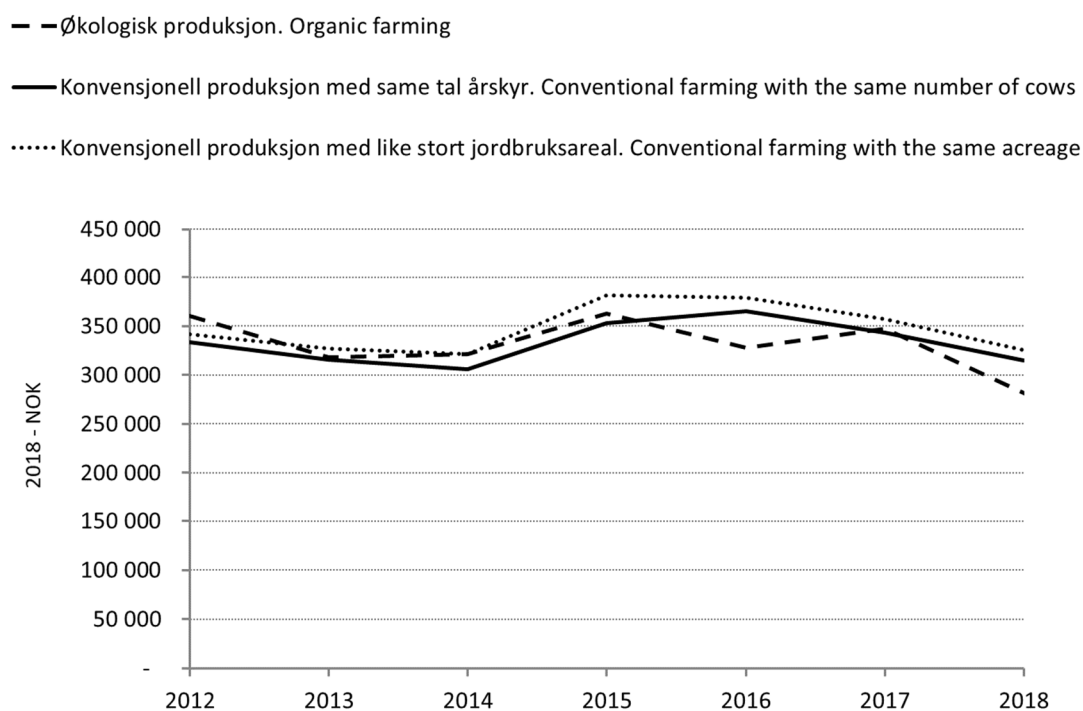
Dei økologiske mjølkebruka har fått utbetalt 61 øre meir per liter mjølk enn dei konvensjonelle. I snitt fekk dei økologiske bruka utbetalt kr 109 900 meir i tilskot enn kva dei konvensjonelle bruka fekk i 2018. Når det gjeld kostnader i alt, var desse noko større for dei konvensjonelle bruka enn for dei økologiske. Dei variable kostnadene var kr 55 700 høgare for dei konvensjonelle bruka. Derimot hadde dei økologiske bruka kr 51 100 meir i faste kostnader. Dei konvensjonelle bruka hadde kr 65 100 mindre i kostnad til leigd hjelp enn dei økologiske. Driftsoverskotet for dei 276 konvensjonelle bruka var på kr 541 400, noko som var kr 121 800 høgare enn for dei økologiske. Dei konvensjonelle bruka oppnådde eit vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk på kr 315 200. Resultatet ligg kr 33 500 over det som dei økologiske bruka oppnådde.

Arealet er ofte den avgrensande faktoren for produksjonen på økologiske mjølkebruk. Avlingsnivået er også lågare enn ved konvensjonell drift. Derfor er det interessant å samanlikne konvensjonell og økologisk drift på bruk med like store areal. Ved å sortere etter areal har vi funne 273 konvensjonelle mjølkebruk som i 2018 hadde eit snitt på 465 dekar. Dette er same gjennomsnittsareal som det dei økologiske bruka hadde. Dei konvensjonelle bruka hadde i snitt 31,1 årskyr og ein produksjon på 227 000 liter mjølk og 7 550 kg kjøt. Produksjonen av mjølk og kjøt var vesentleg større på desse konvensjonelle bruka enn i den økologiske gruppa. Dei 273 konvensjonelt drivne bruka hadde eit driftsoverskot på kr 594 400, noko som er kr 174 800 høgare enn for dei økologiske bruka. I snitt fekk dei konvensjonelle bruka utbetalt kr 35 800 mindre i tilskot, men oppnådde kr 456 800 meir i husdyrinntekter enn dei økologiske bruka. Kostnader i alt låg kr 284 700 høgare på dei konvensjonelle bruka enn på dei økologiske. Arbeidsforbruket i jordbruket var 140 timer høgare i den konvensjonelle enn i den økologiske gruppa. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var kr 44 100 større for konvensjonelle bruk enn for økologiske bruk med same areal.

Dei økologiske mjølkeproduksjonsbruka greier ikkje å fylle mjølkekvoten. I 2018 hadde dei ein gjennomsnittleg mjølkekvote på 189 600 liter. Omsett mjølkemengd for desse bruka var 163 600 liter. Kvotefyllinga i 2018 var på 86 prosent, mot 93 prosent dei to føregåande åra.

Dei 296 konvensjonelle mjølkeproduksjonsbruka i driftsgranskingane for 2018 hadde i snitt ein mjølkekvote på 237 800 liter og ei omsett mengd mjølk på 215 400 liter, altså ein fyllingsgrad på 91 prosent.

Figur 2.7 set resultat frå 2018 i samanheng med resultatata frå dei seks førre åra. Vi ser at økologisk mjølkeproduksjon hadde betre lønsemd enn konvensjonell produksjon i 2012. I 2013, 2014 og 2015 har det vore mindre skilnader mellom dei to kategoriane. Begge dei konvensjonelle gruppene hadde betre lønsemd i 2016 enn dei økologiske bruka, og i 2017 låg den økologiske gruppa likt med den «svakaste» konvensjonelle gruppa. I 2018 har resultatata i økologisk produksjon gått mest ned, slik at for det året er «den økologiske kurva» å finne nedst i figuren.

Figur 2.7 Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk. Samanlikning mellom økologisk og konvensjonell mjølkeproduksjon. Faste 2018-kroner

Return on labour and own capital per man-year. Organic farming compared to conventional farming. NOK–2018

Mjølkeproduksjon med robot

I dei siste åra har automatiske mjølkesystem (AMS) eller mjølkerobot kome for fullt inn i norsk mjølkeproduksjon. Medan ein tredel av mjølkemengda gjekk over robot i 2015, var delen nærmare 50 prosent ved utgangen 2018. Talet på robotar i Noreg har passert 2 000 i løpet av 2018.

Det følgjer store investeringar med satsing på robotmjølking. For å kunne nytte ut kapasiteten på ein mjølkerobot, bør ein ha rundt 60 kyr og eit areal på 600–700 dekar. Innføringa av robot har såleis vore ein sterk drivar på strukturendring i mjølkeproduksjonen. For bonden har robot vore sett på som ein viktig sosial faktor for å frigjere tid og ikkje vere avhengig av å vere i fjøset til fast tid kvar dag. Robot gir betre høve til å delta i samfunnet på linje med andre. Vi ser no at det også vert investert i robot i mindre buskarar. Høve til å kjøpe brukte robotar har også senka prisen på inngangsbillett til robotmjølking.

Frå 2013 har vi i driftsgranskingane sett på økonomiske resultat frå mjølkebruk med robot og samanlikna desse med mjølkebruk med andre mjølkesystem. Robotmjølking har hatt svakare resultat gjennom heile perioden frå 2013 til 2018. Medan resultatata for 2017 tyda på at lønsemda i robotmjølking nærma seg resultatata for andre mjølkesystem,

har skilnaden igjen vakse i 2018. Årskutalet med robotmjølking har auka noko kvart år, men ligg i middel langt under kapasiteten på ein mjølkerobot. Dette er noko av forklaringa på svakare lønsemd. Det har vore store investeringar kvart år i robotgruppa samanlikna med andre mjølkesystem.

Tabell 2.22 samanliknar resultat for 2018. Robotbruka leverer meir mjølk enn samanlikningsgruppa, men i 2018 vart om lag like mykje kjøtt produsert per årsku for dei to gruppene. Robotbruka har høgare yting per årsku, brukar færre arbeidstimar og har mykje meir innsett kapital i drifta. Produksjonsinntekter, variable kostnader og faste kostnader utanom avskrivning viser små skilnader mellom gruppene. Meir investert kapital, særleg i driftsbygning med teknisk utstyr, gir høgare avskrivningar og lågare driftsoverskot blant robotbruka. Robotbruka har mindre trong for leigd hjelp, men kostnadene til vedlikehald er høgare, mest på grunn av vedlikehaldskostnader på roboten. Større renteutgifter svekkjer også lønsemda i drifta. Færre timar i drifta kompenserer noko for svakare driftsoverskot, men vederlaget til alt arbeid og eigenkapital per årsverk ligg likevel kr 89 600 lågare enn hos gruppa med andre mjølkesystem. Skilnaden i lønsemd mellom dei to gruppene har dermed auka betydeleg det siste året. Vederlaget på robotbruka har gått frå å ligge 4 prosent under samanlikningsgruppa til å halde eit nivå som er 23 prosent lågare.

Som for andre grupper, er det stor variasjon i resultat mellom robotbruk. Medan den beste tredelen oppnådde kr 530 000 i vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2018, oppnådde den svakaste tredelen ein tilsvarande sum på berre kr 88 000. Ei årsak til skilnaden i lønsemd mellom dei to gruppene er skilnad i produksjonsomfang og effektivitet. Dei beste leverte 26 prosent meir mjølk og 16 prosent meir kjøtt. Likevel hadde dei 4 prosent lågare arbeidsforbruk. Større areal og høgare avling per dekar påverka resultatet positivt for dei beste bruka. Samtidig har fleire av bruka i den svakaste tredelen nyleg investert i maskinar og bygningar, og det svekkjer resultatet samanlikna med den beste tredelen.

Tabell 2.22 Samanlikning av resultat for 2018: Mjølkebruk med robot kontra mjølkebruk med like mange årskyr i snitt, men med andre mjølkesystem*Comparison of 2018 results: Dairy farms with milking robot versus other dairy farms with the same mean number of cows*

		Robotbruk <i>Dairy farms with robot</i>	Bruk utan robot <i>Dairy farms without robot</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	104	31
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	578	648
Herav leigd	<i>Of this hired</i>	322	329
Eigedelar i jordbruket 31.12, kr	<i>Assets of agriculture on 31 December, NOK</i>	9 147 900	7 414 400
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	44,0	43,8
Mjølke per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	8 221	7 785
Kjøtt per årsku, kg	<i>Meat per cow, kg</i>	231	230
Omsett mjølk, liter	<i>Sold milk, litres</i>	329 720	311 560
Mjølkekvote, liter	<i>Milk quota, litres</i>	336 644	330 004
Timar per årsku	<i>Hours per cow</i>	93	100
Produksjonsinntekter, kr	<i>Total output, NOK</i>	3 496 400	3 536 000
Mjølke	<i>Milk</i>	1 855 000	1 767 200
Storfekjøtt	<i>Beef</i>	511 900	520 677
Livdyr	<i>Livestock</i>	81 200	71 100
Tilskot	<i>Support</i>	949 000	1 075 200
Variable kostnader, kr	<i>Variable costs, NOK</i>	1 260 800	1 233 800
Handelsgjødsel og kalk	<i>Fertilizer and lime</i>	106 500	120 500
Fôrkostnader	<i>Feed</i>	827 800	811 400
Dekningsbidrag	<i>Gross margin, NOK</i>	2 235 600	2 302 200
Faste kostnader ekskl. avskrivning	<i>Fixed costs, NOK</i>	1 108 400	1 140 900
Leigd arbeid	<i>Hired labour</i>	196 600	287 600
Drivstoff	<i>Fuel</i>	78 100	74 300
Vedlikehald	<i>Maintenance</i>	264 700	215 000
Maskinleige og leasing	<i>Rental of machinery</i>	218 300	222 500
Resultat før avskrivning	<i>Result before depreciations, NOK</i>	1 127 300	1 161 300
Avskrivning	<i>Total depreciation, NOK</i>	473 500	385 900
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, NOK</i>	653 800	775 300
Renteutgifter	<i>Interests paid, NOK</i>	222 500	172 500
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	164	210
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	306 500	396 100
Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	334 900	424 900

2.3.2 Kumjølksproduksjon og svinehald

Sjå hovudtabell 17b og tabell 2.23.

På desse bruka har kostnadene auka vesentleg frå 2017 til 2018. Samla produksjonsinntekt er redusert sjølv om inntektene frå kumjolk og tilskot har auka litt. Tal arbeidstimar har gått opp. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var heile 36 prosent lågare i 2018 enn i 2017.

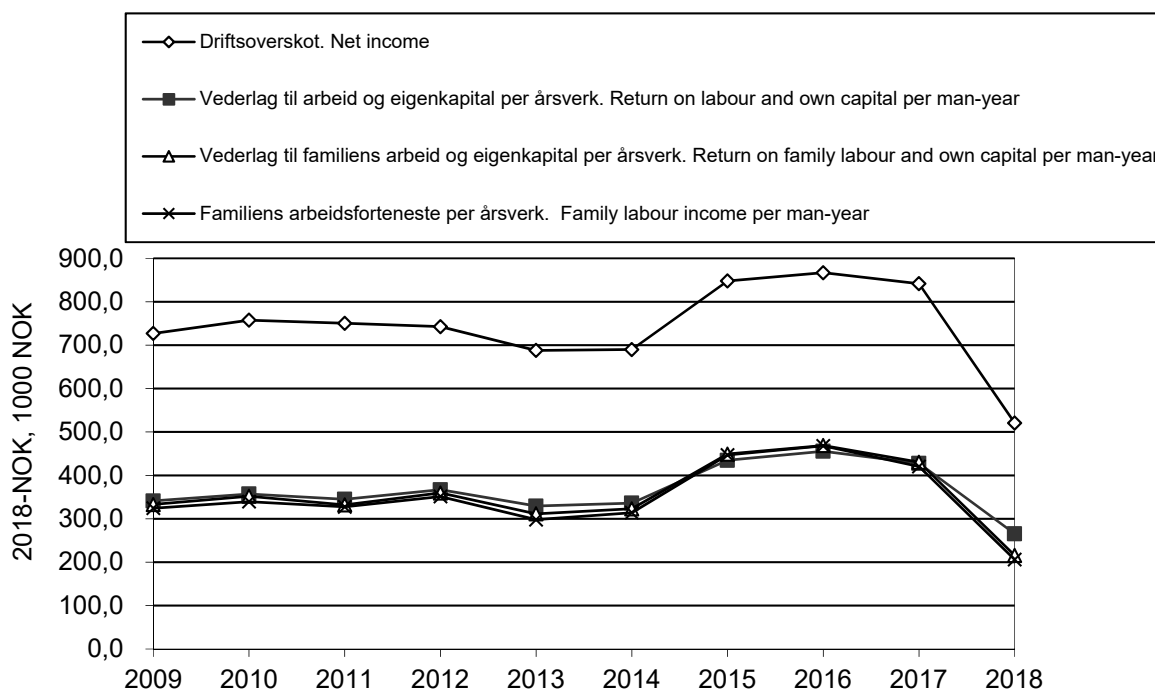
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk for 2018 ligg 22 prosent lågare enn tilsvarende vederlag for 2009, målt i faste 2018-kroner. Figur 2.8 gir eit inntrykk av korleis lønsemda har endra seg frå år til år i perioden. Alle kurvene i figuren har botnpunktet sitt i 2018.

Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2018 med kr 24 600.

Tabell 2.23 Kumjølksproduksjon og svinehald

Combined dairy and pig farming

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	27	28
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	411	405
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	439	452
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	36,7	33,7
Mjolk per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	8 114	7 790
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	27,5	32,3
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	4 125	4 107
Oppnådde prisar, kr	<i>Prices obtained, NOK</i>		
Mjolk, per l	<i>Milk, per l</i>	5,68	5,66
Kukjøtt, per kg	<i>Meat (cow), per kg</i>	46,94	48,89
Anna storfekjøtt, per kg	<i>Meat (beef,) per kg</i>	51,92	50,77
Svinekjøtt, per kg	<i>Pork, per kg</i>	26,15	27,19
Smågris, per stk	<i>Piglets for sale</i>	872	939
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	206 200	409 200
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	265 500	416 400
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	215 600	418 800
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	290 100	441 600
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	140,14	221,96

Figur 2.8 Driftsresultat for bruk med kumjølksproduksjon og svinehald, 2009–2018. Faste 2018-kroner

Operating results for combined dairy and pig farming, 2009–2018. NOK-2018

2.3.3 Kumjølksproduksjon og sauehald

Sjå hovudtabell 17c og tabell 2.24.

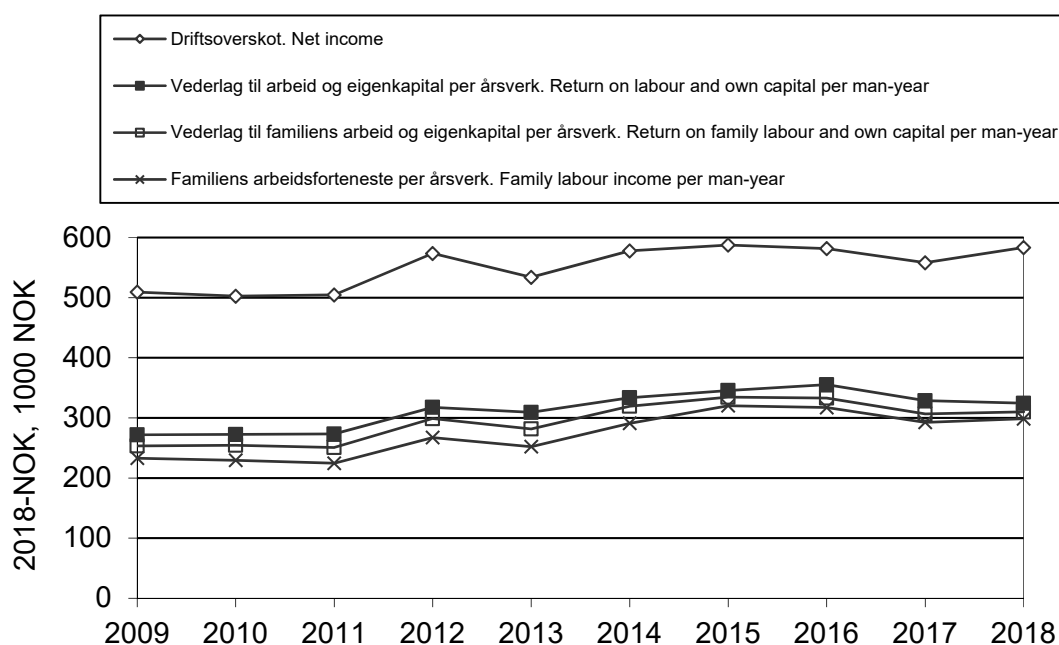
Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har gått opp med 1 prosent frå 2017 til 2018. Produksjonsinntektene frå både kumjølksproduksjon og sauehald har vorte større, og arbeidseffektiviteten ser ut til å ha auka.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var 19 prosent høgare i 2018 enn i 2009, målt i faste 2018-kroner. Figur 2.9 presenterer utviklinga i lønsemd.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk for 2018 aukar med kr 29 600 når vi legg inn skattejustering.

Tabell 2.24 Kumjølkkproduksjon og sauehald*Combined dairy and sheep farming*

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	40	45
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	490	446
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	254	284
Tal årskyr	<i>Number of cows</i>	24,2	20,9
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of winter-fed sheep</i>	103	105
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	3 742	3 754
Mjølkk per årsku, kg	<i>Milk per cow, kg</i>	7 971	7 837
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	5,48	5,56
Kukjøtt, kr per kg	<i>Meat price (cow), NOK per kg</i>	46,98	48,44
Anna storfekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (beef), NOK per kg</i>	50,49	53,44
Saue- og lammekjøtt, kr per kg	<i>Meat price (mutton and lamb), NOK per kg</i>	40,92	41,29
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	298 500	284 800
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	324 400	319 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	310 000	298 400
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	354 000	349 200
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	170,82	167,52

Figur 2.9 Driftsresultat for bruk med kumjølkkproduksjon og sauehald, 2009–2018. Faste 2018-kroner*Operating results for combined dairy and sheep farming, 2009–2018. NOK-2018*

2.3.4 Korndyrking

Hovedtabell 17d og tabell 2.25.

Det gir inga meining å presentere prosentvis endring i lønsemd frå tidlegare år til 2018 for denne driftsforma, sidan 2018-tala er negative. Avlingssvikt på grunn av tørke har vore avgjerande for den svært svake lønsemda i 2018.

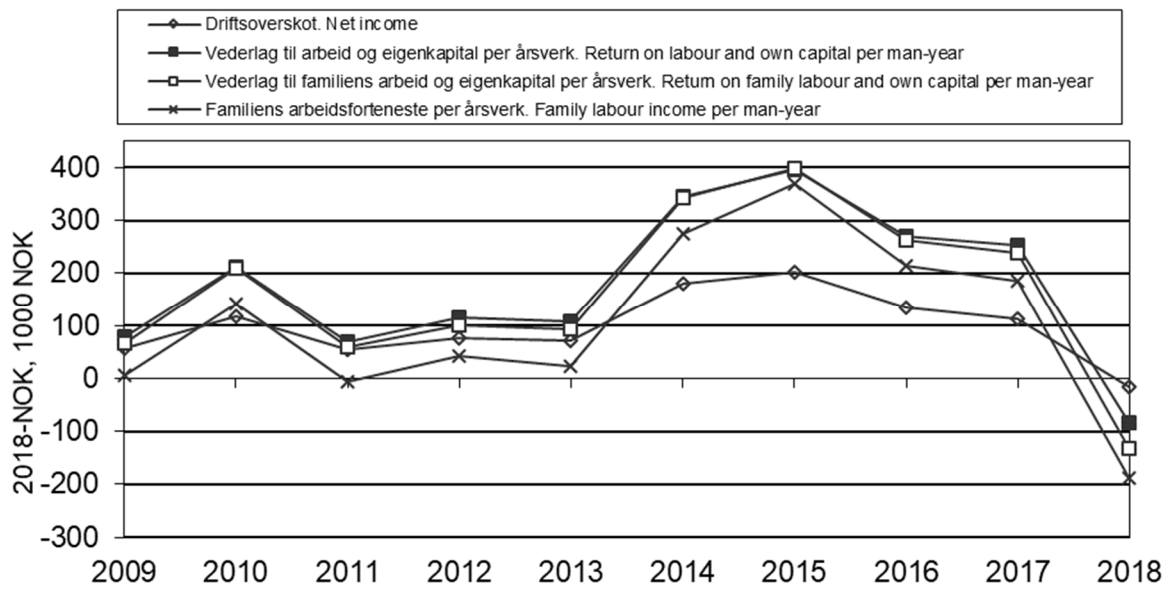
Storleiken på kornavlinga er sterkt bunden til vêrtilhøva i vekstsesongen. Sidan desse kan variere mykje, er det typisk for denne driftsforma at ho kan vere utsett for store svingingar i lønsemd frå år til år. Figur 2.10 stadfestar dette. Figur 2.11 viser korleis totalkapital, gjeld og eigenkapital har utvikla seg innanfor driftsforma. Jordbruket sin del av totalkapitalen utgjorde 38 prosent i 2009 og 33 prosent i 2018. Gjeldsprosenten har gått frå 35 til 41 i løpet av den same perioden.

For 2018 vert vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk kr 73 700 større som følgje av skattejustering. At skattejusteringa har så sterk effekt, skuldast at gjennomsnittleg arbeidsforbruk per bruk i denne gruppa var berre 0,4 årsverk i 2018.

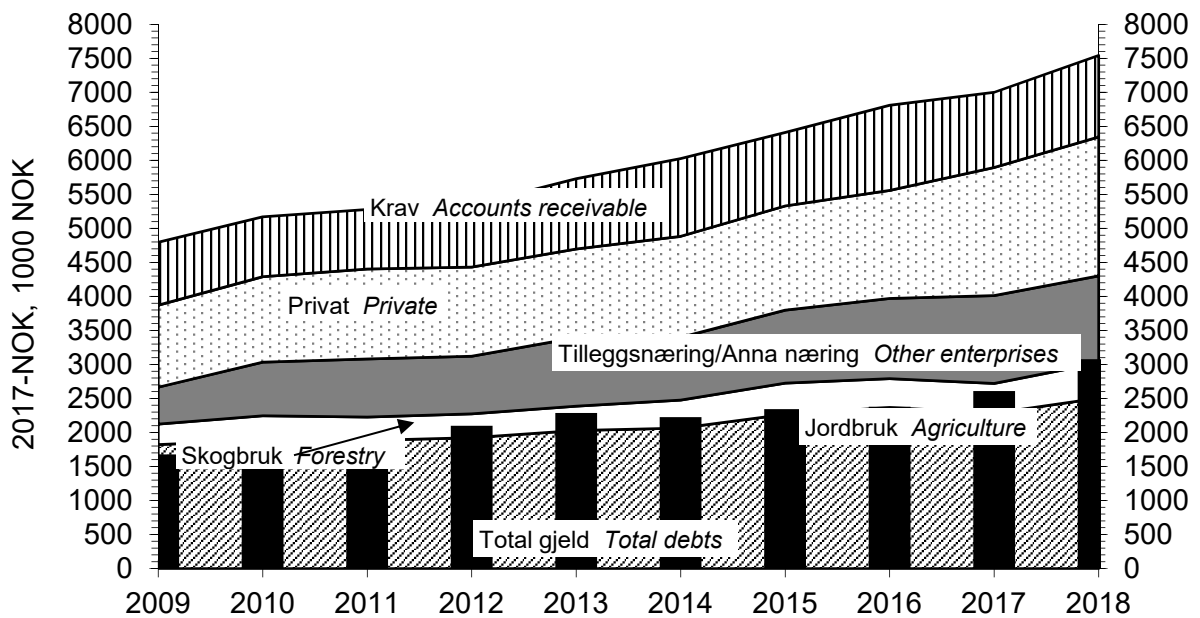
Tabell 2.25 Korndyrking

Cereal production

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	101	99
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	404	385
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	715	738
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	316	450
Havre	<i>Oats</i>	248	446
Kveite	<i>Wheat</i>	261	559
Oppnådde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,59	2,51
Havre	<i>Oats</i>	2,41	2,33
Kveite	<i>Wheat</i>	3,12	2,88
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	-187 100	180 700
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-83 600	246 600
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årserk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	-132 600	231 700
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-9 900	327 700
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	-71,79	108,69

Figur 2.10 Driftsresultat for bruk med korndyrking, 2009–2018.
 Faste 2018-kroner
 Operating results for cereal production, 2009–2018. NOK-2018

Figur 2.11 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2009–2018. Bruk med korndyrking. Faste 2018-kroner
 Assets and debts per holding, 2009–2018. Cereal production. NOK-2018

Variasjon innanfor korndyrking

Tabellane 2.26 - 2.28 viser variasjon i lønsemd og nokre andre faktorar for arealgruppene «200–300 dekar», «300–500 dekar» og «over 500 dekar» på bruk med korndyrking. *Arealet* vil først og fremst vere den faktoren som avgrensar produksjonsomfanget, og driftsoverskot per dekar er derfor valt som sorteringskriterium. For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjolk og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Når variable kostnader, faste kostnader, tilskot, arbeidstimar og avlingar vert samanlikna i drøftinga her, er verdiane rekna per dekar.

Tabell 2.26 Variasjon. Korndyrking: 200–300 daa

Variation. Cereal production: 200–300 decares

Alle regionar	<i>All regions</i>	Gjennom-	Standard-	Beste	Svakaste tredel	
		snitt	avvik	tredel		
		<i>Mean</i>	<i>Std. dev.</i>	<i>Highest third</i>	<i>Lowest third</i>	
					<i>Total</i>	<i>%</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	29		10	10	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	253	32	260	250	96
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	53	10	56	51	92
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net income (agr.), NOK per decare</i>	-150	429	274	-610	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	-37 000	111 100	71 100	-153 100	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-247 300	512 300	234 800	-771 500	
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	233	53	245	238	97
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	273	91	312	244	78
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	2,23	1,20	2,25	1,99	89
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	3,63	6,56	2,34	2,54	109
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	925	1 370	758	619	82
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per decare</i>	572	246	514	571	111
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	477	165	358	597	167
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	1 093	434	819	1 309	160

Den svakaste tredelen av bruka med 200–300 dekar har negativt driftsoverskot og negativt vederlag til arbeid og egenkapital. Disse bruka har 22 prosent lågare kornavlingar og 11 prosent lågare arbeidsforbruk, men oppnår 9 prosent høgare pris og 11 prosent meir tilskot, samanlikna med den beste gruppa. Variable og faste kostnader er høvesvis 67 prosent og 60 prosent høgare hos den svakaste tredelen.

I arealgruppa «300–500 dekar» er også både driftsoverskot og vederlag til arbeid og egenkapital negative verdiar i den svakaste tredelen. Det er liten skilnad i avlingsnivå mellom beste og svakaste tredel. Den svakaste tredelen har 26 prosent lågare arbeidsforbruk og har oppnådd 35 prosent lågare pris. Medan dei variable kostnadene er 45 prosent høgare hos den svakaste tredelen, ligg dei faste kostnadene der 70 prosent over nivået som beste tredel har.

Tabell 2.27 Variasjon. Korndyrking: 300–500 daa

Variation. Cereal production: 300–500 decares

Alle regionar	All regions	Gjen-	Standard-	Beste	Svakaste tredel		
		nom-		avvik		Highest	Lowest third
		snitt		third			
		Mean	Std. dev.				
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	31		10	10		
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	385	55	382	386	101	
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	10	52	47	91	
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net income (agr.), NOK per decare</i>	-6	421	439	-504		
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	-4 300	161 900	166 400	-195 500		
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-164 500	854 500	582 400	-1 066 600		
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	340	82	295	358	121	
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	283	102	296	298	101	
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	1,63	0,82	1,79	1,32	74	
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,81	1,36	3,48	2,27	65	
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	760	341	895	706	79	
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per decare</i>	580	208	678	479	71	
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	412	138	343	499	145	
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	978	402	766	1 301	170	

Storleiksgruppa med meir enn 500 dekar (tabell 2.28) følgjer same mønster som dei to gruppene med mindre kornareal, ved at både driftsoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital er negative tal hos den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har 15 prosent lågare avlingsnivå og 15 prosent lågare pris, samanlikna med den beste tredelen. Variable og faste kostnader er høvesvis 4 prosent høgare og 26 prosent høgare for den svakaste tredelen. Tal arbeidstimar er 14 prosent høgare hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.28 Variasjon. Korndyrking: Over 500 daa

Variation. Cereal production: More than 500 decares

Alle regionar	All regions	Gjennom- Snitt	Standard- avvik	Beste tredel	Svakaste tredel	
				Highest third	Lowest third	
				Total	%	
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	23		8	8	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	816	314	872	734	84
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	48	9	45	51	113
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	<i>Net income (agr.), NOK per dec.</i>	-67	412	278	-535	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	-28 000	276 100	228 300	-347 600	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	-112 900	575 000	344 100	-663 300	
Kornareal, daa	<i>Decares of cereal crops</i>	758	300	812	667	82
Kornavling i alt, kg per daa	<i>Total crops, kg per decare</i>	269	86	294	251	85
Arbeidsforbruk, timar per daa	<i>Labour input, hours per decare</i>	1,70	0,77	1,53	1,73	114
Kornpris, kr per kg	<i>Price of crop, NOK per kg</i>	2,60	0,49	2,82	2,39	85
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	<i>Output crop, NOK per decare</i>	698	264	842	595	71
Produksjonstilskot, kr per daa	<i>Production allowances, NOK per decare</i>	612	260	632	479	76
Variable kostnader, kr per daa	<i>Variable costs, NOK per decare</i>	441	108	451	469	104
Faste kostnader, kr per daa	<i>Fixed costs, NOK per decare</i>	1 143	372	1 049	1 321	126

Tabell 2.29 gir eit samandrag av resultata i tabellane 2.26–2.28 og viser det relative tilhøvet mellom den svakaste og den beste tredelen. Utheving markerer at den svakaste tredelen har dei høgaste verdiane. I dei tilfella kor den svakaste tredelen har oppnådd negative resultat, er utrekning av prosenttal utelaten.

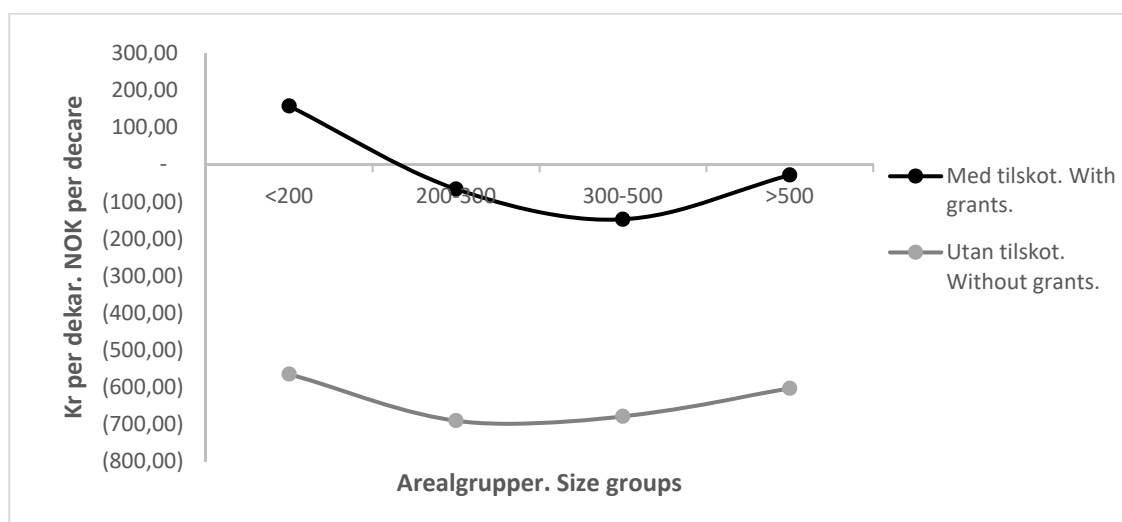
Tabell 2.29 Variasjon. Korndyrking: 200–300 daa, 300–500 daa og over 500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i høve til den beste. Prosent

Variation. Cereal production: 200–300 decares, 300–500 decares and more than 500 decares. The lowest third relatively to the highest. Per cent

Alle regionar	All regions	Jordbruksareal, daa		
		Farmland, decares		
		200–300	300–500	> 500
Tal bruk	Number of holdings	29	31	23
		Prosent	Per cent	
Areal per bruk, daa	Decares per holding	96	101	84
Alder på brukaren	Farmer's age	92	91	113
Driftsoverskot jordbruk, kr per daa	Net income (agr.), NOK per decare			
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.) NOK per holding			
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Retu rn on labour and own capital, NOK per man-year			
Kornareal, daa	Decares of ceral crops	97	121	82
Kornavling i alt, kg per daa	Total crops, kg per decare	78	101	85
Arbeidsforbruk, timar per daa	Labour input, hours per decare		74	114
Kornpris, kr per kg	Price of crop, NOK per kg	109	65	85
Produksjonsinntekter korn, kr per daa	Output crop, NOK per decare	82	79	71
Produksjonstilskot, kr per daa	Production allowances, NOK per decare	111	71	76
Variable kostnader, kr per daa	Variable costs, NOK per decare	167	145	104
Faste kostnader, Kr per daa	Fixed costs, NOK per decare	160	170	126

Den svakaste tredelen har gjennomgåande lågare produksjonsinntekt frå korn og høgare kostnader enn kva vi finn hos beste tredel.

Figur 2.12 viser driftsoverskot per dekar for fire ulike arealgrupper innan korndyrking. Gjennomsnittstorleiken i gruppene er 188, 279, 413 og 874 dekar, og respektive tal bruk i kvar gruppe er 24, 32, 26 og 19. Når tilskot er medrekna, er driftsoverskotet størst for gruppa «< 200 dekar» og minst for «300-500 dekar». Berre «< 200 dekar» har positivt resultat. Når tilskot ikkje er med, er det mindre skilnad mellom gruppene, og alle har driftsoverskot som ligg langt under null. Også utan tilskot kjem gruppa «< 200 dekar» best ut.

Figur 2.12 Driftsoverskot i korndyrking. Kr per daa
 Net income, cereal production. NOK per decaire

2.3.5 Sauehald

Sjå hovudtabell 17f og tabell 2.30.

Innan sauehaldet har vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk gått opp med så mykje som 51 prosent frå 2017 til 2018. Mykje av årsaka ligg i er at det er slakta fleire dyr enn før. Salet av slakt har gitt inntekt som er større enn verdien som desse dyra ville ha hatt i levande tilstand i utgåande balanse 2018.

Det vart oppnådd eit 11 prosent høgare vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk i 2018 enn i 2009, målt i faste 2018-kroner. Figur 2.13 set driftsresultata for det siste tiåret i samanheng. Kurvene viser i hovudsak ein stigande tendens fram til 2015. Deretter har dei falle kraftig til 2017, kor alle kurvene har nådd botnpunktet for tiåret. Med 2018 er kurvene tilbake i meir «normal» høgde.

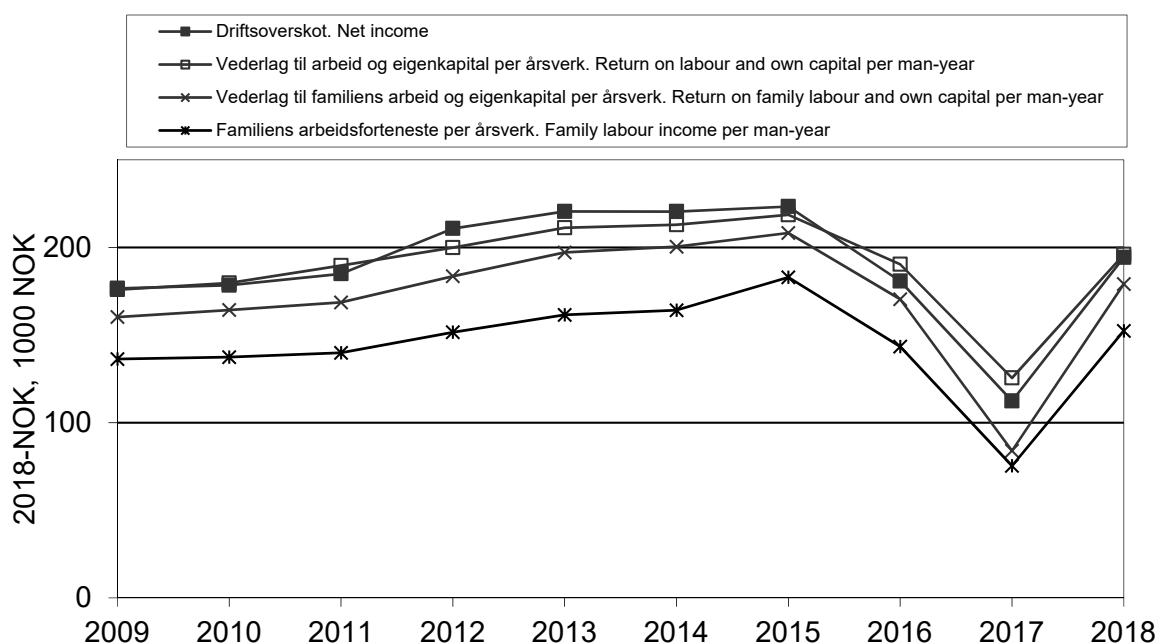
Tiårsoversikt for egedelar, gjeld og eigenkapital for deltakarar med sauehald er vist i figur 2.14. Jordbruket sin del av totalkapitalen var 36 prosent i 2009 og 40 prosent i 2018. Gjeldsprosenten ligg også høgare i slutten av perioden enn i starten. Medan han var 36 i 2009, har han kome opp i 40 for 2018.

Skattejustering gjer vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk i 2018 kr 33 700 større.

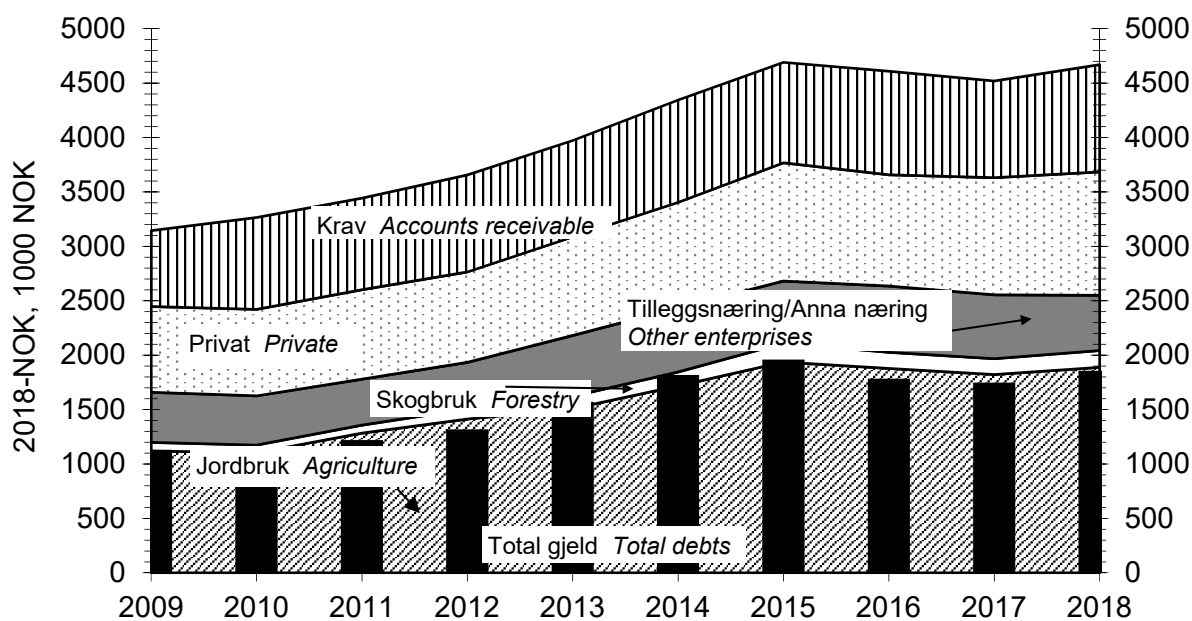
Tabell 2.30 Sauehald

Sheep farming

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	126	117
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	275	273
Avling av grovfôr, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decares</i>	203	219
Tal vinterfôra sauer	<i>Winter-fed sheep (wfs), number</i>	166	170
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	2 248	2 209
Tal gagnslam per vinterfôra sau	<i>Lambs per wfs, number</i>	1,4	1,4
Kjøtt, kg per vinterfôra sau	<i>Produced meat, kg per wfs</i>	29	27
Kjøttpris, kr per kg	<i>Meat (mutton and lamb), NOK per kg</i>	40,26	40,41
Ullpris, kr per kg	<i>Wool, NOK per kg</i>	36,80	37,29
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	152 400	73 300
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	196 000	130 100
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	163 600	84 200
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	229 700	163 500
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	101,13	65,60

Figur 2.13 Driftsresultat for bruk med sauehald, 2009–2018. Faste 2018-kroner
Operating results for sheep farming, 2009–2018. NOK-2018

Figur 2.14 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2009–2018. Bruk med sauehald. Faste 2018-kroner

Assets and debts per holding, 2009–2018. Sheep farming. NOK-2018

Variasjon innanfor sauehald

Tabellane 2.31, 2.32 og 2.33 viser variasjonen i resultat og nokre andre faktorar, i storleiksgruppene «100–200 dekar», «200–300 dekar» og «300–500 dekar» i sauehaldet. Bruka er sorterte etter driftsoverskot per vinterfôra sau. Dette kriteriet er valt fordi sauefjôset, og dermed tal vinterfôra sauer, ofte vil vere det som avgrensar omfanget av produksjonen.

For nærare forklaring av kva «svakaste tredel» og «beste tredel» inneber, sjå omtalen i avsnittet om variasjon under driftsforma «produksjon av kumjôlk og storfeslakt». Der er det også forklart korfor gruppegjennomsnitta i «variasjonstabellane» kan avvike frå tilsynelatande samanliknbare tal i hovudtabell 17.

Når variable kostnader, faste kostnader, produksjonsinntekt frå kjøt, tilskot, arbeidstimar og avlingar vert samanlikna i drøftinga her, er verdiane rekna per vinterfôra sau.

Tabell 2.31 Variasjon. Sauehald: 100–200 daa*Variation. Sheep farming: 100–200 decares*

Alle regionar	All regions	Gjen- nom- snitt	Stan- dard- avvik	Beste tredele	Svakaste tredele	
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest third	Total %
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	34		11	11	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	154	31	179	156	87
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	50	10	52	48	93
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net income, NOK per wfs</i>	965	1 376	2 092	-518	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	105 700	131 400	240 500	-34 200	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	127 300	153 400	275 100	-39 300	
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of wfs</i>	101	29	115	97	85
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	19,2	5,6	16,6	20,3	123
Produksjonsinntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1297	506	1 530	1 192	78
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	4 590	8821 162	5 108	4 129	81
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 239	476	1 268	1 434	113
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	3 309	1 511	2 874	4 128	144

Tabell 2.31 presenterer negative verdier for både driftsoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital hos den svakaste tredelen i arealgruppa «100–200 dekar». Tal vinterfôra sauer ligg 15 prosent lågare der enn hos beste tredele, og kjøtinntektene held 78 prosent av nivået til den beste tredelen. Dei variable og faste kostnadene er høvesvis 13 prosent og 44 prosent høgare, og tal arbeidstimar er 23 prosent høgare, hos svakaste tredele. Den svakaste tredelen har fått 19 prosent mindre tilskot.

I tabell 2.32, som handlar om gruppa «200–300 dekar», er det positive driftsresultat også for den svakaste tredelen. Avvika mellom den beste og den svakaste tredelen er likevel store. Tal vinterfôra sauer er heile 41 prosent lågare hos svakaste tredele, Variable kostnader og faste kostnader er høvesvis 48 prosent og 57 prosent høgare hos den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen har dessutan 34 prosent fleire arbeidstimar. Elles ligg produksjonsinntekta frå kjøt 18 prosent lågare, og inntekter frå tilskot 3 prosent høgare, hos den svakaste tredelen.

Tabell 2.32 Variasjon. Sauehald: 200–300 daa

Variation. Sheep farming: 200–300 decares

Alle regionar	All regions	Gjen- nom- snitt	Stan- dard- Avvik	Beste tredele	Svakaste tredele		
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest Third	Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	48		16	16		
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	251	28	263	232	88	
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	47	12	50	46	92	
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net income, NOK per wfs</i>	1 186	1 170	1 888	94	5	
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	207 300	173 300	384 400	20 100	5	
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	216 000	169 700	355 700	41 300	12	
Tal vinterfôra suer	<i>Number of wfs</i>	174	75	232	137	59	
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	13,6	5,3	11,3	15,1	134	
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 254	372	1 402	1 155	82	
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	4 212	1 067	3 945	4 050	103	
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 219	442	1 031	1 529	148	
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 729	1 086	2 131	3 355	157	

Tabell 2.33 omfattar gruppa «300–500 dekar». Driftsoverskot og vederlag til arbeid og eigenkapital er positive verdiar hos både beste og svakaste tredel. Svakaste tredel har 7 prosent færre vinterfôra sauer, 29 prosent lågare kjøttinntekt og har motteke 18 prosent mindre produksjonstilskot. Variable og faste kostnader er høvesvis 8 prosent og 16 prosent høgare hos den svakaste tredelen. Det er liten skilnad i arbeidsforbruk mellom beste og svakaste tredel.

Tabell 2.33 Variasjon. Sauehald: 300–500 daa*Variation. Sheep farming: 300-500 decares*

Alle regionar	All regions	Gjen- nom- Snitt	Stan- dard- Avvik	Beste tredel	Svakaste tredel	
		Mean	Std. dev.	Highest third	Lowest Third	
					Total	%
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	27		9	9	
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	376	51	387	384	99
Alder på brukaren	<i>Farmer's age</i>	49	9	48	49	102
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	<i>Net income, NOK per wfs</i>	1 164	866	1 917	225	12
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	<i>Net income (agr.), NOK per holding</i>	266 100	195 000	464 800	54 700	12
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	230 600	160 100	360 900	61 100	17
Tal vinterfôra sauer	<i>Number of wfs</i>	241	74	259	241	93
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	<i>Labour input, hours per wfs</i>	11,0	3,1	11,5	11,4	99
Produksjonsinntekt kjøt, kr per vinterfôra sau	<i>Output meat, NOK per wfs</i>	1 278	371	1 522	1 088	71
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	<i>Production allowances, NOK per wfs</i>	4 036	878	4 396	3 624	82
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Variable costs, NOK per wfs</i>	1 356	464	1 318	1 428	108
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	<i>Fixed costs, NOK per wfs</i>	2 330	658	2 181	2 530	116

Tabell 2.34 viser det relative tilhøvet mellom den svakaste og den beste tredelen. Det er nytta utheva skrift der tredelen med svakast økonomisk resultat har dei høgaste verdiane. I dei tilfella kor den svakaste tredelen har oppnådd negative resultat, er utrekning av prosenttal utelaten.

Tal vinterfôra sauer og produksjonsinntekt frå kjøt er to indikatorar som gjennomgåande har klart lågare verdier hos den svakaste tredelen. Den svakaste tredelen er også kjenneteikna av større kostnader, både variable og faste.

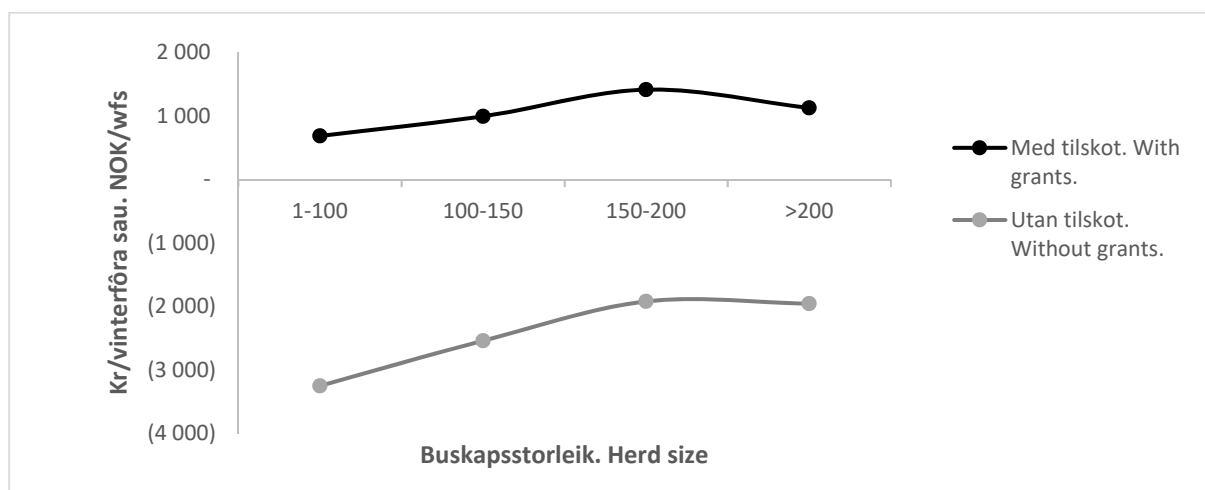
Tabell 2.34 Variasjon. Sauehald: 100–200 daa, 200–300 daa og 300–500 daa. Den svakaste tredelen sin relative del sett i høve til den beste tredelen, prosent

Variation. Sheep farming: 100–200 decares, 200–300 decares and 300–500 decares. The lowest third relatively to the highest, per cent

Alle regionar	All regions	Jordbruksareal, dekar		
		Farmland, decares		
		100–200	200–300	300–500
Tal bruk	Number of holdings	34	48	27
		Prosent Per cent		
Areal per bruk, daa	Decares per holding	87	88	99
Alder på brukaren	Farmer's age	93	92	102
Driftsoverskot, kr per vinterfôra sau	Net income, NOK per wfs		5	12
Driftsoverskot jordbruk, kr per bruk	Net income (agr.), NOK per holding		5	12
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	Return on labour and own capital, NOK per man-year		12	17
Tal vinterfôra sauer	Number of winter-fed sheep (wfs)	85	59	93
Arbeidsforbruk, timar per vinterfôra sau	Labour input, hours per wfs	123	134	99
Produksjonsinntekt kjøtt, kr per vinterfôra sau	Output meat, NOK per wfs	78	82	71
Produksjonstilskot, kr per vinterfôra sau	Production allowances, NOK per wfs	81	103	82
Variable kostnader, kr per vinterfôra sau	Variable costs, NOK per wfs	113	148	108
Faste kostnader, kr per vinterfôra sau	Fixed costs, NOK per wfs	144	157	116

Figur 2.15 presenterer driftsoverskot per vinterfôra sau, med og utan tilskot. Både *med* og *utan* tilskot er driftsoverskotet per vinterfôra sau størst i gruppa «150-200 vinterfôra sauer» og lågast i gruppa med færre enn 100 dyr. *Med* tilskot er driftsoverskotet per vinterfôra sau positivt i alle storleiksgruppene, men utan tilskot har alle gruppene negative resultat.

Gjennomsnittstorleiken på buskapane er 78, 122, 171 og 280 vinterfôra sauer, og det er høvesvis 25, 35, 22 og 44 buskapar i gruppene.

Figur 2.15 Driftsoverskot i sauehaldet. Kr per vinterfôra sau
 Net income, sheep farming. NOK per wfs

2.3.6 Geitehald

Hovudtabell 17g og tabell 2.35.

I denne gruppa høyrer 13 av bruka heime i Nord-Noreg. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk er auka med 2 prosent frå 2017 til 2018. Leigd hjelp har stått bak ein større del av arbeidstimane i 2018 enn året før. Det er årsaka til at dei måla for lønsemd som gjeld brukarfamilien, ikkje har utvikla seg positivt slik som det nemnde vederlaget.

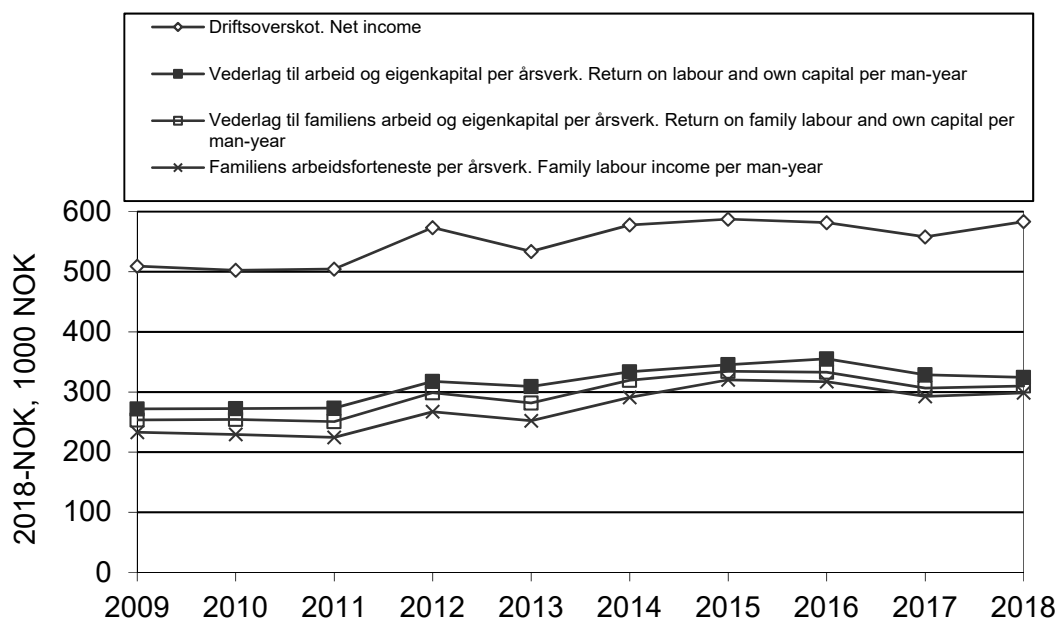
Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 42 prosent høgare i 2018 enn i 2009, målt i faste 2018-kroner. Figur 2.16 illustrerer 10 års utvikling. Resultata frå 2013 er prega av at sanering av geitebuskapen vart gjennomført for å oppnå betre geitehelse. Dette gav utslag i redusert lønsemd på kort sikt. Elles er figuren kjenneteikna av stigande kurver for lønsemd gjennom tiåret, men i 2018 vart den trenden broten.

For 2018 slår skattejusteringa ut med kr 38 400 i auka vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk.

Tabell 2.35 Geitehald

Production of goat's milk

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	19	20
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	205	188
Grovfôravling, FEm per daa	<i>Fodder crops, FUm per decare</i>	192	206
Tal årsgeiter	<i>Number of goats</i>	137	133
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	3 060	2 966
Mjølkk, kg per årsgeit	<i>Produced milk, kg per goat</i>	698	726
Mjølkepris, kr per l	<i>Milk price, NOK per l</i>	6,67	6,64
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	423 100	430 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	419 300	411 900
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	428 100	432 000
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	457 600	451 200
Lønsevne, kr per time	<i>Labour income, NOK per hour</i>	225,24	222,57

Figur 2.16 *Driftsresultat for bruk med geitehald, 2009–2018. Faste 2018-kroner*
Operating results for production of goat's milk, 2009–2018. NOK-2018

2.3.7 Korndyrking og svinehald

Hovudtabell 17e og tabell 2.36.

Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk har gått ned med heile 67 prosent frå 2017 til 2018. Svikt i kornavlingane, kombinert med at prisane på svinekjøt og smågris har gått ned, pregar lønsemda i 2018.

Figur 2.17 viser at driftsforma kan ha store svingingar i lønsemd frå år til år. Vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk var 11 prosent høgare i 2018 enn i 2009, målt i faste 2018-kroner. Lønsemdkurvene for tiåret har toppunkt i 2016 og fell bratt for dei to følgjande åra.

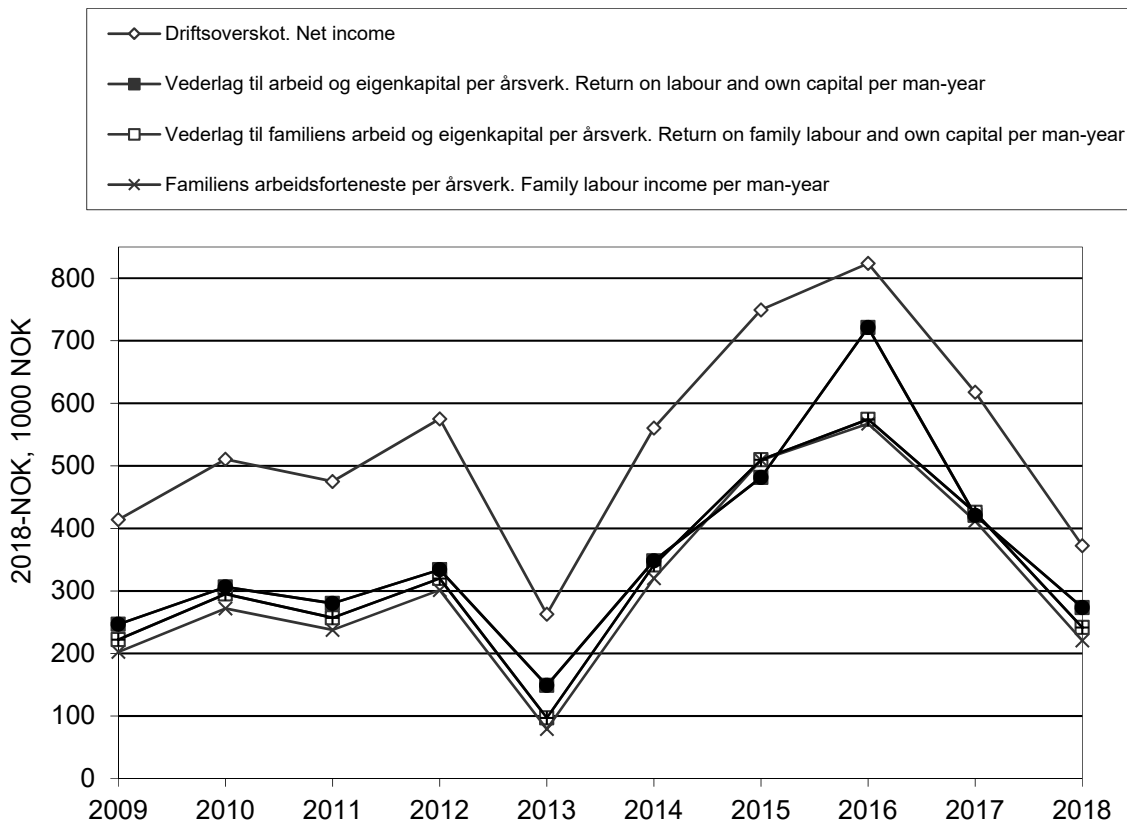
Figur 2.18 viser ei utvikling kor jordbruket sin del av totalkapitalen har gått frå 63 prosent i 2009 til 56 prosent i 2018. Samtidig er gjeldsprosenten redusert frå 56 til 50.

2018-vederlaget til arbeid og egenkapital per årsverk aukar med kr 35 800 når vi legg inn skattejustering.

Tabell 2.36 Korndyrking og svinehald

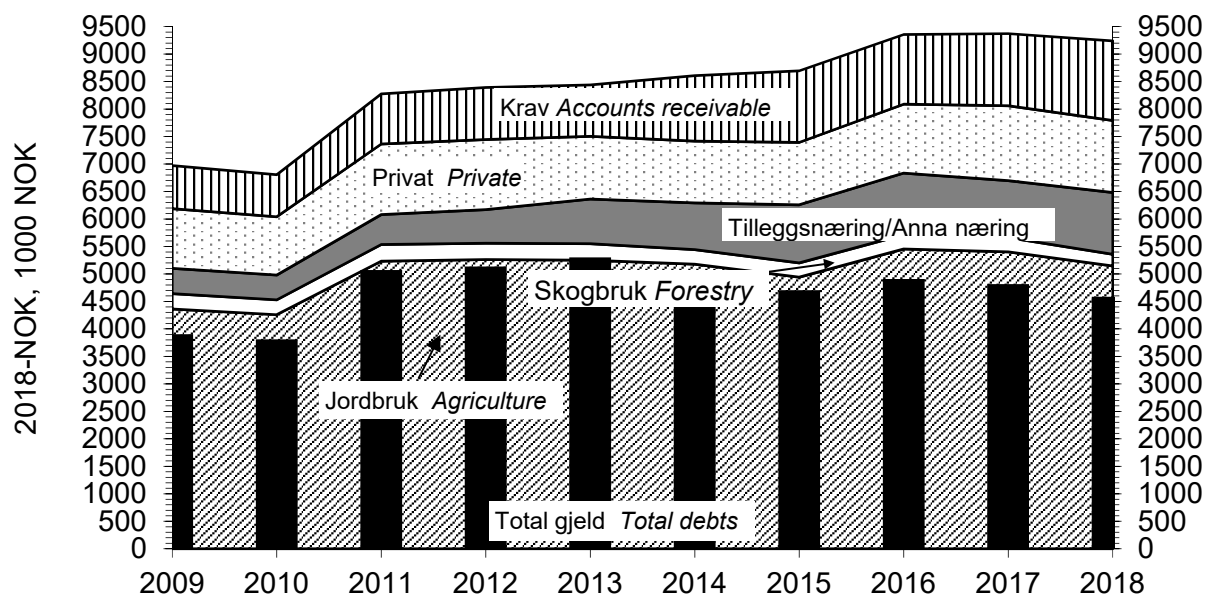
Combined cereal and pig farming

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	29	30
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	414	406
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	2 948	3 041
Tal avlsgrisar	<i>Number of pigs for breeding</i>	48,2	49,0
Avlingar, kg per daa	<i>Crops, kg per decare</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	395	444
Havre	<i>Oats</i>	228	398
Kveite	<i>Wheat</i>	290	505
Oppnådde prisar, kr per kg	<i>Prices obtained, NOK per kg</i>		
Bygg	<i>Barley</i>	2,74	2,56
Havre	<i>Oats</i>	2,74	2,58
Kveite	<i>Wheat</i>	3,04	2,83
Svinekjøt	<i>Pork</i>	25,98	27,42
Smågris, kr per stk	<i>Piglets, NOK per unit</i>	894	973
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	220 700	401 000
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	273 400	409 600
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	241 600	414 300
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	309 200	446 200
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	139,61	216,57

Figur 2.17 Driftsresultat for bruk med korndyrking og svinehald, 2009–2018. Faste 2018-kroner

Operating results for combined cereal and pig farming, 2009–2018. NOK-2018

Figur 2.18 Samansetjing av egedelar og total gjeld per bruk, 2009–2018. Bruk med produksjon av korn og svinekjøt. Faste 2018-kroner
Assets and debts per holding, 2009–2018. Combined cereal and pig farming. NOK-2018

2.3.8 Produksjon av storfekjøtt

Hovudtabell17h og tabell 2.37.

For deltakarar som driv produksjon av storfekjøtt var vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk 3 prosent lågare i 2018 enn i 2017. Det vart produsert litt meir kjøtt enn året før, men til noko lågare prisar og med fleire arbeidstimar.

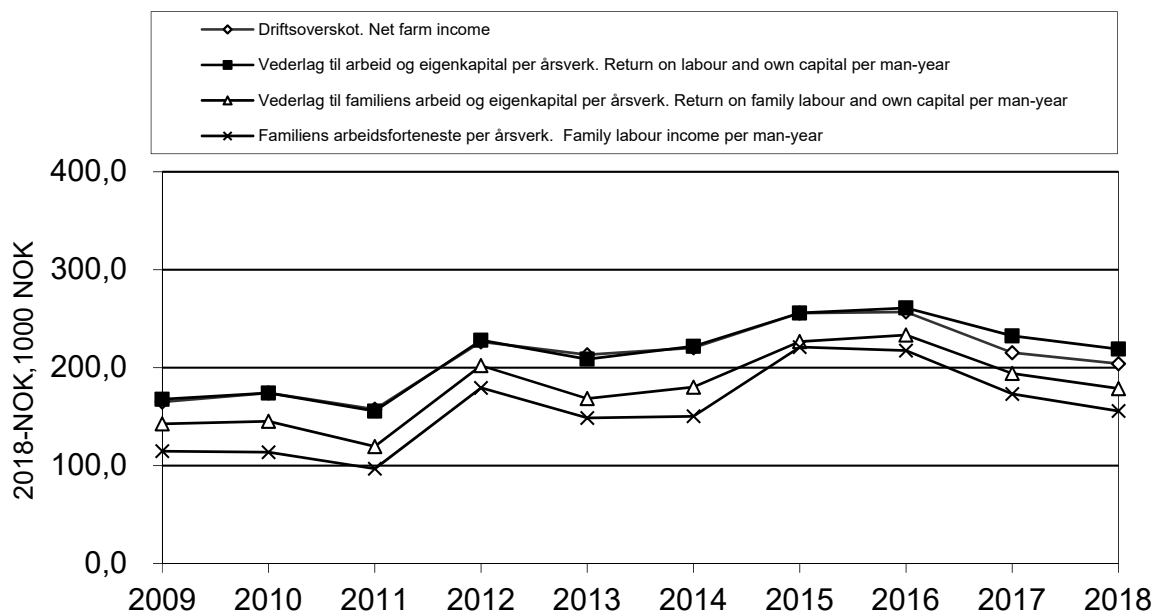
Skattejustering aukar vederlaget til arbeid og eigenkapital for 2018 med kr 37 500 per årsverk.

Figur 2.19 viser korleis lønsemda innan driftsforma har utvikla seg gjennom tiåret. Vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk var 31 prosent høgare i 2018 enn i 2009, målt i faste 2018-kroner.

Tabell 2.37 Produksjon av storfekjøtt

Beef cattle farming

		2018	2017
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	86	89
Jordbruksareal, daa	<i>Agricultural land, decares</i>	408	399
Avling, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decares</i>	267	317
Tal arbeidstimar	<i>Total labour input, hours</i>	2 068	1 984
Omsett mengd, kg	<i>Produced amount of beef and cow's meat, kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	2 052	2 047
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	6 324	6 219
Prisar, kr per kg	<i>Prices, NOK per kg</i>		
Kukjøtt	<i>Cow's meat</i>	47,30	48,81
Anna storfekjøtt	<i>Beef</i>	57,02	58,44
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	155 800	168 400
Vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	219 000	226 200
Vederlag til familiens arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man-year</i>	178 700	188 900
Skattejustert vederlag til arbeid og EK, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	256 500	267 400
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	108,86	113,66

Figur 2.19 Driftsresultat for bruk med produksjon av storfekjøtt, 2009-2018. Faste 2018-kroner

Operating results for beef cattle farming, 2009-2018, NOK-2018

2.3.9 Andre driftsformer

I alt 174 deltakarbruk for 2018 hadde driftsformer som fall utanfor dei åtte kategoriane som er omtalte særskilt i hovudtabell 17. Tabellane 2.38 og 2.39 dreier seg om nokre av desse driftsformene. Bruka med frukt høyrer stort sett heime på Vestlandet. Elles er Austlandet best representert i dei driftsformene kor korn er med.

«Frukt» har kome ut med betre 2018-resultat for lønsemd enn dei andre driftsformene som er med i dei to tabellane. Driftsforma «korn og storfeslakt» har hatt absolutt svakast lønsemd.

Tabell 2.38 Andre driftsformer med storfe

Other categories of farming, involving cattle

Driftsform <i>Category of farming</i>		Korn, kumjølkk og storfeslakt	Korn og storfeslakt	Storfeslakt og sau
		<i>Cereal crops, cow's milk and beef</i>	<i>Cereal crops and beef</i>	<i>Beef cattle and Sheep</i>
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>	9	11	18
Areal per bruk, daa	<i>Decares per holding</i>	1 016	997	394
Av dette korn	<i>Of this cereals</i>	574	588	3
Av dette grovfôr	<i>Of this coarse fodder</i>	417	389	390
Avling i alt, FEm per daa	<i>Total crops, FUm per decare</i>	258	243	268
Storfekjøtt omsett, kg	<i>Sold amount of beef, kg</i>	9 150	6 760	5 308
Sau- og lammekjøtt, kg	<i>Sold amount of mutton, kg</i>			3 472
Mjølkk omsett, liter	<i>Sold amount of milk, litres</i>	241 117		
Arbeidstimer i alt	<i>Total labour input, hours</i>	3 817	2 022	2 660
Utført av familien	<i>Of this family</i>	2 080	1 480	2 109
Produksjonsinntekter, kr	<i>Output, NOK</i>			
Planteprodukt	<i>Crop production</i>	411 700	494 800	21 800
Husdyrprodukt	<i>Livestock production</i>	1 939 100	541 000	557 800
Anna	<i>Other</i>	1 461 900	1 232 800	862 000
Sum	<i>Total output</i>	3 812 700	2 268 600	1 441 600
Kostnader, kr	<i>Costs, NOK</i>			
Variable	<i>Variable costs</i>	1 366 300	879 400	478 600
Faste	<i>Fixed costs</i>	1 857 500	1 351 800	633 500
Sum	<i>Total costs</i>	3 223 800	2 231 200	1 112 100
Driftsoverskot, kr	<i>Net income, agriculture, NOK</i>	589 000	37 400	329 500
Rentekrav (2,0 %), kr	<i>Calculated interest (2.0 %), NOK</i>	190 000	156 300	76 400
Familiens arbeidsfor- teneste, kr per årsverk	<i>Family labour income, NOK per man-year</i>	297 200	-134 100	208 800
Vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	331 100	-18 600	242 100
Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital, NOK per man-year</i>	359 600	23 400	272 800
Vederlag til familiens arbeid og eigenkapital, kr per årsverk	<i>Return on family labour and own capital, NOK per man- year</i>	338 400	-113 500	228 100
Lønsevne, kr per time	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	166,08	-19,07	122,43
Nettoinntekt, kr	<i>Total net income, NOK</i>	942 700	753 800	835 700
Gjeld per 31.12.18, kr	<i>Liabilities 31 Dec 2018, NOK</i>	7 701 100	8 793 000	3 365 300
Gjeldsprosent 31.12.18	<i>% liabilities of total assets</i>	53	65	45

Tabell 2.39 Andre driftsformer utan storfe*Other categories of farming, not involving cattle⁸*

Driftsform	Korn og potet	Korn og egg	Korn og fjørfeslakt	Frukt
	<i>Cereal crops and potatoes</i>	<i>Cereal crops and eggs</i>	<i>Cereal crops and poultry</i>	<i>Fruit</i>
Tal bruk	10	7	20	22
Areal per bruk, daa	529	541	261	61
Av dette korn	393	443	223	
Av dette grovfôr	15	85	23	6
Av dette poteter	120	1		
Av dette frukt				52
Avling, alt areal, FEm/daa	372	192	340	93
Omsett mengd av kjøtt, kg ⁹			109 786	40
Omsett mengd av egg		110 023		
Arbeidstimar i alt	1 977	2 573	1 955	2 953
Utført av familien	1 585	1 637	1 467	1 432
Produksjonsinntekter, kr				
Planteprodukt	1 380 000	250 400	239 300	643 900
Husdyrprodukt		2 059 800	3 438 400	14 000
Anna	299 000	606 300	295 900	431 800
Sum	1 679 000	2 916 500	3 973 600	1 089 700
Kostnader, kr				
Variable	412 600	1 563 000	2 754 000	80 300
Faste	986 100	1 167 100	926 800	478 300
Sum	1 398 700	2 730 100	3 680 800	558 600
Driftsoverskot, kr	280 400	186 400	292 800	531 100
Rentekrav (2,0 %), kr	97 400	130 000	109 700	29 800
Familiens arbeidsforteneste, kr per årsverk	197 700	53 000	222 300	477 500
Vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	265 300	157 200	259 700	430 200
Skattejustert vederlag til arbeid og egenkapital, kr per årsverk	294 400	195 200	311 600	462 200
Vederlag til familiens arbeid og egenkapital, kr per årsverk	249 500	89 700	185 700	487 500
Lønsevne, kr per time	119,53	72,23	139,46	229,63
Nettoinntekt, kr	1 185 700	954 800	1 071 400	1 278 000
Gjeld per 31.12.18, kr	3 648 000	7 339 200	6 664 700	2 459 500
Gjeldsprosent 31.12.18	36	41	63	39

⁸ English text in table 2.41⁹ Tal fjørfeslakt

2.3.10 Rangering av driftsformene etter lønsemd

Tabell 2.40 omfattar ni av dei best representerte driftsformene i driftsgranskingane for 2018 og inneheld oversikt over vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, rangert etter storleiken på vederlaget. «Fruktdyrking» har best resultat for 2018.

«Korndyrking» har gitt langt svakare lønsemd enn andre driftsformer og har negativt resultat. Rekkjefølgja i tabellen er noko omsnudd frå 2017 til 2018. Vi kan samanfatte endringane ved å seie at produksjonar som inneheld korn eller svinekjøt har rykkja ned medan fruktdyrking og kombinasjonar med sau har rykkja opp.

I 2018 var spennet mellom desse ni driftsformene, med omsyn til vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk, på kr 513 800. For 2017 fann vi eit tilsvarande spenn på kr 286 300. Altså har spennet i lønsemd vorte klart større frå det eine året til det andre.

Dei skattejusterte vederlaga til arbeid og eigenkapital per årsverk er også tekne med i tabell 2.40. I kapittel 4.6 er effekten av jordbruksfrådrag innan ulike driftsformer drøfta nærare.

Tabell 2.40 Rangering av driftsformene etter lønsemd. Kroner per årsverk

Comparison of results from different categories of farming. NOK per man-year

		Vederlag til arbeid og eigenkapital	Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital
		<i>Return on labour and own capital</i>	<i>Tax-adjusted return on labour and own capital</i>
Fruktdyrking	<i>Fruit farming</i>	430 200	462 200
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	419 300	457 600
Kumjølksproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and sheep farming</i>	324 400	354 000
Produksjon av kumjolk og storfeslakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	321 500	352 200
Korndyrking og svinehald	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	273 400	309 300
Kumjølksproduksjon og svinehald	<i>Combined dairy and pig farming</i>	265 500	290 100
Produksjon av storfekjøtt	<i>Beef cattle farming</i>	219 000	256 500
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	196 000	229 700
Korndyrking	<i>Cereal production</i>	-83 600	-9 900

3 Skogbruk. Resultat frå 2018 og utviklingstrekk gjennom 10 år

3.1 Grunnlagsmaterialet for granskinga

I driftsgranskingane i gardsskogbruket for 2018 var det med 123 bruk. Granskingane i skogbruket omfattar eit underutval av bruka som inngår i granskingane i jordbruket.

Hovudtabell 19 viser data for produksjonsgrunnlaget på skogeigedomane og aldersfordelinga til dei som driv skogen. Det er liten variasjon frå år til år. Hovudårsaka til dette er at vi har lita utskifting av deltakarbruk. At deltakarmassen er stabil, gjer det enklare å følgje utviklinga over tid.

Balansekvantum er valt som inndelingskriterium for storleiken på skogane i granskingane. Der er store skilnader i den gjennomsnittlege boniteten (produksjonsevna) i dei ulike skogane, og dette fører til at arealstorleiken på bruka i ei gruppe kan ha stor variasjon.

Alle deltakarane som var med i skogbruksgranskingane i 2018, budde på eigedomane. Deltakarane dreiv jordbruk, som også var hovudinntektskjelda til familiane på bruka.

3.2 Framdrift

3.2.1 Avverking og transport

Hovudtabell 20 viser avverkningsnivå, samansetjing av sortiment, og tilhøve som gjeld transport og framdrift.

Driftsveglengda her gjeld avverkinga kvart år og måler avstanden frå hogststad fram til leveringsstad ved bilveg. Avstanden er kubikkmassevegen.

Terrengforholda er klassifiserte i tre grupper:

- *Lette. Det er mogeleg å køyre i terrenget med jordbrukstraktor, med eller utan belte. Vegkostnadene er låge. Korte vinsjeavstandar, oftast mindre enn 15–20 meter.*
- *Middels. Transport med jordbrukstraktor må skje for det meste etter opparbeidde vegar. Middels vegkostnader. Vinsjeavstand er oftast mindre enn 40 meter.*
- *Vanskelege. Bratt, blokkrik eller delvis lite beredyktig mark som krev kostbare vegar. Delvis store vinsjeavstandar.*

For kvart bruk vert gjennomsnittleg terrengtype i kvar tømmerdrift i året registrert.

Fordelinga av transportert kvantum mellom jordbruks- og skogstraktor vert presentert. Andre transportmiddel vert nytta berre i liten grad, og da helst i kombinasjon med bruk av jordbruks- eller skogstraktor. For det meste er det entreprenørar som bruker skogstraktor.

3.2.2 Arbeidskraft

Hovudtabell 21 viser korleis arbeidsinnsatsen til familien fordeler seg mellom jord- og skogbruk for alle bruk som er med i skogbruksgranskingane. Det meste av arbeidet i skogen vert i dag utført av entreprenørar. For hogst og framdrift dreier det seg om frå 80 til 90 prosent av avverka tømmerkvantum. Tal arbeidstimar for entreprenørane er ikkje registrert.

3.3 Økonomisk oversikt

3.3.1 Om dei valde presentasjonsmåttane

Hovudtabellane 22–24 inneheld mange av dei same økonomiske omgrepa. Desse gjeld inntekts- og kostnadstypar samt ulike økonomiske resultat. Derfor er desse tre hovudtabellane kommenterte under eitt. Den største skilnaden mellom dei er at hovudtabell 23 er gruppert etter avverka og selt virke, medan hovudtabellane 22 og 24 er grupperte etter storleiken på balansekvantumet. Gruppering etter avverka og selt virke er formålstenleg når ein vil sjå på korleis det økonomiske resultatet er avhengig av produsert mengd. Dei andre hovudtabellane (og figurane) viser først og fremst samanhengen mellom ressursar og driftsresultat. Sjå elles i kapittel 1.7.3 om resultatmål og resultatrekning.

Ein bør vere noko kritisk til å bruke driftsoverskot i skogbruket direkte som mål for lønsemd, særleg på enkeltbruk. Utrekninga av driftsoverskotet tek ikkje omsyn til endringar i den ståande trekapitalen, og ei sterk under- eller overavverking vil kunne gi eit feil bilete av lønsemda.

3.3.2 Produksjonsinntekter

Som oftast vert salsvirket levert ved bilveg, men i somme tilfelle på industri- eller sagbrukstomt. Tømmeret vert betalt etter bruttopris, med dei tillegga eller frådraga som sortiment, leveringsstad og leveringstidspunkt tilseier. Posten «bruttoinntekt sal» omfattar brutto salsverdi av dette virket (inklusive endringar av lager). Det er ikkje gjort fråtrekk for avvergingsavgift, måleavgift eller avsetnad til skogfond.

Rotsal er ikkje vanleg på bruk i granskingane, men skjer av og til. Avtalane kan vere ulike. I nokre tilfelle skjer avverkinga i regi av skogeigaren. Eigaren får da, i tillegg til rotprisen, betaling for utført arbeid ved avverking. I granskingane vert ei slik oppgjersform vurdert som ordinært sal etter bruttopris. Rotprisen og betalinga for utført arbeid er slegne

saman til ein bruttopris. For rotsal der kjøparen har stått for avverkinga, er det frå og med 1990 gjennomført omrekning til bruttosal. Salet går inn i linja «bruttoinntekt sal». Driftsutgifter i samband med rotsal er tekne inn i linja «leigd arbeid og utstyr». Rotsal er rekna om til bruttopris etter følgjande formel: «verdi rotsal»/0,55. Driftsutgiftene er utrekna som $(\text{«verdi rotsal»}/0,55) \times 0,45$.

Posten «eige forbruk, bruttoverdi» omfattar stipulert salsverdi av det virket som vert nytta på bruket, til dømes bygningstømmer og ved til brensel.

Posten «driftstilskot» omfattar tilskot som har gått direkte til drifta, for eksempel tilskot til tynning.

Posten «andre inntekter» er ein samlepost som mellom anna inneheld etterbetalingar for tidlegare levert virke, køyreinntekter (maskindel) eller anna justering av tømmeroppgjeret. Utmarksinntekter (som jakt-, fiske- og bygslingsinntekter) er trekte ut av skogbruksinntekta og vert rekna som inntekt frå tilleggsnæring. Salsproduksjon av pyntegrønt, og foredling av skogsvirke til ved for salg, vert også rekna som tilleggsnæringar.

3.3.3 Kostnader

Avgrensinga mellom variable og faste kostnader er i hovudtabell 23 forenkla noko i høve til den generelle definisjonen, ved at alle kostnader utanom avskrivningar vert rekna som variable. Det er gjort slik fordi omfanget av aktiviteten i gardsskogane varierer mykje frå år til år. I hovudtabell 22 er kostnadene meir oppsplitta. Dette lettar samanlikninga med annan skogstatistikk. Legg merke til at inndelingskriteriet i hovudtabell 23 er avverkingsgruppe. Alle arbeids- og maskinkostnader, unnateke avskrivningar, er vurderte som variable kostnader. Dette gjeld også vegvedlikehald, anlegg av provisoriske vegar, samt avverkings- og måleavgifter. Alle administrasjonskostnadene er rekna som variable kostnader, sjølv om nokre av desse eigentleg er faste kostnader. Avskrivningane er faste kostnader. Derfor kjem dei ikkje til frådrag ved utrekninga av rånetto. I hovudtabell 23 er eigen arbeidsinnsats ført som kostnad for å få eit fullstendig bilete av ressursbruken.

Ein del av kostnadene på bruka er felles for jord- og skogbruk. Dette gjeld først og fremst trekrafta, men også i nokre tilfelle den faste leigde hjelpa. I slike tilfelle er kostnadene fordelte mellom jord- og skogbruk etter tal arbeidstimar i dei to driftsgreinene. Trekrafta er vanlegvis balanseført på jordbruket. Da vert skogbruket belasta med leigeutgift når trekrafta vert brukt i skogen. Jordbruket vert på si side godskrive leigeinntekta.

Posten «vedlikehald utstyr, drivstoff» inneheld også lagerendringar for drivstoff. Posten «vedlikehald/anlegg enkle vegar» består av netttotal. Eventuelle tilskot er allereie trekte frå. Posten «salsutgifter, diverse trekk» inneheld i hovudsak måle- og avverkingsavgifter. Avskrivningar er delte på to linjer, idet avskrivningar på vegar er skilde ut frå dei andre avskrivningane (hovudtabell 22).

Teknisk utstyr vert avskrive lineært over forventa brukstid. Generell avskrivingsstid er 15 år. Større, varige vegar vert balanseførte utan avskrivning. Provisoriske vegar som er meinte å verte brukte i berre nokre få år, vert anten førte direkte til utgift i anleggsåret eller kostnadsfordelte over fem til ti år. Kulturkostnadene omfattar godtgjersle til leigd arbeid og utstyr samt kjøp av planter og gjødsel med meir. Det er gjort fråtrekk for tilskot til skogkulturtiltaka, slik at kulturkostnadene vert utrekna «netto». Kostnadene til skogkultur er som regel tilplanting etter hogst, eller det kan vere skogreising, avstandsregulering, rydding eller andre kulturtiltak. Skogkultur er ein kostnad (vedlikehald) som vert utgiftsført direkte i året. Vi tek altså ikkje omsyn til om skogkulturen fører til høgare verdi på skogen. Dette er i samsvar med praksisen som er nemnd tidlegare, at skogkapitalen ikkje vert justert for over- eller underavverking.

Graden av eigen arbeidsinnsats i skogen vil sterkt påverke dei direkte utgiftene den enkelte eigaren har i skogsdrifta. For at ein lettare skal kunne samanlikne nivået på kostnader i dei ulike skogane, er det ønskjeleg å kostnadsføre arbeidet til eigaren og familien når det gjeld drift og vedlikehald (sjå hovudtabell 23). Vederlaget for arbeidsinnsatsen til familien i skogen blir fastsett slik som forklart i kapittel 1.7.3.

3.3.4 Resultat

I skogbruksgranskingane vert det brukt ulike resultatmål, alt etter kva «nivå» ein vil vurdere. Ein har såleis resultat før avskrivningar, resultat før skogkultur, driftsoverskot og driftsresultat. I driftsresultatet er verdien av eigen innsats trekt frå.

I utrekningane av både driftsoverskot og driftsresultat er kostnadene til skogkultur trekte frå direkte (inga balanseføring). Hovudtabellane 22 og 23 viser korleis dei ulike resultatmåla kjem fram. Eit uttrykk som er mykje brukt i skogbruket, er «rånetto». Ein definisjon er gitt i kapittel 1.9.

I gruppa med «ikkje noko salsvirke» er rånettoen som regel negativ. Da er verdien av vederlag for eigen arbeidsinnsats og eige utstyr større enn verdien av det virket som vert drive fram. Når ein får negativt driftsoverskot på dei minste eigedomane, skuldast det gjerne at avverkinga har vore lita, samtidig som ein framleis har hatt faste kostnader til avskrivningar og skogkultur.

Skogfond er ein type fond som er spesiell for skogbruket. Korleis skogfondet inngår i rekneskapsoppgeret, går fram av kapittel 1.7.3.

Hovudtabell 24 presenterer driftsoverskot i jord- og skogbruk, for grupper som er inndelte etter regionar og etter storleiken på balansekvantumet i skogbruket. Vidare viser tabellen dei same resultatata når deltakarane er grupperte etter jordbruksareal og balansekvantum.

3.3.5 Investering og finansiering

Sjølv om skogkulturtiltaka er førte som utgifter i året i dei andre hovudtabellane, er dei i hovudtabell 25 vurderte som investeringar. Investeringsbeløpa er brutto. Det vil seie

at dei også omfattar kalkulert arbeidsvederlag til brukarfamilien, samt den delen av investeringane som er finansiert med offentlege tilskot.

Investeringstiltaka er delte i tre hovudgrupper:

- *Skogkultur. Grøfting, gjødsling, anlegg av bestand, bestandspleie fram til tynningsalder.*
- *Vegar. Varige vegar og enklare vegar som vert balanseførte og avskrivne.*
- *Anna. Følgjande verdiar er balanseførte på skogbruket: Skog og grunn, driftsbygningar i skogbruket, yrkesbilar, traktorar, maskinar, reiskapar og skogbruksplanar.*

I hovudtabell 25 er ordet «investeringsfrekvens» brukt. Med det meiner ein kor stor prosentdel av skogeigedomane som det har vore investert i gjennom året.

Tilskot og skogfond vert ofte utbetalte i ettertid (periodisering). Under «finansieringskjelde» kan ein derfor finne «overfinansiering» av investeringane i året. Dette vil kome fram som eit negativt tal under «anna finansiering». «Anna finansiering» er rekna ut som ein rest og er finansiering som stort sett er dekt av den årlege drifta.

3.3.6 Balanse

Hovudtabell 25 inneheld også ei oversikt over omløpsmiddel og anleggsmiddel i skogbruket. Omløpsmidla i skogbruket er lager av trevirke (avverka), diesel, olje og andre innkjøpte varer. Den største delen av anleggsmidla er skog og grunn. Større maskinar, som til dømes traktor, er oftast førte på jordbruket i balansen.

3.4 Hovudtrekk ved driftsgranskingane i skogbruket i 2018

For dei 123 bruka som er med i driftsgranskingane i skogbruket, gjekk avverkinga i 2018 opp samanlikna med året før. Tømmerprisen gjekk også opp for dei fleste sortimenta.

Skogarealet på deltakarbruka i 2018 auka samanlikna med året før og var i gjennomsnitt i underkant av 1 500 daa. På desse eigedomane vart det i 2018 avverka 118 prosent av balansekvantumet (sjå kapittel 1.9), mot 107 prosent i 2017. Rekna per bruk vart det avverka 435 m³ i gjennomsnitt. Det var om lag 50 m³ meir enn året før. I alt vart 93 prosent av tømmeret drive fram av entreprenørar i 2018. Her inngår også bygningstømmer og anna virke til eigen bruk.

I 2018 gjekk produksjonsinntekta opp med kr 46 000, til kr 176 000. Større avverkning og høgare prisar ligg bak auken. Samtidig auka totale kostnader berre med kr 1 000 og utgjorde kr 94 000. Medan driftskostnadene auka, var det ein kraftig nedgang for netto skogkultur. Derfor auka dei totale kostnadene berre marginalt frå

2017 til 2018. Det gjennomsnittlege driftsoverskotet per skogeigedom gjekk dermed opp med kr 45 000, til kr 82 000 i 2018. Driftsoverskotet i skogbruket utgjorde 23 prosent av samla driftsoverskot frå jord- og skogbruk i 2018. Året før var tilsvarande del 9 prosent.

Dersom vi set inn tariff løn for arbeidsinnsatsen til brukarfamilien, og trekkjer verdien av dette arbeidet frå driftsoverskotet, vert gjennomsnittleg overskot i 2018 kr 62 000. Det er kr 36 000 meir enn i 2017.

Prisen på selt virke på deltakarbruka var kr 396 per m³ i 2018, mot kr 332 i 2017. Det har vore klar auke i prisane for både skurtømmer og massevirke av bartre medan det har vore ein liten prisnedgang for spesialtømmer og sams virke. Landbruksdirektoratet har rekna ut prisen på selt virke i 2018 til kr 410, noko som er kr 60 over prisen frå 2017. Den totale avverkninga i Noreg i 2018 bestod av 55 prosent skurtømmer og 38 prosent massevirke. Blant bruka i skogbruksgranskingane er delen til skurtømmer litt høgare, medan delen til massevirke er lågare enn landsgjennomsnittet.

Utrekna per m³ var all produksjonsinntekt til deltakarane i 2018 kr 405 per m³. Kostnadene kom opp i kr 217 per m³. Dette gav eit driftsoverskot på kr 188 per m³. Tilsvarande tal for 2017 var kr 338 , kr 241 og kr 97 per m³.

Familien la ned i gjennomsnitt 49 arbeidstimar i skogbruket i 2018. Samalikna med 2017 har det vore ein nedgang på 12 prosent. Den årlege arbeidsinnsatsen i jordbruket for desse familieane ligg no rundt 1 720 timar.

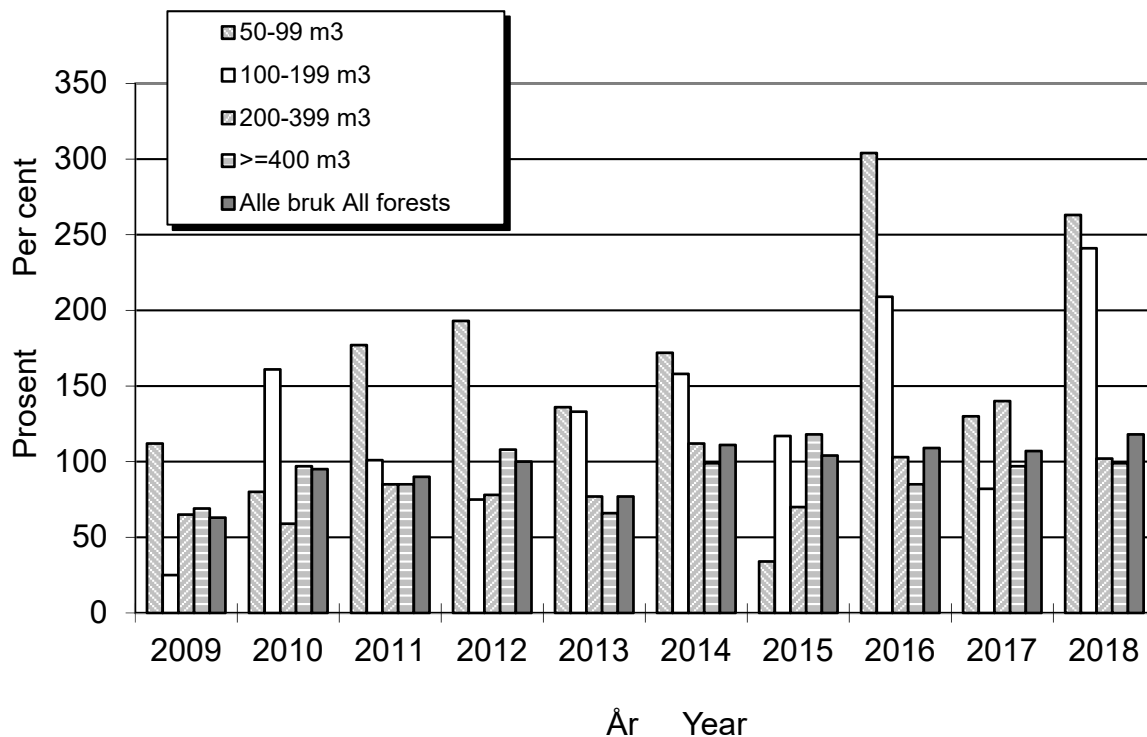
Investeringane i 2018 utgjorde 34 prosent av resultatet før skogkultur, mot 107 prosent året før. Lågare investeringar og høgare resultat før skogkultur bidrog til denne nedgangen. Av investeringane i 2018 vart 107 prosent dekte av skogfond medan 56 prosent vart dekte av offenlege tilskot og eigen arbeidsinnsats. Anna finansiering var derfor negativ, noko som tyder på at investeringane var overfinansierte. Sjå kapittel 1.3.5 for ytterlegare forklaring. I gjennomsnitt stod det i overkant av kr 69 000 inne på skogfondkontoen ved utgangen av 2018. Det er kr 10 000 meir enn året før. Årsaka til at behaldninga har auka, er at skogeigarane har satt inn meir på skogfondet enn kva som er blitt brukt på ulike skogkulturtiltak gjennom året.

3.5 Tiårsoversikter

Dette kapitlet handlar om tiårsoversikter for avverkningsnivå, arbeidstimar i jord- og skogbruk, økonomisk resultat, investeringsnivå og finansieringsmåtar.

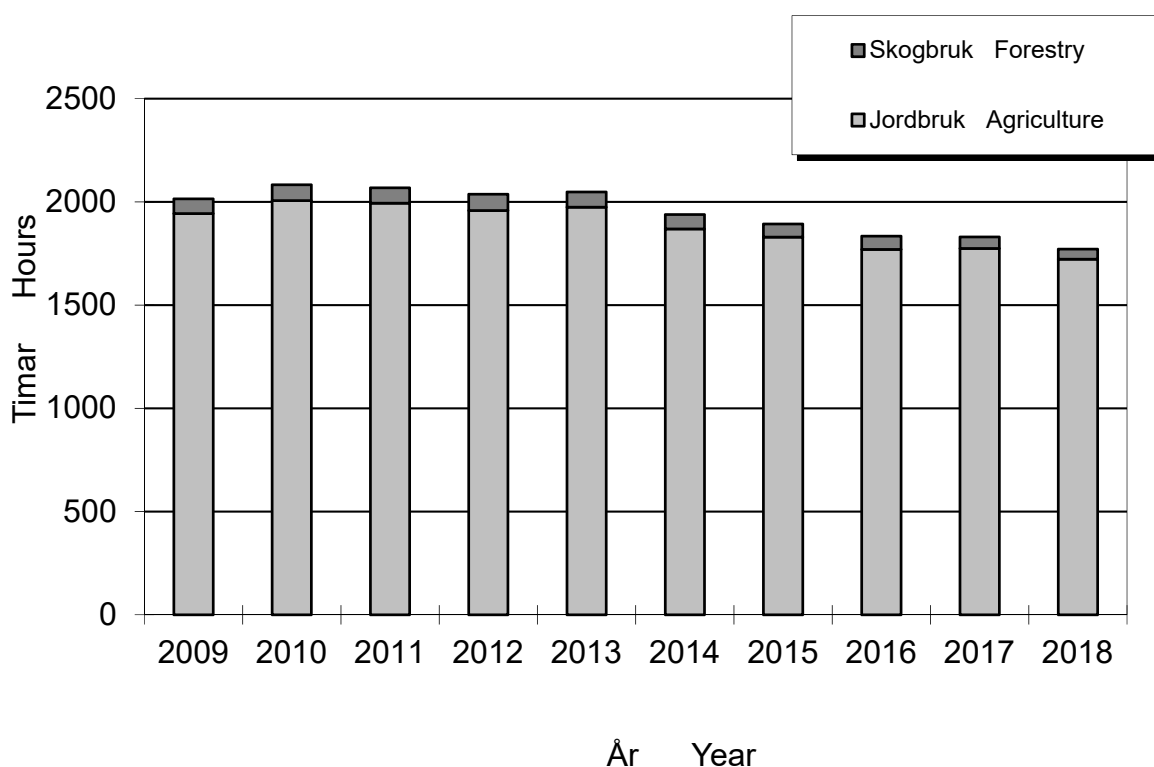
Figur 3.1 viser stor variasjon i avverkningsnivå frå år til år og mellom grupper. Størst variasjon finn vi i gruppene med lågast balansekvantum. Vi ser at dei minste skogeigedomane over tid jamt over har ein høgare avverkningsprosent enn dei store. At dette var annleis i 2015, er truleg eit tilfeldig utslag. I 2018 vart det avverka mellom 99 og 263 prosent av balansekvantumet i dei ulike storleiksgruppene. Det var større variasjon

i avverkingsnivå i 2018 enn året før. I gjennomsnitt for alle skogar i undersøkinga har avverkingsprosenten variert frå 63 til 118 i tiåret.

Figur 3.1 Avverking i prosent av balansekvantumet 2009–2018
 Roundwood cut as per cent of sustained yield 2009–2018

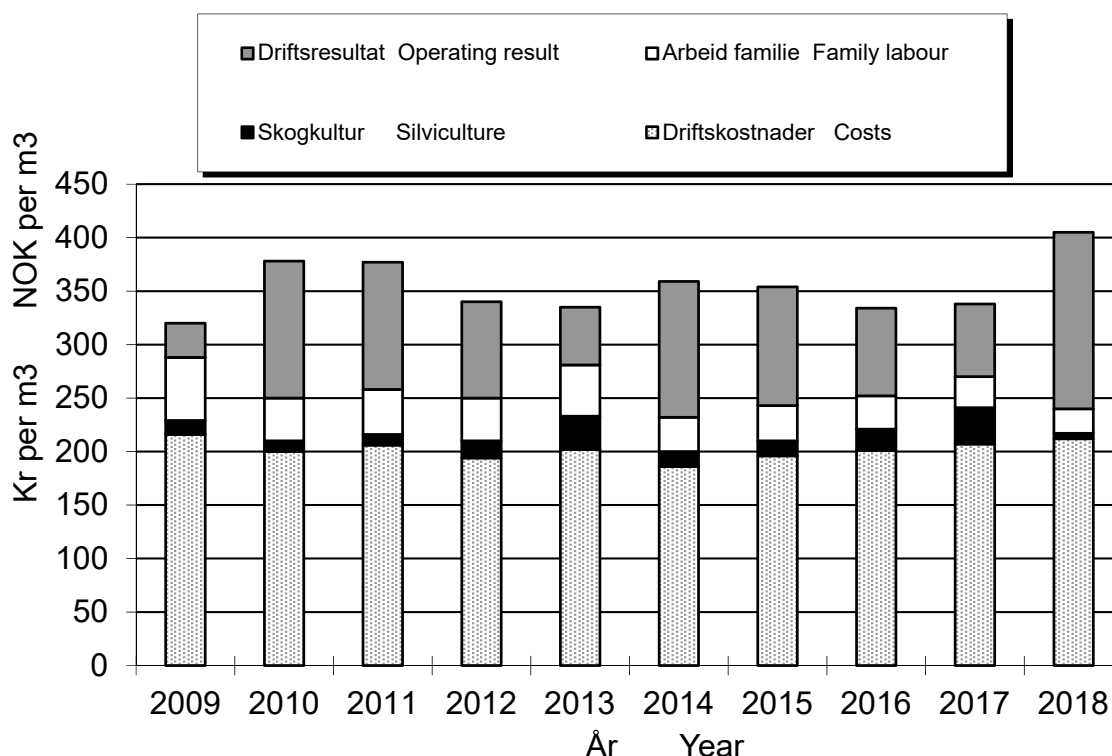
Figur 3.2 viser nivået for arbeidsinnsatsen til familien i jord- og skogbruk. Skogbruket sin del held seg innanfor intervallet 55–75 timar over ein lengre periode, med minkande tendens mot slutten av perioden. I 2018 var gjennomsnittleg arbeidsinnsats i skogen 49 timar, noko som er 7 timar færre enn året før. Generelt vert inntektene frå skogbruket vurderte som kapitalinntekter, og meir og meir av arbeidet i skogen vert sett bort til entreprenørar. Arbeidsinnsatsen til eigaren er i stor grad knytt til skogkultur, samt til uttak av tømmer til brensel. Brenselet kan vere både til eigen bruk og for sal. I driftsgranskningane høyrer ikkje vidare bearbeiding av tømmeret til ved med til skogbruket. Den verksemda vert rekna inn under privat sektor eller tilleggsnæring.

Figur 3.2 *Arbeidstimane til familien i jord- og skogbruk 2009–2018*
Family labour (hours) in agriculture and forestry sector 2009–2018

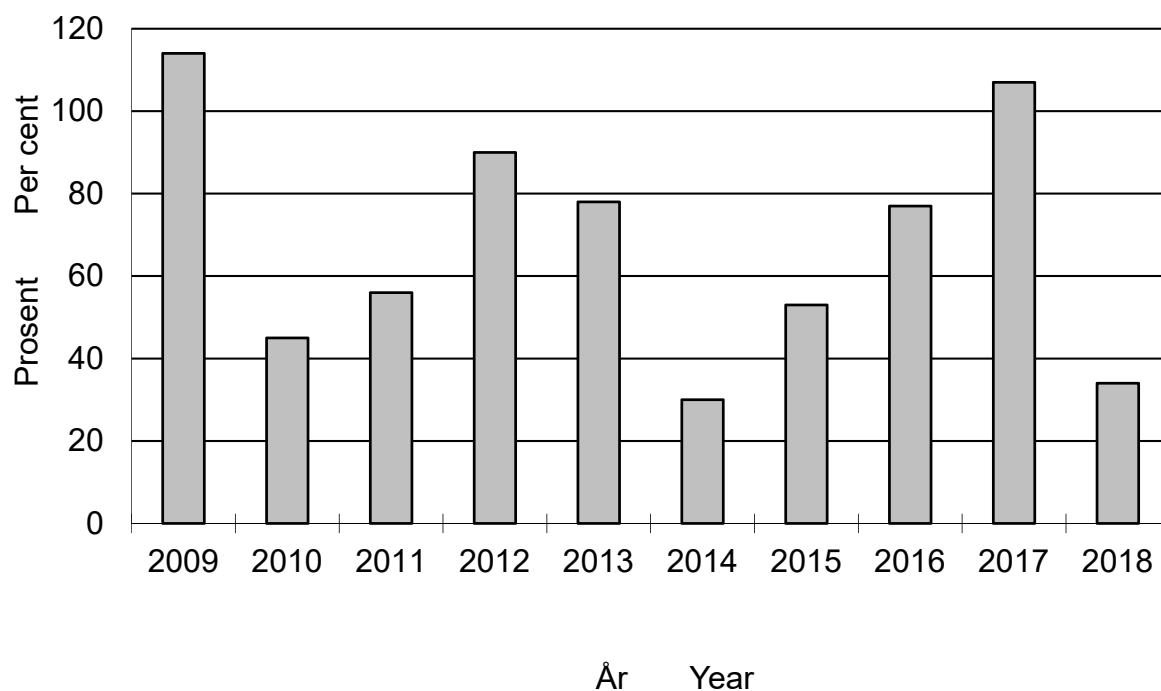
Figur 3.3 viser driftsresultatet per m³ og korleis dette er kome fram. Tala er ikkje justerte for prisstiging. Den totale høgda i søylediagramma representerer produksjonsinntektene per m³ i skogbruket. Summen av driftsresultatet og verdien av eige arbeid utgjer driftsoverskotet. Driftsresultatet frå 2009 er det lågaste for perioden. Driftsresultatet i 2018 viser ein kraftig auke samanlikna med året før og er det høgaste som er registret i tiåret.

Det er faktorane tømmerpris og tømmerkvantum som først og fremst påverkar inntektene i skogbruket. Sidan avverka tømmerkvantum og tømmerpris som regel følgjer kvarandre, vil ein ofte få store svingingar i inntektene. For driftsåret 2018 har det vore ein auke når det gjeld avverking per bruk, samtidig som prisane har auka. Data frå Landbruksdirektoratet viser at både avverkinga og prisane gjekk opp i 2018. I gardsskogbruket er det til ein viss grad mogeleg å kompensere for store utgifter til drift, eller for bortfall av inntekter. Dette kan ein til dømes gjere med større eigeninnsats og lågare aktivitet i skogkultur for ein kortare periode. Ved bruk av entreprenør vil fleire og større drifter i same område kunne gi lågare driftskostnader. Derfor kan det vere lønsamt å samarbeide med naboane når ein vil leige entreprenør i ein gardsskog.

Figur 3.3 Resultat for skogbruket 2009–2018, kroner per m³
 Results in forestry sector 2009–2018, NOK per m³

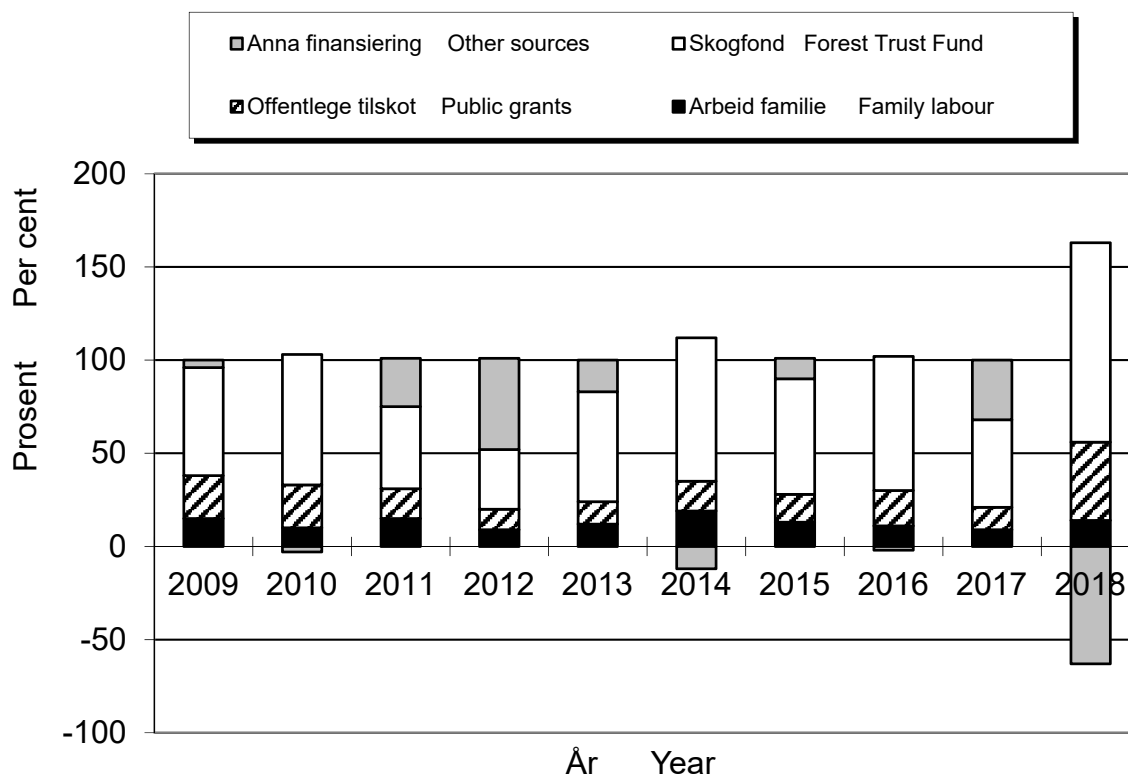
Figur 3.4 viser storleiken på investeringane som del av resultatet før skogkultur. Denne indikatoren svingar mykje gjennom tiåret. Gjennomsnitt for tiåret er 68 prosent. Dei låge inntektene frå skogsdrifta førte til ein indikator på heile 114 prosent i 2009. Også i 2017 var investeringane høge, med ein indikator på 107 prosent. I 2018 var det lågare investeringar i skogbruket, samtidig som inntektene auka mykje. Derfor gjekk investeringsindikatoren ein del ned samanlikna med 2017. Kor mykje som vert investert i skogbruket, er avhengig av fleire faktorar. Investeringar i skogkultur skjer ofte i etterkant av det året tømmeret vert avverka.

Figur 3.4 Investeringane rekna i prosent av resultat før skogkultur 2009–2018

Reinvestments as per cent of net forest income (silviculture costs excluded) 2009–2018

Figur 3.5 viser korleis investeringane er finansierte. Skogfond er den største og viktigaste finansieringskjelda. I gjennomsnitt for tiåret er fordelinga slik: «Skogfond» 62 prosent, «anna finansiering» 6 prosent, «offentlege tilskot» 19 prosent og «eigeninnsats» 13 prosent. I 2018 utgjorde skogfond 107 prosent av finansieringa medan «anna finansiering» utgjorde *minus* 63 prosent. Sjå i kapittel 1.3.5 korfor «anna finansiering» kan kome ut med negative tal.

Figur 3.5 Finansiering av investeringane 2009–2018, prosent
 Financing of investments 2009–2018, per cent

4 Samla økonomisk resultat for brukarfamilien

4.1 Innleiing

Jordbruket i Noreg er i endring. Tradisjonelt har det norske jordbruket vore eit typisk familiejordbruk. Vi ser no fleire variantar med omsyn til organisering av jordbruksverksemdene. Likevel er familiebruket framleis dominerande, og driftsgranskningane set som før søkjelys på *brukarfamilien*.

Brukarfamilien hentar inntektene frå fleire ulike kjelder i tillegg til jord- og skogbruk. Datamaterialet i driftsgranskningane gir grunnlag for å seie noko også om dei delane av økonomien til brukarfamilien som vedkjem andre forhold enn landbruksdrift.

4.2 Tilleggsnæringar

4.2.1 Definisjonar og avgrensing

Driftsgranskningar i jord- og skogbruk inneheld data frå all næringsaktivitet på deltakarbruka.

Tilleggsnæring vert definert som næringsverksemd utanom tradisjonelt jord- og skogbruk, med basis i ressursane på bruket. Leigekøyning med traktor og andre maskinar, foredling av eigenproduserte råvarer og utleige av hus som høyrer til på garden, er eksempel på aktuelle tilleggsnæringar. Når deltakarane driv næringsverksemd der dei ikkje nyttar ressursane på bruket, vert verksemda registrert som «anna næring». Køyning med tømmerbil eller gravemaskin, veterinærpraksis og konsulentverksemd er eksempel på «anna næring».

Dei seinare åra har det vore stor interesse for økonomiske data frå tilleggsnæringar, men det er få datakjelder. Etter kvart som tal årsverk i tradisjonelt jordbruk har gått ned, er det satsa ein god del offentlege middel på å utvikle alternativ næringsverksemd med basis i ressursar på gardsbruk.

Bruka som er med i driftsgranskningane, er valde ut på grunn av den jordbruksproduksjonen vi finn på bruket. Om dei har tilleggsnæring, eller kva tilleggsnæring som vert driven, vert ikkje teke omsyn til når vi tek inn nye bruk i granskninga. Resultata for tilleggsnæringane kan derfor variere noko meir enn det ein ser for resultata for jordbruket.

Frå rekneskapsåret 1997 er aktivitet i tilleggsnæringar registrert i driftsgranskningane, og frå rekneskapsåret 2005 vart registreringa av ulike tilleggsnæringar og anna

næringsverksemd utvida og gjort meir detaljert. I dette kapitlet vil vi presentere dei viktigaste funna frå registreringane dei siste åra.

4.2.2 Klassifisering av bruk med tilleggsnæring

I driftsgranskingane vert tilleggsnæring delt inn i desse hovudkategoriane:

- Utleige av areal og bygningar
- Maskinkøyning
- Vareproduksjon/foredling
- Utmarksnæring
- Landbruksrelatert reiseliv (turisme)
- Anna tenesteyting
- Annan biologisk produksjon

På mange bruk vert det drive med fleire typar tilleggsnæring, så tal registrerte driftsformer er langt høgare enn tal bruk. For å fange opp bruk som driv med tilleggsnæring av eit visst omfang, er det i nokre av tabellane og figurane presentert resultat berre frå bruk som har omsetning på meir enn kr 20 000 i tilleggsnæringar.

4.2.3 Omfang, omsetning og driftsoverskot i tilleggsnæring

Tabell 4.1 viser at av dei 916 bruka som var med i driftsgranskingane for 2018, hadde 82 prosent (748 bruk) omsetning i tilleggsnæring. Det er eitt prosentpoeng meir enn i åra 2015–2017. Omsetning er definert som inntekter frå sal av varer og tenester. Tabellen viser også at 65 prosent av deltakarbruka hadde omsetning på meir enn kr 20 000 i tilleggsnæring.

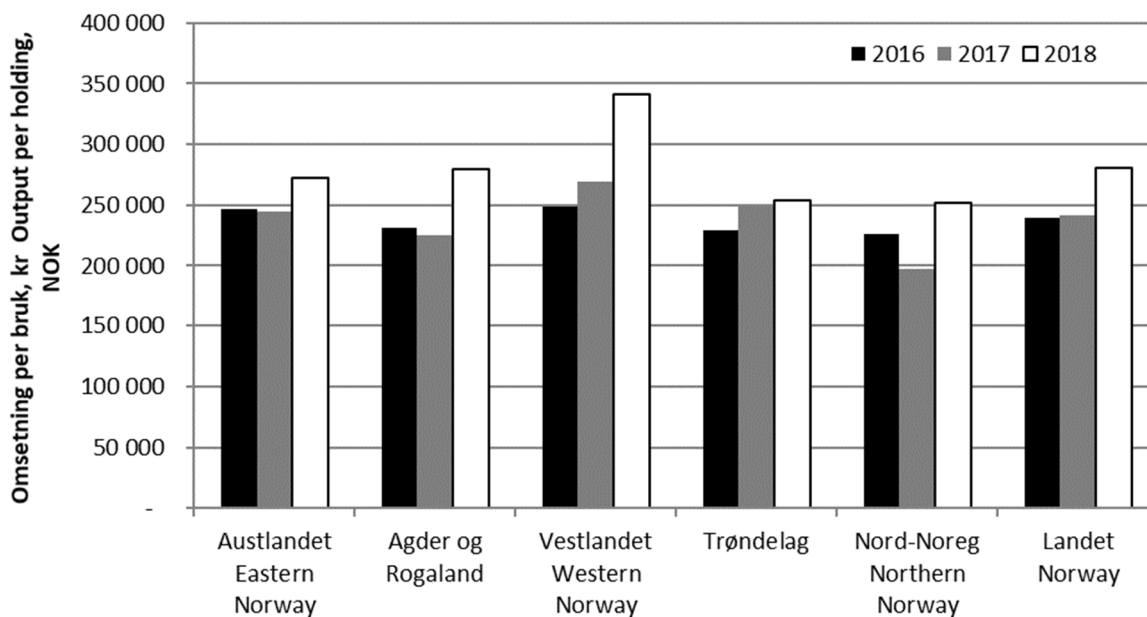
Tabell 4.1 Prosent bruk med omsetning i tilleggsnæring i 2018

Percentage, survey holdings with output from other gainful activities, 2018

	Austlandet Eastern Norway	Agder og Rogaland	Vestlandet Western Norway	Trøndelag	Nord- Noreg Northern Norway	Landet All regions
Tal bruk i driftsgranskingane <i>Number of survey holdings</i>	324	157	180	145	110	916
Prosent av bruka med omsetning i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output from other gainful activities</i>	90	73	79	87	68	82
Prosent av bruka med omsetning på over kr 20 000 i tilleggsnæring <i>Percentage, holdings with output larger than NOK 20,000 from other gainful activities</i>	72	61	59	70	55	65

Prosentdelen bruk med tilleggsnæring som har omsetning større enn kr 20 000, har dei siste åra vore størst på Austlandet og minst i Nord-Noreg.

Figur 4.1 viser omsetning i tilleggsnæringar i åra 2016–2018, fordelt på regionar. Figuren byggjer på resultat frå bruka som har omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring, 596 bruk i 2018. I 2018 var omsetninga i gjennomsnitt kr 280 500 per bruk, ein auke på 16 prosent frå 2017. Gjennomsnittleg omsetning auka i alle dei fem regionane, mest i Nord-Noreg, i Agder og Rogaland og på Vestlandet.

Figur 4.1 Omsetning i tilleggsnæring, kroner per bruk. Bruk med omsetning over kr 20 000 i tilleggsnæring. Regional, 2016–2018

Output from other gainful activities, NOK per holding.

Holdings with output of more than NOK 20,000. Regions, 2016–2018

Resten av kapitlet tek for seg ulike resultat kor *alle* bruk med tilleggsnæring er med i grunnlaget, uavhengig av omfang. I gjennomsnitt for desse bruka var driftsoverskotet frå tilleggsnæring kr 97 700 per bruk i 2018. Det er ein auke på kr 14 600 frå 2017. Figur 4.2 viser driftsoverskot frå ulike driftsformer innan tilleggsnæring i perioden 2016–2018 (761 bruk i 2018). Nokre bruk får utrekna driftsoverskot sjølv om dei ikkje har omsetning. Til dømes gjeld dette bruk i oppstartsfasen, som berre har utgifter.

I driftsforma «utleige» vart driftsoverskotet kr 56 800 i gjennomsnitt per bruk i 2018. Det var 428 bruk som hadde denne driftsforma.

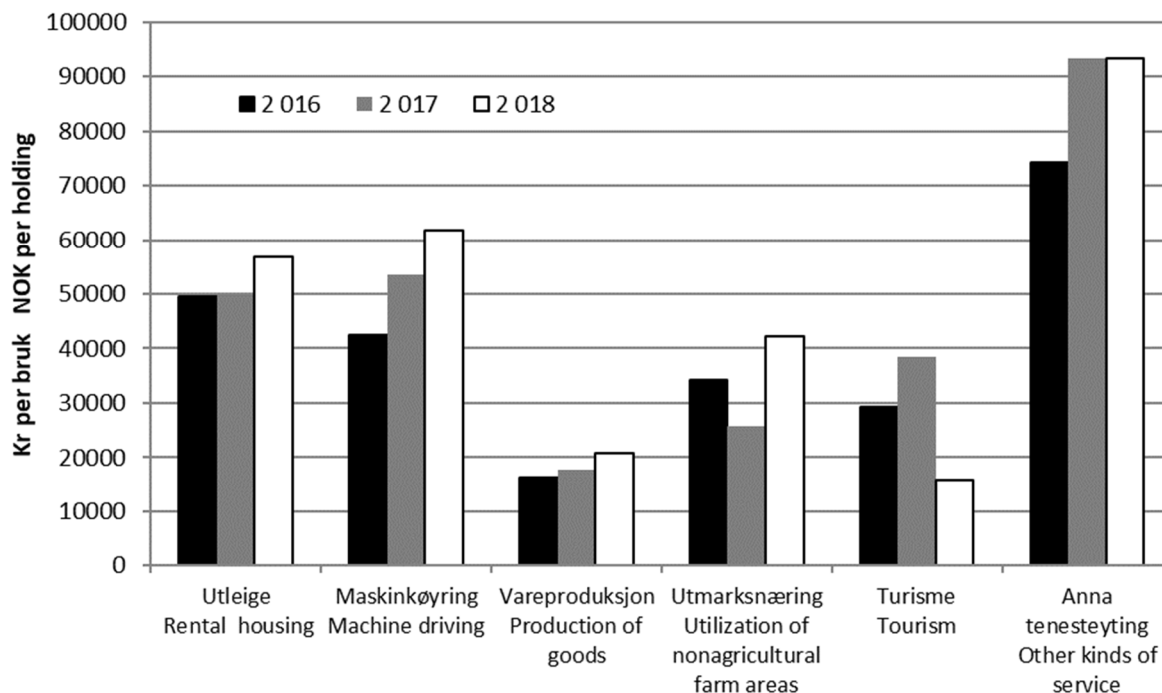
Enkeltbruk kan ha fleire ulike typar maskinkøyring, til dømes både rundballepressing for jordbruket og snøbrøyting for andre. I 2018 var det 466 bruk som dreiv «maskinkøyring», slik denne driftsforma er definert. Driftsoverskotet i driftsforma var i snitt kr 61 700 per bruk i 2018.

Driftsforma «vareproduksjon» hadde i snitt eit driftsoverskot på kr 20 900 per bruk i 2018. Det var 157 bruk som dreiv med «vareproduksjon». Driftsforma omfattar mellom anna omsetning av ved og vidareforedling av kjøt, mjølk og frukt.

For driftsforma «turisme» har driftsoverskotet variert mykje mellom år. Dette er ei lita gruppe, berre 12 bruk i 2018. I ei så lita gruppe vil utskifting av bruk, eller resultat på enkeltbruk, kunne gi store utslag på gjennomsnittstala. Driftsoverskotet per bruk for 2018 var kr 15 800.

Driftsforma «anna tenesteyting» omfattar brukarar som blant anna driv med «inn på tunet», saueklipping og klauvskjering. «Anna tenesteyting» er den driftsforma blant tilleggsnæringane som har det høgaste driftsoverskotet, med kr 93 300 i driftsoverskot per bruk i 2017. Det var 62 bruk som hadde denne driftsforma.

«Annan biologisk produksjon» (som til dømes hunde- eller hesteoppdrett) har hatt varierende resultat. Dei siste åra har det vore så få bruk i gruppa at det ikkje vert presentert resultat for denne driftsforma.

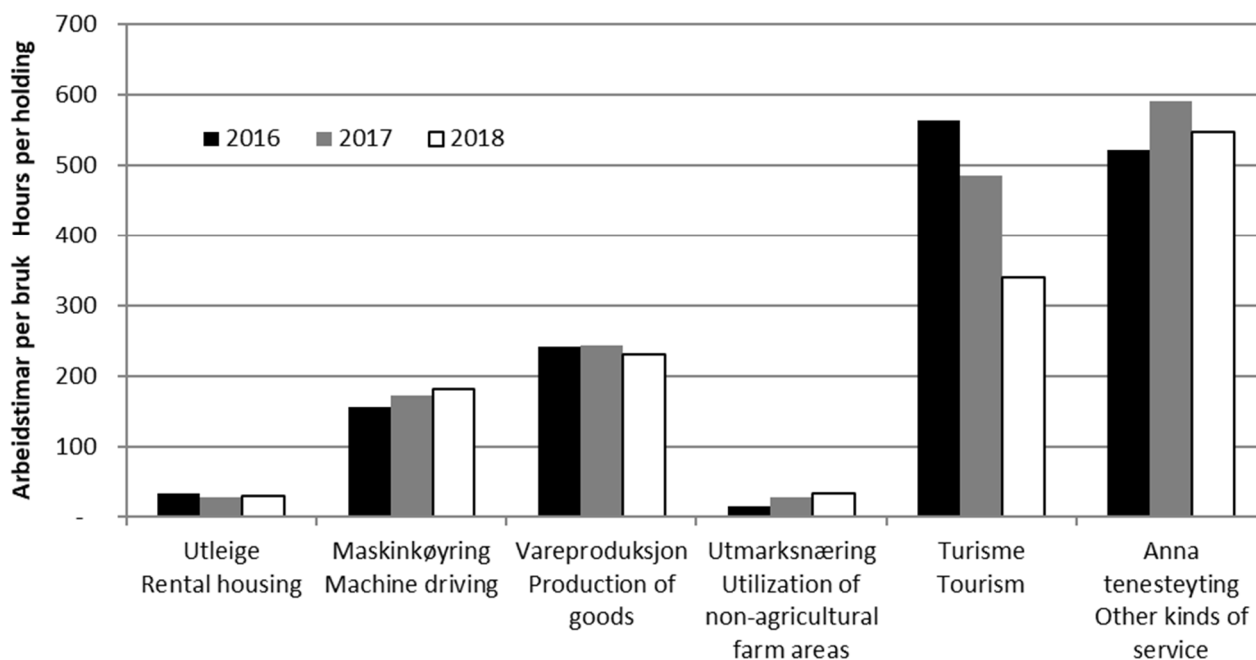

Figur 4.2 Driftsoverskot frå ulike former for tilleggsnæring, kroner per bruk.
Alle bruk med tilleggsnæring, 2016–2018

Net income from different kinds of other gainful activities, NOK per holding. All holdings with other gainful activities, 2016–2018

4.2.4 Arbeidsinnsats i tilleggsnæringar

Figur 4.3 viser arbeidsinnsatsen i dei ulike formene for tilleggsnæring. I gjennomsnitt er det brukt 230 timar innan tilleggsnæring i 2018 på dei bruka kor det er registrert timar på tilleggsnæring. I 2018 var det i driftsforma «Anna tenesteyting» at det vart lagt ned størst arbeidsinnsats per bruk, med 547 timar i gjennomsnitt. Deretter kjem bruka med «turisme». For denne driftsforma har arbeidsinnsatsen gått ned dei siste åra, etter ein auke i 2014. I gjennomsnitt vart det arbeidd 339 timar i tilleggsnæring på bruka med «turisme» i 2018. På bruka med «vareproduksjon» har arbeidsinnsatsen vore relativt stabil dei siste åra. I gjennomsnitt vart det registrert 231 timar per bruk for denne driftsforma. «Maskinkøyring» er den mest vanlege driftsforma. Der låg timeforbruket på 181 timar per bruk i 2018. Mange bruk har ulike former for utleige og utmarksnæring, men det er oftast få timar knytte til desse driftsformene.

Figur 4.3 *Arbeidstimar brukte i ulike former for tilleggsnæring. Alle bruk som har registrert timar i tilleggsnæring, 2016–2018*

Hours of work executed in other gainful activities. All holdings where hours of work in such activities are recorded, 2016–2018

4.2.5 Kva betyr tilleggsnæringane for total inntening på bruket?

Overskotet frå tilleggsnæring utgjorde i gjennomsnitt 7 prosent av samla nettoinntekt på alle (916) driftsgranskingsbruk i 2018. Bidraget varierer naturleg nok med ulike regionar og ulike tilleggsnæringar. Tabell 4.2 viser at tilleggsnæringane i 2018 spelte størst rolle i flatbygdene på Austlandet og i Trøndelag, med høvesvis 13 prosent og 12 prosent av nettoinntekta.

For enkelte av regionane har bidraget frå tilleggsnæring variert ein del mellom år. Dette skuldast i stor grad utskifting av bruk i driftsgranskingane.

Tabell 4.2 Bidrag frå tilleggsnæring. Driftsoverskot i prosent av nettoinntekt

Significance of other gainful activities. Net income as percentage of total net income

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Austlandet								
<i>Eastern Norway</i>								
Flatbygder	8	6	7	10	6	9	10	13
<i>Lowlands</i>								
Andre bygder	5	5	5	5	4	5	6	7
<i>Other parts</i>								
Agder og Rogaland								
Jæren	5	5	6	6	4	4	5	7
<i>Jæren</i>								
Andre bygder	11	11	14	9	9	10	9	8
<i>Other parts</i>								
Vestlandet	7	5	5	5	6	5	5	6
<i>Western Norway</i>								
Trøndelag								
Flatbygder	6	6	7	7	8	9	10	12
<i>Lowlands</i>								
Andre bygder	6	4	5	4	5	6	6	6
<i>Other parts</i>								
Nord-Noreg	4	4	5	5	4	7	6	7
<i>Northern Norway</i>								
Landet	7	6	7	7	6	7	7	7
<i>All regions</i>								

Den delen av nettoinntekta til brukarfamilien som kjem frå tilleggsnæring, har vore nokså stabil det siste tiåret og utgjer berre mellom 6 og 7 prosent. Ei av årsakene til at tilleggsnæringane ikkje betyr meir, kan vere at det utvalet av bruk som er med i driftsgranskingane, har relativt stor jordbruksaktivitet. På desse bruka kan det vere lita tid til, og mindre trong for, å bygge opp andre næringar. God tilgang på løna arbeid kan vere ei anna forklaring. Dei store årlege endringane i bidrag frå tilleggsnæringar i Agder og Rogaland har i hovudsak vore knytte til pelsdyrhaldet. Pelsdyrhald vert rekna som tilleggsnæring i tabell 4.2. I dei andre tabellane og figurane i avsnittet om tilleggsnæring er pelsdyr ikkje med.

4.2.6 Lønsemd i tilleggsnæringar

Tabell 4.3 viser driftsoverskot per time innan «maskinkøyring», «vareproduksjon», «turisme» og «anna tenesteyting» samanlikna med driftsoverskot per time i jordbruket. I 2018 kom jordbruket (gjennomsnitt for alle bruk i driftsgranskingane) ut med eit driftsoverskot på kr 133 per time. Av tilleggsnæringane som er med i oversikta, har «maskinkøyring» hatt den høgaste timesatsen alle åra som er med i tabellen. Også «anna tenesteyting» ligg over jordbruket dei fleste åra. For «turisme» er det stor variasjon mellom åra. Noko av årsaka til det er utskifting av bruk. Både «vareproduksjon» og «turisme» har hatt lågare driftsoverskot per time enn jordbruket alle åra som er viste i tabellen.

Tabell 4.3 Driftsoverskot, kroner per time. Ulike former for tilleggsnæring samanlikna med jordbruket

Net income, NOK per hour. Different kinds of other gainful activities compared to agriculture

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Maskinkøyring <i>Contract work</i>	209	209	205	249	257	277	325	351
Vareproduksjon <i>Production of goods</i>	94	89	94	73	91	90	94	108
Turisme <i>Tourism</i>	45	66	86	64	90	59	86	51
Anna tenesteyting <i>Other kinds of service</i>	113	146	169	150	168	154	173	196
Jordbruket, alle bruk <i>Agriculture, all holdings</i>	102	125	120	146	155	155	148	133

4.3 Balanse

4.3.1 Eigedelar

Verdien av dei balanseførte eigedelane til brukarfamilien (totalkapitalen) er vist i hovudtabell 12. Fordelinga mellom gjeld og eigenkapital er også presentert der.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk auka totalkapitalen i løpet av 2018 med 8 prosent, til kr 8 060 200. Jæren og flatbygdene på Austlandet skil seg ut ved at deltakarane der har større totalkapital enn kva vi finn i dei andre regionane. Dei nordnorske deltakarane har minst gjennomsnittleg totalkapital.

Ved utgangen av 2018 var 76 prosent av totalkapitalen til brukarfamiliane anleggsmiddel.¹⁰ 24 prosent var altså omløpsmiddel. Jordbruket sin del av totalkapitalen

¹⁰ Sjå kapittel 1.9 for forklaring av omgrep.

utgjorde i gjennomsnitt 55 prosent, men berre 30 prosent på bruk med 50–100 dekar, og så mykje som 63 prosent på bruk med meir enn 500 dekar.

31. desember 2018 var 37 prosent av omløpsmidla på gjennomsnittsbruket bankinnskot og kontantar. Varelageret til jordbruket, medrekna slaktedyr, utgjorde 15 prosent av omløpsmidla.

4.3.2 Nettoinvestering utanom jordbruket

Hovudtabell 11 viser at samla nettoinvestering i andre sektorar enn jordbruket var kr 72 600 per deltakarbruk i 2018. Av denne summen gjekk kr 59 500 til private eigedelar. I tilleggsnæringar var nettoinvesteringa berre kr 1 600 per bruk. Skogbruk og «anna næring» er dei to andre sektorane som går inn i oversikta over nettoinvesteringar, med respektive beløp per bruk på kr 8 600 og kr 2 900 for 2018.

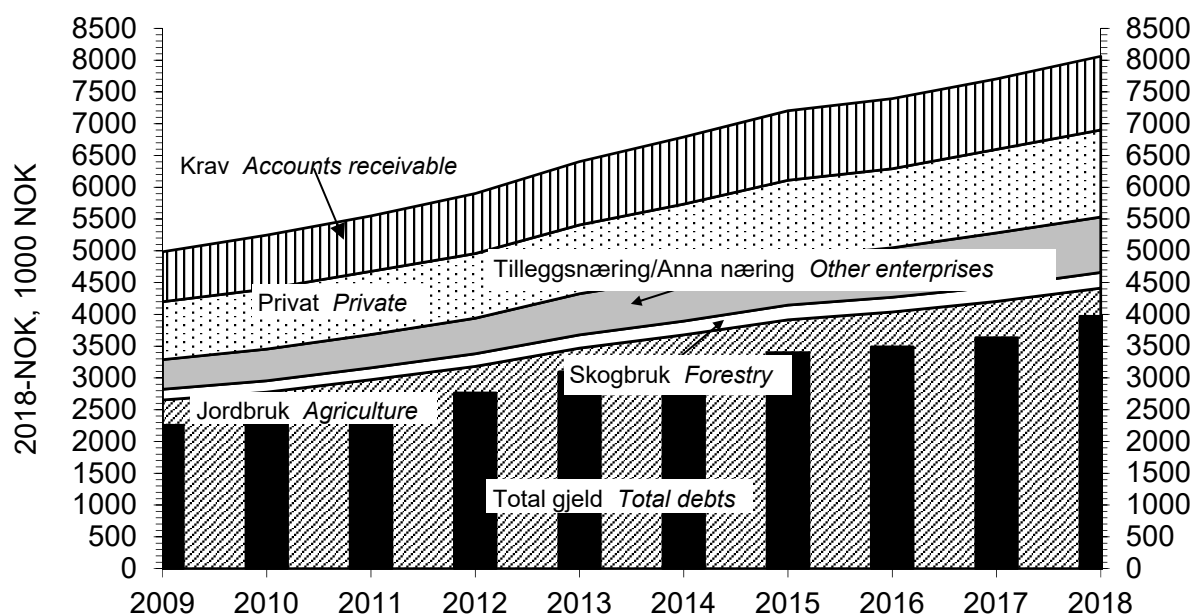
4.3.3 Gjeld og eigenkapital

Gjennom 2018 auka det samla gjeldsbeløpet per deltakarbruk med 12 prosent. Ved utgangen av året hadde gjennomsnittleg gjeld kome opp i kr 3 969 500. Det vil seie at gjeldsprosenten var 49, to prosentpoeng høgare enn ved utgangen av 2017. Ved slutten av 2018 utgjorde gjeld i gjennomsnitt 37 prosent av totalkapitalen på bruk med mellom 100 og 200 dekar jordbruksareal. Til samanlikning var gjeldsprosenten 54 i gruppa med meir enn 500 dekar. Dei andre storleiksgruppene hadde gjeldsprosent som låg mellom desse ytterpunkta. Mellom dei regionale gruppene varierte gjeldsprosenten frå 41 på Vestlandet til 57 på Jæren og i Nord-Noreg.

Eigenkapitalen på deltakarbruka auka med 3 prosent i løpet av 2018. Ved utgangen av året hadde den gjennomsnittlege deltakarfamilien kr 4 090 600 i eigenkapital. I flatbygdene på Austlandet var det størst eigenkapital per bruk. Deltakarane i Nord-Noreg er registrerte med mindre eigenkapital enn kva vi finn i dei andre regionane.

I 2018 hadde deltakarane ein gjennomsnittleg gjeldsrentefot på 3,0 prosent. Det er same rentefot som året før. Rentefoten er utrekna ut frå tilhøvet mellom betalte renter og storleiken på total gjeld. Leverandørgjeld og gjeld til skattefuten inngår i samla gjeld, men er ikkje renteberande. Det betyr at den reelle rentefoten på vanlege lån låg høgare enn 3,0 prosent.

Utviklinga gjennom 10 år er illustrert i figur 4.4. I 2009 var den gjennomsnittlege gjeldsprosenten på deltakarbruka 45. Jordbruket sin del av totalkapitalen på eit gjennomsnittleg deltakarbruk utgjorde 53 prosent i 2009.

Figur 4.4 Samansetjing av eigedelar og total gjeld. Gjennomsnitt for alle bruk, 2009–2018. Faste 2018-kroner

Assets and debts per holding, 2009–2018. 2018-NOK

4.4 Nettoinntekt per familie

Nettoinntekta vert presentert i hovudtabell 18.

Nettoinntekta er samla arbeidsvederlag og forrenting som familien oppnår, etter frådrag av betalte gjeldsrenter og kår (sjå kapittel 1.7). I gjennomsnitt var nettoinntekta per deltakarbruk kr 945 600 i 2018, 1 prosent ned samanlikna med 2017.

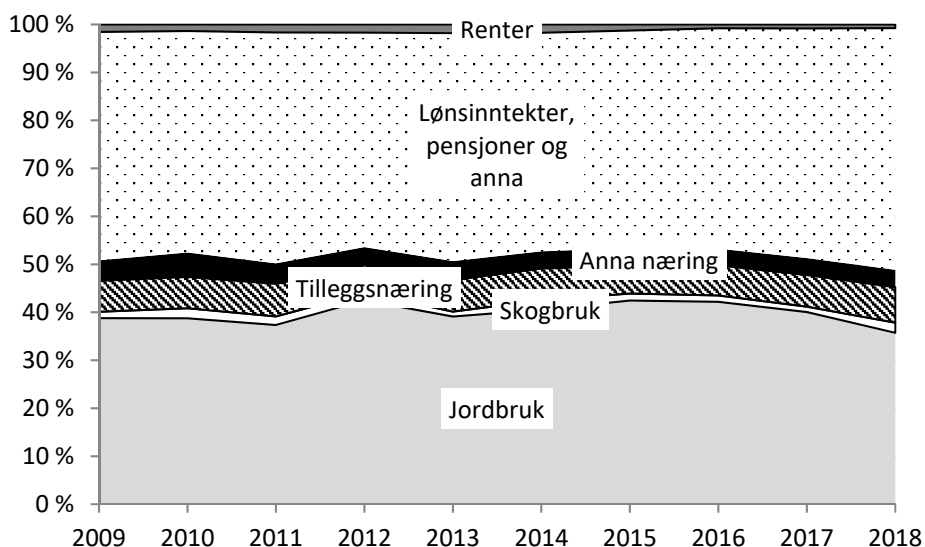
Gjennomsnittsbruket i «andre bygder» på Austlandet hadde kr 1 083 500 i nettoinntekt i 2018 og dermed høgast nivå blant dei regionale gruppene. På bruka på Jæren var gjennomsnittleg nettoinntekt lågast, kr 756 000. Bruka med størst og minst areal hadde større nettoinntekt enn dei andre storleiksgruppene.

I 2018 utgjorde driftsoverskotet i jordbruket 36 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting på det gjennomsnittlege deltakarbruket, fire prosentpoeng mindre enn året før. Inntektsdelen til jordbruket i 2018 var størst i Nord-Noreg, med 52 prosent, og minst i flatbygdene på Austlandet kor han utgjorde berre 20 prosent. I bruksgruppa med meir enn 500 dekar jordbruksareal kom 46 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting frå jordbruket. Alle dei andre storleiksgruppene er registrerte med klart lågare «jordbruksdel» av samla arbeidsvederlag og forrenting.

I gjennomsnitt for alle deltakarbruk i 2018 var driftsoverskot i skogbruket 2 prosent av samla arbeidsvederlag og forrenting, eitt prosentpoeng meir enn året før. «Andre bygder» på Austlandet er den regionen kor skogen har gitt størst bidrag til samla arbeidsvederlag og forrenting. Her var delen 6 prosent i 2018.

For alle deltakarbruk sett under eitt kom 7 prosent av det samla vederlaget frå tilleggsnæring, 4 prosent frå «anna næring» og 43 prosent frå lønsarbeid i 2018.

I 2009 var jordbruket sin del av samla vederlag og forrenting 39 prosent. Tilleggsnæring stod for 6 prosent av totalen på det tidspunktet, og lønsinntekt utgjorde 41 prosent. Figur 4.5 illustrerer korleis samansetjinga av inntekta til deltakarfamiliane har utvikla seg gjennom 10 år.

Figur 4.5 Samansetjing av samla arbeidsvederlag og forrenting på driftsgranskingsbruka, 2009–2018

Composition of the farmer family's income from all sources, 2009–2018

Privatforbruket i 2018, eksklusive betalte skattar, var i gjennomsnitt for alle deltakarfamiliar kr 612 500. Samanlikna med 2017 gjekk privatforbruket opp med 8 prosent. I 2018 var privatforbruket per deltakarfamilie størst i flatbygdene i Trøndelag og minst i Nord-Noreg.

4.5 Tilgang på og bruk av middel

4.5.1 Arbeidskapital

Likviditeten på bruka er nært knytt til storleiken på arbeidskapitalen. Arbeidskapital, som er omløpsmiddel¹¹ minus kortsiktig gjeld, vert presentert i tabellane 4.4 og 4.5.

Likviditeten på det gjennomsnittlege deltakarbruket vart styrka i løpet av 2018. Arbeidskapitalen auka med 7 prosent i snitt for alle deltakarar, til kr 1 329 500 ved

¹¹ Sjå kapittel 1.9 for forklaring av omgrep.

utgangen av året. Arbeidskapitalen auka mest på Vestlandet. I Nord-Noreg, i «andre bygder» i Trøndelag og på Jæren gjekk arbeidskapitalen ned. Flatbygdene på Austlandet hadde størst arbeidskapital per bruk ved både starten og slutten av året medan «andre bygder» i Agder og Rogaland var i motsett ende av skalaen på begge tidspunkt. Alle storleiksgruppene i tabell 4.5 hadde positiv utvikling i arbeidskapital i 2018. Gruppa «100–200 dekar» hadde størst arbeidskapital per bruk både 1. januar og 31. desember 2018.

4.5.2 Sparing

I driftsgranskingane er sparing definert som auke i eigenkapital i løpet av rekneskapsåret. At «sparing» og «auke i eigenkapitalen» (kapittel 4.3.3) ikkje er identiske, skuldast at i kapittel 4.3.3 er det eigenkapitalen i utgåande balanse for *deltakarbruka frå året før* som er samanlikningsgrunnlag. Sparing vert derimot rekna ut frå inngåande balanse for *deltakarane det aktuelle året*. Av tabell 4.5 kan ein sjå at gjennomsnittleg sparing på deltakarbruka i 2018 var kr 155 900. Beløpet svarte til 4 prosent av verdien som eigenkapitalen hadde ved starten av året.

Tabell 4.4 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Regionar. Kroner*Cash flow analysis and working capital. Regions. NOK*

Regionar Regions	Austlandet <i>Eastern Norway</i>		Agder og Rogaland		Vestlandet <i>Western Norway</i>	Trøndelag		Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>
	Flat- bygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	Jæren	A. bygder <i>Other parts</i>		Flat- bygder <i>Lowlands</i>	A. bygder <i>Other parts</i>	
Nettoinntekt <i>Total net income</i>	972 400	1 079 100	749 100	905 000	986 300	1 019 800	849 200	813 300
+ Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, inc.</i>	221 900	189 000	98 600	59 600	82 800	91 600	136 700	53 300
– Verdireg. motteken <i>Extraord. items, costs</i>	54 300	39 400	12 400	10 200	21 500	61 600	849 200	21 000
– Privatforbruk <i>Private consumption</i>	667 800	615 300	642 700	570 100	596 500	700 300	557 900	538 000
– Betalte skattar <i>Taxes</i>	312 100	273 800	229 300	219 300	253 400	309 200	255 700	216 100
=Sparing <i>Savings</i>	160 100	339 500	-36 700	165 000	197 600	40 300	55 000	91 400
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	247 500	200 600	318 900	249 600	222 400	254 500	240 500	202 200
Fråsal og investerings- tilskot, jordbruket <i>Sales and investment grants, agriculture</i>	101 600	79 700	25 200	114 300	58 000	84 700	112 300	90 200
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	498 900	362 100	255 500	173 200	428 500	522 600	568 300	383 100
Arbeidskapital 1/1–18 <i>Working capital 18.01.01</i>	1 719 100	1 372 800	908 700	470 800	1 390 700	1 284 400	1 224 100	845 600
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	2 727 200	2 354 600	1 471 500	1 172 900	2 297 200	2 186 600	2 200 200	1 612 600
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, outbuildings, machinery and equipment</i>	616 600	531 000	489 900	419 700	440 000	470 100	773 300	464 600
Endring i andre egedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	67 800	131 300	-128 900	56 300	64 000	59 000	51 300	157 000
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Longterm liabilities, repayment</i>	231 200	168 000	230 800	175 100	173 900	257 800	186 200	198 400
Arbeidskapital 31/12–18 <i>Working capital 18.12.31</i>	1 811 600	1 524 400	879 700	521 900	1 619 300	1 399 700	1 189 400	792 600
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	2 727 200	2 354 600	1 471 500	1 172 900	2 297 200	2 186 600	2 200 200	1 612 600
Endring i arbeidskap. 2018 <i>Working capital, change 2018</i>	92 500	151 600	-29 000	51 100	228 700	115 300	-34 700	-53 000
Endring i arbeidskap. 2017 <i>Working capital, change 2017</i>	140 900	29 600	-31 300	10 900	137 900	-65 500	-52 200	102 500

Tabell 4.5 Tilgang på og bruk av middel. Endring i arbeidskapital. Storleiksgrupper. Kroner*Cash flow analysis and working capital. Farm size. NOK*

Storleiksgrupper, dekar <i>Farm size, decares</i>	50–100	100–200	200–300	300–500	>500	Alle 2018 <i>All 2018</i>
Nettoinntekt <i>Total net income</i>	1 037 700	874 300	886 700	918 600	1 041 000	944 300
+Verdiregulering levert <i>Extraordinary items, income</i>	36 600	76 000	124 700	82 300	221 000	127 000
–Verdiregulering mottaken <i>Extraordinary items, costs</i>	131 600	44 400	28 500	23 300	49 300	39 600
– Privatforbruk <i>Private consumption</i>	623 600	564 700	585 200	602 000	660 500	612 500
– Betalte skattar <i>Taxes</i>	245 300	235 700	243 000	249 400	312 800	263 300
= Sparing <i>Savings</i>	73 800	105 500	154 700	126 200	239 200	155 900
Avskrivningar, jordbruket <i>Depreciation, agriculture</i>	112 400	126 500	154 800	235 700	392 300	235 100
Fråsal og investeringstilskot i jordbruket <i>Sales and investment subsidies, agriculture</i>	23 800	12 800	69 100	70 700	166 900	83 500
Ny langsiktig gjeld <i>New long term liabilities</i>	273 000	167 400	320 100	378 200	695 700	407 100
Arbeidskapital 1/1–18 <i>Working capital 18.01.01</i>	1 368 100	1 625 700	1 191 300	886 000	1 455 600	1 239 200
Sum tilgang på middel <i>Total capital supply</i>	1 851 100	2 037 900	1 890 000	1 696 800	2 949 600	2 121 000
Investert i jord, bygningar og maskinar/reiskapar i jordbruket <i>Investments in farmland, outbuildings, machinery and equipment</i>	223 300	118 700	379 000	516 400	961 300	521 800
Endring i andre egedelar inklusive buskap <i>Change in other assets, livestock included</i>	-56 200	60 400	55 800	26 000	168 100	70 600
Avdrag på langsiktig gjeld <i>Long term liabilities, repayment</i>	196 800	115 400	157 800	183 000	306 000	199 100
Arbeidskapital 31/12–18 <i>Working capital 18.12.31</i>	1 487 100	1 743 400	1 297 400	971 400	1 514 300	1 329 500
Sum bruk av middel <i>Total capital spent</i>	1 851 100	2 037 900	1 890 000	1 696 800	2 949 600	2 121 000
Endring i arbeidskapital 2018 <i>Working capital, change 2018</i>	119 000	117 700	106 100	85 400	58 700	90 200
Endring i arbeidskapital 2017 <i>Working capital, change 2017</i>	329 700	130 800	45 000	6 300	57 400	61 900

4.6 Skatt

Jordbruksfrådraget i allmenn inntekt har etter kvart fått ei viktig rolle i inntektspolitikken i jordbruksforhandlingane. Frå og med skatteåret 2000 har vi hatt eit særskilt inntektsfrådrag i allmenn inntekt for bønder, kalla jordbruksfrådraget. For å få jordbruksfrådrag må skattyteren ha budd på bruket i over halvparten av inntektsåret. Jordbruksfrådrag vert gitt i alminneleg inntekt til skattytarar som:

- Har hatt inntekt frå verksemd i form av jordbruk, gartneri og/eller hagebruk, og/eller
- Har drive birøkt (honingproduksjon) og/eller pelsdyrhald som næring, sjølv om næringa er driven utan tilknytning til jordbruk, gartneri eller hagebruk.

Utleige og bruk av driftsmiddel utanom bruket i avgrensa omfang gir også grunnlag for jordbruksfrådrag. Det er ikkje krav om at skattyteren eig verksemda dersom vilkåra elles er oppfylte. Andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget.

For rekneskapsåret 2018 var maksimalt jordbruksfrådrag det same som i 2017, kr 166 400. Eit inntektsuavhengig frådrag på kr 63 500 ligg i botnen. Sats ut over dette har vore 38 prosent. For å oppnå maksimalt jordbruksfrådrag for 2018 måtte skattyteren ha ei næringsinntekt frå jordbruk på minst kr 334 300.

Tabell 4.6 viser korleis frådraget er bygd opp, og endringar sidan 2000. Tabellen viser også kor stor næringsinntekta frå jordbruk må ha vore for at skattyteren skal ha oppnådd maksimalt frådrag.

Tabell 4.6 Jordbruksfrådraget, 2000–2018. Kroner

Farmer's allowance, 2000-2018. NOK

	2000	2001	2002	2003- 2005	2006	2007	2008- 2011	2012- 2018
Botnfrådrag <i>Basic allowance</i>	18 000	36 000	36 000	36 000	36 000	45 000	54 200	63 500
Frådrag, prosent <i>Allowance, per cent</i>			9	19	19	32	32	38
Maksimalt frådrag <i>Maximum allowance</i>	18 000	36 000	47 500	61 500	71 500	142 000	142 000	166 400
Næringsinntekt frå jordbruk (minimum) som trengst for å oppnå maksimalt frådrag <i>Required net income from agriculture (minimum to achieve max. allowance)</i>	18 000	36 000	163 800	170 200	228 800	348 100	328 600	334 300

I driftsgranskingane er alle dei sentrale resultatmåla som viser inntekt og inntektsutvikling, upåverka av skattetilhøve og endringar i skattereglar. Eventuelle skattereduksjonar på bakgrunn av jordbruksfrådraget vil derfor ikkje påverke resultatata i driftsgranskingane. Sidan rekneskapsåret 2007 har driftsgranskingane nytta eit supplerande resultatmål: Skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital. I kapittel 2 er det skattejusterte vederlaget sett i samanheng med dei tradisjonelle resultatmåla.

Trass i at tala i driftsgranskingane ikkje vert direkte påverka av jordbruksfrådraget, må ein kunne tru at frådraget kan ha indirekte påverknad i nokre tilfelle. Ulike former for tilpassing til regelverket vil påverke produksjonen, og med det, resultatata. Nokre døme:

- For dei produsentane som er i ytterkantane av jordbruksfrådraget, det vil seie bønder med næringsinntekt rundt kr 63 500 og kr 334 300, vil det vere eit poeng å ha jamn inntekt for å få maksimal utnytting av jordbruksfrådraget sett over fleire år. Det omsynet kan for eksempel påverke når vedlikehald vert utført.
- Organisering av drifta. Passive deltakarar i samdrifter med mjølkeproduksjon får jordbruksfrådrag, medan bruk som leiger bort mjølkekvote, og heller ikkje har annan jordbruksaktivitet som fell inn under vilkåra, ikkje vil kunne få jordbruksfrådrag.
- Nokre brukarar leiger i realiteten bort jorda, medan rekneskapsen viser at dei driv sjølve. Ein kan leige inn alle tenestene og selje produkta i eige namn, medan den som faktisk driv jorda, har ansvaret. Ein kan organisere det slik for å oppnå jordbruksfrådrag.

I gjennomsnitt for alle deltakarar i driftsgranskingane var jordbruksfrådraget per bruk kr 133 300 i 2018, ein nedgang på kr 700. Det har vore auke i gjennomsnittleg jordbruksfrådrag kvart år sidan starten, med unntak for 2009, 2011, 2016 og 2018.

I 2018 var delen av deltakarar utan jordbruksfrådrag 8 prosent, eitt prosentpoeng høgare enn i 2017. Det var 56 prosent av brukarane som oppnådde maksimalt frådrag på kr 166 400, tre prosentpoeng lågare enn året før.

I gjennomsnitt for driftsgranskingsmaterialet var oppnådd skattereduksjon for 2018 kr 30 600 per bruk, ein nedgang på kr 1 600 frå 2017. Viktigaste årsak til nedgangen er at skatteprosenten på allmenn inntekt vart sett ned frå 24 til 23. Inntektsverknaden av jordbruksfrådrag har sidan starten vore rekna ut frå ein gjennomsnittleg marginal skatteprosent på 33 for alle grupper. Dette vart endra av Budsjettnemnda for jordbruket i 2013. Da vart det bestemt at ein skulle bruke 39 prosent for 2013. Vidare skulle ein bruke 38,4 prosent for 2014 og 2015, og 38,0 prosent for 2016 og 37,7 prosent for 2017. Samtidig vart det også endra for dei føregåande åra, slik at ein skulle rekne med 37 prosent for åra 2000-2005 og 36 prosent for 2006-2011. Ny endring vart gjort i 2019, da marginal skatteprosent vart endra til 40,2 prosent for 2018, 40,3 prosent for 2017 og 40,6 prosent for 2016. Høgare gjennomsnittleg marginal skatteprosent aukar inntektsverknaden medan lågare skatteprosent på allmenn inntekt medfører lågare inntektsverknad.

Inntektsverknaden av jordbruksfrådrag med 40,2 prosent marginalslett er kalkulert til kr 51 300 per deltakarbruk for 2018. Dette er ein nedgang på kr 300 frå 2017. Inntektsverknaden utgjer kr 33 000 per årsverk, ein nedgang på kr 200. Årsak til nedgangen er, som nemnd, endring i skattevilkåra i tillegg til nedgang i næringsinntekt. I gjennomsnitt oppnådde deltakarbruk i driftsgranskingane 80 prosent av maksimalt jordbruksfrådrag for 2018, eitt prosentpoeng lågare enn året før.

Tabell 4.7 viser at det er stor skilnad mellom driftsformer med tanke på gjennomsnittleg jordbruksfrådrag. Kornproduksjon, produksjon av storfekjøtt og sauehald hadde lågast gjennomsnittleg frådrag blant dei driftsformene som er med i tabellen. Blant bruka med kornproduksjon var heile 20 prosent utan jordbruksfrådrag. Trass i lågare jordbruksfrådrag per bruk, hadde kornbruka størst inntektsverknad per årsverk, kr 73 700. Dette skuldast lågt arbeidsforbruk, knapt eit halvt årsverk i gjennomsnitt for desse bruka. Innanfor driftsformer kor mjølkeproduksjon inngår, var gjennomsnittleg jordbruksfrådrag langt høgare. Likevel var inntektsverknaden per årsverk på desse bruka mykje mindre enn i kornproduksjonen. Årsaka er at gjennomsnittleg arbeidsinnsats låg så høgt som rundt to årsverk innan driftsformene med mjølkeproduksjon.

Tabell 4.7 Jordbruksfrådrag 2018. Gruppert etter driftsform

Farmer's allowance 2018. Types of farming

Driftsformer <i>Type of farming</i>		Tal bruk	Tal bruk med maksimalt frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Inntektsverknad, kr per årsverk
		<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings without Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man-year</i>
Produksjon av kumjølkk og storfeslakt	<i>Combined dairy and beef farming</i>	314	247	6	161 000	30 700
Kumjølkkproduksjon og svinehald	<i>Combined dairy and pig farming</i>	27	18	1	142 900	24 600
Kumjølkkproduksjon og sauehald	<i>Combined dairy and sheep farming</i>	40	31	0	155 900	29 600
Korndyrking	<i>Cereal production</i>	101	13	26	74 300	73 700
Korndyrking og svinehald	<i>Combined cereal production and pig farming</i>	29	22	1	148 900	35 800
Sauehald	<i>Sheep farming</i>	126	38	17	106 700	33 700
Geitehald	<i>Production of goat's milk</i>	19	17	0	165 500	38 400
Produksjon av storfekjøtt	<i>Beef farming</i>	86	27	9	109 400	37 500
Andre driftsformer	<i>Others</i>	143	84	10	134 100	32 500
Alle	<i>All holdings</i>	916	514	71	133 300	33 000

Ser vi på jordbruksfrådraget relatert til regionar (tabell 4.8), finn vi mindre skilnader. Nord-Noreg hadde høgast gjennomsnittleg jordbruksfrådrag i 2018, med kr 155 300. Flest bruk utan frådrag fanst i flatbygdene på Austlandet. Det var i hovudsak kornbruk som ikkje hadde høg nok næringsinntekt til å kvalifisere for jordbruksfrådrag. På Austlandet finn vi også det lågaste gjennomsnittlege jordbruksfrådraget. Nord-Noreg hadde størst del bruk med maksimalt jordbruksfrådrag med 77 prosent av deltakarane. I den andre enden av skalaen har vi Austlandet, der berre 48 prosent av bruka i «andre bygder» og 46 prosent av bruka i flatbygdene oppnådde maksimalt jordbruksfrådrag. Inntektsverknaden per årsverk ligg ganske jamt i alle regionar. Jæren og Vestlandet hadde lågast inntektsverknad per årsverk med kr 28 600. Størst inntektsverknad per årsverk finn vi i flatbygdene på Austlandet, med kr 40 000.

Tabell 4.8 Jordbruksfrådrag 2018. Gruppert etter region

Farmer's allowance 2018. Regions

Regionar		Tal bruk	Tal bruk med maksimalt frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Inntektsverknad, kroner per årsverk
<i>Regions</i>		<i>Total number of holdings</i>	<i>Number of holdings with maximum Farmer's allowance</i>	<i>Number of holdings with no Farmer's allowance</i>	<i>Farmer's allowance, NOK</i>	<i>Income effect, NOK per man-year</i>
Austlandet, flatbygder	<i>Lowlands</i>	181	84	21	120 300	40 000
Austlandet, andre bygder	<i>Other parts</i>	143	68	17	121 500	34 900
Jæren		65	38	2	139 200	28 600
Agder og Rogaland, andre bygder	<i>Other parts</i>	92	55	7	133 100	31 000
Vestlandet	<i>Western Norway</i>	180	100	11	135 300	28 600
Trøndelag, flatbygder	<i>Lowlands</i>	74	42	6	136 600	38 800
Trøndelag, andre bygder	<i>Other parts</i>	71	40	6	136 800	31 800
Nord-Noreg	<i>Northern Norway</i>	110	85	2	155 300	32 100
Alle	<i>All holdings</i>	916	514	71	133 300	33 000

Ser vi på jordbruksfrådrag i høve til storleik på bruket, finn vi aukande jordbruksfrådrag med aukande jordbruksareal. Men inntektsverknaden per årsverk viser små skilnader mellom dei ulike storleiksgruppene.

4.7 Samanlikning med andre yrkesgrupper

«Det tekniske berekningsutvalet for inntektsoppgjera» reknar ut gjennomsnittleg årsløn for heiltidstilsette innanfor ulike yrke¹². Ein heiltidstilsett er ein arbeidstakar som har utført eit fullt, avtalefesta normalt årsverk, utan overtid.¹³

Driftsgranskingane i jord- og skogbruk omfattar berre eit lite utval av dei som er sysselsette i norsk jordbruk. Dei økonomiske resultata som driftsgranskingane viser, er framkomne etter heilt andre metodar enn dei som vert brukte av «berekningsutvalet». Likevel er ei samanlikning interessant.

I figur 4.6 er jordbruket sitt vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, slik det vert rekna ut i driftsgranskingane, presentert saman med resultata til «berekningsutvalet». Samanlikninga strekkjer seg over 10 år. I 2018 utgjorde vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk på deltakarbruka i driftsgranskingane 60 prosent av ei gjennomsnittleg årsløn for industriarbeidarar i NHO-bedrifter. Delen er 10 prosentpoeng mindre enn året før, men tre prosentpoeng større enn i 2009.

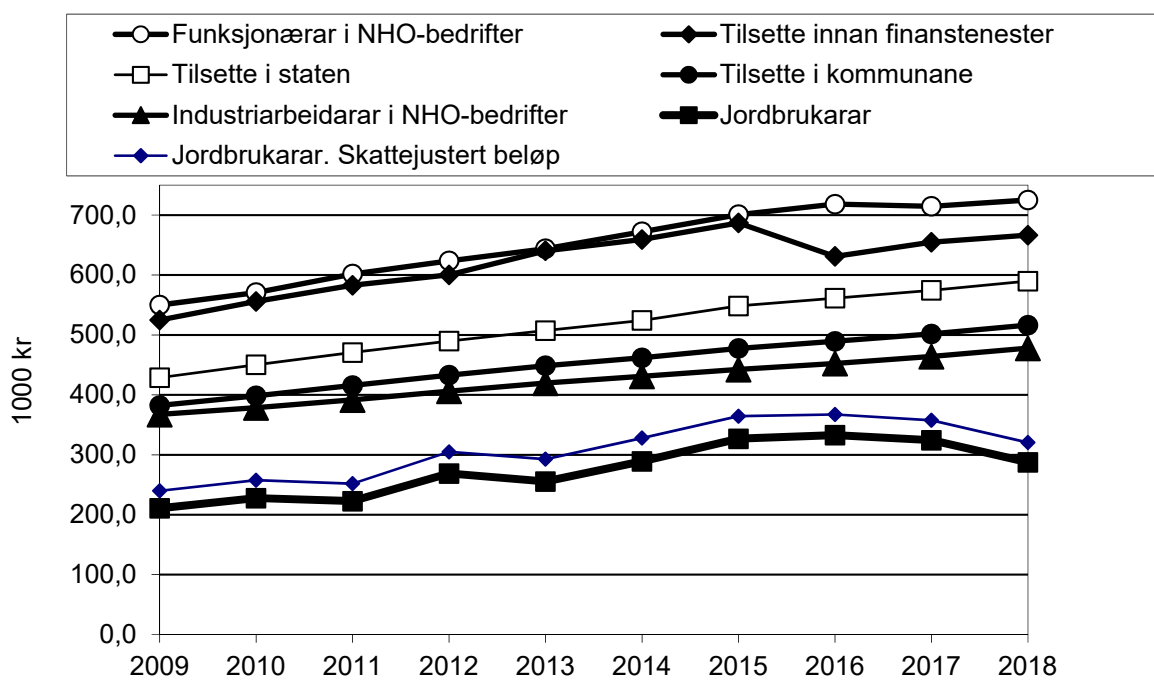
For jordbruk er det rekna med 1 845 timar per årsverk.

Figur 4.6 har også med ei kurve som viser det skattejusterte vederlaget til arbeid og eigenkapital per årsverk i jordbruket. Det skattejusterte vederlaget i 2018 var 67 prosent av ei vanleg årsløn for ein industriarbeidar.

---

¹² Kjelde for rekneskapsåret 2018: NOU 2019:6 Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2019.

¹³ Frå og med rekneskapsåret 2014 er kurva for «tilsette i forretnings- og sparebankar» ført vidare av «tilsette innan finanstenester».

Figur 4.6 *Samanlikning mellom jordbruket sitt vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk og årsløn for heiltidstilsette i andre yrke, løpande kroner*

Comparison of farmers' return on labour and own capital per man-year to yearly wages for workers employed in other professions, current NOK

Summary

About the survey

The survey of account statistics for agriculture and forestry shows financial status and long-term economic development for family-run farms where income from agriculture is an important part of the total income.

The survey is based on tax accounts that are adapted into management accounts. The tax accounts are collected from holdings located all over Norway. 916 holdings have participated in the agricultural part of the survey in 2018. 123 of the participating holdings have provided additional forestry data.

The survey merely involves holdings with a standard output of minimum NOK 150,000.

Agriculture

Labour input, agricultural area and herds

In 2018, total labour input in agriculture was 2,867 hours per average farm that participated in the survey, 6 hours fewer than in the previous year. The work from farmers' families made up 72 per cent of the total labour input in agriculture.

Mean size of the holdings' agricultural area in 2018 was 402 decares¹⁴, marking an increase of 15 decares compared to the year before. The size of rented farmland has been increased during the last few years, and the average rented farmland of 2018 was 195 decares.

The numbers of breeding pigs and sheep per holding were reduced slightly from 2017 to 2018. On the other hand, a moderate increase in the number of farm animals per holding has been recorded for poultry, cattle, and pigs for slaughter. The number of goats per holding kept unchanged.

Agricultural assets and investments

At the end of 2018 the value of agricultural assets at the average sample holding was NOK 4,411,800, an 8 per cent increase from the year of 2017. Gross investment amounted to NOK 521,800 and net investment was NOK 203,100. The net investment

---

¹⁴ 1 decare = 0,1 hectare.

of 2018 is the second-largest during the last ten years¹⁵. Merely the result recorded for 2013 has a larger value.

Crop yields, livestock production and prices

In 2018, the average yields for all kinds of crops at all sample holdings summed up to 283 FUm¹⁶ per decaire, 22 per cent below the comparable average for the period 2015-2017. Crop yields for major cereals went down significantly in 2018 compared with the previous year. The average yields of barley, oats and wheat were respectively 27 per cent, 47 per cent and 51 per cent lower than the average of the previous three years. The yield of coarse fodder in 2018 was also lower than in 2017, with a 14 per cent decline from the average level of the previous three-year period. The drought in large parts of Southern Norway had considerable impacts on the crop yields in 2018.

The yield of cow's milk rose marginally from 2017 to 2018. Compared to the mean yield for the period 2015–2017, the milk production per cow in 2018 was 3 per cent higher. Milk yield for goats reduced mildly in 2018, down 6 per cent from the 2015-2017 mean level. The amount of produced mutton and lamb per winter-fed sheep was slightly higher in 2018 than the preceding year, but still at a normal level.

Continuing with the previous year's trend, the price of piglet fell significantly from 2017 to 2018. Pork and beef had also a decline in price. The prices of wheat, barley and oats had a stronger increase than the prices of other common farm products in 2018.

Costs and income

Total costs of agriculture on the average holding rose by 8 per cent in 2018, to NOK 1,688,200.

The holdings' average 2018 output from agriculture was NOK 2,069 600, up 4 per cent from the previous year. Livestock products made up 57 per cent of the total output whereas plant products contributed 9 per cent. The remaining 34 per cent came from other sources (various production allowances, renting out machines, sales of milk quotas etc.).

Total production allowances received at the average sample holding increased by 22 per cent from 2017 to 2018.

---

¹⁵ The netinvestments are measured by 2018-NOK.

¹⁶ FUm = feed unit milk.

Financial results: In general, and particularly for some important categories of farming

As an average for the survey participants of 2018, net income from agriculture fell from NOK 426,500 to NOK 381,400, a decline of 11 per cent from the previous year.

The average 2018 return on labour and own capital per man-year was NOK 287,500, down 11 per cent from the 2017 average. Return on family labour and own capital per man-year declined by 15 per cent, to NOK 260,500. Family labour income per man-year attained to NOK 244,700 and was 16 per cent lower than the previous year. The rate of required return on agricultural assets for 2018 remained at the 2017-level, 2.0 per cent.

The financial results of eight major farming categories in the survey are briefly presented below:

Combined dairy and beef cattle farming

314 holdings in dairy and beef farming participated in the survey. On average, these farms were at disposal of 29.6 cows and 442 decares of agricultural land. The 2018 return on labour and own capital per man-year was NOK 321,500, down 6 per cent compared to 2017.

Survey results of organic dairy farming in 2018 involve 19 farms. These achieved an average return on labour and own capital per man-year of NOK 281,700, a 17 per cent decline compared with the previous year.

The 104 survey participants of 2018 that were employing milking robots at their dairy farms, achieved in average NOK 306,500 as return on labour and own capital per man-year. The result was 23 per cent lower than the average level for the similar dairy farms using other kinds of milking systems.

Combined dairy and pig farming

This group included 27 holdings. The average herd size in 2018 was 36.7 cows and 33.7 breeding pigs. A mean agricultural area of 411 decares was at these farmers' disposal. Return on labour and own capital per man-year reduced by 36 per cent, to NOK 265,500.

Combined dairy and sheep farming

In 2018 the 40 holdings of this farming category had a mean agricultural area of 490 decares. The average herd size was 24.2 cows and 103 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year went up 1 per cent to NOK 324,400 from 2017 to 2018.

Cereal production

101 holdings belonged to this group. In 2018 the area of cereal crops per holding was 404 decares. The reduction of grain yields due to drought had a strong impact on the group. Return on labour and own capital per man-year in 2018 went down significantly to minus NOK 83,600.

Sheep farming

126 holdings in sheep farming participated in the survey. The average farmland size was 275 decares, and the average herd counted 166 winter-fed sheep. Return on labour and own capital per man-year in 2018 was NOK 196,000, a 51 per cent increase compared with 2017.

Production of goat's milk

19 goat dairy farms participated in the 2018 survey, 13 of which were located in Northern Norway. The group's average agricultural land was 205 decares, and their average herd size was 137 goats. Return on labour and own capital per man-year turned out at NOK 419,300 in 2018, representing a 2 per cent increase compared with the previous year.

Combined cereal production and pig farming

The average agricultural area in 2018 was 414 decares for this farming group of 29 holdings. The average herd size was 48.2 breeding pigs. Return on labour and own capital per man-year reached NOK 273,400 with a decrease of 67 per cent from 2017 to 2018.

Beef cattle farming

The group included 86 holdings with an average agricultural area of 408 decares. The average volume of beef sold in 2018 was 8,376 kg. Return on labour and own capital per man-year decreased by 3 per cent from 2017 to 2018, to NOK 219,000.

Farm forestry

Farm forestry data for 2018 were collected from 123 holdings. In what follows, this group will be referred to as «forest holdings». The volume of logging per holding rose, and timber prices went up for most of the assortments from 2017 to 2018.

These holdings' average productive forestry area in 2018 was approximately 1,500 decares. Their average volume of roundwood cut went up from 386 m³ to 435 m³, which accounts for 118 per cent of sustainable yield (see Chapter 1.9). The similar share of sustainable yield for 2017 was 107 per cent. The total amount of timber cut in Norway in 2018 consisted of 55 per cent sawlogs and 38 per cent

pulpwood. The forest holdings of our survey had a slightly higher share of sawlogs and a slightly lower share of pulpwood than the national average.

The average sales price for roundwood rose from NOK 332 per m³ in 2017 to NOK 396 per m³ in 2018. In 2018, prices of both logs and pulpwood of coniferous increased, whereas prices of special timber and unsorted sawlogs dropped slightly.

Measured by m³, the average output from forestry for the participating holdings went up from NOK 338 in 2017 to NOK 405 in 2018. The average forestry costs went down from 241 per m³ in 2017 to NOK 217 per m³ in 2018. The average net income was NOK 97 per m³ in 2017 and NOK 188 per m³ in 2018.

In 2018 the forest holdings' average output in forestry increased by NOK 46,000, to NOK 176,000, due to a larger volume cut and higher timber prices. Costs in farm forestry were recorded at NOK 94,000 on average, an increase of NOK 1,000 compared with the previous year. While operating costs increased, there was a sharp decline in net silviculture. Therefore, the total costs increased just marginally from 2017 to 2018. The 2018 average net income from forestry grew accordingly by NOK 45,000 and amounted to NOK 82,000. The average net income in 2018 was NOK 62,000 after deduction of the value of family labour input¹⁷, up NOK 36,000 from 2017. Forestry contributed 23 per cent of total net income from agriculture and forestry in 2018, 14 percentage points more than the previous year.

93 per cent of all timber logging (including timber for use at the farm) were carried out by forest contractors in 2018. The average working time in agriculture for family members of the forest holdings was approximately 1,720 hours in 2018, whereas the average working time in forestry was 49 hours, down 12 per cent from 2017.

The forestry investments of 2018 made up 34 per cent of the operating result in farm forestry (excluding silviculture), versus 107 per cent in 2017. In 2018 107 per cent of investments were financed by the Forest Trust Fund whereas 56 per cent were covered by public grants and family labour. Funds from other sources were therefore negative, suggesting that the investments were over-funded. See chapter 1.3.5 for further explanation. At the end of 2018 the forest holdings kept an average value of NOK 69,000 at their Forest Trust Fund account, which was NOK 10,000 more than one year before. Thus, the deposits into the Forest Trust Fund during 2018 accounted for a larger value than what has been used in silviculture throughout the year.

Overall financial results

Other gainful activities

Other gainful activities are enterprises that involve the holdings' resources (for instance area, buildings and machinery) for other purposes than ordinary agriculture

---

¹⁷The Norwegian tariff wage rates were put in use.

or forestry. A share of 82 per cent of the survey participants were engaged in other gainful activities in 2018. Furthermore, 65 per cent of the survey participants had an annual turnover exceeding NOK 20,000 from these activities. All survey participants *with* other gainful activities achieved an average net income of NOK 97,700 from these enterprises.

Balance sheet

At the end of 2018, the average value of the holding families' total assets stood at NOK 8,060,200, an 8 per cent rise in one year. Fixed assets and current assets¹⁸ accounted for, respectively, 76 per cent and 24 per cent of the total assets. Bank deposits and cash constituted 37 per cent of the current assets. Agricultural assets made up 55 per cent of the total assets.

Net investment in non-agricultural sector amounted to NOK 72,600 in 2018, of which NOK 59,500 were spent on private assets.

At the end of 2018, average total liabilities of the farm participants reached NOK 3,969,500, an increase of 12 per cent in one year. The average value of own capital rose by 3 per cent, to NOK 4,090,600 during the year. Total liabilities on 31st of December 2018 accounted for 49 per cent of the total assets, a 2 percentage point increase since the end of 2017.

Total net income per family

Total net income includes the farm family's income from all sources (which is called family payment) deducted by interest payments on debts and payments to the previous owners. The survey participants had an average total net income of NOK 945,600 in 2018, down 1 per cent from 2017. In 2018, agriculture accounted for 36 per cent of the family payment. The share of wage income equally made up 43 per cent. Shares of other gainful activities, off-farm enterprises and forestry were 7 per cent, 4 per cent and 2 per cent, respectively.

Flow analysis and working capital

Working capital is the difference between current assets and short-time liabilities. During 2018 the survey participants' average working capital increased by 7 per cent, to NOK 1,329,500. In 2018 the families had average savings of NOK 155,900, which accounted for 4 per cent of their own capital value at the beginning of the year.

---

¹⁸ See chapter 1.9 for explanation of terms.

Tax

Tax and Farmer's allowance are parts of Norwegian agricultural politics since the year 2000. The allowance is aimed to reduce farmers' tax payment. A net income from agriculture (see chapters 1.7.1 and 1.7.2) up to NOK 63,500 generates a basic Farmer's allowance that equals this net income. Farmers with a higher net income from agriculture get 38 per cent allowance of the income above NOK 63,500, up to a maximum allowance of NOK 166,400.

In 2018, farmers with a net income (from agriculture) of at least NOK 334,300 were eligible for the maximum Farmer's allowance. The average Farmer's allowance for the survey participants was NOK 133,300 and the average tax deduction was NOK 30,600. The corresponding effects on income were NOK 51,300 per holding and NOK 33,000 per man-year. Farmer's allowance does not influence on any of the main operating results of agriculture published in the survey. However, since the accounting year 2007 a supplementary measure has been used: Tax-adjusted return on labour and own capital. This measure allows for the income effect of Farmer's allowance.

Comparison of earnings between survey participants and industrial employees

In 2018, the average return on labour and own capital per man-year (agriculture) for the farmers who participated in the survey, was 60 per cent of the average yearly wages for industrial employees at firms affiliated to NHO¹⁹. The Farmer's allowance narrows the wage gap. Tax-adjusted return on labour and own capital per man-year reached 67 per cent of the average industrial wages at NHO in 2018.

---

¹⁹ The Confederation of Norwegian Enterprise (NHO) is an employers' organisation in Norway with more than 20,000 members.

1 Purpose, sample and methods

All figures and tables referred to in this chapter, except table 1.5, are presented merely in the Norwegian version of Chapter 1.

1.1 Purpose

The main purpose of the survey of account statistics for agriculture and forestry is to present financial status and long-term economic development for holdings where income from agriculture has a substantial extent.

Further the survey is aimed to:

- Present financial data for holdings of different categories as regards size, location and type of farming
- Provide data that make comparisons with other national and international statistics possible and relevant
- Provide material for further research and analysis
- Contribute to advisory services and education
- Contribute to public politics and administration
- Provide estimates of value added by farming and other gainful activities

Since 1950 the survey chiefly has included close to 1,000 annual participants. In the process of selecting survey participants it has been emphasized to include a representative sample of agricultural holdings where a substantial share of the family's income derives from the holding. For 2018 the survey includes 916 family holdings.

Since 1964 a number of the participants have provided additional account data concerning farm forestry. For 2018 the number of holdings contributing to the account statistics for forestry is 123.

Other gainful activities, and tax according to the influence of Farmer's allowance, are survey themes that are presented distinctly in this report. Organic dairy farming and dairy farming with robot are topics presented as segments of «combined dairy and beef farming», chapter 2.3.1.

1.2 Principles and methods of sampling

New participants are selected from lists of farmers, randomly drawn from the register of grants run by the Norwegian Agricultural Agency. Since 2013 the sample population

is defined by a standard output exceeding NOK 150,000. The standard output expresses extent of production and has no link to financial results actually achieved by the farmer.

Survey participation is voluntary. No upper limit exists as regards the number of years a holding may be involved in the survey. However, the farmer may not be more than 70 years old. Approximately 10 per cent of the survey holdings will normally be replaced from one year to another.

Merely farm forests with a sustainable yield of at least 50 m³ may be involved in the account statistics for forestry.

1.3 Presentation

Some holding groups may be omitted in the result presentations. The omissions occur when any group contains too few holdings (less than six). Still the data from these «undersized» groups are included in the overall averages.

1.4 Criteria for classification

1.4.1 Agriculture

Regions

The various regions are pointed out in Figure 1.1. «Eastern Norway» and «Trøndelag» are both subdivided into *lowlands* and *other parts*. «Agder and Rogaland» is split up into *Jæren* and *other parts*. The subdivisions are due to substantially better conditions for agricultural production in the lowland regions and at Jæren.

Size groups

The holdings are divided into size groups according to their area of agricultural land, as shown in Table 1.1. The group «less than 50 decares» consists of rather few, not homogenous holdings and is omitted from several presentations.

Categories of farming

The holdings are classified according to their main category of farming. Types of production that account for less than 10 per cent of a holding's total enterprise, do not count when the farming category is determined. Cereal production will come to expression in the chosen category only if more than 40 per cent of the agricultural area is occupied by cereals.

Among the 916 holdings participating in the 2018 survey, 742 are classified in one of the eight main categories of farming listed in Tables 1.2 and 1.3 and in Appendix table 17. The remaining holdings are engaged in either compound categories of farming or categories of farming that occur less frequently.

1.4.2 Forestry

Regions

All the holdings included in the forestry part of the survey are located in coniferous forest areas. The forestry regions differ from those in the agricultural part of the survey. The forestry participants are split up according to three regions: «Eastern Norway», «Agder» and «Central Norway» (Figure 1.2). «Central Norway» consists of *Nord-Trøndelag*, *Sør-Trøndelag*, the southern part of *Nordland* and the northern part of *Møre og Romsdal*.

Size groups based on roundwood cut

Holdings where no roundwood has been cut, or where the roundwood cut has been used merely by the farmer's family, constitute a separate category. For holdings where roundwood has been cut *for sale*, possibly in addition to a quantity cut for family utilization, the total quantity cut is criterion for classification. At this the coherence between financial results and quantity cut can be examined. Defined size groups for total amount of roundwood cut:

- < 100 m³
- 100–199 m³
- 200–399 m³
- ≥ 400 m³

1.5 Representativeness

The number of participants in the farm forestry part of the survey is rather low. Furthermore, recent national data regarding allocation of forest properties lack completely. Therefore the extent of representativeness in the forestry part of the survey will not be discussed.

Table 1.4 compares the agricultural size group allocation of the survey holdings to similar overviews produced by Statistics Norway. The data from Statistics Norway relate, roughly speaking, to all Norwegian holdings, whereas the population of our survey is limited by a minimum standard output. Moreover, Statistics Norway counts joint operations with solely rented agricultural area among the smallest farms, unlike

what is done in the survey. Despite these obstacles for relevance of the comparison, table 1.4 indicates that the smallest holdings are under-represented, and that farms with more than 200 decares are over-represented, in our survey sample. In order to obtain large enough groups for some important categories of farming, achieving a representative survey sample as regards size groups has been given lower priority. It is emphasized to keep the regional distribution of the survey participants at a state that approximately matches the regional distribution of all Norwegian holdings.

1.6 Accounting principles

NIBIO converts the tax account into a management account for each of the survey participants. Some important characteristics of management accounts are mentioned below.

- Management accounts record *unpaid labour* executed by others than members of the farmer's family, by number of hours. This contribution is classified as hired labour. Nevertheless, *hired labour costs* merely include wages actually paid.
- Management accounts present a clear distinction between agriculture, forestry, other occupations and private department. Therefore, certain assets and certain items of income and expenditure may be wholly or partly transferred between occupations, or between an occupation and private department, in the survey conversion process.
- Management accounts present the agricultural output as a total and also split up into three main categories: Output from crop production, output from livestock production and a miscellaneous category including support, grants and other income. Similarly farm forestry output is classified according to origin: Timber sales, grants and other sources. The costs of both agriculture and forestry are divided into fixed and variable ones.
- In management accounts each item of output and expenditure is adjusted for changes in the balance sheet.
- The value given for livestock in a management account (with some few exceptions) is the break-up value. Tax accounts value livestock according to standardized unit prices based on variable rearing and breeding costs.
- Management accounts apply linear depreciation. Reducing balance depreciation is applied in tax accounts.
- In management accounts profits or losses on sales of fixed assets are written-down or depreciated, whereas tax accounts present accrual profits or losses.
- Management accounts value the stocks of farm products for sale by estimated sales values at the end of the year. Tax accounts apply standardized production costs.

- Management accounts include an imputed value for family labour that has been executed at construction operations on the farm or at cultivating new farmland. This value is capitalized under investment costs and is also recorded as a separate item of income.
- Management accounts record size of agricultural land, use of the land, labour input and achieved agricultural yields. As regards farm forestry, sustainable yield and some technical data on the current financial year's operations are recorded.
- Tax accounts measure the average forestry result from the last five years, on farms with agricultural enterprise. Management accounts focus on the result for each financial year.
- Management accounts treat payments to the Forest Trust Fund as allocations to reserves and disregard these transactions. Similarly, refunds from the Forest Trust Fund are not recorded as income.
- The construction of forestry roads entail directly charged expenses in tax accounts. Management accounts capitalize these investments.

1.7 Result measures and calculations

The survey presents various result measures. In the following the internal connections between these will be explained.

1.7.1 Agriculture

- Output
- Variable costs
- = **Gross margin**
- Fixed costs excluding depreciation
- = Result before depreciation
- Depreciation
- = **Net income**

Net income expresses the payment for family labour and for own and borrowed capital. There are several ways to split the net income in order to measure different kinds of return on labour and capital:

- 1) Net income
  - Required return on agricultural assets
  - = Family labour income
  - + Costs of hired labour
  - = **Capacity to pay**

- 2) Net income
  - Family payment for labour (imputed value)
  - = **Return on capital**

- 3) Net income
  - + Costs of hired labour
  - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
  - = **Return on labour and own capital**

- 4) Return on labour and own capital
  - + Adjustment for income effect of Farmer's allowance
  - = **Tax-adjusted return on labour and own capital**

- 5) Net income
  - Share of interest on debt and payments to previous owner (assigned to agriculture)
  - = **Return on family labour and own capital**

Family labour income, return on labour and own capital (also the tax-adjusted return) and return on family labour and own capital are measures that are often calculated per man-year. One man-year is defined to be 1,845 hours of labour. Hours of unpaid hired labour and hours of family labour are merged. Capacity to pay is generally calculated per hour worked.

In chapter 1.9 some details regarding calculation of tax-adjusted return on labour and own capital are presented.

The required rate of return is aimed to reflect the market's current interest rate level and is settled at 2.0 per cent for 2018, like for the previous three years. For the period 2009 – 2014 the rate is kept at 3.0 per cent.

1.7.2 Forestry

The result measures of forestry differ from those of agriculture. Profitability is calculated both excluding and including silviculture activities.

Changes of growing stock are not regarded when calculating forestry results.

- Output
- Costs excluding silviculture
- = **Result before silviculture**
- Silviculture (net)
- = **Net income**

To allow comparison with results from other forestry statistics, an imputed value of family labour input is included.

- Output from timber sales
- Variable costs including imputed value of family labour
- = **Net conversion return**
- + Other income
- = Result before depreciation
- Depreciation
- = Result before silviculture
- Silviculture (net) including imputed value of family labour
- = **Operating result**
- +/- Forest Trust Fund
- = Adjusted operating result

1.7.3 Total net income for the farmer's family

Total net income include earnings derived from all the farm family's different sources and is calculated as follows:

- Net income, agriculture
- + Net income, forestry
- + Net income, other gainful activities (farm-based)
- + Net income, farm-independent occupations
- + Wage income and pensions
- + Family labour connected to investments (imputed value)
- + Interest earnings
- = **Family payment**
- Interest payments
- Payments to previous owner
- = **Total net income**

The private consumption of the family is measured this way:

	Total net income
–	Extraordinary items, debit (bad debts, gifts given etc.)
+	Extraordinary items, credit (child benefit, inheritance, gifts received etc.)
–	Equity, closing balance
+	Equity, opening balance
–	Taxes paid
=	Private consumption

1.8 Supplementary survey themes

1.8.1 Variation within certain categories of farming

Averages are not able to communicate the extent of variation within a group. The spreading of results within the farming categories «dairy and beef farming», «cereal production» and «sheep farming» is discussed in chapter 2.3. The discussion is based on mean results for «the best third» and «the weakest third» among the participants. The variables chosen to form these two groups depend on category of farming.

1.8.2 Organic farming

By the end of 2018 the farming at 2,057 Norwegian agricultural holdings was approved as organic by Debio (the current controlling authority). As a total, almost 40,000 Norwegian farmers applied for production allowances in 2018. Organic agricultural land made 4 per cent of total Norwegian farmland. When areas affected by restriction of benefit are included, the organic share increases to 5 per cent. Merely a small share of total Norwegian livestock is approved as organic. About 1 per cent of four-legged animals slaughtered in 2018 were organic. Pigs had the lowest organic share. Organic cow's milk came to 3 per cent of total cow's milk production. Organic egg production made 7 per cent of the total 2018 egg production.

Among the 916 survey holdings of 2018, 49 were certified for organic production. Their categories of farming were dairy and beef farming (18), sheep farming (six), beef farming (10), cereal production (five) and others (10). The fairly large number of survey participants engaged in organic dairy and beef farming makes it possible to present some results for this group in chapter 2.3.1.

1.8.3 Dairy farming with robot

Milking robots have become an important element of Norwegian dairy farming. Chapter 2.3.1 contains an article about this topic.

1.9 Definitions and explanation of terms

Agricultural land: The areas occupied by different crops are recorded by decares. 1 decare = 0.1 hectare. Areas of uncultivated and surface-cultivated meadow are reduced by the area considered to be unproductive. Shares of cultivated common pasture are considered to be part of the holding. The agricultural area includes both own and rented land, and size of each is recorded.

Assets: See fixed assets and current assets.

The **balance sheet** is a statement of the family's total assets, liabilities and own capital on 31 December.

Capacity to pay (calculated for agriculture only) shows the return on total labour input. It is given in NOK per holding or per hour.

The percentage **capacity to pay** (calculated for agriculture only) presents the achieved return on total labour input as a percentage of «estimated total labour costs», which include tariff wages for the family.

Capitalization thresholds: Fixed assets are capitalized if their cost price is at least NOK 15,000 (both management accounts and tax accounts). In tax accounts merely *improvement of standard* is capitalized, as regards major repairs and maintenance work. Management accounts often let a larger share of such work be capitalized and then depreciated (or cost allocated) over a determined period of time.

The **closing balance** is the balance at the end of the financial year.

Costs are the value of goods and services used in production during the financial year.

Crops: The quantities recorded are storable crops. Cereal quantities are measured by kg and refer to 15 per cent water content. Root crops, potatoes and hay are also measured by kg, while silage quantities are recorded either by kg or by m³. Grazing is quantified in terms of FUm, which is also the case for fresh harvested grass and green fodder. All crops are finally converted into FUm per decare.

Current assets are assets that are not acquired for permanent ownership or use, and that have longevity of less than one year. Current assets are linked to short term sales of goods and services. Examples of current assets are bank deposits, cash, other claims, animals for slaughter and stocks.

The **debt ratio** presents the family's debts expressed as a percentage of their total capital. So the debt ratio expresses the share of family assets financed by loan capital.

Depreciation is defined as the planned distribution of assets' value reduction throughout the expected asset lifetime. This reduction may be a result of wear and tear, age or obsolescence.

Tax accounts apply the principle of reducing balance depreciation for most depreciable assets. This means that a certain percentage of the asset's book value is depreciated each year. Consequently the annual depreciation drops year by year. Depreciable assets

are divided into various groups. Buildings and installations are treated individually, while fixtures, equipment and machinery are treated collectively.

Management accounts apply linear depreciation, which means depreciation by the same amount each year. Depreciable assets are treated individually, and the depreciation period is determined by expected asset lifetime. For example second-hand equipment will be depreciated over a shorter period than what is the case for new equipment.

The depreciation rates for various types of assets in both tax accounts and management accounts are shown in Table 1.5 and on the next page.

The **family** consists of the farmer and spouse or partner (if any), and any children aged under 17.

Family labour income (calculated for agriculture only) is found by deducting the required rate of return on agricultural assets from the net income. When calculating family labour income *per man-year*, hours of unpaid hired labour and hours worked by the family are merged. The average of opening and closing balances gives the value of agricultural assets.

Family payment for labour is the imputed value of family labour input. The calculations are based on expected costs of hiring corresponding labour at standard wages (holiday allowances and payment for public holidays included). Employer's national insurance contributions, which vary from one region to another, are also included in the calculations. Thus the hourly pay varies from one region to another.

The **farmer** is the person administratively responsible for the holding. He or she is normally the owner of all, or part of, the real property. Generally the farmer is the person who works the most hours on the holding.

Farm-independent occupations are enterprises that are carried out by farmers, without involving the farm resources.

CAPITALIZATION AND DEPRECIATION IN TAX ACCOUNTS AND MANAGEMENT ACCOUNTS

Assets	Tax accounts	Management accounts
<i>Agricultural and forestry areas</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Farm roads</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry roads</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Forestry tracks</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, max. 10 years</i>
<i>Cultivation of new land</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Levelling agricultural land</i>	<i>Cost allocation over 10 years</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Orchards</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Direct charge offs</i>
<i>Ditches, piped</i>	<i>Direct charge-offs</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Ditches, open</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>
<i>Irrigation equipment, portable</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Irrigation equipment, permanent, including pumps</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Water conduit</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 20 years</i>
<i>Outbuildings</i>		
<i>Expected life >20 years</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 4 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 30 years</i>
<i>Expected life < 20 years (fur farms and greenhouses)</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 8 %. Treated individually</i>	<i>Linear depreciation, 15 years</i>
<i>Fixtures in outbuildings</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Machinery and equipment</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Vans and lorries</i>	<i>Reducing balance depreciation, max. 20 %. Treated collectively</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Breeding livestock</i>	<i>Treated as current assets</i>	<i>Capitalized according to slaughter value</i>
<i>Stocks of farm products for sale</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Estimated sales value, prices at the end of the year</i>
<i>Stocks of purchased goods</i>	<i>Purchased price</i>	<i>Purchased price</i>
<i>Stocks of fodder grown at the holding</i>	<i>Production value, standard unit prices</i>	<i>Valued as fodder</i>
<i>Forestry plan</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>
<i>Farmhouses</i>	<i>Capitalization without depreciation</i>	<i>Linear depreciation, 50 years</i>
<i>Private vehicle</i>	<i>Depreciation varies with age of vehicle</i>	<i>Linear depreciation, 10 years</i>

Fixed assets are assets with a planned life of more than one year. All assets, except current ones, are fixed. Agricultural land and forest, outbuildings, machinery and breeding livestock exemplify fixed assets.

Fixed costs are costs which, during a certain period, do not vary significantly with the produced quantities. Examples are depreciation and maintenance of out-buildings.

The **gross margin** is defined as output minus variable costs.

A **holding** is an operating unit in agriculture. It may consist of both own and rented land.

Investment frequency (calculated for forestry only) shows the percentage of forests where investments have been made during the account year.

Joint operations are management units where outbuildings, agricultural areas and milk quotas belonging to two or more farms are joined and operated by mutual labour.

Labour, executed by family and hired workers, is recorded by hours. For persons aged under 18 or over 65, hours actually worked are converted into standard hours, according to the following table:

Age	Multiplication factor
12–14 years	0.6
15–16 years	0.8
17 years	0.9
66–70 years	0.9
over 70 years	0.7

Agricultural or forestry labour provided by previous owners, or by own children aged over 17, is recorded as hired labour in management accounts. Hired labour is split up into two categories: Paid and unpaid. Unpaid hired labour is given a zero value. An imputed value for family labour connected to investments is recorded separately and is object to capitalization. Family labour input in agriculture, forestry and other gainful activities is recorded by the survey participants.

In tax accounts **livestock** is classified as current assets and is given a value according to standardized variable rearing and breeding costs (production value). Management accounts in general present break-up values for livestock. Laying hens, piglets and horses are exceptions. Management accounts classify cattle for slaughter, piglets, pigs for slaughter and poultry for slaughter as current assets. The rest of the livestock is classified as fixed assets (breeding animals). Both tax accounts and management accounts let animals keep the value they once received as grown-ups in the balance sheet.

Long-term liabilities normally have a date of payment which lies one year or more ahead of the closing of accounts. These liabilities are not directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

A **man-year** of 2018 is defined to be 1,845 registered hours of labour.

Net conversion return is the output from timber sales minus variable costs, including the imputed value of family labour, but excluding the costs of silviculture. Variable costs include all labour (executed by family and hired workers), rental and maintenance of equipment, fuel, selling costs etc. Depreciation of own equipment is not included.

Net income is output minus costs and expresses what the family receives as payment for own labour and for own and borrowed capital.

Net investments are gross investments minus depreciation, sales and investment grants.

Net mechanization costs include all costs related to machinery (tractors, harvesters, farm cars and other machinery and equipment), including interest, minus income from hiring out machinery:

- Depreciation and maintenance
- + Fuel costs
- + Cost of rented machinery and equipment
- + Required return on capital
- = Total mechanization costs
- Income, hiring out machinery
- = Net mechanization costs

NOK is the monetary unit in Norway. In 2018 NOK 1,000 were USD 123, or Euro 104.

The **opening balance** is the balance at the beginning of the financial year.

Other gainful activities are enterprises that involve the holding's resources (for instance area, buildings or machinery) for other purposes than ordinary agriculture or forestry.

Output is the value of the goods and services produced during the year. Output includes sales, consumption and changes in stocks.

Own capital is the value of total assets minus total debt.

The **percentage cut** is the total roundwood cut expressed as a percentage of the sustainable yield.

Productive forest: All forest land where productivity exceeds the minimum value on a scale of site quality classes.

Return on labour and own capital (calculated for agriculture only) is net income plus the costs of hired labour minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is equal to the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

Return on family labour and own capital (calculated for agriculture only) shows net income minus the share of interest on debt and payments to previous owners assigned to agriculture. This share is equal to the value of agricultural assets as a percentage of total assets.

The **required return on agricultural assets** is the calculated interest on the average value of agricultural assets.

Root value is the difference between the sales' price for timber and the logging costs.

Sales of capitalized fixed assets are handled differently in management accounts compared to tax accounts. Tax accounts present accrual profits or losses from sales of both non-depreciable fixed assets and assets which are depreciated individually. When handling fixed assets that are depreciated collectively, profits or losses can not be determined, and the total sales' price is written down in the appropriate asset group. In management accounts, profits from sales are written down, and losses from sales are depreciated. If agricultural land or forest is sold off, the recorded value of the area sold is written down to zero in management accounts. Any remaining part after down-writing is recorded as extraordinary items.

Savings are any increase in own capital during the year.

Short-term liabilities normally have a date of payment which lies less than one year ahead of the closing of accounts. Short-time liabilities may be directly linked to the holding's short-term sales of goods and services.

Standard output is standardized output from a production, calculated without grants. The selection of FADN is now based on standard output.

The **sustainable yield** is the largest amount of timber, measured by m³ without bark, that can be logged each year in a forest without reducing future yields.

Tax-adjusted return on labour and own capital. The 2018 income effect of Farmer's allowance is determined by a 23 per cent tax reduction and an assumed marginal rate of taxation at 40.2 per cent (as done by the Budget Committee for Agriculture). The income effect (which is also called the tax adjustment) is added to the return on labour and own capital. At this we get the tax-adjusted return.

Total net income is the net income from all occupations, together with wages, pensions, any imputed value for family labour and interest earnings. Interest charges and payments to previous owners are deducted.

Unpaid, hired labour: Management accounts record unpaid, hired labour by the number of hours worked. This labour is often executed by close relatives.

Valuation: Both management accounts and tax accounts use the historical cost when giving value to fixed assets in the balance sheet. Grants are deducted. If the farmer's family has been executing labour connected to investments, management accounts give this labour an imputed value which is added to the cost price. Tax accounts do not record any additional labour input value in these cases. In tax accounts, as distinct from management accounts, fixed assets of forestry are written down by contributions received from the Forest Trust Fund. As regards the valuation consequences of *depreciation* and *sales*, we refer to these headwords. Stocks of purchased goods are valued by purchase price plus freight charges, regardless of tax account or management account. Tax accounts value stocks of farm products by standard unit prices. Management accounts value farm products for sale by estimated sales values at 31 December. Fodder grown on the holding is given a value on basis of the barley price at the end of the year. Different kinds of fodder have values corresponding to their feed concentration. The valuation of animals for slaughter is described under the heading *livestock*.

Variable costs are costs that, during a given period, vary with production size. Costs concerning seed, fertilizer and fodder may be mentioned as examples. Fuel costs are considered to be fixed.

Working capital measures liquidity and is defined as current assets minus short-term liabilities.

Hovudtabellane ligg også ute på heimesidene til NIBIO:

<http://www.nibio.no/tema/driftsgranskingar>

Hovudtabell 1 Bruksstorleik, dekar. Alder på brukar
Size of holdings, decares.^{1) Farmer's age}

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> decares	Tal bruk <i>Num .of</i> holdings	Jordbruksareal, daa <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleigd areal, daa <i>Area rented</i> out, decares	Alder på brukaren <i>Farmer's</i> age			
			Totalt <i>Total</i>	Leigd <i>Rented</i>	Fulldyrka <i>Cultivated</i>					
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	0 - 49,9	5	24	13	24	154	57			
Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	4	73		73		46			
	100-199,9	22	154	18	149	11	52			
	200-299,9	35	245	37	238	8	51			
	300-499,9	50	395	170	373	4	50			
	500-	65	902	526	853	3	48			
	Alle <i>All</i>	181	501	246	476	9	50			
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	0 - 49,9									
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	3	62	13	49	11	51			
	100-199,9	27	155	48	129	12	54			
	200-299,9	34	250	76	200	1	48			
	300-499,9	43	388	167	323	2	49			
	500-	36	801	465	698	6	50			
	Alle <i>All</i>	143	408	194	346	5	50			
Agder og Rogaland	0 - 49,9	5	8		8		52			
Jæren	50- 99,9	3	74	22	74		49			
	100-199,9	9	163	34	134		44			
	200-299,9	14	255	51	177	2	45			
	300-499,9	20	385	165	245		46			
	500-	14	742	278	497		46			
	Alle <i>All</i>	65	360	127	243		46			
Agder og Rogaland	0 - 49,9	2	18		18		56			
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9	3	68	20	52		48			
	100-199,9	16	163	78	126		51			
	200-299,9	22	254	138	164		45			
	300-499,9	26	377	228	243		49			
	500-	23	672	380	426		46			
	Alle <i>All</i>	92	366	207	238		48			
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	7	27		26		56			
	50- 99,9	16	73	13	55		50			
	100-199,9	34	148	45	96		51			
	200-299,9	46	246	122	167		45			
	300-499,9	51	374	212	259	2	49			
	500-	26	712	391	526		52			
	Alle <i>All</i>	180	307	157	216		49			
Trøndelag	0 - 49,9									
Flatbygder <i>Lowlands</i>	50- 99,9	2	86		76	120	50			
	100-199,9	4	178	7	178		64			
	200-299,9	12	257	35	253	10	55			
	300-499,9	34	388	131	361	4	51			
	500-	22	702	331	661		47			
	Alle <i>All</i>	74	440	165	415	7	51			
Trøndelag	0 - 49,9									
Andre bygder <i>Other parts</i>	50- 99,9									
	100-199,9	4	175	53	154		48			
	200-299,9	23	261	104	206	1	47			
	300-499,9	33	404	202	351	1	48			
	500-	11	723	408	582		47			
	Alle <i>All</i>	71	394	194	329	1	48			

1) 1 decares = 0,1 hectare.

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Tal bruk <i>Num. of holdings</i>	Jordbruksareal, dekar <i>Agricultural area, decares</i>			Bortleigd areal, daa <i>Area rented out, decares</i>	Alder på brukaren <i>Farmer's age</i>
			Totalt <i>Total</i>	Leigd <i>Rented</i>	Fulldyrka <i>Cultivated</i>		
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9	2	87	58	87	57	
	100-199,9	14	153	55	130	48	
	200-299,9	26	247	120	218	54	
	300-499,9	32	377	188	323	51	
	500-	36	705	422	590	46	
	Alle All	110	420	229	357	50	
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	19	20	3	20	41	
	50- 99,9	33	73	15	61	8	
	100-199,9	130	156	44	126	4	
	200-299,9	212	250	90	200	2	
	300-499,9	289	386	183	316	2	
	500-	233	775	432	658	2	
	Alle All	916	402	195	334	3	

Hovudtabell 2 Bruk av jordbruksarealet, dekar*Use of agricultural area, decares*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø, ertar, anna korn o.l. <i>Oilseeds, peas, other cereals etc.</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	55	20	22	5		1
	200-299,9	86	45	44	10	7	3
	300-499,9	68	54	64	16	4	
	500- Alle <i>All</i>	219	117	175	46	18	13
		122	68	92	23	9	5
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	5	5	7			2
	200-299,9	14	17	8			
	300-499,9	29	28	18			6
	500- Alle <i>All</i>	101	64	57	11		15
		39	29	23	3		6
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	13					2
	200-299,9	1					
	300-499,9	7		1			1
	500- Alle <i>All</i>	23					5
		10					2
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9		2			5	5
	200-299,9						
	300-499,9						
	500- Alle <i>All</i>	1				2	8
					1		3
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9	4					
	200-299,9						2
	300-499,9	6					
	500- Alle <i>All</i>	3					1
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	145	9				1
	300-499,9	181	23	5	1		
	500- Alle <i>All</i>	256	10	7	8		
		189	15	4	3		
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	23	6				
	300-499,9	22	6				3
	500- Alle <i>All</i>	76					
		32	5				1
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9						
	200-299,9						2
	300-499,9						
	500- Alle <i>All</i>	12					
		4					1
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	2			1		
	50- 99,9	5					2
	100-199,9	17	5	5	1	1	1
	200-299,9	27	11	9	2	1	1
	300-499,9	42	17	14	3	1	1
	500- Alle <i>All</i>	108	44	58	15	5	7
		50	20	22	5	2	3

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Eng og beite	Grønsaker	Frukt og bær	Brakk	I alt
<i>Grass and pasture</i>	<i>Vegetables</i>	<i>Fruits and berries</i>	<i>Fallow</i>	<i>Total</i>
46		5		154
45	4		3	245
184			4	395
293	14	2	4	902
171	6	2	3	501
134			3	155
209		1	1	250
304			3	388
551			2	801
306			2	408
148				163
253				255
373	1		3	385
714				742
345	2		1	360
149		1	1	163
249	2	2	1	254
377				377
655	4		2	672
357	2	1	1	366
		25	1	27
29		41	3	73
141		3		148
242	1	1		246
366			2	374
711			1	712
297		5	1	307
103				257
177			1	388
417			4	702
227			2	440
229			1	261
369			4	404
645			2	723
353			2	394
152			1	153
244			1	247
376				377
690			2	705
414			1	420
	1	11	5	20
37	3	23	2	73
123		2	1	156
197	1		1	250
306			2	386
530	4	1	3	775
296	2	2	2	402

Hovudtabell 3 Avling, kg per dekar*Crop yields, kg per decare*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø <i>Oilseeds</i>	Grasfrø <i>Grass seeds</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	358	221	314	117		3 040
Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	282	229	229	146	56	3 099
	300-499,9	276	258	248	160	69	
	500-	270	247	263	130	29	2 889
	Alle <i>All</i>	277	246	258	132	38	2 914
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	281	179	378			2 806
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	243	239	183			1 070
	300-499,9	316	215	263			2 480
	500-	298	254	263	158		2 332
	Alle <i>All</i>	297	238	263	158		2 409
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	402					2 000
	200-299,9	474					
	300-499,9	576		289			200
	500-	624					5 072
	Alle <i>All</i>	555		289			3 885
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9		90			66	1 012
	200-299,9						611
	300-499,9						
	500-	394	388			98	1 661
	Alle <i>All</i>	394	111			76	1 450
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9	355					
	200-299,9						2 447
	300-499,9	456					2 240
	500-						
	Alle <i>All</i>	428					2 441
Trøndelag	200-299,9	394	322				3 600
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	427	330	166	50		
	500-	385	189				
	Alle <i>All</i>	405	300	166	50		3 600
Trøndelag	200-299,9	367	421				1 600
Andre bygder <i>Other parts</i>	300-499,9	418	342				2 653
	500-	334					
	Alle <i>All</i>	365	373				2 642
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9						700
	200-299,9						1 741
	300-499,9						894
	500-	154					2 700
	Alle <i>All</i>	154					1 692
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	429					
	50- 99,9	311					2 690
	100-199,9	362	206	332	117	66	1 855
	200-299,9	321	246	222	146	56	2 517
	300-499,9	374	263	247	128	69	2 413
	500-	304	248	263	132	32	2 661
	Alle <i>All</i>	328	250	258	132	41	2 553

Hovudtabell 4 Avling, FEm per dekar
Crop yields, FUm per decares

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Korn inkl. halm <i>Cereals inc. straw</i>	Eng og beite <i>Grass and pasture</i>	Grovfôr i alt <i>Total coarse fodder crops</i>	Avling i alt <i>Total crops</i>
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	100-199,9	304	175	175	264
	200-299,9	243	246	246	244
	300-499,9	255	206	206	231
	500-	257	222	222	245
	Alle All	257	217	217	243
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	304	243	243	250
	200-299,9	209	200	200	201
	300-499,9	267	223	223	232
	500-	269	225	225	238
	Alle All	263	222	222	232
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	492	414	414	420
	200-299,9	570	395	395	395
	300-499,9	589	434	434	437
	500-	630	338	338	347
	Alle All	582	384	384	389
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	153	203	203	202
	200-299,9		240	240	240
	300-499,9		235	235	235
	500-	453	260	260	261
	Alle All	258	245	245	245
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9				
	50- 99,9		318	318	318
	100-199,9	345	322	322	322
	200-299,9		294	294	294
	300-499,9	442	314	314	316
	500-		308	308	308
Alle All	415	308	308	309	
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	388	409	409	396
	300-499,9	409	387	387	399
	500-	382	369	369	374
	Alle All	396	378	378	386
Trøndelag Andre bygder Other parts	200-299,9	389	360	360	363
	300-499,9	386	354	354	356
	500-	364	346	346	348
	Alle All	372	350	350	352
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9		252	252	252
	200-299,9		261	261	261
	300-499,9		257	257	257
	500-	158	251	251	249
	Alle All	158	254	254	253
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	349			349
	50- 99,9	310	313	313	313
	100-199,9	321	272	272	281
	200-299,9	275	284	284	282
	300-499,9	319	293	293	298
	500-	277	273	273	274
	Alle All	289	282	282	283

Hovudtabell 5 Storleik på buskapan, gjennomsnitt per bruk*Numbers of livestock per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Kyr <i>Cows</i>	Kviger og kalvar <i>Heifers and calves</i>	Oksar >1år <i>Steers >1 year</i>	Grisar Pigs		Sauer <i>Sheep</i>	Geiter <i>Goats</i>	Fjørte <i>Poultry</i>
					Avlssvin <i>Breeding pigs</i>	A. > 2 mnd <i>Other >2 months</i>			
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	100-199,9	1,2	0,8			29,6	18,0		927
	200-299,9	4,5	5,1	0,7	7,5	22,7	0,2		707
	300-499,9	11,1	16,1	3,4	5,6	26,6	11,4	0,1	518
	500-	19,8	29,0	4,4	0,3	15,8	6,4		911
	Alle All	11,2	15,9	2,7	3,3	22,3	7,7		818
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	5,4	6,7	0,8	0,1		37,1	6,3	3 183
	200-299,9	4,2	7,8	1,3	0,2		70,2	6,0	147
	300-499,9	15,0	22,8	2,4	1,3	17,3	22,4	5,3	349
	500-	30,8	43,5	5,6			29,6	1,6	684
	Alle All	14,3	20,9	2,6	0,5	5,2	38,7	4,6	913
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	15,8	19,9	4,8	16,9	51,0	13,8		1 389
	200-299,9	22,2	30,6	2,3	5,0	26,8	37,1		
	300-499,9	31,6	51,8	11,2	4,2	41,7	49,9		1
	500-	47,6	82,9	10,5	13,8	147,1	105,0		1 757
	Alle All	26,9	43,1	6,8	7,7	57,4	47,9		1 765
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	5,1	4,7	0,5	2,8	12,6	40,9		
	200-299,9	11,0	14,7	1,4	2,6	15,0	50,4		342
	300-499,9	21,3	29,9	5,2	4,9	14,2	58,0		
	500-	37,6	64,7	7,7	2,5	43,7	101,9		1 006
	Alle All	18,9	29,0	3,8	3,1	20,7	62,3		472
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9								
	50- 99,9	0,9	0,8				25,6		
	100-199,9	8,6	11,2	2,0	2,9	20,4	31,6	15,1	221
	200-299,9	14,7	18,4	1,4	0,8	9,5	48,0	0,1	
	300-499,9	22,3	33,2	5,2	1,4	11,2	52,4	1,3	147
	500-	43,3	73,9	14,5			41,1		
	Alle All	18,0	27,0	4,3	1,2	9,4	41,3	3,2	83
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	5,4	7,0	0,5			19,5		1 790
	300-499,9	13,2	18,4	5,0	6,8	55,1	33,5		2 256
	500-	33,6	51,2	7,3	7,3	21,9			298
	Alle All	17,2	25,4	4,6	6,4	36,4	18,5		1 415
Trøndelag Andre bygder Other parts	200-299,9	13,3	19,0	2,4			56,3		
	300-499,9	27,5	41,0	3,5	1,7	11,3	23,4		
	500-	41,6	63,0	11,5			26,5		
	Alle All	23,6	35,0	4,4	3,6	7,8	36,2		
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	3,6	6,8	2,2			31,0	43,1	
	200-299,9	7,8	11,1	1,0			69,8	23,2	
	300-499,9	17,1	22,8	2,3	5,9	4,4	42,3	26,2	6
	500-	33,7	49,8	6,4		9,2	32,0		
	Alle All	18,3	26,4	3,3	1,7	4,3	43,2	20,5	2
Alle bruk All holdings	0 - 49,9					1,6	12,1		3 146
	50- 99,9	0,7	1,2				19,3	6,4	1 470
	100-199,9	5,8	7,3	1,4	4,5	19,4	29,9	9,9	972
	200-299,9	9,9	13,4	1,3	2,0	9,1	45,2	3,8	277
	300-499,9	18,8	27,7	4,4	3,8	21,6	34,5	3,9	433
	500-	32,0	49,9	7,3	1,9	21,0	33,5	0,2	593
	Alle All	17,2	25,6	3,8	2,8	17,3	34,8	3,8	608

Hovudtabell 6 Husdyrproduksjon*Livestock production*

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Kumjolk liter omsett <i>Cow's milk,</i> <i>litres sold</i>	Mjolk, kg/årsku <i>Milk,</i> <i>kg/cow</i>	Storfekjøt, kg omsett <i>Beef,</i> <i>kg sold</i>	Svinekjøt, kg omsett <i>Pork,</i> <i>kg sold</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9			97	9 444
Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	13 380	7 252	997	7 116
	300-499,9	35 957	7 319	3 633	5 560
	500-	78 211	7 818	5 919	6 289
	Alle <i>All</i>	40 607	7 653	3 334	6 735
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	15 921	6 863	1 334	146
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	22 483	7 585	1 663	27
	300-499,9	60 399	7 386	4 336	4 241
	500-	148 322	8 108	7 065	127
	Alle <i>All</i>	63 854	7 782	3 730	1 341
Agder og Rogaland	100-199,9	89 193	7 359	4 484	6 043
Jæren	200-299,9	139 754	8 031	3 863	7 235
	300-499,9	205 322	7 614	9 430	8 580
	500-	322 221	8 195	12 957	49 059
	Alle <i>All</i>	175 028	7 890	7 145	15 602
Agder og Rogaland	100-199,9	17 380	6 698	846	1 982
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	49 339	7 437	1 582	3 166
	300-499,9	105 927	7 688	5 300	4 998
	500-	202 990	8 003	11 871	5 658
	Alle <i>All</i>	95 504	7 782	4 991	3 929
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9				
	50- 99,9			61	
	100-199,9	38 663	7 101	1 758	5 461
	200-299,9	89 977	7 453	2 460	2 499
	300-499,9	129 070	8 343	5 807	3 372
	500-	320 865	8 635	14 049	
	Alle <i>All</i>	113 214	8 163	4 641	2 626
Trøndelag	200-299,9	29 148	7 417	648	
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	61 285	8 302	3 985	16 330
	500-	162 268	8 192	6 921	4 449
	Alle <i>All</i>	82 438	8 173	4 109	10 415
Trøndelag	200-299,9	74 347	7 579	2 924	
Andre bygder <i>Other parts</i>	300-499,9	145 424	7 986	5 995	3 038
	500-	269 504	8 194	10 377	
	Alle <i>All</i>	133 430	7 971	5 419	1 784
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	25 013	7 325	1 621	
	200-299,9	49 284	8 020	1 941	26
	300-499,9	112 624	7 579	3 386	798
	500-	207 137	7 658	7 804	3 967
	Alle <i>All</i>	115 386	7 660	4 204	1 537
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9				3 965
	50- 99,9			249	
	100-199,9	25 173	7 135	1 395	4 827
	200-299,9	55 447	7 618	1 976	2 531
	300-499,9	98 010	7 844	4 956	5 588
	500-	179 987	8 098	8 610	6 313
	Alle <i>All</i>	93 110	7 903	4 418	4 722

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Salbare smågr./purke <i>Piglets for sale/sow</i>	Gagnslam/ v.f. sau <i>Lambs/ w.f. sheep</i>	Kjøtt, kg/ v.f. sau <i>Meat, kg/ w.f. sheep</i>	Geitemjolk, l iter omsett <i>Goat's milk, litres sold</i>	Mjolk, kg/ årsgeit <i>Goat's milk, kg/goat</i>	Egg, kg omsett <i>Eggs, kg sold</i>
	1,3	25			
36		1			7 043
22	1,4	31			4 827
224	1,1	20			8 072
36	1,3	25			6 329
13	1,7	35	3 386	712	
	1,5	31	3 450	859	4 223
26	1,7	38	2 152	673	6 109
	1,4	27			3 216
23	1,5	32	2 107	749	3 651
21	1,1	22			16 705
25	1,5	30			
13	1,4	28			
24	1,3	29			
21	1,4	29			2 313
35	1,4	26			
59	1,4	24			5 702
20	1,4	25			
4	1,5	31			
27	1,4	27			3 879
	1,2	19			
31	1,1	19	7 844	834	4 859
75	1,4	26			5
27	1,4	28			1 820
	1,6	37			
38	1,4	27	1 482	834	1 435
	1,4	33			
24	1,5	29			989
14					2
20	1,5	30			455
	1,4	30			
21	1,3	25			
	1,7	35			
18	1,4	30			
	1,6	33	19 374	634	
	1,2	25	12 087	681	
26	1,3	28	14 211	655	64
	1,5	34			
26	1,3	29	10 455	656	19
38					14 343
	1,3	22	3 326	648	2 782
22	1,4	27	4 841	723	2 427
40	1,4	28	2 036	724	2 433
23	1,4	28	1 894	659	2 189
27	1,5	31			2 749
26	1,4	29	1 876	697	2 695

Hovudtabell 7 Arbeidsforbruk per bruk, fullverdige timar*Labour input, hours per holding*

Regionar	Regionar	Storleiks- grupper, daa	Jordbruk Agriculture							Arbeid i alt Total labour input	Fam.arb., årsverk à 1845 timar Family man-years (1845 h.)
			Ubet. leigd arb. Unpaid hired labour	Bet. l. arb. Paid hired labour	Brukar Farmer	Ektefelle Spouse	Familien elles Other family	Familien i alt Total family			
Austlandet	Eastern Norway	100-199,9	11	81	633	75	9	717	809	0,4	
	Flatbygder	Lowlands	200-299,9	111	325	990	102		1 091	1 528	0,6
		300-499,9	89	426	1 333	237	24	1 594	2 110	0,9	
		500-	174	903	1 708	230	20	1 958	3 035	1,1	
		Alle All	113	536	1 287	183	15	1 486	2 135	0,8	
Austlandet	Eastern Norway	100-199,9	133	297	1 089	328	13	1 430	1 860	0,8	
	Andre bygder	Other parts	200-299,9	111	383	1 370	244	20	1 634	2 129	0,9
		300-499,9	109	447	1 599	304	16	1 919	2 475	1,0	
		500-	102	1 130	1 741	385	24	2 150	3 381	1,2	
		Alle All	110	569	1 462	310	18	1 791	2 470	1,0	
Agder og Rogaland	Jæren	100-199,9	89	474	1 405	227		1 632	2 195	0,9	
		200-299,9	63	559	2 108	147	1	2 256	2 878	1,2	
		300-499,9	272	588	2 243	432	6	2 680	3 539	1,5	
		500-	161	1 202	2 592	488	5	3 084	4 448	1,7	
		Alle All	149	922	2 029	340	8	2 377	3 448	1,3	
Agder og Rogaland	Andre bygder	Other parts	100-199,9	196	197	1 376	127	11	1 513	1 907	0,8
		200-299,9	198	524	1 810	155	7	1 973	2 694	1,1	
		300-499,9	94	550	1 865	435	55	2 356	3 000	1,3	
		500-	141	1 425	2 218	463	4	2 684	4 251	1,5	
		Alle All	146	823	1 803	341	20	2 164	3 133	1,2	
Vestlandet	Western Norway	0 - 49,9	72	520	1 268	181		1 449	2 041	0,8	
		50- 99,9	528	1 049	1 387	68	6	1 461	3 038	0,8	
		100-199,9	107	447	1 793	341	14	2 148	2 702	1,2	
		200-299,9	368	631	1 886	302	11	2 199	3 199	1,2	
		300-499,9	309	534	2 207	367	3	2 577	3 421	1,4	
		500-	356	1 090	3 116	340	52	3 508	4 954	1,9	
		Alle All	303	668	2 069	308	14	2 391	3 362	1,3	
Trøndelag	Flatbygder	Lowlands	200-299,9	163	199	1 171	165	44	1 379	1 742	0,7
		300-499,9	136	444	1 545	371	23	1 939	2 519	1,1	
		500-	215	509	1 948	450	33	2 431	3 155	1,3	
		Alle All	154	405	1 574	340	27	1 941	2 500	1,1	
Trøndelag	Andre bygder	Other parts	200-299,9	163	430	1 757	225	6	1 988	2 581	1,1
		300-499,9	163	805	1 914	220	6	2 140	3 109	1,2	
		500-	305	607	2 522	532	16	3 070	3 983	1,7	
		Alle All	193	647	1 940	266	7	2 213	3 053	1,2	
Nord-Noreg	Northern Norway	100-199,9	136	354	1 832	268	23	2 123	2 613	1,2	
		200-299,9	92	563	1 622	300	19	1 941	2 597	1,1	
		300-499,9	100	848	2 080	512	52	2 645	3 593	1,4	
		500-	243	889	2 408	370	51	2 829	3 961	1,5	
		Alle All	149	723	2 047	377	39	2 464	3 336	1,3	
Alle bruk	All holdings	0 - 49,9	34	1 841	1 166	402	18	1 586	3 461	0,9	
		50- 99,9	292	740	1 110	90	3	1 203	2 235	0,7	
		100-199,9	112	314	1 354	239	12	1 604	2 031	0,9	
		200-299,9	179	470	1 575	218	12	1 805	2 454	1,0	
		300-499,9	159	563	1 812	346	22	2 179	2 901	1,2	
		500-	200	975	2 143	361	27	2 532	3 707	1,4	
		Alle All	170	644	1 738	297	19	2 053	2 867	1,1	

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Skogbruk <i>Forestry</i>			Nyanlegg <i>Investments</i>			Familiens arbeidsvederlag		
Brukar	Ektefelle	Familien elles	Brukar	Ektefelle	Familien elles	<i>Family labour imputed value</i>		
<i>Farmer</i>	<i>Spouse</i>	<i>Other family</i>	<i>Farmer</i>	<i>Spouse</i>	<i>Other family</i>	Jordbruk	Skogbruk	Nyanlegg
						<i>Agriculture</i>	<i>Forestry</i>	<i>Investments</i>
27	3					147 055	6 111	
21			7	1		223 875	4 225	1 641
20	4	1	22			327 041	5 070	4 566
17	1	1	12			401 599	3 825	2 408
19	2	1	12			304 736	4 463	2 443
44			12			277 596	8 847	2 267
23	1			4		321 137	4 843	877
15	1		18			378 133	3 256	3 602
28	2		15	3		424 201	6 045	3 542
26	1		14	2		351 998	5 349	3 187
						334 740		
8						462 684	1 582	
3	3		5			549 736	1 128	1 026
7			46			632 650	1 450	9 523
4	1		12			487 465	1 026	2 367
11	7					308 853	3 546	
68	23					402 043	18 539	
30	2		23			480 666	6 474	4 733
12	1		10			549 589	2 666	2 096
33	8		9			442 007	8 273	1 862
4			19	1		288 005	852	3 920
15			68			292 012	2 883	13 582
16	1	1	3			432 828	3 454	585
23	1		9			442 436	4 960	1 900
44	2	1	36	11		518 763	9 320	9 461
11			52			709 687	2 175	10 544
24	1		27	3		481 473	5 164	6 159
12			125			282 915	2 478	25 639
31	4	1	32			397 690	7 420	6 582
40			27			498 604	8 270	5 594
33	2	1	43			398 119	7 287	8 845
27	4		20			393 971	6 353	3 926
68			61			413 557	13 334	11 641
87			109			606 276	17 262	22 081
55	1		52			433 080	11 196	10 104
19						399 846	3 489	
28	1		50			365 671	5 421	9 131
16	1		49	2		495 870	3 322	9 434
15			98	42		527 494	2 909	26 163
19	1		58	14		461 697	3 747	13 465
3	1		7			321 949	789	1 444
22			46			240 630	4 457	9 077
25	2		3			319 258	5 288	624
27	3		19	1		360 342	6 073	3 821
30	2	1	31	2		434 593	6 430	6 640
22	1		38	7		506 235	4 639	8 788
26	2		26	3		409 939	5 542	5 660

Hovudtabell 8 Oppnådde priser på garden, kroner per kg//stk.*Prices at farm gate, NOK per kg//animal*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa	Bygg	Havre	Kveite	Poteter	Kumjolk per l
	Farm size, decares	Barley	Oats	Wheat	Potatoes	Cow's milk per l
Austlandet Eastern Norway	100-199,9	2,35	2,67	3,51	4,25	
Flatbygder Lowlands	200-299,9	2,85	2,42	2,95	3,23	5,48
	300-499,9	2,81	2,53	3,11		5,77
	500-	2,74	2,54	3,11	2,31	5,84
	Alle All	2,73	2,53	3,11	2,50	5,80
Austlandet Eastern Norway	100-199,9	2,66	2,33	2,89	3,39	5,67
Andre bygder Other parts	200-299,9	2,66	2,45	3,02	2,27	5,62
	300-499,9	2,65	2,39	3,43	4,31	5,67
	500-	2,68	2,41	2,86	2,78	5,66
	Alle All	2,67	2,41	3,00	3,12	5,66
Agder og Rogaland	100-199,9	2,54			2,86	5,81
Jæren	200-299,9	2,70				6,15
	300-499,9	2,56		2,63	5,10	5,68
	500-	2,55			3,21	5,50
	Alle All	2,56		2,63	3,21	5,70
Agder og Rogaland	100-199,9				5,14	5,76
Andre bygder Other parts	200-299,9				10,31	5,59
	300-499,9					5,60
	500-	1,86	2,01		3,16	5,69
	Alle All	1,86	2,01		3,98	5,65
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9					
	50- 99,9					
	100-199,9	2,67				5,46
	200-299,9				7,60	5,59
	300-499,9	2,56			26,49	5,59
	500-					5,56
	Alle All	2,59			7,60	5,57
Trøndelag	200-299,9	2,44	1,96		5,00	5,76
Flatbygder Lowlands	300-499,9	2,67	2,50	4,62		5,71
	500-	2,54	3,70			5,64
	Alle All	2,59	2,55	4,62	5,00	5,67
Trøndelag	200-299,9	2,50	2,12		4,54	5,65
Andre bygder Other parts	300-499,9	2,65	2,43		7,19	5,64
	500-	2,62				5,61
	Alle All	2,59	2,37		7,18	5,63
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9				9,45	5,94
	200-299,9				8,53	5,69
	300-499,9				8,00	5,47
	500-	2,08				5,55
	Alle All	2,08			8,56	5,55
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	2,64				
	50- 99,9	2,57			3,37	
	100-199,9	2,43	2,61	3,35	4,04	5,66
	200-299,9	2,65	2,40	2,95	4,80	5,70
	300-499,9	2,69	2,48	3,22	5,41	5,63
	500-	2,67	2,53	3,08	2,53	5,62
	Alle All	2,66	2,5	3,11	3,18	5,64

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Kukjøtt	Anna storfe kjøtt	Smågris per stk	Svinekjøtt	Saue- og lammekjøtt	Ull	Geitemjølk per l	Egg
<i>Meat</i> <i>(cow)</i>	<i>Meat</i> <i>(beef)</i>	<i>Piglets</i> <i>(each)</i>	<i>Pork</i>	<i>Mutton</i> <i>and lamb</i>	<i>Wool</i>	<i>Goat's milk</i> <i>per l</i>	<i>Eggs</i>
50,70	55,48		23,58	40,68	25,50		
45,86	53,60	915	26,65				15,92
48,14	55,96	862	25,50	42,15	37,73		19,39
47,66	55,73	928	25,55	39,81	46,10		16,69
47,61	55,72	902	25,51	41,03	34,87		17,14
52,15	59,47		23,24	39,78	37,48	7,11	
44,19	53,05		106,24	40,89	38,24	7,84	18,25
44,47	53,83	876	26,14	42,36	37,91	7,25	16,91
46,83	54,28		21,44	37,69	34,41		16,51
46,24	54,28	885	26,36	40,39	37,36	7,44	17,19
48,52	55,75	904	26,98	40,21	43,26		14,33
48,85	49,50	933	25,33	40,99	40,63		
48,92	50,79	928	26,06	41,01	35,89		
48,52	52,88	906	26,33	40,25	44,30		
48,74	52,09	910	26,22	40,61	40,90		14,33
45,47	55,19	1 281	21,90	39,64	37,29		
44,18	50,13	673	25,93	41,87	37,94		15,66
40,32	51,87	898	26,62	40,52	32,71		
49,06	53,45	1 000	26,00	43,93	39,89		
45,74	52,83	910	25,85	41,92	37,14		15,93
42,15	49,32			35,85	33,52		
45,05	51,48	741	26,63	38,91	32,79	6,70	19,49
46,34	52,04	794	26,37	39,62	32,90		18,89
44,50	53,08	805	26,10	40,37	36,88		21,23
45,98	52,82			44,20	41,25		
45,49	52,74	786	26,38	40,60	36,17	6,70	20,12
43,45	47,44			35,80	35,03		
44,90	54,62	843	26,17	42,61	31,80		16,12
44,88	53,70	953	26,27				15,00
44,75	54,28	872	26,31	41,17	32,86		16,12
43,47	50,93			39,83	37,03		
43,23	53,62	814	26,13	38,17	39,50		
43,63	51,41			43,64	38,70		
43,34	52,34	883	26,61	39,94	38,48		
43,58	49,57			41,38	36,31	6,80	
43,18	50,16		21,80	33,99	37,61	6,93	
43,95	49,40	1 066	24,69	37,13	34,38	6,03	10,09
45,06	49,98		24,25	36,66	38,61		
44,51	49,84	1 066	24,30	36,41	36,94	6,49	10,09
		969	26,82				16,69
43,67	83,58			35,29	36,38	6,34	15,80
47,27	53,70	939	25,54	39,95	35,65	6,80	17,03
45,51	51,42	860	26,38	39,27	37,04	7,18	16,51
44,84	53,20	924	26,04	40,46	35,69	6,24	18,42
46,60	53,29	923	25,86	41,20	39,94		16,65
45,88	53,13	909	25,96	40,17	37,21	6,69	17,1

Hovudtabell 9 Egedelar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk*Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper <i>Farm size,</i> decares	Avlingslager etc. <i>Harvested crops etc. in stock</i>							
		Bygg	Havre	Kveite	Poteter	Grønsaker	Ull	Anna	I alt
		<i>Barley</i>	<i>Oats</i>	<i>Wheat</i>	<i>Potatoes</i>	<i>Vegetables</i>	<i>Wool</i>	<i>Other</i>	<i>Total</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	36,7	2,3		0,8				39,8
	200-299,9	32,2	4,5	13,4	6,4	3,3		6,8	66,6
	300-499,9	10,2	2,3	11,9			0,1		24,5
	500-	91,0	31,3	83,4	36,9	18,7	0,1	16,0	277,3
	Alle <i>All</i>	46,2	13,0	35,8	14,6	7,4	0,1	7,0	124,1
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9		0,5	5,2			1,3		7,0
	200-299,9		0,3	1,1	0,1		1,5	0,6	3,5
	300-499,9	10,5	2,0	4,8	49,0				66,2
	500-	17,5	6,8	9,4	43,0		1,3	0,3	78,2
	Alle <i>All</i>	7,6	2,5	5,0	27,8		0,9	0,2	44,0
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9				1,5				1,5
	200-299,9								
	300-499,9								
	500-				20,5			2,7	23,3
	Alle <i>All</i>				4,6	1,0		1,0	6,6
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9				2,8			0,9	3,8
	200-299,9								
	300-499,9								
	500-				9,5	2,7			12,2
	Alle <i>All</i>				2,9	0,7		0,2	3,7
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9								
	50- 99,9						0,1		0,1
	100-199,9						0,4		0,4
	200-299,9				0,2	3,0	0,7		4,0
	300-499,9				0,2		0,5		0,7
	500-						0,3		0,3
	Alle <i>All</i>				0,1	0,8	0,5		1,3
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	13,8	4,0		0,3				18,1
	300-499,9	116,0	2,7	2,2			0,3		121,2
	500-	60,3	1,7						62,0
	Alle <i>All</i>	74,9	2,4	1,0			0,1		78,5
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	14,7			0,2		1,7		16,6
	300-499,9	6,8			48,8		0,8		56,4
	500-	29,5							29,5
	Alle <i>All</i>	12,5			22,8		0,9		36,2
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9				6,1		3,0		9,1
	200-299,9				0,2				0,2
	300-499,9								
	500-				0,4		0,4		0,8
	Alle <i>All</i>				1,6		0,8		2,5
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9								
	50- 99,9				9,5	1,9		0,8	12,4
	100-199,9	7,0	0,5	1,1	0,6		0,4	0,1	9,7
	200-299,9	7,7	1,0	2,4	1,9	1,2	1,0	1,2	16,4
	300-499,9	17,7	1,0	3,0	12,9		0,2		34,9
	500-	35,2	9,9	24,7	19,2	5,5	0,3	4,7	99,5
	Alle <i>All</i>	17,3	3,2	7,9	9,8	1,7	0,4	1,5	41,9

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Produksjonsmiddel <i>Means of production</i>				
Innkjøpte førmiddel <i>Purchased fodder</i>	Grovfôr <i>Coarse Fodder</i>	Handels- gjødsel <i>Fertilizer</i>	Anna <i>Other</i>	I alt <i>Total</i>
6,7	4,6	12,0	11,9	35,2
13,4	10,6	27,1	18,2	69,3
15,7	39,0	39,8	23,8	118,2
22,3	68,2	111,6	53,6	255,7
16,1	37,9	57,8	31,2	143,0
6,3	33,5	7,5	6,6	53,8
9,1	41,3	17,4	10,4	78,2
16,7	71,6	28,2	10,8	127,3
37,4	134,0	83,8	23,1	278,3
17,8	71,6	35,1	12,8	137,4
16,1	56,8	6,0	5,9	84,7
28,2	78,2	11,4	10,3	128,1
21,7	151,6	7,0	10,1	190,4
87,7	215,0		17,2	320,0
38,9	118,0	5,4	20,0	182,4
3,2	30,4	7,8	2,8	44,2
18,8	49,9	12,0	12,3	93,0
20,4	92,5	13,2	12,7	138,9
54,3	118,6	38,6	18,0	229,5
24,6	73,3	17,8	11,9	127,6
		7,1	6,2	13,4
1,1	5,6	2,1	4,5	13,3
11,6	47,8	6,6	5,2	71,3
12,4	66,1	11,8	11,4	101,6
15,2	113,8	27,0	13,7	169,7
35,1	241,8	62,1	20,3	359,2
14,8	93,6	21,3	11,3	141,1
17,4	45,4	45,0	16,6	124,5
23,1	74,5	49,8	19,7	167,2
26,3	162,7	78,7	30,1	297,7
23,4	92,3	54,4	21,8	191,9
7,0	80,4	21,7	11,0	120,0
20,9	139,4	40,2	15,0	215,5
44,9	238,7	57,2	20,3	361,1
19,3	129,2	34,6	13,9	196,9
10,5	44,5	21,0	7,5	83,6
9,6	73,5	18,0	6,3	107,4
16,8	114,2	13,6	13,0	157,6
30,0	193,1	35,4	16,8	275,4
18,7	120,0	22,5	11,8	173,0
13,7	0,2	3,9	38,7	56,4
6,7	9,2	1,7	6,2	23,9
9,5	34,2	9,2	6,8	59,7
13,1	53,4	18,9	12,0	97,4
18,2	93,6	29,5	15,5	156,7
35,8	147,8	70,4	30,0	284,0
19,7	84,7	33,0	17,3	154,7

Hovudtabell 9 Forts. Cont. Eigarar i jordbruket 31.12, 1000 kroner per bruk
Agricultural assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> decares	Husdyr Livestock						
		Storfe <i>Cattle</i>	Grisar <i>Pigs</i>	Sauer <i>Sheep</i>	Geiter <i>Goats</i>	Fjørfe <i>Poultry</i>	Andre <i>Other</i>	I alt <i>Total</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	15,0	32,0	2,7		25,5		75,2
Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	84,2	42,3			58,8	11,3	196,6
	300-499,9	241,0	41,5	1,8		20,6	1,9	306,8
	500-	451,1	18,3	1,1		62,9		533,4
	Alle <i>All</i>	246,7	32,4	1,2		43,7	2,7	326,7
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	103,4	0,2	6,4	0,8	23,5	0,8	135,2
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	102,8	0,1	12,2	0,8	0,2	2,9	119,0
	300-499,9	323,6	22,1	3,8	0,7	12,4	0,7	363,4
	500-	654,5		5,0	0,2	16,6	0,7	676,9
	Alle <i>All</i>	306,0	6,7	6,6	0,6	12,4	1,2	333,6
Agder og Rogaland	100-199,9	294,0	84,4	2,4		20,8		401,7
Jæren	200-299,9	408,3	52,0	6,1				466,5
	300-499,9	682,3	37,4	8,4			0,2	728,4
	500-	1 010,7	194,1	31,0		13,7	4,3	1 253,8
	Alle <i>All</i>	556,3	76,2	10,9		22,2	1,0	666,6
Agder og Rogaland	100-199,9	74,4		6,7			8,1	89,2
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	208,1	45,2	8,5		15,4	4,0	281,2
	300-499,9	403,3	29,7	10,1			0,4	443,5
	500-	782,3	36,9	17,1		20,4	2,8	859,4
	Alle <i>All</i>	372,4	28,4	10,5		11,7	3,2	426,2
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9						0,1	0,1
	50- 99,9	15,4		4,8			3,1	23,3
	100-199,9	161,7	29,8	5,2	1,9	14,3	0,8	213,8
	200-299,9	256,8	14,7	8,6			0,4	280,5
	300-499,9	459,7	14,0	9,0	0,1	7,4	1,6	491,8
	500-	969,1		7,2			0,4	976,6
	Alle <i>All</i>	367,8	13,4	7,2	0,4	4,8	1,0	394,6
Trøndelag	200-299,9	137,6		3,4		21,7		162,7
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	328,0	81,4	6,1		22,5	2,0	440,0
	500-	778,9	40,9					819,8
	Alle <i>All</i>	410,0	58,5	3,3		13,8	0,9	486,6
Trøndelag	200-299,9	271,5		9,6			1,1	282,2
Andre bygder <i>Other parts</i>	300-499,9	573,3	15,2	4,0			0,6	593,1
	500-	861,9		4,7			2,1	868,7
	Alle <i>All</i>	490,1	20,8	6,2			1,0	518,0
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	96,2		5,1	5,1			106,4
	200-299,9	137,4		12,4	2,9		0,3	153,0
	300-499,9	302,8	24,5	7,5	2,8	0,1	0,5	338,2
	500-	685,9	6,6	5,6			0,1	698,2
	Alle <i>All</i>	357,3	9,3	7,6	2,4		0,2	376,8
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9		21,6			30,8		52,5
	50- 99,9	13,0		3,4	0,8	28,0	1,7	47,0
	100-199,9	109,1	31,7	5,0	1,2	14,4	1,4	162,7
	200-299,9	188,8	18,3	7,9	0,5	12,6	3,0	231,0
	300-499,9	392,1	32,2	5,9	0,5	9,4	1,1	441,2
	500-	693,3	25,3	6,5		22,9	0,8	748,8
	Alle <i>All</i>	359,7	25,8	6,2	0,5	15,4	1,5	409,0

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>									Eigedelar i alt
Mask., reisk.	Traktor	Skurtreskar	Yrkesbil	Driftsbygningar	Vassanlegg	Grøfter	Jord etc.	I alt	i jordbruket
<i>Mach., equip.</i>	<i>Tractor</i>	<i>Harvester</i>	<i>Farm car</i>	<i>Outbuildings</i>	<i>Water supply</i>	<i>Drainage</i>	<i>Farmland etc.</i>	<i>Total</i>	<i>Total assets, agriculture</i>
154,9	170,0	41,3	25,2	1 058,8	2,4	9,1	622,7	2 084,4	2 234,6
222,8	166,1	42,2	8,6	1 739,0	3,2	10,3	672,2	2 864,3	3 196,8
324,6	236,6	63,2	12,1	1 664,9	3,4	14,7	769,1	3 088,6	3 538,1
874,0	443,0	240,9	22,1	3 261,0	22,5	78,4	1 654,6	6 596,6	7 663,0
470,4	280,5	117,2	16,9	2 136,5	10,1	35,3	1 036,1	4 103,0	4 696,8
182,4	187,9	4,9	24,1	692,4	7,1	1,9	223,1	1 323,6	1 519,6
311,6	279,9	4,5	15,4	939,7	4,0	13,7	376,3	1 945,0	2 145,7
425,2	331,3	15,9	25,6	1 934,1	6,1	10,8	634,3	3 383,2	3 940,1
798,3	432,0	99,6	20,2	3 103,6	9,1	61,4	1 161,6	5 685,7	6 719,1
442,0	317,1	31,8	21,0	1 728,4	6,4	22,4	618,5	3 187,6	3 702,6
392,1	324,7			1 727,8		44,2	766,9	3 255,7	3 743,6
301,5	158,6		33,2	2 188,3		34,5	1 566,7	4 282,8	4 877,4
551,4	334,9		3,2	3 434,2		43,9	1 492,0	5 859,6	6 778,4
781,6	349,1		30,1	5 924,2	1,0	157,4	3 200,0	10 443,5	12 040,6
468,5	264,5		14,8	3 318,4	0,7	61,4	1 695,2	5 823,5	6 679,1
200,2	125,5	2,8	8,7	1 051,3	1,3	19,1	301,6	1 710,3	1 847,5
324,1	151,6	0,2	12,9	2 161,5	5,7	0,1	540,7	3 196,8	3 571,0
383,5	202,7		28,8	2 717,2	3,3	39,5	872,1	4 247,3	4 829,7
879,5	432,4	0,2	25,5	3 767,0	5,2	38,2	1 652,5	6 800,4	7 901,5
455,1	228,7	0,6	21,9	2 504,9	3,8	24,1	848,2	4 087,3	4 644,8
61,9	213,4		0,1	202,4	0,9	5,5	508,0	992,2	1 005,7
186,9	181,1		35,0	559,4	10,9	56,7	824,1	1 854,2	1 890,9
248,2	198,6	1,9	3,5	1 047,2	8,5	4,5	423,0	1 935,4	2 220,9
388,1	354,9		14,7	1 011,0	9,4	16,4	488,3	2 282,7	2 668,8
451,8	399,0	5,6	13,8	2 515,2	3,2	25,5	718,6	4 132,7	4 794,9
903,8	369,6		26,0	4 786,6	0,2	35,7	1 561,6	7 683,5	9 019,6
423,7	319,0	2,0	15,2	1 917,8	5,9	22,7	726,8	3 433,1	3 970,1
175,5	208,0	39,7	0,5	1 159,7		7,8	423,2	2 014,5	2 319,8
448,1	315,6	58,5	17,8	2 488,2	1,7	34,0	682,4	4 046,4	4 774,8
558,0	561,7	123,4	16,1	3 578,8	2,6	52,9	984,1	5 877,6	7 057,1
408,0	359,6	72,0	13,1	2 424,8	1,5	33,2	698,9	4 011,0	4 768,0
279,9	295,8	25,5	53,7	1 233,7	5,7	5,1	409,8	2 309,1	2 727,9
460,3	358,4	8,2	10,7	2 347,1	13,0	19,5	717,0	3 934,3	4 799,3
728,0	795,6	18,8	4,1	4 436,3	8,6	3,6	1 140,3	7 135,3	8 394,6
431,7	399,1	15,3	27,6	2 309,5	9,2	12,7	654,6	3 859,8	4 610,9
208,5	66,9			454,1		3,1	223,6	956,1	1 146,1
256,8	265,0		32,4	432,6		7,4	327,7	1 322,0	1 591,5
428,3	224,4		8,2	1 570,4	3,2	5,4	519,7	2 759,7	3 255,7
820,4	323,1		38,6	3 601,2	1,1	7,4	982,5	5 774,2	6 748,6
481,1	242,4		22,7	1 798,5	1,3	6,1	581,0	3 133,1	3 685,4
63,7	108,0	0,3	12,3	1 252,3	3,4	3,5	477,5	1 921,1	2 030,0
190,2	157,5		23,2	698,2	5,3	27,7	640,7	1 742,7	1 826,0
212,9	177,5	10,2	13,8	979,6	4,3	9,9	388,9	1 797,1	2 029,2
296,3	251,9	12,7	20,4	1 278,5	4,4	11,6	545,4	2 421,4	2 766,2
424,5	305,0	22,1	15,4	2 236,4	4,4	22,1	755,7	3 785,5	4 418,3
815,6	435,8	95,1	24,2	3 754,9	9,1	54,9	1 469,3	6 658,9	7 791,2
448,4	298,5	35,6	18,8	2 146,8	5,6	26,1	826,6	3 806,2	4 411,8

Hovudtabell 10 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i jordbruket, 1000 kroner per bruk
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in agriculture. NOK 1000 per holding

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Maskinar, reiskapar <i>Machinery, equipment</i>			Traktor <i>Tractor</i>			Yrkesbil, skurtreskar <i>Farm car, harvester</i>		
		Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Sal/tilskot <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Sal/tilskot <i>Sales/grants</i>	Nyanl. <i>Invest.</i>	Avskriv. <i>Deprec.</i>	Sal/tilskot <i>Sales/grants</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	43,4	18,1	12,3	13,5	25,8	11,1	21,8	10,9	5,3
Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	52,4	26,8	12,1	48,2	23,3	16,7	10,6	7,3	14,4
	300-499,9	63,2	38,3	16,6	17,4	34,1	6,3	44,3	10,2	10,9
	500-	188,7	93,0	43,5	99,9	52,6	11,8	160,8	28,9	61,8
	Alle <i>All</i>	101,0	52,0	24,1	51,6	36,6	10,6	74,7	16,2	28,7
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	53,7	21,8	9,6	11,8	26,0	6,8	6,2	2,9	
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	81,7	35,8	15,3	89,8	33,7	20,9	11,4	3,1	0,7
	300-499,9	80,8	49,5	10,0	31,5	39,7	6,9		5,8	
	500-	224,5	82,8	49,0	43,8	52,8	7,3	0,8	13,1	8,4
	Alle <i>All</i>	111,8	48,9	21,7	44,1	38,8	10,4	4,1	6,3	2,3
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	87,0	38,7	6,7	87,1	42,1				
	200-299,9	54,3	37,6	8,8	38,1	26,6			3,5	
	300-499,9	87,6	65,9	30,5	13,6	47,9			0,7	
	500-	205,5	88,0		86,4	49,5	11,7	1,7	3,1	
	Alle <i>All</i>	94,9	55,0	12,4	43,5	38,2	2,5	0,4	1,7	
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	19,9	27,4	12,9	8,5	18,1	1,8	6,6	0,9	
	200-299,9	124,5	36,4	37,6	6,3	25,4	32,2		1,7	
	300-499,9	68,7	49,1	9,9	17,5	35,4	26,1	11,0	3,3	1,5
	500-	145,8	103,3	31,1	85,4	57,3	16,0	1,5	3,5	
	Alle <i>All</i>	89,1	54,8	21,8	29,3	34,6	19,4	5,3	2,9	0,4
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	5,6	6,8		9,0	21,4				
	50- 99,9	58,6	21,3		38,2	21,2	8,1	30,4	4,2	2,2
	100-199,9	32,8	30,7	0,4	18,0	26,9			0,6	
	200-299,9	81,8	42,8	6,8	32,2	42,8	1,0	2,6	1,9	
	300-499,9	107,5	54,6	11,3	124,3	46,8	32,1	12,5	2,3	
	500-	191,2	109,1	43,1	60,4	51,3	26,7	7,8	2,4	
	Alle <i>All</i>	90,6	50,1	11,2	59,3	39,4	13,9	8,1	1,9	0,2
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	17,2	24,0	0,7	62,5	27,3	2,1		6,1	
	300-499,9	134,3	47,3	25,4	40,9	39,2	11,5	20,6	10,3	
	500-	116,3	61,7	22,9	228,9	56,7	90,6	3,9	15,4	
	Alle <i>All</i>	100,5	45,0	18,6	97,2	40,8	32,6	10,8	10,5	
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	40,0	31,9	8,4	116,1	35,0	46,5	18,2	6,7	
	300-499,9	107,7	51,6	23,0	118,6	38,3	33,7	6,2	3,9	0,1
	500-	120,9	78,6	31,2	349,6	81,4	83,6	11,8	3,6	11,8
	Alle <i>All</i>	85,7	47,9	18,5	146,9	43,9	43,7	10,6	5,0	1,9
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	14,7	24,2	1,8	0,9	16,6				
	200-299,9	36,6	34,9	0,4	78,3	29,5	7,7	15,8	2,7	13,8
	300-499,9	94,5	52,7	20,0	79,4	27,6	13,7		2,6	
	500-	202,7	99,0	29,3	53,3	44,3	28,2	12,3	4,6	
	Alle <i>All</i>	104,3	59,1	15,8	59,2	31,7	15,0	7,8	2,9	3,3
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	2,9	8,1	0,5	4,7	14,6		3,3	3,0	0,6
	50- 99,9	39,3	23,4	4,1	18,5	19,6	5,2	14,8	3,3	1,1
	100-199,9	39,3	25,4	6,6	16,7	25,5	3,5	5,9	3,1	0,9
	200-299,9	65,8	34,8	11,4	58,3	31,9	15,8	8,0	3,9	4,2
	300-499,9	92,7	49,9	17,2	59,3	38,6	16,9	14,0	5,3	2,0
	500-	183,4	91,2	35,7	101,3	53,2	26,5	48,9	13,2	19,1
	Alle <i>All</i>	98,2	51,6	18,2	61,1	37,7	16,4	20,2	6,6	6,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Driftsbygninger			Grøfter, vassanlegg			Jord, mjølkekvote etc.		I alt			
Outbuildings			Drainage, water supply			Farmlands, milk quota etc.		Total			
Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Netto inv.
Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	Net invest
51,9	70,0			1,1				130,6	125,9	28,7	-24,0
368,1	109,2	3,4	1,4	1,0		10,3	0,5	491,0	167,7	47,1	276,2
216,4	109,5	8,8		1,3	3,4		2,1	341,3	193,5	48,2	99,6
545,2	209,5	55,9	59,7	6,9	32,6	76,5	0,9	1130,7	392,0	206,6	532,1
334,5	138,6	23,7	21,7	3,2	12,7	33,1	1,9	616,6	247,5	101,6	267,5
54,3	44,2			1,0		1,7		127,7	96,1	16,4	15,2
57,0	63,0	20,3	4,0	1,5	1,8	25,2	0,9	269,1	137,1	59,9	72,1
604,0	109,8	57,9	2,1	1,4	1,9	62,5		780,9	206,2	76,7	498,0
416,4	188,0	59,5	20,8	4,8	9,0	106,8	13,1	813,1	341,6	146,3	325,2
310,8	104,3	37,2	8,1	2,2	4,5	52,2	3,5	531,0	200,6	79,7	250,7
38,4	124,2		19,6	4,0		97,5	1,7	329,6	209,5	8,3	111,8
122,9	147,5		13,1	2,2		9,0		237,5	219,1	8,8	9,6
258,2	213,8		22,4	3,6	0,8	76,4	2,5	458,1	331,9	33,8	92,4
600,0	371,7	26,3	73,7	9,9	15,1	154,3	0,4	1121,7	522,5	53,6	545,6
250,0	218,9	5,7	28,3	4,5	3,5	72,9	1,1	489,9	318,9	25,2	145,9
32,3	73,2		14,4	2,0	2,1	6,3	11,3	87,8	125,4	28,1	-65,7
656,9	115,9	125,9		0,5		5,7	1,6	793,4	179,9	197,3	416,2
88,9	162,3		26,6	2,6		32,1	4,5	244,8	253,1	42,1	-50,4
140,7	231,7	37,5	52,0	5,2	29,0	145,5	87,6	570,9	402,2	201,3	-32,6
224,4	153,7	39,5	23,0	2,5	7,6	48,6	25,5	419,7	249,6	114,3	55,8
43,4	18,7			0,1		45,9		103,9	71,7		32,3
152,5	36,0			3,4		76,6	6,9	356,3	104,8	17,2	234,3
34,0	79,9		0,7	1,2		23,8	0,3	109,3	141,1	0,7	-32,5
68,6	74,8	11,1	3,9	2,5	0,3	13,4	1,5	202,5	164,9	20,7	16,9
364,6	158,0	48,0	7,7	2,8	0,6	85,9	6,5	702,6	264,9	98,6	339,2
304,3	294,2	85,2	22,7	2,5	5,0	333,3		919,7	460,3	159,9	299,5
186,5	125,4	28,7	6,6	2,3	1,0	89,0	2,9	440,0	222,4	58,0	159,6
316,9	68,8	80,6	2,1	0,6	0,3			398,7	126,9	83,8	188,1
180,9	157,8	39,7	13,8	2,8		43,2	2,4	433,7	257,3	79,1	97,3
327,0	231,8	3,6	1,8	3,8		7,1		685,0	369,4	117,1	198,4
232,4	155,8	32,4	7,2	2,5	0,1	22,0	1,1	470,1	254,5	84,7	130,8
393,9	72,6	56,7	4,9	0,7	0,9	21,9		594,9	146,8	112,5	335,7
338,3	146,4	36,1	15,8	2,1	1,4	123,1	0,8	709,8	242,4	95,0	372,4
1010,2	264,7	76,2		1,0		64,3		1556,8	429,3	202,7	924,8
444,0	142,2	47,0	10,3	1,5	0,9	75,8	0,4	773,3	240,5	112,3	420,5
6,0	35,5			0,3		1,2		22,8	76,5	1,8	-55,5
70,0	38,6	50,8		0,8		8,8	2,3	209,5	106,5	75,0	28,0
85,9	106,9	29,0	1,8	0,7	0,9	21,7	2,3	283,2	190,4	65,9	27,0
653,8	190,7	102,2	1,2	0,8	1,2	84,2	1,2	1007,5	340,2	162,2	505,1
256,3	107,6	53,9	0,9	0,7	0,7	36,1	1,6	464,6	202,2	90,2	172,1
52,7	115,6	5,1		1,0		22,6		86,2	152,6	6,2	-72,6
87,6	53,2	0,1	5,4	1,7	5,4	57,7	8,0	223,3	112,4	23,8	87,1
37,7	70,2		4,1	1,4	0,3	15,1	1,6	118,7	126,5	12,8	-20,6
230,3	82,6	36,2	3,2	1,3	0,5	13,3	1,0	379,0	154,8	69,1	155,1
286,9	139,7	30,6	9,2	2,1	1,3	54,2	2,7	516,4	235,7	70,7	210,0
479,9	229,4	59,3	32,3	4,6	15,0	115,4	11,1	961,3	392,3	166,9	402,1
275,5	135,8	33,2	12,7	2,4	4,6	54,2	4,4	521,8	235,1	83,5	203,1

Hovudtabell 11 Nyanlegg, avskrivningar, sal, tilskot og nettoinvestering i skogbruk, anna næring og privat, 1000 kroner per bruk
Investments, depreciation, sales, grants and net investment in forestry, other occupations and private,
NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Skogbruk			Tilleggsnæring		
		<i>Forestry</i>			<i>Other, farm-based</i>		
		Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot
		<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>	<i>Invest.</i>	<i>Deprec.</i>	<i>Sales/grants</i>
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	100-199,9		0,8	0,4		4,0	
	200-299,9	19,7	2,2	4,9	50,6	9,5	6,0
	300-499,9		1,8		9,5	8,9	72,0
	500-	46,4	1,2		24,3	20,3	17,8
	Alle All	20,5	1,5	1,0	21,1	12,3	27,4
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	7,2	2,4	1,5	10,7	12,6	11,8
	200-299,9	19,4	2,1	0,2	2,3	14,1	7,5
	300-499,9	2,1	2,7	21,4	37,5	6,7	1,9
	500-	24,0	5,6	0,3	77,0	15,9	45,4
	Alle All	12,6	3,2	6,9	34,0	11,9	16,3
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9					15,9	
	200-299,9					18,7	
	300-499,9				0,2	9,3	
	500-					15,0	46,6
	Alle All				0,3	16,8	10,0
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	15,0	3,5		1,8	7,6	
	200-299,9	20,3	4,0		50,8	10,5	17,6
	300-499,9	14,9	1,9		14,5	17,3	2,3
	500-	10,6	3,2		72,1	9,8	
	Alle All	14,3	3,9		34,6	11,2	4,8
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9		0,6		41,3	21,5	
	50- 99,9	22,1	0,3	12,5	85,7	68,6	3,1
	100-199,9	4,1	1,0		29,8	10,6	
	200-299,9	10,8	2,1	0,2	26,4	9,7	4,6
	300-499,9	6,3	0,9		16,9	8,1	1,6
	500-	6,2	1,7		82,0	12,4	15,8
	Alle All	8,2	1,3	1,2	38,2	15,5	4,2
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9		0,6			4,0	
	300-499,9	2,5	1,7		9,8	13,4	
	500-	0,2	0,9	2,4	13,4	10,8	
	Alle All	1,7	1,2	0,7	8,5	10,4	
Trøndelag Andre bygder Other parts	200-299,9	7,0	1,1	11,4	8,6	5,9	
	300-499,9	28,0	2,2	5,5	29,9	9,3	11,9
	500-	15,0	4,3	5,0	4,5	2,4	
	Alle All	17,6	2,1	7,4	17,4	6,6	5,5
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	8,5	0,6	3,5	1,4	2,1	
	200-299,9	2,3	1,0			2,5	
	300-499,9	55,5	0,8	8,2	33,5	17,9	0,6
	500-	6,4	2,5		6,5	6,7	
	Alle All	19,9	1,5	2,8	12,0	8,4	0,2
Alle bruk All holdings	0 - 49,9		0,3		16,1	13,5	
	50- 99,9	10,7	3,4	6,3	44,9	42,2	2,8
	100-199,9	5,6	1,4	0,9	10,4	8,4	2,5
	200-299,9	11,8	1,8	2,1	20,7	9,4	5,0
	300-499,9	12,4	1,6	4,7	19,8	10,8	14,7
	500-	20,1	2,4	0,5	37,4	13,5	16,5
	Alle All	13,0	1,9	2,5	24,0	12,0	10,4

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Anna næring			Privat			Nettoinvestering
Other, off-farm			Private			S+Tn+An+P
Nyanl.	Avskriv.	Sal/tilskot	Nyanl.	Avskr..	Sal/tilskot	Net
Invest.	Deprec.	Sales/grants	Invest.	Deprec.	Sales/grants	investment
	3,5	10,4	451,6	80,7	72,0	279,8
114,0	17,5	74,7	174,2	85,2	22,6	135,9
2,0	5,6		71,0	68,1	12,3	-86,2
21,8	14,5	14,4	229,5	95,0	43,1	115,7
30,4	10,8	20,9	190,8	82,8	32,0	74,1
	10,6		58,4	55,0	14,3	-31,9
	2,9		160,1	63,8	29,9	61,3
1,5	1,4		187,5	78,1	41,2	75,2
38,4	5,0		418,3	74,8	11,8	398,9
10,1	4,4		211,0	70,0	25,2	129,8
133,3	7,5		27,6	64,6	8,6	64,3
	3,5		5,0	72,0		-89,2
1,8	5,8		4,5	62,9	152,8	-224,3
			50,4	64,4	2,0	-77,6
19,0	5,9		18,3	67,6	48,6	-111,3
	0,8		48,3	42,2		11,0
	0,1		34,5	48,7	4,2	20,5
82,4	15,8	11,1	131,0	57,7	3,5	133,2
	3,1		45,6	55,6		56,6
23,3	5,8	3,1	68,9	54,0	2,0	56,3
			300,0	64,9		254,3
16,9	4,3		32,5	73,6	8,9	-14,1
6,3	4,8		81,7	60,0	4,9	40,6
16,4	2,7		105,7	50,2	3,4	86,4
5,6	8,7		66,3	58,6	10,3	6,9
	6,5		163,8	71,4	1,4	142,8
8,5	5,4		99,4	60,2	5,7	60,8
	0,8		133,1	64,0		63,7
5,7	3,5	0,4	105,4	65,1		39,3
	7,6	7,5	268,6	87,8	14,6	150,6
5,0	5,3	3,0	154,3	72,3	5,0	71,6
11,4	1,8		67,2	47,3	2,5	24,2
	2,9	4,6	96,8	45,4	8,1	64,8
70,7	7,2	5,9	55,5	60,7		60,2
14,7	3,0	3,1	79,6	47,6	5,1	48,9
17,9	12,7	3,6	120,7	44,6	23,1	58,3
3,8	8,5	8,5	139,6	48,1	7,7	69,4
	5,8		256,9	57,7	0,6	254,3
3,0	8,8	9,4	250,9	67,6	1,4	170,4
4,2	8,2	5,5	205,2	56,8	5,4	152,5
	9,7		132,3	74,9		50,0
13,6	6,5	1,4	17,9	75,5	5,7	-56,7
12,8	6,0	2,1	135,6	58,3	19,8	65,0
24,1	5,5	13,4	113,2	59,7	10,9	62,0
9,8	5,9	1,6	115,9	62,5	22,0	34,1
15,8	8,3	6,5	221,2	77,0	15,7	154,1
15,0	6,5	5,6	141,7	65,7	16,5	72,6

Hovudtabell 12a Egedelar 31.12, 1000 kr per bruk

Assets on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa	Omløpsmiddel Current assets								
		Kontantar	Bank- innskot	Skog- fond	Andre krav	Lettings. verdpapir	Varelager og slak- tedyr i jordbruket	Skogbruk, varelager	Tilleggs- næring	Anna næring
	Farm size, decares	Cash	Bank deposits	Forest Trust Fund	Other claims	Securities	Agricult. stocks+ anim. f. slaughter	Forestry stocks	Other, farm-based	Other, off-farm
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	100-199,9		763,5	21,8	107,0	352,7	107,2		0,4	
	200-299,9	0,1	881,6	43,7	536,6	1 233,5	180,7	0,5	0,5	2,7
	300-499,9		511,8	28,9	262,5	446,5	226,2	0,3	8,2	
	500-	0,3	809,8	39,6	845,3	1 297,3	633,2	0,5	1,5	19,0
	Alle All	0,1	730,2	35,1	514,1	913,3	340,7	0,4	7,3	7,3
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	0,1	1 223,9	30,2	350,3	641,1	75,4		1,3	4,4
	200-299,9	0,1	730,3	40,8	253,3	379,3	103,7	4,3	22,8	2,4
	300-499,9	0,1	877,8	48,4	373,6	264,1	277,1	0,4	3,7	1,2
	500-	4,1	917,3	50,8	501,3	473,0	483,4	0,2	3,8	
	Alle All	1,1	912,1	43,2	367,0	413,9	246,4	1,2	7,8	1,8
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	0,7	1 013,3		379,1	653,7	188,6		67,7	
	200-299,9		410,4	0,5	380,9	141,0	212,6		32,3	5,1
	300-499,9		533,1	0,2	313,5	209,2	403,5			0,1
	500-		671,4	1,1	682,4	269,3	702,9		24,2	
	Alle All	0,1	568,4	0,4	424,8	265,8	364,5		80,9	1,1
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	0,1	459,8	11,4	380,1	332,0	58,7	1,9	8,8	0,5
	200-299,9	4,1	287,2	26,3	238,6	91,2	171,9	0,7	2,3	
	300-499,9	1,1	428,4	23,0	358,7	165,2	240,6	0,2	7,2	11,1
	500-	0,3	443,5	20,8	543,1	203,5	441,4	0,4	28,0	
	Alle All	1,4	417,9	22,5	367,3	193,1	230,7	0,7	11,1	3,2
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	0,8	2 038,3	13,8	414,8	350,9	13,4			
	50- 99,9	3,8	830,7	25,4	693,0	514,7	15,8		400,9	
	100-199,9	1,9	1 314,4	8,5	313,9	1 167,7	135,2	0,3	0,7	
	200-299,9	1,8	807,4	8,3	217,1	364,8	157,7	2,7	0,5	19,1
	300-499,9	0,1	535,2	4,5	395,4	329,9	281,9	0,1	0,5	3,6
	500-	0,4	1 146,6	11,6	733,7	320,1	597,3			17,9
	Alle All	1,3	925,0	9,5	410,5	512,9	233,9	0,8	36,0	8,5
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	0,1	925,6	16,0	106,2	329,2	167,0	0,9		
	300-499,9	0,1	558,1	14,7	389,6	264,1	447,1	0,7	0,8	1,8
	500-		856,7	25,2	571,6	735,4	539,0	0,9		14,9
	Alle All	0,1	748,6	18,4	377,1	406,9	409,2	0,7	0,4	6,6
Trøndelag Andre bygder Other parts	200-299,9	0,2	869,0	12,4	286,8	191,3	183,2	0,3	9,4	0,7
	300-499,9	0,1	466,0	21,7	427,0	413,5	381,2	0,3	13,8	0,1
	500-		645,1	17,5	691,3	477,3	574,7		1,3	
	Alle All	0,1	668,6	17,4	408,7	355,7	337,0	0,2	9,6	0,3
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	0,3	250,7	8,2	132,5	156,0	125,3	0,4		
	200-299,9	0,5	843,2	5,2	172,4	215,7	136,6	0,8	1,4	7,5
	300-499,9	0,2	597,6	1,8	318,1	384,8	224,0	2,2	0,8	
	500-	0,4	459,3	10,2	496,8	385,4	396,4	1,8	9,1	
	Alle All	0,4	560,7	6,1	314,5	313,2	244,1	1,4	3,5	1,8
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	0,5	1 192,0	19,1	447,5	595,5	75,3			
	50- 99,9	2,0	617,1	24,3	417,3	358,1	40,6		335,1	3,0
	100-199,9	0,6	958,9	15,4	270,0	618,6	116,7	0,3	6,3	1,0
	200-299,9	0,9	744,9	21,2	284,5	428,2	158,7	1,6	7,4	6,3
	300-499,9	0,2	574,1	19,5	354,6	325,0	300,6	0,5	4,5	2,1
	500-	0,9	762,0	27,1	653,1	658,5	543,0	0,6	6,7	8,7
	Alle All	0,7	730,4	21,4	406,5	482,2	289,3	0,7	17,8	4,6

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Anleggsmiddel <i>Fixed assets</i>							Eigedelar
Jordbruk	Skogbruk <i>Forestry</i>		Tilleggs-	Anna	Privat <i>Private</i>		i alt
	Skog og vegar	Anna	næring	næring	Hovedbyggn.	Anna	
<i>Agriculture</i>	<i>Forest and forestry roads</i>	<i>Other</i>	<i>Other farm-based</i>	<i>Other off-farm</i>	<i>Farmhouse</i>	<i>Other</i>	<i>Total assets</i>
2 127,4	273,9	5,2	62,0	111,5	1 290,6	370,0	5 593,2
3 016,1	347,4	18,2	283,9	206,5	1 296,9	575,0	8 623,9
3 311,9	320,1	21,0	252,0	88,4	1 063,6	347,9	6 889,4
7 029,7	454,3	12,4	514,4	285,4	1 771,1	555,4	14 269,2
4 356,1	362,8	14,9	323,7	191,2	1 380,3	461,0	9 638,4
1 444,3	159,3	19,2	224,4	172,1	716,0	242,7	5 304,8
2 042,0	347,2	21,2	216,0	72,8	899,3	317,4	5 452,9
3 663,0	477,8	17,7	132,8	51,2	1 226,3	453,1	7 868,3
6 235,7	968,7	20,2	376,3	127,4	1 169,8	305,6	11 637,6
3 456,2	503,0	19,2	230,1	97,3	1 046,5	346,3	7 693,0
3 554,9			208,6	224,1	1 632,9	195,9	8 119,5
4 664,9			280,1	117,5	1 532,3	207,1	7 984,7
6 374,9	0,1		263,3	216,9	1 217,9	176,1	9 708,8
11 337,6	3,9		335,0		1 163,1	220,0	15 410,9
6 314,6	0,8		306,8	225,5	1 324,1	292,6	10 170,4
1 788,8	208,0	34,2	84,5	5,1	837,1	173,5	4 384,5
3 399,1	366,7	30,0	312,4	1,8	1 193,3	236,9	6 362,4
4 589,0	327,8	12,1	249,7	229,4	1 133,2	192,9	7 969,6
7 460,0	232,9	16,0	252,3	271,7	811,2	297,4	11 022,5
4 414,1	283,6	29,3	224,8	150,6	1 023,0	242,5	7 615,7
992,2	29,9	0,2	204,0		1 230,3	316,3	5 604,8
1 875,0	134,8	0,1	879,6	50,4	1 093,5	318,8	6 836,5
2 085,6	65,0	10,0	141,8	61,7	908,7	327,9	6 543,3
2 511,1	116,6	22,4	242,2	61,8	946,8	249,0	5 729,4
4 513,0	71,9	8,4	116,9	86,9	940,0	230,8	7 519,1
8 422,4	68,2	12,8	148,3	70,9	1 090,0	352,0	12 992,2
3 736,2	85,5	11,9	229,3	66,8	982,4	282,5	7 532,9
2 152,8	59,6	2,5	71,9	10,1	924,3	317,0	5 083,2
4 327,7	105,9	16,3	202,2	93,1	893,8	436,2	7 752,2
6 518,1	236,5	2,8	265,1	112,5	1 173,1	602,0	11 653,8
4 358,8	142,3	9,3	211,5	86,8	993,8	465,2	8 235,7
2 544,8	123,8	6,4	345,7	27,2	750,8	178,8	5 530,9
4 418,2	206,8	18,4	178,3	80,9	666,1	195,1	7 487,4
7 819,9	428,1	43,2	275,5	65,3	740,2	253,3	12 032,8
4 273,8	204,9	17,5	237,6	56,5	684,6	197,2	7 469,7
1 020,8	32,7	8,4	30,6	188,9	447,1	188,2	2 590,1
1 454,9	28,2	8,7	42,5	107,6	341,0	332,9	3 699,1
3 031,6	113,1	4,9	298,8	80,0	700,8	340,3	6 099,0
6 352,2	98,0	19,3	117,8	190,4	808,9	370,1	9 716,0
3 441,3	76,0	11,6	141,2	135,1	615,0	323,4	6 189,4
1 954,7	61,3	0,9	240,0	430,4	1 049,2	547,8	6 614,2
1 785,3	154,5	29,4	576,8	103,7	1 211,6	329,8	5 988,7
1 912,5	129,0	13,0	122,6	107,2	891,3	276,2	5 439,7
2 607,4	196,7	16,3	231,8	83,8	964,4	316,3	6 070,4
4 117,8	217,3	13,4	201,9	102,9	977,4	309,2	7 521,0
7 248,1	364,9	14,9	319,5	177,2	1 217,1	410,0	12 412,2
4 122,6	232,0	14,7	241,8	124,8	1 033,1	337,5	8 060,2

Hovudtabell 12b Gjeld og egenkapital 31.12, 1000 kroner per bruk
Liabilities and own capital on 31 December, NOK 1000 per holding

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa	Gjeld Liabilities						Eigen- kapital
		Kortsiktig Short-term			Langsiktig Long-term			
		Driftskreditt	Skattefuten	Anna	Familien	Anna	Gjeld i alt	
		<i>Farm size,</i> <i>decares</i>	<i>Working</i> <i>credit</i>	<i>Indirect</i> <i>taxes</i>	<i>Other</i>	<i>Family</i>		
Austlandet Eastern Norway Flatbygder Lowlands	100-199,9	16,2	30,2	141,4	67,4	2 301,7	2 556,9	3 036,1
	200-299,9	167,7	51,2	342,4	114,4	2 791,0	3 466,6	5 157,5
	300-499,9	148,1	40,1	282,7	141,9	3 141,9	3 754,7	3 135,5
	500-	451,8	51,0	792,9	520,3	5 586,9	7 402,8	6 868,0
	Alle All	238,4	45,6	453,0	267,7	3 815,8	4 820,5	4 818,9
Austlandet Eastern Norway Andre bygder Other parts	100-199,9	13,4	34,1	115,5	44,7	1 017,3	1 225,0	4 079,9
	200-299,9	36,4	18,9	161,0	133,3	1 752,7	2 102,3	3 350,7
	300-499,9	62,8	40,6	396,4	427,7	2 441,6	3 369,0	4 499,1
	500-	206,1	46,8	681,4	195,4	4 738,1	5 867,7	5 769,8
	Alle All	82,0	34,9	353,1	217,9	2 583,0	3 270,9	4 421,8
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	176,8	77,0	214,1	140,5	2 978,6	3 587,0	4 532,5
	200-299,9	169,0	41,6	342,8	71,4	3 703,0	4 327,9	3 656,9
	300-499,9	268,2	41,5	621,6	90,2	4 578,4	5 599,9	4 108,9
	500-	352,5	22,8	773,1	679,0	7 107,9	8 935,3	6 475,6
	Alle All	252,5	42,7	531,2	213,5	4 777,8	5 817,6	4 353,0
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	72,5	20,4	272,1	209,3	1 786,6	2 360,9	2 023,5
	200-299,9	167,4	19,3	298,0	139,9	3 026,0	3 650,7	2 711,7
	300-499,9	112,2	49,9	521,5	102,5	3 335,6	4 121,7	3 848,0
	500-	306,7	55,7	902,7	210,7	5 106,7	6 582,5	4 440,1
	Alle All	189,5	37,8	498,9	155,8	3 349,7	4 231,7	3 384,2
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	202,7	29,0	113,4		642,5	987,6	4 617,3
	50- 99,9	7,1	29,0	310,9	82,3	2 248,1	2 677,5	4 159,1
	100-199,9	45,1	44,7	140,9	92,8	1 516,1	1 839,6	4 703,7
	200-299,9	88,4	18,3	207,6	226,7	1 581,0	2 121,9	3 607,5
	300-499,9	219,8	40,0	432,8	33,6	2 583,3	3 309,4	4 209,7
	500-	360,3	64,6	645,3	131,7	5 410,0	6 611,9	6 380,2
	Alle All	153,9	37,5	327,6	111,3	2 428,6	3 058,9	4 474,0
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	93,1	25,0	249,4	26,6	2 360,1	2 754,2	2 329,2
	300-499,9	204,5	50,0	253,6	40,1	3 854,6	4 402,9	3 349,4
	500-	369,4	92,2	412,0	45,6	5 384,2	6 303,3	5 350,7
	Alle All	224,9	58,9	284,6	36,3	3 906,6	4 511,3	3 724,4
Trøndelag Andre bygder Other parts	200-299,9	75,9	30,8	115,2	59,1	1 612,3	1 893,3	3 637,6
	300-499,9	160,5	32,3	571,4	4,7	3 068,4	3 837,3	3 650,3
	500-	141,6	66,3	859,6		5 463,3	6 530,8	5 502,0
	Alle All	121,1	41,9	445,2	21,4	2 948,8	3 578,3	3 891,5
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	68,6	28,4	142,4	52,6	1 095,3	1 387,3	1 202,7
	200-299,9	92,1	33,1	112,1	44,8	1 231,6	1 513,7	2 185,2
	300-499,9	199,6	50,9	277,3	471,6	2 667,0	3 666,3	2 432,6
	500-	275,4	83,7	898,6	42,7	4 587,0	5 887,5	3 828,6
	Alle All	178,7	54,5	419,9	168,5	2 722,7	3 544,2	2 645,1
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	301,5	38,4	230,1	123,7	2 688,0	3 381,7	3 232,6
	50- 99,9	22,2	31,7	256,5	52,0	2 315,8	2 678,2	3 310,5
	100-199,9	49,3	40,6	154,4	86,1	1 659,4	1 989,8	3 449,8
	200-299,9	106,0	29,0	221,3	122,1	2 103,0	2 581,4	3 489,0
	300-499,9	166,9	42,6	400,0	167,0	3 078,8	3 855,4	3 665,5
	500-	333,7	60,3	752,4	262,5	5 300,5	6 709,4	5 703,3
	Alle All	176,1	43,2	404,7	164,4	3 181,1	3 969,5	4 090,6

Hovudtabell 13a Variable kostnader, 1000 kroner per bruk*Variable costs, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Såkom <i>Cereal</i> <i>seeds</i>	Andre såvarer og planter <i>Other</i> <i>seeds/plants</i>	Handels- gjødsel <i>Fertilizer</i>	Kalk <i>Lime</i>	Plantevern- middel <i>Pesticides</i>	Konserve- ringsmiddel <i>Preserva-</i> <i>tives</i>	Krafftør <i>Feed</i> <i>concentrate</i>	Meieri- produkt <i>Dairy</i> <i>products</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	17,5	0,5	25,5	0,3	8,0	0,1	253,9	1,4
Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	36,9	3,4	41,4	4,2	13,5	1,3	425,9	5,8
	300-499,9	47,1		68,9	3,5	11,1	3,4	299,4	24,5
	500-	123,7	11,0	171,8	14,0	53,6	7,7	474,0	10,0
	Alle <i>All</i>	67,8	4,7	92,4	7,0	26,4	4,0	391,5	11,8
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	9,6		25,5	1,0	1,8	1,4	105,6	7,3
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	13,0	0,1	40,0	0,8	3,3	2,3	124,0	9,3
	300-499,9	20,7	4,2	62,3	4,8	8,6	5,3	298,9	8,1
	500-	56,4	9,5	146,5	9,7	18,7	7,6	446,7	21,7
	Alle <i>All</i>	25,4	3,7	70,4	4,3	8,5	4,4	252,2	11,6
Agder og Rogaland	100-199,9	6,8		32,4	1,3	3,0	3,6	681,3	3,4
Jæren	200-299,9	24,0		52,0	7,9	3,4	14,9	429,7	15,6
	300-499,9	16,9		74,2	6,7	2,6	14,2	629,5	20,8
	500-	27,4	5,7	129,0	13,3	7,1	27,6	1 688,9	48,1
	Alle <i>All</i>	29,6	1,2	72,8	6,8	5,5	14,0	865,9	20,9
Agder og Rogaland	100-199,9	1,6	4,7	31,0	4,1	0,7	2,5	131,5	12,3
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	5,4	0,3	43,7	4,2	3,8	4,0	263,9	13,5
	300-499,9	5,9		61,0	5,4	1,6	3,7	415,1	26,4
	500-	20,2	12,6	115,9	13,1	11,1	10,4	792,4	27,1
	Alle <i>All</i>	12,3	4,0	64,3	6,5	6,3	5,1	424,8	19,7
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	0,6	3,8	5,5		11,1			0,2
	50- 99,9	1,6	3,2	16,7		25,2	0,1	9,9	1,8
	100-199,9	1,7		24,1	0,4	1,9	4,6	263,2	10,0
	200-299,9	4,9	3,7	47,0	2,8	3,0	11,1	269,6	11,1
	300-499,9	8,4		62,2	3,2	2,6	10,4	412,9	19,7
	500-	12,6		106,8	5,4	2,9	21,4	814,2	29,7
	Alle <i>All</i>	5,9	1,4	51,3	2,5	5,0	9,7	354,1	14,8
Trøndelag	200-299,9	18,4	0,6	54,1	7,9	7,5	2,2	341,0	1,3
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	29,9		69,4	6,9	15,5	6,7	659,7	6,2
	500-	46,9	0,3	115,8	8,4	14,2	16,1	610,2	11,9
	Alle <i>All</i>	31,5	0,2	77,2	7,2	13,0	8,4	566,5	7,2
Trøndelag	200-299,9	11,8		46,7	2,5	4,9	10,9	175,3	9,9
Andre bygder <i>Other parts</i>	300-499,9	14,1	5,3	84,2	4,5	4,1	11,7	376,4	24,4
	500-	28,7		121,9	10,3	2,9	17,0	579,6	45,3
	Alle <i>All</i>	15,3	2,4	74,3	4,6	4,0	11,8	350,4	23,8
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	3,3	0,9	28,1	1,6	0,3	5,4	142,7	9,3
	200-299,9	3,6	0,6	46,7	2,7	0,7	6,4	164,1	7,2
	300-499,9	6,1		55,6	1,1	0,4	4,2	350,1	22,3
	500-	15,6		96,0	2,9	2,0	13,3	528,0	27,5
	Alle <i>All</i>	8,2	0,2	62,6	2,2	1,0	7,8	334,0	18,4
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	53,8	1,4	31,9		18,7		493,6	1,7
	50- 99,9	12,2	1,9	17,9	1,1	16,8	0,5	175,2	2,3
	100-199,9	7,1	0,8	26,4	1,3	2,8	2,8	243,2	8,7
	200-299,9	14,1	1,5	45,3	3,5	5,1	6,5	262,9	9,3
	300-499,9	20,2	1,2	66,7	4,3	6,3	7,1	409,4	18,7
	500-	56,5	6,1	133,2	9,8	21,5	12,8	638,4	22,5
	Alle <i>All</i>	26,6	2,5	70,5	4,9	10,0	7,4	403,5	15,1

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Anna fôr Other fodder	Veterinær, inseminasjon og medisin Vet, inseminasjon og medisin	Fjøskontroll + anna til husdyrholdet Miscell. costs of livestock prod.	Innkjøp av dyr Purchase of livestock					Andre forbruksart. Other varia- ble costs	Variable kostn. i alt Total variable costs
			Storfe Cattle	Grisar Pigs	Sauer Sheep	Fjørfe Poultry	Geiter o.a. Goats, other		
2,9	2,6	1,6		91,3	0,4	42,4		19,3	467,7
21,1	21,9	2,4	8,2	26,0		55,9	0,1	32,6	700,6
35,8	24,6	6,4	27,5	39,4	0,1	46,4	0,3	43,8	682,2
53,6	34,8	14,7	95,0	52,7	1,7	70,1	0,1	75,6	1 264,1
33,6	24,3	8,0	43,3	45,8	0,7	60,4	0,1	49,6	871,4
20,7	13,5	6,1	3,9		1,3	19,2	0,4	20,8	238,1
28,6	16,1	10,3	18,0	0,4	1,2		0,1	27,0	294,5
48,3	30,5	13,5	46,8	25,7	1,1	33,3	0,3	47,5	659,9
83,6	54,3	23,2	52,2	1,0	0,6	28,2	0,3	88,5	1 048,7
46,4	29,3	13,5	32,3	8,1	1,1	20,7	0,3	47,1	579,3
56,1	50,9	8,0	22,4	45,4	0,2	58,7		42,2	1 015,7
51,9	55,6	13,0	22,4	59,2	0,9			76,4	826,9
92,1	63,4	18,3	71,0	45,8	6,2		0,1	63,5	1 125,3
158,9	150,1	33,0	73,4	479,7	3,3	95,5	0,6	127,2	3 068,8
81,5	70,9	17,3	45,6	136,4	2,8	86,6	0,1	153,4	1 611,3
28,4	21,5	6,2	1,8	10,1	0,6			29,5	286,5
57,2	31,5	10,1	29,1	13,5	1,6	15,2	2,4	43,7	543,1
121,7	45,8	19,4	41,1	16,6	1,5		0,2	48,2	813,6
245,1	67,6	22,1	140,8	37,5	2,8	44,6	1,1	89,0	1 653,4
114,8	41,3	14,7	54,1	19,1	1,6	17,6	0,9	69,2	876,3
								22,3	43,5
6,8	2,8	1,9	1,4	0,8	0,5		0,4	26,8	99,9
25,0	24,0	7,0	19,7	2,3	1,1	14,9	0,1	27,4	427,4
45,7	39,2	8,9	16,4	3,6	1,7		0,3	41,5	510,5
50,0	56,2	15,1	42,5	29,4	1,2	7,2	0,9	60,3	782,2
102,9	92,8	24,9	108,9		1,4		0,2	100,6	1 424,7
46,1	44,1	11,7	35,8	9,7	1,2	4,8	0,4	50,6	649,1
3,9	10,9	3,8	101,8		0,2	101,5		48,2	703,3
20,2	44,8	11,0	60,2	109,2	3,8	98,2	1,2	63,1	1 206,0
69,9	80,3	27,0	30,5	17,3		85,6		86,3	1 220,7
31,1	49,1	13,7	54,5	55,3	1,8	87,1	0,6	64,2	1 068,6
26,0	41,8	14,7	16,8		0,5		1,4	34,2	397,4
66,2	55,5	18,9	46,0	7,9	0,4		0,3	59,7	779,6
72,4	82,0	35,5	17,6				0,9	77,2	1 091,3
51,6	56,9	19,4	30,8	8,4	0,4		0,7	53,4	708,2
19,4	17,2	4,9	21,8		0,6		2,0	35,3	292,8
20,0	27,9	6,9	6,4	0,4	0,9		0,6	42,0	337,1
27,5	65,5	20,0	20,7	10,3	0,8	0,4	1,0	66,2	652,2
45,6	69,2	17,7	51,1	45,4	0,4		0,1	102,5	1 017,3
30,2	50,6	13,9	27,1	17,9	0,6	0,1	0,7	67,5	643,0
	4,0	3,3		-1,3		150,4		341,6	1 099,1
6,5	2,9	3,0	3,5	0,4	0,4	70,5	0,2	47,5	362,8
21,5	21,8	5,4	10,8	23,0	0,8	19,1	0,3	27,5	423,3
32,9	30,2	8,5	20,7	10,5	1,0	16,5	0,6	39,9	509,0
52,5	46,1	14,4	42,5	35,4	1,6	25,8	0,6	55,6	808,4
90,1	66,3	21,6	76,6	56,0	1,3	42,1	0,3	90,0	1 345,1
50,4	41,7	13,0	39,3	31,1	1,2	31,1	0,4	62,4	811,1

Hovudtabell 13b Faste kostnader og kostnader i alt, 1000 kroner per bruk*Fixed costs and total costs, NOK 1000 per holding*

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Leigd arbeid <i>Hired labour</i>		Drivstoff o.l. <i>Fuel etc.</i>	Vedlikehald <i>Maintenance</i>				
		Avløysar, m.m. <i>Regular</i> <i>paid labour</i>	Sos. utg. <i>Social</i> <i>costs</i>		Mask., reisk. <i>Mach. and</i> <i>equipment</i>	Traktor <i>Tractor</i>	Yrkesbil, skurtr. <i>Farm car,</i> <i>harvester</i>	Driftsbyggn. <i>Out-</i> <i>buildings</i>	Grøfter, vassanl. <i>Drainage,</i> <i>water supply</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	15,5	1,6	16,7	17,7	14,3	1,8	20,0	2,9
	200-299,9	56,9	3,5	25,2	21,4	15,0	3,8	31,0	2,6
	300-499,9	81,5	2,6	42,4	37,2	25,9	4,6	44,8	3,0
	500-	187,1	16,3	93,3	76,0	46,0	14,1	71,0	5,4
	Alle <i>All</i>	106,4	7,9	52,8	44,8	29,3	7,3	47,9	4,1
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	51,6	2,4	21,7	17,7	13,4	1,3	28,4	2,0
	200-299,9	64,8	3,0	26,4	26,5	20,3	3,1	33,9	0,4
	300-499,9	85,1	2,5	63,7	42,9	32,7	4,9	47,1	2,8
	500-	203,5	11,5	85,4	62,0	54,9	10,0	97,6	6,0
	Alle <i>All</i>	102,5	4,8	51,4	38,5	31,2	5,0	52,9	2,9
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	114,3	1,1	17,2	29,0	8,7		39,0	6,9
	200-299,9	107,5	4,4	22,9	37,1	14,9	3,3	72,1	4,7
	300-499,9	133,9	3,5	40,2	44,3	14,3	1,4	106,7	9,6
	500-	262,6	6,1	102,2	70,6	31,7	4,6	198,3	8,9
	Alle <i>All</i>	194,6	4,2	43,2	43,5	16,4	2,3	102,3	7,0
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	37,9	1,4	22,2	32,9	10,3	2,4	22,3	2,0
	200-299,9	87,7	3,8	28,1	57,4	12,7	0,3	43,0	
	300-499,9	117,3	7,3	39,8	61,5	16,8	3,0	63,5	3,5
	500-	258,1	17,6	82,6	91,3	28,4	3,9	102,0	6,3
	Alle <i>All</i>	152,2	12,1	44,2	60,5	16,7	2,4	59,4	2,9
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	82,2	5,5	6,8	15,4	11,3	1,3	7,9	1,5
	50- 99,9	161,5	13,3	18,5	31,1	13,1	4,8	18,4	2,7
	100-199,9	81,9	4,3	16,9	27,5	12,9	0,8	31,8	2,6
	200-299,9	115,2	2,7	33,3	43,7	17,9	2,1	45,4	3,0
	300-499,9	119,2	3,9	42,0	49,5	26,0	1,8	54,5	5,6
	500-	243,3	6,1	95,0	97,7	50,0	9,9	118,6	3,6
	Alle <i>All</i>	131,4	4,9	39,2	47,8	23,2	3,1	52,1	3,7
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	44,4	2,0	21,5	25,8	18,1	2,3	30,9	0,5
	300-499,9	94,5	1,7	45,6	33,2	27,8	4,8	47,6	1,8
	500-	111,5		67,3	67,1	39,1	2,3	98,4	6,4
	Alle <i>All</i>	87,8	1,2	45,7	40,9	28,3	3,3	57,6	2,8
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	96,3	1,3	27,7	28,1	24,4	3,0	34,5	1,7
	300-499,9	157,7	4,5	58,0	49,0	26,6	4,6	78,8	2,2
	500-	111,7	0,2	80,1	58,0	55,9	1,4	108,5	2,2
	Alle <i>All</i>	130,6	3,3	50,0	42,8	29,6	3,6	67,7	2,0
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	70,3	1,1	14,8	21,3	14,0		35,8	0,6
	200-299,9	111,2	2,8	29,9	35,6	19,2	1,4	34,9	0,8
	300-499,9	185,1	2,9	43,0	47,2	30,3	3,5	62,8	0,3
	500-	184,3	3,3	77,9	73,3	44,7	3,9	98,7	
	Alle <i>All</i>	150,7	2,8	47,1	49,2	29,9	2,6	63,9	0,4
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	341,9	27,2	12,1	12,9	13,0	1,8	31,8	5,5
	50- 99,9	119,3	8,8	17,3	27,3	9,9	2,6	23,3	1,9
	100-199,9	61,0	2,7	18,9	23,7	12,7	1,2	29,2	2,4
	200-299,9	87,6	2,9	27,9	34,5	18,0	2,4	39,4	1,7
	300-499,9	117,2	3,4	47,3	44,9	26,1	3,7	59,0	3,4
	500-	196,3	9,6	86,3	75,3	44,8	8,1	99,8	4,7
	Alle <i>All</i>	127,3	5,5	46,9	45,9	26,2	4,1	58,8	3,2

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

	Vedlikehold	Sum	Maskinleige	Jordleige	Annan leige	Forsik-	El. kraft	Privatbil	Admini-	Faste kostn.	Kostnader
Jord, vegar	i alt	avskrivn.				ringar		i jordbruket	strasjon	i alt	i alt
Farmlands	Total	Total	Rented	Rented	Other	Insurance	Electricity	Private car	Admini-	Total	Total
etc.	maintenance	depreciation	machinery	farmland	rent			in agric.	stration	fixed costs	costs
5,0	61,7	125,9	36,0	3,8		25,1	17,5	8,7	33,2	345,7	813,4
6,7	80,5	167,7	63,8	10,5	25,5	34,4	30,4	11,0	42,7	552,1	1 252,7
8,6	124,1	193,5	104,3	38,0	2,0	34,5	35,8	10,5	49,3	718,5	1 400,7
13,2	225,7	392,0	231,7	165,0	36,4	57,4	66,0	14,5	90,6	1 576,0	2 840,1
9,4	142,8	247,5	131,2	72,4	18,6	41,4	42,7	11,9	61,4	937,0	1 808,4
3,7	66,5	96,1	23,9	1,8	3,4	22,3	19,8	12,5	37,4	359,4	597,5
9,0	93,2	137,1	36,7	8,1	3,7	23,9	21,0	10,5	38,4	466,8	761,3
8,4	138,8	206,2	81,8	24,8	11,0	32,3	38,1	13,2	52,4	749,9	1 409,8
8,9	239,4	341,6	194,0	70,4	28,4	49,8	59,5	14,1	77,8	1 375,4	2 424,1
7,7	138,2	200,6	87,6	27,5	12,0	32,5	35,6	12,5	53,1	758,3	1 337,6
4,6	88,2	209,5	66,7	18,4	19,9	30,5	41,4	8,7	45,3	661,2	1 676,9
8,0	140,1	219,1	123,1	11,0	3,9	36,6	41,3	8,1	70,2	788,2	1 615,1
10,8	187,1	331,9	96,6	56,3	60,5	38,7	64,0	8,3	70,6	1 091,6	2 216,9
16,3	330,4	522,5	238,6	110,9	73,9	60,0	104,9	7,4	103,7	1 923,2	4 992,0
9,3	180,8	318,9	123,1	46,5	38,2	43,9	72,3	8,1	81,5	1 155,3	2 766,6
3,3	73,2	125,4	46,6	10,4	0,1	25,4	19,6	11,1	36,7	410,0	696,5
8,7	122,1	179,9	48,5	13,0	33,2	30,6	26,6	13,3	52,4	639,2	1 182,3
8,5	156,8	253,1	88,0	29,1	20,5	39,3	39,5	11,4	66,5	868,6	1 682,2
7,7	239,6	402,2	227,8	66,5	67,6	54,0	48,2	12,6	91,9	1 568,7	3 222,1
7,2	149,1	249,6	102,8	29,8	30,6	39,2	40,2	12,2	64,0	926,0	1 802,3
6,0	43,4	71,7	0,8		1,0	16,1	9,6	10,9	32,4	280,4	323,9
8,2	78,3	104,8	32,8	5,2	0,8	20,8	12,3	6,2	36,1	490,6	590,5
3,1	78,7	141,1	27,9	4,1	16,8	23,5	25,7	9,7	46,5	477,1	904,5
6,9	119,0	164,9	48,7	10,5	22,4	23,4	32,7	11,1	52,0	635,9	1 146,4
9,4	146,8	264,9	75,2	17,4	20,1	38,2	40,3	11,9	58,6	838,5	1 620,7
12,0	291,8	460,3	201,0	31,4	32,8	62,4	80,6	16,2	107,1	1 628,0	3 052,7
7,7	137,6	222,4	71,0	13,4	19,4	32,8	37,7	11,3	58,6	779,7	1 428,8
5,1	82,7	126,9	73,8	6,5		25,0	23,4	6,3	43,3	455,8	1 159,1
9,9	125,1	257,3	143,0	25,5	10,3	44,1	40,4	8,8	62,8	859,1	2 065,1
9,4	222,7	369,4	258,2	77,4	28,3	57,3	64,7	9,2	89,1	1 355,1	2 575,8
8,2	141,1	254,5	158,6	35,8	13,1	44,2	43,1	8,3	65,1	898,5	1 967,1
10,1	101,8	146,8	58,1	13,7	3,5	27,8	24,8	10,6	46,9	559,3	956,7
7,0	168,2	242,4	132,5	19,5	28,8	42,3	44,8	12,6	69,6	980,9	1 760,5
6,4	232,4	429,3	215,4	52,3	19,1	45,5	74,7	15,5	76,9	1 353,1	2 444,4
7,7	153,4	240,5	114,9	21,8	17,5	37,7	41,9	12,1	62,2	885,9	1 594,1
1,4	73,1	76,5	35,7	0,6	2,6	18,8	19,8	11,1	36,1	360,5	653,3
3,6	95,5	106,5	66,6	2,9	1,2	34,0	32,7	12,0	38,3	533,6	870,7
7,6	151,7	190,4	112,1	6,2	11,7	45,7	45,4	13,0	63,5	870,7	1 522,9
10,8	231,4	340,2	221,6	16,4	35,6	53,9	66,2	11,3	91,7	1 333,8	2 351,1
6,8	152,8	202,2	125,9	7,9	15,7	41,7	45,6	12,0	62,9	867,3	1 510,3
4,0	69,0	152,6	29,5	1,0	1,2	49,0	86,2	9,1	85,2	864,0	1 963,1
6,7	71,7	112,4	39,6	3,5	0,6	19,5	18,6	9,0	43,8	464,1	826,9
3,4	72,6	126,5	34,1	4,8	6,8	24,6	22,8	10,3	39,6	424,7	848,0
7,3	103,3	154,8	58,8	9,6	13,9	28,8	29,0	10,8	46,8	574,2	1 083,2
8,7	145,8	235,7	102,5	25,7	17,3	38,8	41,8	11,4	59,9	846,8	1 655,2
11,0	243,7	392,3	222,7	85,9	38,4	55,5	67,5	13,0	90,7	1 501,9	2 847,0
8,0	146,2	235,1	109,4	33,0	19,5	38,2	42,8	11,4	61,8	877,1	1 688,2

Hovudtabell 14a Inntekter frå planteproduksjon, 1000 kroner per bruk*Output from crop products, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Bygg <i>Barley</i>	Havre <i>Oats</i>	Kveite <i>Wheat</i>	Oljefrø, ertar anna korn o.a. <i>Oilseeds, peas, other cereals etc</i>	Grasfrø <i>Grass</i>	Poteter <i>Potatoes</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	54,0	13,8	26,2	3,5		16,9
Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	67,9	23,2	39,4	8,7	6,1	30,1
	300-499,9	47,3	25,9	46,8	15,3	-1,1	
	500-	173,1	67,8	130,4	37,0	18,7	86,4
	Alle <i>All</i>	95,6	37,7	70,6	19,6	7,6	38,9
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	3,6	2,0	7,2			14,5
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	9,2	9,9	4,4	-3,5		0,3
	300-499,9	25,2	13,6	16,2			51,3
	500-	81,4	37,7	47,1	6,3		114,4
	Alle <i>All</i>	30,9	16,3	19,1	0,8		52,1
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	13,7					13,1
	200-299,9	1,4					
	300-499,9	10,9		0,5			1,8
	500-	34,5					65,6
	Alle <i>All</i>	13,8		0,2			16,5
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9					9,6	27,5
	200-299,9						1,2
	300-499,9						
	500-	0,8	0,1			3,8	28,0
	Alle <i>All</i>	0,2				2,6	12,0
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9						
	50- 99,9						
	100-199,9	3,6					
	200-299,9						35,0
	300-499,9	7,6					
	500-						
	Alle <i>All</i>	2,8					9,0
Trøndelag	200-299,9	136,9	3,9				2,4
Flatbygder <i>Lowlands</i>	300-499,9	200,3	20,1	4,3	0,5		
	500-	246,1	5,9		4,6		
	Alle <i>All</i>	194,1	11,8	2,0	1,6		0,4
Trøndelag	200-299,9	23,0	1,9				0,3
Andre bygder <i>Other parts</i>	300-499,9	24,3	5,9				38,5
	500-	68,6					
	Alle <i>All</i>	31,0	3,4				18,0
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9						1,2
	200-299,9						10,9
	300-499,9						0,3
	500-	3,9					
	Alle <i>All</i>	1,3					2,8
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	2,5			0,3		
	50- 99,9	4,2					22,1
	100-199,9	16,5	2,8	5,9	0,6	1,2	10,3
	200-299,9	23,0	5,8	7,2	0,9	1,0	14,2
	300-499,9	40,4	9,5	11,0	2,7	-0,2	12,2
	500-	90,1	25,3	43,6	11,7	5,6	48,5
	Alle <i>All</i>	43,5	11,2	17,1	4,1	1,8	21,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Grøn- saker <i>Vegetables</i>	Frukt og bær <i>Fruit and berries</i>	Grovfôr <i>Coarse fodder</i>	Andre planteprod. <i>Other plant prod.</i>	Planteprod. i alt <i>Total plant prod.</i>
	15,6	5,4	0,3	135,7
7,5		4,3	0,8	188,0
103,9	7,7	30,1		172,0
40,5	8,2	36,6	0,9	663,0
	12,8	23,2	2,2	348,7
		12,3		39,6
	22,4	15,4		58,1
		20,9	0,9	128,1
		48,0		334,9
	5,3	24,4	0,3	149,2
		29,9		56,7
155,6		16,6		173,6
12,8		41,3		67,3
		72,9		173,0
224,4		38,2	15,2	308,3
		18,9		56,0
21,7	2,8	22,3		48,0
		30,8		30,8
52,7	0,2	58,5		144,1
95,1	5,5	32,0		147,4
	344,3		94,1	438,4
	571,4	0,6	14,3	586,3
	35,3	9,3		48,2
18,1	25,7	15,3		94,1
	0,2	22,2		30,0
		57,2		57,2
4,6	77,5	20,3	4,9	119,1
		39,9		183,1
		21,3		246,5
		46,6		303,2
		33,7		243,6
		15,3		40,5
		32,2		100,9
		39,9		108,5
		26,5		78,9
		26,1		27,3
		23,5		34,4
		32,4		32,7
0,5		38,8		43,2
0,2		31,0		35,3
948,4	157,9	1,5	86,6	1 197,2
45,2	304,2	12,4	16,0	404,1
	11,9	13,5		62,7
17,7	9,4	16,7	0,1	96,0
0,9	1,4	27,6	0,1	105,6
34,3	2,3	46,4	0,3	308,1
34,4	19,1	26,8	2,5	182,2

Hovudtabell 14b *Inntekter frå husdyrproduksjon, eksklusive pristilskot, 1000 kroner per bruk**Output from livestock products, price support not included, NOK 1000 per holding*

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Storfe <i>Cattle</i>				Grisar <i>Pigs</i>		
		Mjolk	Livdyr	Kuslakt	Anna slakt	Smågris	Slaktegris	Purker/rånar
			Sold	Beef	Beef			Sows and
		<i>Milk</i>	<i>live</i>	<i>(cows)</i>	<i>(other)</i>	<i>Piglets</i>	<i>Pork</i>	<i>boars</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9		5,4	1,3	4,0	-3,8	227,4	
Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	73,3	9,4	17,6	20,2	169,2	179,8	15,9
	300-499,9	207,4	36,6	41,5	123,4	79,6	131,8	25,9
	500-	456,6	51,3	116,9	191,9	53,3	155,5	
	Alle <i>All</i>	235,4	31,0	57,0	107,4	73,6	166,6	10,4
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	100-199,9	90,2	14,1	29,5	35,1	-0,1	3,3	0,1
Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	126,4	13,3	26,1	59,5		2,9	0,3
	300-499,9	342,6	33,2	83,8	141,9	3,6	111,9	0,5
	500-	839,8	69,0	148,2	234,5		2,7	
	Alle <i>All</i>	361,5	33,2	74,3	122,5	1,1	35,6	0,2
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	518,5	25,5	67,9	135,5	289,4	112,7	27,9
	200-299,9	859,9	77,0	117,2	54,9	56,9	192,3	11,5
	300-499,9	1 165,4	42,0	178,1	274,3	-1,2	201,9	20,4
	500-	1 772,3	141,1	286,6	369,1	136,9	1 294,7	23,1
	Alle <i>All</i>	997,3	63,4	151,1	194,5	81,4	398,0	17,6
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	100,1	22,1	13,5	22,8	80,5	17,5	98,1
	200-299,9	275,8	40,0	47,4	54,8	52,2	111,4	3,9
	300-499,9	593,6	61,7	81,3	154,9	39,5	137,7	2,8
	500-	1 155,2	69,9	223,1	410,1	-0,3	119,8	1,3
	Alle <i>All</i>	539,9	48,3	92,4	163,4	37,6	98,6	19,1
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9							
	50- 99,9			0,5	6,4			3,2
	100-199,9	211,3	19,9	34,0	60,2	16,3	143,1	-1,0
	200-299,9	502,7	37,6	72,9	53,5	24,4	65,0	0,2
	300-499,9	721,4	44,8	110,2	182,6	15,5	87,9	1,2
	500-	1 785,3	47,7	260,3	448,4			
	Alle <i>All</i>	630,7	33,0	93,9	142,1	13,7	68,5	0,5
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	168,0	11,7	50,1	41,0			
	300-499,9	350,1	27,0	61,6	156,0	38,8	427,3	4,7
	500-	915,2	84,2	186,4	206,4	26,7	113,4	66,8
	Alle <i>All</i>	467,4	40,6	93,0	141,8	25,4	273,8	23,5
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	419,7	25,3	75,1	68,1			
	300-499,9	820,7	76,1	133,7	170,7	-0,3	77,7	1,4
	500-	1 512,5	68,2	230,9	284,0			
	Alle <i>All</i>	751,7	54,1	123,0	147,0	30,4	43,7	40,3
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	148,6	4,4	19,3	69,3			
	200-299,9	280,4	19,7	36,3	41,0		0,6	
	300-499,9	616,2	36,7	64,6	88,2	151,1	20,0	10,5
	500-	1 149,8	67,5	185,8	212,8	-3,2	90,9	0,6
	Alle <i>All</i>	640,7	38,0	90,6	113,8	42,9	35,7	3,2
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9					2,1	113,3	1,6
	50- 99,9		2,2	0,9	7,5			1,5
	100-199,9	142,4	14,2	24,6	44,4	50,0	115,6	36,2
	200-299,9	316,3	26,9	51,0	48,5	42,4	68,6	3,9
	300-499,9	551,3	43,6	88,4	155,2	41,8	142,7	8,3
	500-	1 012,3	67,3	181,0	268,3	25,1	158,2	7,9
	Alle <i>All</i>	524,9	39,2	89,3	135,0	36,5	119,9	10,8

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Sauer Sheep			Geiter Goats		Fjørfe Poultry		Hestar og	A. inntekter,	Husdyrprod.
Livdyr	Slakt	Ull	Livdyrslakt	Mjøl	Livdyrslakt	Egg	hestehald	husdyrhald	i alt
<i>Sold</i>	<i>Mutton and</i>		<i>Sold live/</i>		<i>Sold live/</i>			<i>Livestock,</i>	<i>Livestock,</i>
<i>live</i>	<i>lamb</i>	<i>Wool</i>	<i>meat</i>	<i>Milk</i>	<i>meat</i>	<i>Eggs</i>	<i>Horses</i>	<i>other</i>	<i>total</i>
0,6	27,5	2,0			253,7	0,1		0,6	518,8
					217,8	112,1		127,4	942,7
3,1	14,2	1,1			46,8	93,6	0,6	63,9	869,5
	6,9	0,7			180,8	134,7		46,7	1 395,3
0,9	9,8	0,8			171,6	108,5	0,2	59,5	1 032,7
0,9	52,4	7,0	1,2	24,1	74,4				332,2
2,9	97,2	10,6	4,3	27,0	-15,4	77,1		5,0	437,2
2,6	37,2	3,8	1,1	15,6	75,7	103,3	0,4	0,1	957,3
0,1	32,2	4,7	0,5		80,9	53,1	0,1	1,8	1 467,6
1,7	53,3	6,3	1,7	15,7	53,5	62,7	0,1	1,7	825,1
	13,1	1,4			231,2	239,3		4,3	1 666,7
2,3	50,9	6,6						0,1	1 429,6
0,4	56,0	6,6							1 943,9
7,7	131,8	17,0			323,6			31,1	4 535,0
2,3	58,4	7,3			344,2	33,1		7,3	2 355,9
0,4	47,1	7,1						18,0	427,2
2,1	55,3	5,2			13,4	89,3	0,4	0,8	752,0
3,0	62,6	7,9							1 145,0
5,0	137,1	17,1			222,7	0,1		1,5	2 362,6
2,7	74,7	9,1			55,5	61,8	0,1	3,7	1 206,9
								8,2	8,2
0,8	14,7	0,8						5,9	32,3
1,4	26,5	2,6	1,6	52,6	3,1	94,8	0,2	1,5	668,1
3,5	52,3	4,4				0,1		0,2	816,8
3,6	62,7	7,8			1,5	38,6		0,1	1 277,9
3,2	66,3	7,3						0,4	2 618,9
2,7	47,0	5,0	0,3	9,9	1,0	28,9		1,3	1 078,5
	29,3	3,1			559,1			0,3	862,6
2,1	50,9	2,3			435,5	15,9		108,3	1 680,5
					190,5			188,7	1 978,3
0,9	28,2	1,6			347,4	7,3		105,9	1 556,8
5,2	73,9	7,9						0,6	675,8
0,2	24,6	2,5						0,4	1 307,7
	40,0	3,0							2 138,6
1,8	45,8	4,9						0,4	1 243,1
	50,7	4,6	-0,1	131,8					428,6
0,5	71,3	11,2	1,0	83,8					545,8
0,5	46,1	5,1	0,3	85,7	-0,1	0,6		0,1	1 125,6
0,8	42,7	5,3						0,1	1 753,1
0,5	50,7	6,5	0,3	67,8		0,2			1 090,9
					538,2	239,4		3,0	897,6
0,6	14,9	1,5		21,1	272,2	44,0		5,0	371,4
0,7	37,0	4,3	0,7	32,9	75,2	41,4	0,1	3,0	622,7
2,2	54,5	6,0	0,8	14,6	66,5	40,2		22,1	764,5
2,2	42,5	4,4	0,2	11,8	70,9	40,3	0,2	23,9	1 227,7
1,5	44,3	5,4	0,1		122,4	45,8		33,2	1 972,8
1,7	43,0	4,8	0,4	12,5	100,5	46,1	0,1	21,8	1 186,5

Hovudtabell 14c Tilskot, andre inntekter og produksjonsinntekt i alt, 1000 kroner per bruk
Grants, other income and total output, NOK 1000 per holding

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Refusjon av avløysarutg. <i>Refunding of expenses for substitutes</i>	Produksjonstilskot <i>Production allowances</i>						Drifts- og pristilskot <i>Basic deduction payment</i>	
			Arealtilskot <i>Acreage support</i>			Kultur- landskapstilskot <i>Cultural landscape support</i>	Husdyr <i>Livestock support</i>	Botn- frådrag <i>Basic deduction</i>		
			Grovfôr <i>Coarse fodder</i>	Korn <i>Cereals</i>	Salsavling <i>Crops for sale</i>					
Austlandet Flatbygder	Eastern Norway Lowlands	100-199,9	18,9	1,3	21,0	4,7	22,2	26,6	-6,0	22,3
		200-299,9	23,7	1,1	35,0	1,8	36,8	31,2	-5,8	25,4
		300-499,9	47,9	9,2	41,6	0,5	57,3	67,1	-6,3	82,6
		500-	43,5	9,0	105,4	9,1	127,7	99,7	-6,7	103,6
		Alle All	36,2	6,2	58,9	4,8	71,9	64,0	-6,3	69,1
Austlandet Andre bygder	Eastern Norway Other parts	100-199,9	35,7	28,3	5,1	0,1	22,0	66,3	-6,0	126,2
		200-299,9	46,0	42,4	10,5	0,8	35,3	81,6	-6,3	141,6
		300-499,9	58,3	57,1	18,8	0,6	54,1	95,3	-5,9	190,6
		500-	75,2	90,1	52,9	1,1	114,3	146,7	-6,0	252,7
		Alle All	54,5	55,8	22,4	0,7	57,9	98,4	-6,1	179,1
Agder og Rogaland Jæren		100-199,9	67,8	3,7	3,0	0,2	23,3	96,4	-6,0	106,8
		200-299,9	61,4	6,3	0,3		32,5	122,2	-6,0	144,6
		300-499,9	69,0	6,7	2,2	0,5	52,6	158,5	-6,0	166,0
		500-	79,1	16,5	6,9	0,7	92,0	246,6	-6,4	251,3
		Alle All	66,3	7,5	2,8	1,0	46,7	141,6	-5,6	163,7
Agder og Rogaland Andre bygder	Other parts	100-199,9	39,2	30,7	2,5	1,5	23,3	75,6	-6,0	100,1
		200-299,9	63,0	48,4	1,1	5,7	33,7	96,5	-6,1	141,5
		300-499,9	65,0	76,2	0,2		52,4	144,0	-6,2	251,5
		500-	85,8	116,6	3,2	5,5	85,9	214,0	-6,1	376,1
		Alle All	63,2	67,9	1,5	3,3	48,7	132,8	-6,0	221,3
Vestlandet Western Norway		0 - 49,9				37,5	4,0	1,3	-5,1	185,5
		50- 99,9	11,3	7,6		59,5	10,7	27,2	-6,4	306,3
		100-199,9	55,0	29,8	1,1	4,4	22,2	86,6	-6,2	190,2
		200-299,9	67,3	51,0	0,1	2,0	33,8	100,6	-6,1	208,8
		300-499,9	73,1	76,6	1,6	0,1	50,4	140,2	-6,1	280,5
		500-	88,0	148,2			95,7	196,0	-7,2	464,7
		Alle All	62,0	62,4	0,7	8,1	42,0	112,5	-6,3	270,3
Trøndelag Flatbygder	Lowlands	200-299,9	30,3	9,4	43,1		39,0	31,8	-7,0	58,0
		300-499,9	56,0	19,1	55,7		61,0	74,9	-7,3	120,8
		500-	68,0	40,9	69,6		101,9	144,5	-6,0	170,3
		Alle All	53,1	23,0	55,0		66,5	85,2	-6,8	119,2
Trøndelag Andre bygder	Other parts	200-299,9	78,2	46,6	7,8		37,2	96,5	-6,0	181,2
		300-499,9	75,6	73,7	7,9	1,5	59,0	132,5	-6,0	239,0
		500-	71,2	114,2	20,6		107,5	167,3	-6,0	324,0
		Alle All	73,9	68,7	10,0	0,7	57,6	122,0	-6,0	223,2
Nord-Noreg Northern Norway		100-199,9	53,0	40,3		0,3	23,2	94,9	-6,0	277,2
		200-299,9	58,9	64,2		1,6	36,6	102,9	-6,2	283,3
		300-499,9	90,6	96,3		0,3	54,5	126,6	-6,1	391,5
		500-	78,8	164,4	3,0	0,8	92,3	158,6	-6,3	544,0
		Alle All	74,1	102,5	1,0	0,8	57,9	127,4	-6,2	401,5
Alle bruk All holdings		0 - 49,9	16,2		1,5	15,6	3,2	6,5	-3,8	132,9
		50- 99,9	20,5	8,7	1,0	32,7	11,3	32,4	-6,3	188,6
		100-199,9	42,6	23,3	6,7	2,2	22,7	69,7	-6,0	132,3
		200-299,9	53,9	37,0	10,9	1,6	35,4	83,0	-6,1	154,1
		300-499,9	65,7	52,2	17,9	0,4	55,2	112,4	-6,2	211,1
		500-	68,8	80,1	46,3	3,4	106,9	154,3	-6,4	287,4
		Alle All	57,8	49,0	21,0	3,2	56,5	105,1	-6,2	203,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Tilsk. økol.	Miljø- drift	Andre tilskot	Tilskot i alt	Leigeinntekter <i>Income from hiring out</i>			Sal av mjølkekvote	Andre inntekter	I alt Total	Produksjons- inntekt i alt Total output
				Traktor i skogen <i>Tractor used in farm forestry</i>	Maskinar i anna næring <i>Machinery used in other occupations</i>	Yrkesbil brukt privat <i>Farm car used privately</i>				
<i>Grants for organic production</i>	<i>Environ- mental grants</i>	<i>Other grants</i>	<i>Total grants</i>				<i>Sales of milk quotas</i>	<i>Other income</i>		
1,2	7,7	50,0	169,9	1,3	19,8			28,1	49,2	873,6
4,5	12,6	75,4	241,7	2,2	12,1			18,7	32,9	1 405,3
14,2	18,9	214,0	547,0	2,3	22,3	0,5		11,2	36,3	1 624,8
31,5	54,0	419,0	995,8	1,8	62,4	0,8		42,2	107,1	3 161,2
16,6	28,0	230,5	579,9	1,9	33,9	0,4		27,6	63,9	2 025,2
	13,0	77,4	368,1	2,4	11,7			20,4	34,5	774,4
1,2	16,3	127,6	497,0	1,3	14,7	1,4		19,0	36,4	1 028,7
7,5	22,7	157,9	657,0	1,5	24,4	1,7		18,3	45,9	1 788,3
6,0	44,6	348,5	1 126,1	1,8	33,9	0,7	42,6	37,0	116,0	3 044,6
4,1	24,4	180,9	672,1	1,7	22,4	1,0	10,7	23,8	59,7	1 706,1
	1,5	32,8	329,5		21,6			17,7	39,3	2 092,2
3,6	7,4	36,6	408,9		3,5			11,5	15,1	2 027,2
	5,5	64,2	519,2		3,0			15,5	18,6	2 549,0
15,9	30,2	115,0	847,8		21,4			30,5	51,9	5 607,7
4,2	10,0	58,2	496,4		9,3			24,8	34,1	3 194,7
2,7	5,9	101,0	376,5	1,0	15,5			5,0	21,4	881,1
4,0	12,9	173,4	574,1	3,1	35,8			50,9	89,8	1 463,9
4,0	14,4	237,8	839,3	0,3	20,9		58,9	12,7	92,7	2 107,8
	22,6	369,2	1 272,8	3,1	81,2			84,5	168,8	3 948,3
2,6	13,8	219,9	769,0	1,8	41,4	0,8	16,6	37,8	98,4	2 221,7
	12,9	25,3	261,4	0,7					0,7	708,7
7,8	18,8	14,2	457,0	0,8	6,0			5,9	12,7	1 088,3
1,8	18,0	57,4	460,3	2,2	8,6			17,7	28,4	1 205,0
6,0	11,2	67,9	542,6	2,0	21,5	0,4		4,2	28,1	1 481,6
0,1	16,1	86,5	719,1	1,9	19,6	1,3	41,9	13,5	78,2	2 105,2
	20,5	113,5	1 119,4	2,0	37,1			48,5	87,6	3 883,1
2,6	15,9	71,3	641,5	1,8	18,6	0,5	11,9	15,8	48,5	1 887,6
	7,4	25,7	237,7	2,5	5,5			27,5	35,5	1 318,9
1,4	12,0	27,6	421,2	2,5	19,2			20,0	41,6	2 389,8
15,3	20,0	63,5	688,0	3,4	69,5			56,3	129,3	3 098,8
5,2	13,0	36,6	450,0	2,7	30,4			30,9	64,0	2 314,4
2,6	15,5	49,6	509,2	6,0	5,9	3,1		10,3	25,4	1 250,9
2,6	16,2	44,0	646,0	4,9	30,7			56,6	92,3	2 146,9
	25,3	40,5	864,6	7,1	17,8			68,4	93,3	3 205,0
2,1	16,5	44,7	613,4	5,4	19,5	1,0		41,3	67,2	2 002,6
	6,8	34,9	524,6	0,9	30,6			3,5	35,0	1 015,5
	9,4	54,0	604,7	2,8	13,5			4,6	20,9	1 205,8
2,2	9,8	56,5	822,2	1,9	37,3		2,2	13,6	55,0	2 035,5
4,3	17,1	68,6	1 125,6	3,1	53,0			1,6	57,7	2 979,6
2,0	11,5	56,4	828,9	2,4	35,3		0,7	6,0	44,4	1 999,5
	5,2	9,6	186,9	0,5	2,1	3,8		37,3	43,7	2 325,4
5,7	9,3	20,2	324,1	1,2	19,8			14,8	35,8	1 135,4
1,0	10,5	59,2	364,2	1,6	15,0			16,4	33,1	1 082,7
3,2	12,2	81,5	466,7	2,5	15,6	0,6		16,3	35,0	1 362,2
4,7	15,5	116,1	645,0	2,0	22,9	0,6	12,9	19,6	58,1	2 036,4
12,8	34,0	245,3	1 032,9	2,5	51,7	0,3	6,6	41,8	102,9	3 416,7
5,8	18,3	127,2	641,4	2,1	26,9	0,5	5,8	24,2	59,5	2 069,6

Hovudtabell 15 Netto mekaniseringskostnad, 1000 kroner per bruk*Net mechanization costs, NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa	Avskrivningar og vedlikehald	Drivstoff	Utgifter til leige av maskinar og reisk.	Rentekrav, 2,0 %	Brutto mekani- seringskostnad	Leigeinntekter	Netto mekani- iseringskostnad
		<i>Depreciation</i>		<i>Costs of rented machinery</i>	<i>Required return on capital, 2.0 %</i>	<i>Total mechani- zation costs</i>	<i>Income from hiring out machinery</i>	<i>Net mechani- zation costs</i>
	<i>Farm size, decares</i>	<i>and maintenance</i>	<i>Fuel</i>					
Austlandet Eastern Norway	100-199,9	88,6	16,7	36,0	7,9	149,2	21,1	128,1
Flatbygder Lowlands	200-299,9	97,6	25,2	63,8	8,7	195,3	14,2	181,1
	300-499,9	150,4	42,4	104,3	12,6	309,7	25,2	284,5
	500-	310,6	93,3	231,7	30,0	665,6	65,0	600,6
	Alle All	186,2	52,8	131,2	17,1	387,3	36,3	351,0
Austlandet Eastern Norway	100-199,9	83,2	21,7	23,9	7,9	136,7	14,2	122,5
Andre bygder Other parts	200-299,9	124,6	26,4	36,7	11,8	199,5	17,4	182,1
	300-499,9	175,5	63,7	81,8	16,0	337,0	27,6	309,4
	500-	275,7	85,4	194,0	26,4	581,5	36,4	545,1
	Alle All	169,3	51,4	87,6	16,0	324,3	25,2	299,1
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	118,5	17,2	66,7	13,5	215,9	21,6	194,3
	200-299,9	122,9	22,9	123,1	9,7	278,6	3,5	275,1
	300-499,9	174,6	40,2	96,6	18,2	329,6	3,0	326,6
	500-	247,6	102,2	238,6	21,8	610,2	21,4	588,8
	Alle All	157,1	43,2	123,1	14,7	338,1	9,3	328,8
Agder og Rogaland Andre bygder Other parts	100-199,9	92,0	22,2	46,6	7,0	167,8	16,4	151,4
	200-299,9	133,9	28,1	48,5	9,8	220,3	39,0	181,3
	300-499,9	169,1	39,8	88,0	12,6	309,5	21,2	288,3
	500-	287,6	82,6	227,8	26,5	624,5	84,3	540,2
	Alle All	171,9	44,2	102,8	14,2	333,1	44,0	289,1
Vestlandet Western Norway	0 - 49,9	56,2	6,8	0,8	5,6	69,4	0,7	68,7
	50- 99,9	95,5	18,5	32,8	7,4	154,2	6,8	147,4
	100-199,9	101,1	16,9	27,9	9,4	155,3	10,8	144,5
	200-299,9	151,1	33,3	48,7	14,9	248,0	23,9	224,1
	300-499,9	180,9	42,0	75,2	16,4	314,5	22,8	291,7
	500-	320,4	95,0	201,0	25,7	642,1	39,2	602,9
	Alle All	166,2	39,2	71,0	14,9	291,3	20,9	270,4
Trøndelag Flatbygder Lowlands	200-299,9	103,6	21,5	73,8	8,3	207,2	8,0	199,2
	300-499,9	162,7	45,6	143,0	16,2	367,5	21,7	345,8
	500-	242,3	67,3	258,2	24,2	592,0	72,9	519,1
	Alle All	168,7	45,7	158,6	16,4	389,4	33,1	356,3
Trøndelag Andre bygder Other parts	200-299,9	129,0	27,7	58,1	12,6	227,4	15,0	212,4
	300-499,9	174,1	58,0	132,5	15,9	380,5	35,7	344,8
	500-	278,9	80,1	215,4	29,0	603,4	24,9	578,5
	Alle All	172,8	50,0	114,9	16,7	354,4	25,9	328,5
Nord-Noreg Northern Norway	100-199,9	76,1	14,8	35,7	5,8	132,4	31,5	100,9
	200-299,9	123,4	29,9	66,6	10,7	230,6	16,3	214,3
	300-499,9	163,7	43,0	112,1	12,6	331,4	39,2	292,2
	500-	269,7	77,9	221,6	23,0	592,2	56,2	536,0
	Alle All	175,4	47,1	125,9	14,5	362,9	37,7	325,2
Alle bruk All holdings	0 - 49,9	53,4	12,1	29,5	3,8	98,8	6,4	92,4
	50- 99,9	86,1	17,3	39,6	7,3	150,3	20,9	129,4
	100-199,9	92,0	18,9	34,1	8,4	153,4	16,6	136,8
	200-299,9	125,8	27,9	58,8	11,4	223,9	18,7	205,2
	300-499,9	168,5	47,3	102,5	15,0	333,3	25,6	307,7
	500-	286,0	86,3	222,7	26,5	621,5	54,5	567,0
	Alle All	172,4	46,9	109,4	15,6	344,3	29,5	314,8

Hovudtabell 16 Driftsresultat i jordbruket, 1000 kroner per bruk*Operating results, agriculture. NOK 1000 per holding*

Regionar Regions	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size,</i> <i>decares</i>	Resultat	Drifts-	Rentekrav,	Familiens arbeidsforteneste	
		før avskrivning <i>Result before</i> <i>depreciation</i>	overskot <i>Net income,</i> <i>agriculture</i>	2,0 % <i>Required return</i> <i>on capital, 2.0 %</i>	<i>Family labour income</i>	
					per bruk <i>per holding</i>	per årsverk <i>per man-year</i>
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	186,1	60,2	45,2	15,0	37,9
	200-299,9	320,3	152,6	62,1	90,5	138,9
	300-499,9	417,6	224,1	70,9	153,2	168,0
	500-	713,1	321,1	150,8	170,3	147,4
	Alle All	464,3	216,8	92,8	124,0	143,0
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	273,0	176,9	30,3	146,6	173,0
	200-299,9	404,5	267,4	42,4	225,0	237,8
	300-499,9	584,7	378,5	73,9	304,6	277,1
	500-	962,1	620,5	131,0	489,5	401,0
	Alle All	569,1	368,5	71,6	296,9	288,2
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	624,8	415,3	75,0	340,3	364,9
	200-299,9	631,2	412,1	97,5	314,6	250,3
	300-499,9	664,0	332,1	135,3	196,8	123,0
	500-	1 138,2	615,7	236,1	379,6	215,8
	Alle All	747,0	428,1	132,7	295,4	215,8
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	310,0	184,6	38,2	146,4	158,1
	200-299,9	461,5	281,6	66,7	214,9	182,6
	300-499,9	678,7	425,6	97,3	328,3	247,2
	500-	1 128,4	726,2	158,3	567,9	370,9
	Alle All	669,0	419,4	92,4	327,0	261,2
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	456,5	384,8	19,8	365,0	442,8
	50- 99,9	602,6	497,8	35,4	462,4	428,9
	100-199,9	441,6	300,5	44,8	255,7	209,2
	200-299,9	500,1	335,2	53,2	282,0	202,7
	300-499,9	749,4	484,5	92,5	392,0	250,6
	500-	1 290,7	830,4	177,2	653,3	311,9
	Alle All	681,2	458,8	77,8	381,0	261,0
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	286,7	159,8	44,0	115,8	138,6
	300-499,9	582,0	324,7	95,0	229,7	204,3
	500-	892,4	523,0	138,9	384,1	267,8
	Alle All	601,8	347,3	94,1	253,2	223,0
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	441,0	294,2	51,2	243,0	208,4
	300-499,9	628,8	386,4	92,4	294,1	235,6
	500-	1 189,9	760,6	158,3	602,3	329,3
	Alle All	649,0	408,5	88,0	320,5	245,7
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	438,7	362,2	23,2	339,0	276,8
	200-299,9	441,6	335,1	31,7	303,4	275,4
	300-499,9	703,0	512,6	64,9	447,7	300,9
	500-	968,7	628,5	129,7	498,8	299,6
	Alle All	691,4	489,2	71,9	417,3	294,6
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	514,9	362,3	41,8	320,5	365,0
	50- 99,9	420,9	308,5	35,6	272,9	336,8
	100-199,9	361,2	234,7	41,0	193,7	208,3
	200-299,9	433,8	279,0	53,9	225,1	209,3
	300-499,9	616,9	381,2	86,6	294,6	232,5
	500-	962,0	569,7	152,5	417,2	281,7
	Alle All	616,5	381,4	86,6	294,8	244,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Lønsevne			Vederlag til arbeid og egenkapital		Vederlag til familiens arbeid og egenkapital		Skattejustert
<i>Capacity to pay</i>			<i>Return on labour and own capital</i>		<i>Return on family labour and own capital</i>		vederlag per årsverk
i alt	kr per time	%	per bruk	per årsverk	per bruk	per årsverk	<i>Tax-adjusted</i>
<i>total</i>	<i>NOK per hour</i>	<i>%</i>	<i>per holding</i>	<i>per man-year</i>	<i>per holding</i>	<i>per man-year</i>	<i>return per man-year</i>
32,1	39,64	20	48,8	111,3	31,7	80,3	175,5
150,9	98,75	53	174,7	210,9	114,3	175,4	254,4
237,3	112,47	58	241,2	210,9	157,1	172,2	253,2
373,7	123,12	62	423,3	257,3	219,9	190,3	292,2
238,3	111,60	57	264,2	228,3	149,9	173,0	268,3
200,6	107,84	60	214,4	212,7	160,4	189,3	253,3
292,8	137,51	75	302,9	262,5	235,1	248,6	298,7
392,2	158,47	84	421,1	313,9	333,5	303,4	351,0
704,5	208,36	110	730,1	398,4	515,1	422,0	428,0
404,2	163,64	88	425,4	317,8	318,1	308,7	352,7
455,7	207,63	101	473,1	397,7	357,7	383,5	445,2
426,5	148,19	74	437,7	280,6	325,8	259,2	311,1
334,2	94,45	49	352,1	183,6	214,7	134,2	210,5
648,3	145,74	72	664,7	275,7	396,0	225,2	299,3
494,2	143,33	72	505,0	270,2	306,2	223,6	298,8
185,7	97,40	53	195,0	188,7	155,7	168,1	229,3
306,4	113,72	62	311,6	213,4	220,1	187,0	243,7
452,9	150,95	75	478,3	294,2	353,7	266,4	328,8
843,6	198,44	102	854,3	370,8	578,6	377,9	398,3
491,3	156,81	81	505,9	297,9	341,6	272,8	328,9
452,7	221,81	120	468,4	423,4	380,7	461,8	466,3
637,2	209,73	136	648,7	394,0	473,9	439,6	417,5
341,9	126,55	66	367,2	250,7	281,0	229,9	285,6
399,9	125,01	71	423,9	244,5	306,0	219,9	271,9
515,1	150,58	80	543,4	293,1	420,3	268,7	322,5
902,7	182,21	94	941,1	350,5	691,7	330,3	375,1
517,3	153,88	84	546,2	299,7	409,9	280,7	328,3
162,2	93,12	49	158,7	168,1	112,3	134,4	207,7
325,9	129,39	66	332,8	243,8	236,6	210,4	281,2
495,6	157,08	81	516,0	301,7	404,5	282,0	340,6
342,2	136,88	70	351,8	259,6	262,8	231,4	298,4
340,6	131,96	69	358,3	256,1	260,7	223,6	292,8
456,3	146,75	79	469,7	278,7	307,5	246,3	309,8
714,2	179,31	99	720,3	333,7	608,4	332,6	363,9
454,4	148,82	80	469,3	283,6	335,4	257,2	315,4
410,4	157,05	87	408,7	288,6	337,3	275,5	327,1
417,4	160,73	87	429,2	304,9	315,2	286,1	340,0
635,7	176,93	93	633,9	325,5	445,9	299,7	356,5
686,4	173,30	96	673,1	313,5	485,5	291,6	343,0
570,8	171,10	93	569,8	315,1	416,3	293,9	347,2
689,6	199,24	100	697,6	371,9	328,5	374,1	399,0
401,0	179,41	109	410,6	339,0	282,5	348,6	372,7
257,4	126,73	67	273,6	248,5	209,9	225,7	288,4
315,6	128,61	70	331,5	249,2	241,0	224,1	282,7
415,2	143,12	75	430,9	274,0	310,3	244,9	307,6
623,1	168,08	87	649,5	323,3	443,6	299,6	353,6
427,6	149,16	79	446,7	287,5	313,9	260,5	320,5

Hovudtabell 17a

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts
for

Regionar		Austlandet			
Regions		Eastern Norway			
		Flatbygder			
		Lowlands			
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		12	11	25
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	50	52
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	377	774	540
Herav leigd	Of which rented land	" "	210	407	286
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 789 063	8 719 707	5 832 118
Varelager	Stocks	"	179 700	255 470	206 934
Buskap	Livestock	"	505 383	1 053 567	759 341
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	553 649	826 153	649 602
Traktorar	Tractors	"	321 557	503 823	382 044
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 524 341	4 556 768	2 771 335
Jord etc.	Farmland etc.	"	704 433	1 523 925	1 062 862
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	3 121	4 340	3 647
Herav familien	Of which family	" "	2 430	2 791	2 524
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	47,3	98,2	65,9
Poteter	Potatoes	" "			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	322,8	672,0	469,4
Anna	Other	" "	7,4	3,4	5,0
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	357	218	266
Poteter	Potatoes	kg			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	212	239	230
I alt	Total	" "	230	235	234
Storfehold:	Cattle:				
Årskyr	Cows	stk. no.	22,7	47,2	34,0
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	39,0	76,1	54,9
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	5,0	5,0	4,8
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	7 319	7 539	7 471
Omsett mjølk	Milk sold	l	149 822	324 211	231 334
Mjølkekvote	Milk quota	"	175 272	360 996	259 506
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	16 480	16 659	16 644
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	14,3	14,3	13,8
Pris: Mjølkk utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,77	5,90	5,82
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	46,08	45,94	45,95
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	53,43	54,64	53,95
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk:	NOK	864 116	1 913 548	1 347 038
Driftstilskot	Production allowance	"	144 050	144 050	144 050
Distriktstilskot	Other support	"	17 950	42 575	29 344
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat (cow)	"	126 314	310 267	207 641
" anna storfekjøtt	Total output meat (beef)	"	192 635	280 557	221 469
Tilskot kjøtt	Support meat	"	26 638	69 010	44 023
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	28 520	96 150	63 770
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	967	367	5 423
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	895	768	836
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 625	3 246	3 441
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	338 062	394 664	367 743
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	329 896	340 943	334 510
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	314 541	319 666	318 146
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	374 587	427 340	401 154

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt*combined dairy and beef farming*

Regionar		Austlandet			
Regions		Eastern Norway			
		Flatbygder			
		Lowlands			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		12	11	25
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 154 337	4 012 683	2 972 217
Planteprodukt	Plant products	"	57 808	75 799	63 631
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 212 552	2 600 889	1 845 341
Tilskot	Support	"	825 644	1 267 967	1 004 720
Andre inntekter	Other income	"	58 333	68 028	58 524
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	786 129	1 501 869	1 112 639
Såvarer	Seeds	"	26 337	55 640	39 293
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	69 575	116 932	86 670
Plantevernmidler	Pesticides	"	3 648	3 724	3 389
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	10 347	14 480	11 338
Førmiddel	Fodder	"	466 417	939 213	692 433
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	64 009	138 959	95 964
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	66 945	123 754	93 937
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	78 851	109 169	89 615
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	128 326	388 453	254 325
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	41 770	92 400	62 187
Traktorar	Tractors	"	30 275	66 949	46 261
Driftsbygningar	Outbuildings	"	72 868	122 837	91 842
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	10 710	15 556	12 290
Drivstoff	Fuel	"	49 539	102 359	72 680
Maskinleige	Rented machinery	"	142 501	201 500	174 694
Jordleige	Rented farmland	"	43 734	106 846	69 922
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	140 410	274 168	200 301
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 446 260	2 872 937	2 097 142
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	708 077	1 139 746	875 074
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	63 427	95 352	74 562
Traktorar	Tractors	"	40 787	61 743	47 376
Driftsbygningar	Outbuildings	"	102 931	302 511	186 176
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 223	3 674	3 163
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	74 785	170 261	114 378
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	497 710	676 466	563 796
+ " skogbruk	+ " forestry	"	21 307	20 611	18 509
+ " tilleggsnæring	+ " other farm-based	"	83 818	90 549	80 551
+ " anna næring	+ " other off-farm	"	-137	15 304	2 970
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	20 476	22 989	20 819
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	371 187	476 997	424 048
+ Pensjonar/sjuekepengar	+ Pensions/sick pay	"	13 034	115 102	59 928
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"		2 797	1 231
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5 270	20 854	11 789
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	90 813	229 649	155 434
= Nettoinntekt	= Total net income	"	921 853	1 212 020	1 028 205
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	220 161	248 435	241 052
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	901 572	2 849 730	1 716 508
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-68 389	-314 821	-174 680
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	3 789 063	8 719 707	5 832 118
Skogbruk	Forestry	"	346 540	141 487	261 091
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	482 255	1 355 120	955 976
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	929 152	2 054 114	1 392 419
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	808 709	2 392 359	1 491 576
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 355 718	14 662 786	9 933 178
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	393 886	1 171 487	752 123
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 559 246	6 985 575	4 610 838
Eigenkapital	Own capital	"	3 402 587	6 505 723	4 570 218

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Austlandet				
Regions		Eastern Norway				
		Andre bygder				
		Other parts				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	15	13	38
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	50	49	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	239	377	792	474
Herav leigd	Of which rented land	" "	59	130	508	240
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 130 881	4 302 949	9 276 944	5 594 629
Varelager	Stocks	"	113 760	175 029	346 632	215 757
Buskap	Livestock	"	325 605	485 850	895 320	577 468
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	572 430	446 796	892 015	606 312
Traktorar	Tractors	"	485 053	368 546	607 338	460 005
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 130 463	2 158 101	5 279 988	2 943 691
Jord etc.	Farmland etc.	"	503 571	668 628	1 255 651	791 395
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	3 297	3 283	4 464	3 683
Herav familien	Of which family	" "	2 484	2 400	2 807	2 558
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares		0,5	25,2	8,8
Poteter	Potatoes	" "	0,2			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	238,5	373,5	764,1	462,8
Anna	Other	" "		2,7	3,1	2,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹		350	315	315
Poteter	Potatoes	kg	600			600
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	248	288	234	257
I alt	Total	" "	248	286	235	257
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk. no.	18,4	24,2	41,5	28,3
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	26,4	38,9	65,5	43,9
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	0,7	4,1	8,7	4,9
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 577	7 466	8 336	7 883
Omsett mjølk	Milk sold	l	126 734	162 979	310 347	200 847
Mjølkekvote	Milk quota	"	144 131	178 671	327 146	217 471
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	13 295	14 012	16 195	15 105
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	13,0	15,5	18,4	16,4
Pris: Mjølke utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,63	5,69	5,69	5,68
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	43,95	44,06	49,85	47,03
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	54,63	51,33	50,64	51,17
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	713 118	926 824	1 767 316	1 141 105
Driftstilskot	Production allowance	"	130 042	144 847	154 204	146 889
Distriktstilskot	Other support	"	56 568	76 581	123 757	86 581
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat (cow)	"	110 058	136 507	246 395	162 457
" anna storfe kjøtt	Total output meat (beef)	"	75 823	182 786	280 456	186 782
Tilskot kjøtt	Support meat	"	26 035	61 329	74 386	55 916
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	38 094	43 972	63 770	47 284
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	958	1 540	10 165	6 560
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 089	963	569	752
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 472	3 706	3 218	3 541
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	280 526	308 817	461 101	357 516
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	282 515	296 446	515 548	361 849
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	259 447	281 999	491 676	342 938
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	312 698	341 204	487 496	387 556

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjølke og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Austlandet				
Regions		Eastern Norway				
		Andre bygder				
		Other parts				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	15	13	38
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 538 086	2 123 725	3 805 462	2 513 031
Planteprodukt	Plant products	"	11 566	26 290	58 877	32 561
Husdyrprodukt	Livestock products	"	938 051	1 291 629	2 368 100	1 544 187
Tilskot	Support	"	551 884	745 021	1 317 472	885 439
Andre inntekter	Other income	"	36 585	60 784	61 013	50 845
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	470 717	725 996	1 256 200	834 477
Såvarer	Seeds	"	4 385	16 409	31 563	18 951
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	41 199	79 665	145 056	89 905
Plantevernemiddel	Pesticides	"	460	309	2 988	1 249
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	4 063	12 779	13 987	10 922
Fôrmiddel	Fodder	"	301 179	402 021	769 967	497 223
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	58 652	75 985	128 503	88 731
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	26 571	70 488	55 193	52 923
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	34 209	68 341	108 942	74 574
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	101 847	131 628	295 697	180 698
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	38 060	53 761	66 934	51 980
Traktorar	Tractors	"	22 285	34 412	45 231	34 869
Driftsbygningar	Outbuildings	"	55 158	69 685	151 396	90 841
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	9 641	12 769	16 065	12 496
Drivstoff	Fuel	"	26 040	76 060	92 039	69 437
Maskinleige	Rented machinery	"	35 813	116 294	110 994	90 857
Jordleige	Rented farmland	"	23 279	35 330	113 838	59 087
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	128 133	164 383	227 226	179 737
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	910 971	1 420 317	2 375 620	1 604 481
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	627 115	703 407	1 429 841	908 550
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	64 535	54 214	85 603	64 965
Traktorar	Tractors	"	56 008	46 532	65 713	53 227
Driftsbygningar	Outbuildings	"	77 077	121 689	317 117	176 237
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 797	1 129	2 738	1 998
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	60 817	82 293	176 786	107 029
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	427 699	479 843	958 670	612 122
+ " skogbruk	+ " forestry	"	14 438	116 935	22 900	60 574
+ " tilleggsnæring	+ " other farm-based	"	21 021	64 864	95 277	62 700
+ " anna næring	+ " other off-farm	"	4 447	78 383	1 054	32 003
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	11 224	17 261	15 468	15 177
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	475 418	341 442	262 606	356 971
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	298	51 008	43 656	46 053
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	4 971	2 473	5 076	5 008
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	16 368	8 016	15 213	12 958
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, pay. to previous owner	"	59 608	106 210	204 620	130 564
= Nettoinntekt	= Total net income	"	916 276	1 054 016	1 215 300	1 073 002
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	230 503	443 885	1 290 010	646 161
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 310 920	1 076 765	1 519 694	1 371 114
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	39 558	188 884	168 697	135 581
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	3 130 881	4 302 949	9 276 944	5 594 629
Skogbruk	Forestry	"	174 153	200 373	503 448	287 958
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	244 824	557 879	548 950	539 977
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 877 169	1 211 580	1 565 194	1 402 439
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 191 505	1 107 118	1 779 235	1 400 705
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 618 531	7 379 899	13 673 770	9 225 707
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	144 465	619 804	975 652	630 815
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 150 433	3 108 812	5 557 470	3 489 549
Eigenkapital	Own capital	"	5 323 634	3 651 283	7 140 648	5 105 343

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar				Agder og Rogaland					
Regions				Jæren		Andre bygder			
						Other parts			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa		300-500	Alle all	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings			9	19	7	10	9	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year		41	43	51	53	44	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares		385	328	240	359	676	401
Herav leigd	Of which rented land	" "		192	140	113	233	434	245
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK		9 026 600	6 466 795	4 740 029	4 783 436	8 301 725	5 379 884
Varelager	Stocks	"		218 281	171 456	150 699	138 248	306 324	179 664
Buskap	Livestock	"		892 816	696 607	382 452	463 164	1 092 384	596 321
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"		857 576	588 721	339 404	426 055	981 604	533 676
Traktorar	Tractors	"		477 179	342 097	275 559	241 411	347 894	257 381
Driftsbygningar	Outbuildings	"		4 592 721	3 022 183	2 854 595	2 855 018	3 910 709	2 864 431
Jord etc.	Farmland etc.	"		1 988 028	1 645 731	737 321	659 540	1 662 810	948 411
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours		3 752	3 317	3 353	3 180	4 254	3 451
Herav familien	Of which family	" "		2 802	2 585	2 544	2 507	2 648	2 517
Arealbruk:	Land use:								
Korn	Cereals	daa decares		1,6	0,7				
Poteter	Potatoes	" "		1,3	1,7				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		375,9	322,1	237,7	359,4	676,0	400,7
Anna	Other	" "		5,9	3,1	2,4			0,6
Avlingar pr daa:	Crops per decare:								
Korn	Cereals	FEm FUm ¹		287	287				
Poteter	Potatoes	kg		200	1325				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm		508	445	319	209	280	261
I alt	Total	" "		497	440	315	209	280	260
Storfehold:	Cattle:								
Årskyr	Cows	stk. no.		37,5	33,6	19,2	24,0	46,3	27,9
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "		66,6	51,5	30,4	37,0	81,6	45,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "		19,2	9,7	2,9	3,9	10,6	5,2
Mjølklårsku	Milk/cow	kg		7 521	7 466	7 474	7 416	7 840	7 596
Omsett mjølk	Milk sold	l		259 594	229 270	130 815	161 829	328 075	192 158
Mjølkekvote	Milk quota	"		285 061	249 620	139 117	178 449	376 154	215 692
Kraffôr/lårsku	Feed concentrate/cow	NOK		16 449	15 422	16 138	14 923	17 933	16 480
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares		10,0	9,6	12,4	15,0	14,6	14,4
Pris: Mjølke utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l		5,55	5,84	5,60	5,51	5,77	5,67
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg		50,52	49,28	43,77	45,87	48,37	46,93
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"		51,17	51,09	48,78	50,05	54,20	52,33
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK		1 441 223	1 338 710	732 120	891 601	1 892 575	1 089 186
Driftstilskot	Production allowance	"		135 050	135 050	156 050	154 850	154 717	155 250
Distriktstilskot	Other support	"			7 192	40 260	45 511	90 745	54 625
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat (cow)	"		203 848	159 356	83 751	130 964	320 847	168 768
" anna storfe kjøtt	Total output meat (beef)	"		437 951	233 669	121 982	86 020	345 502	166 019
Tilskot kjøtt	Support meat	"		20 734	11 561	28 803	32 227	75 556	42 188
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"		37 752	59 774	37 762	66 031	47 275	47 718
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		2 808	6 841	821	455	12 029	3 952
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"		1 022	977	885	734	904	851
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"		4 244	4 493	4 570	3 720	3 626	3 816
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year		184 570	263 843	249 675	314 517	347 746	306 883
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"		143 177	233 671	214 551	292 426	305 787	272 278
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"		121 677	217 216	196 817	265 732	323 180	262 758
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"		209 712	294 969	281 780	350 572	375 501	339 883

¹ FUm = Feed Unit milk

produksjon av kumjøl og storfeslakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Agder og Rogaland						
Regions		Jæren		Andre bygder				
Storleksgrupper Farm size (decares)		daa	Other parts					
			300-500	Alle all	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		9	19	7	10	9	30
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 712 163	2 346 438	1 687 722	2 021 041	3 983 772	2 399 201
Planteprodukt	Plant products	"	76 130	51 037	18 409	30 838	59 498	32 458
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2 123 583	1 798 350	976 435	1 175 071	2 618 229	1 475 643
Tilskot	Support	"	497 164	477 793	617 318	801 197	1 194 050	833 147
Andre inntekter	Other income	"	15 286	19 258	75 560	13 935	111 995	57 953
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1 079 544	874 788	590 245	684 087	1 532 286	868 168
Såvarer	Seeds	"	17 670	13 330	2 121	8 767	14 892	8 145
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	73 815	58 283	51 683	54 954	125 862	71 966
Plantevernmiddel	Pesticides	"	3 667	3 448	4 214	1 945	3 993	2 862
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	10 118	10 712	6 555	3 136	11 563	6 653
Fôrmiddel	Fodder	"	720 704	617 194	355 146	495 717	1 070 754	597 264
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	76 771	69 965	65 777	48 135	98 663	66 572
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	105 816	50 308	59 514	23 062	115 970	57 324
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	70 983	51 549	45 235	48 370	90 590	57 383
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour	"	128 167	121 734	116 768	143 273	334 679	181 853
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	45 919	36 202	71 019	51 955	119 718	76 039
Traktorar	Tractors	"	11 997	13 309	17 790	19 257	12 663	15 078
Driftsbygningar	Outbuildings	"	145 091	118 049	30 530	69 290	113 667	69 025
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	19 726	16 125	7 066	8 034	6 941	6 748
Drivstoff	Fuel	"	48 812	35 673	33 198	35 463	86 714	49 168
Maskinleige	Rented machinery	"	111 423	122 554	31 687	50 974	275 696	114 928
Jordleige	Rented farmland	"	110 469	77 245	40 908	69 472	178 670	86 548
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	197 283	168 113	136 335	154 445	217 249	161 040
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 898 431	1 583 792	1 075 545	1 286 249	2 878 282	1 628 594
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	813 732	762 647	612 177	734 792	1 105 490	770 606
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	94 753	62 799	46 941	56 352	118 480	67 667
Traktorar	Tractors	"	59 946	44 156	42 603	41 306	53 855	41 051
Driftsbygningar	Outbuildings	"	267 123	195 733	132 432	175 152	267 230	175 633
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	5 142	5 878	910	1 502	5 936	2 661
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	176 682	126 265	80 218	98 033	166 218	105 104
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	386 768	454 080	389 289	460 481	659 989	483 595
+ " skogbruk	+ " forestry	"	186	518	7 666	272	-2 699	1 375
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	10 720	9 447	84 100	69 341	84 717	70 157
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-191	292		48 275	5 009	18 499
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5 223	7 310	59 395	7 915	21 994	29 198
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	323 348	277 542	164 460	302 967	263 593	260 524
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	"	36 669	20 643	88 073	33 938	35 799	71 646
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"						
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1 530	3 933	2 763	4 423	2 408	3 288
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	184 321	148 032	74 532	102 924	265 181	139 614
= Nettoinntekt	= Total net income	"	579 932	625 734	721 216	824 686	805 629	798 667
Endring i egenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	-207 629	-134 083	151 103	114 109	-13 383	97 890
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	225 388	582 324	742 791	815 823	-62 577	572 010
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-48 372	-26 273	-60 891	-47 689	-6 622	-37 821
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture	"	9 026 600	6 466 795	4 740 029	4 783 436	8 301 725	5 379 884
Skogbruk	Forestry	"			159 811	311 811	245 924	264 094
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	863 993	708 730	265 452	757 813	1 083 770	702 579
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 240 131	1 446 196	907 445	1 288 768	949 743	1 085 579
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	790 951	816 100	673 111	847 363	837 785	786 569
Eigedelar i alt	Total assets	"	11 921 676	9 437 821	6 745 849	7 989 190	11 418 947	8 218 706
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	1 116 770	709 550	331 289	467 726	1 499 329	702 273
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	5 681 627	4 340 320	3 005 969	3 099 058	6 743 290	3 947 595
Eigenkapital	Own capital	"	5 123 278	4 387 950	3 408 591	4 422 406	3 176 328	3 568 838

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Vestlandet					
Regions		Western Norway					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		12	24	24	19	79
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	47	47	51	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	163	251	369	743	392
Herav leigd	Of which rented land	" "	46	125	197	412	204
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 951 938	3 276 577	4 699 888	9 844 118	5 087 300
Varelager	Stocks	"	96 839	127 094	191 612	434 513	216 035
Buskap	Livestock	"	264 791	403 078	497 044	1 106 049	579 688
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	239 716	446 437	519 890	1 034 038	578 673
Traktorar	Tractors	"	223 082	431 597	456 904	372 024	393 284
Driftsbygningar	Outbuildings	"	482 425	1 222 711	2 196 965	5 134 626	2 347 079
Jord etc.	Farmland etc.	"	645 086	645 660	837 473	1 762 869	972 541
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	2 746	3 615	3 661	4 872	3 799
Herav familien	Of which family	" "	2 306	2 555	2 663	3 579	2 796
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares		0,3			0,1
Poteter	Potatoes	" "		0,1	0,1		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	163,3	250,1	366,8	741,6	390,6
Anna	Other	" "		0,2	2,0	1,3	1,0
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹					
Poteter	Potatoes	kg		3333	1067		2200
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	369	338	352	341	345
I alt	Total	" "	369	337	350	341	344
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk. no.	14,0	21,7	26,1	49,2	28,5
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	19,5	28,9	37,8	87,0	44,1
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,3	2,4	3,2	17,3	6,0
Mjølkkårsku	Milk/cow	kg	7 247	7 571	8 536	8 612	8 248
Omsett mjølk	Milk sold	l	90 524	149 800	204 260	385 234	213 964
Mjølkekvote	Milk quota	"	97 498	170 027	224 786	423 630	236 639
Krafftfor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	14 657	16 248	16 853	19 296	17 564
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,7	11,5	14,0	15,1	13,7
Pris: Mjølkk utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,49	5,59	5,60	5,59	5,58
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	45,22	46,67	43,91	45,59	45,32
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	50,60	51,45	51,22	52,93	52,31
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	496 880	837 561	1 142 840	2 152 558	1 194 820
Driftstilskot	Production allowance	"	156 050	156 050	156 050	156 050	156 050
Distriktstilskot	Other support	"	41 111	70 014	92 819	175 311	97 876
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat (cow)	"	69 845	113 421	136 804	316 033	162 635
" anna storfekjøtt	Total output meat (beef)	"	59 016	83 087	102 773	510 546	188 218
Tilskot kjøtt	Support meat	"	16 760	27 730	37 967	142 607	56 802
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	36 617	57 860	55 812	61 056	54 780
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	-433	17 151	9 213	16 606	11 937
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 048	958	836	928	915
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	5 112	4 491	3 873	3 731	4 007
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	300 424	274 338	302 250	378 319	319 887
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	284 726	250 807	283 935	361 587	300 845
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	261 937	226 333	272 861	349 856	281 445
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	338 898	302 605	331 112	403 690	348 555

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av kumjøl og storfe slakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Vestlandet					
Regions		Western Norway					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		12	24	24	19	79
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 170 441	1 771 419	2 170 026	4 366 848	2 425 444
Planteprodukt	Plant products	"	11 060	20 090	28 213	70 969	33 423
Husdyrprodukt	Livestock products	"	661 924	1 109 080	1 447 442	3 056 800	1 612 390
Tilskot	Support	"	449 635	610 999	661 158	1 140 949	729 183
Andre inntekter	Other income	"	47 822	31 250	33 213	98 130	50 449
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	335 528	643 676	741 775	1 595 026	855 477
Såvarer	Seeds	"	2 019	5 714	7 652	15 477	8 089
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	31 644	61 964	69 182	120 481	73 625
Plantevernmiddel	Pesticides	"	2 431	1 181	1 754	3 189	2 028
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	5 792	17 349	11 785	27 274	16 290
Fôrmiddel	Fodder	"	207 567	418 097	486 618	1 049 289	558 740
Div, til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	43 029	65 561	85 241	134 765	84 761
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	16 431	25 608	14 807	127 320	45 395
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	26 616	48 202	64 737	117 232	66 549
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	78 599	154 272	120 868	255 811	157 050
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28 898	51 660	52 453	123 029	65 608
Traktorar	Tractors	"	14 510	21 860	28 055	59 151	31 594
Driftsbygningar	Outbuildings	"	35 434	54 223	73 548	150 053	80 288
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	9 510	14 157	20 139	17 940	16 178
Drivstoff	Fuel	"	16 705	40 938	42 564	103 556	52 811
Maskinleige	Rented machinery	"	51 736	36 875	85 995	251 665	105 714
Jordleige	Rented farmland	"	3 658	17 738	34 243	70 825	33 381
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	113 889	131 315	157 914	306 691	178 928
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	688 468	1 166 716	1 357 555	2 933 746	1 577 029
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	481 973	604 703	812 471	1 433 103	848 415
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	27 949	50 813	62 514	121 993	68 014
Traktorar	Tractors	"	27 795	50 442	47 341	50 579	46 093
Driftsbygningar	Outbuildings	"	46 499	88 977	149 198	344 544	162 285
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 349	3 421	2 520	3 371	2 972
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	38 353	65 212	90 701	193 561	99 744
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	377 381	411 050	550 898	912 615	569 051
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1 509	32 004	-838	6 434	11 245
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	24 397	91 818	38 051	90 761	64 988
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	7 162	2 306	22 877	-11 843	5 890
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	12 246	8 839	7 952	17 204	11 099
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	562 479	368 456	268 100	378 609	369 882
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	44 513	55 758	19 977	31 291	37 295
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	1 657	1 077	16 247	14 428	8 985
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12 404	11 206	2 688	12 359	9 078
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	32 118	50 011	114 053	237 980	111 956
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 011 631	932 504	811 901	1 213 878	975 557
Endring i egenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	256 363	144 987	216 714	138 182	182 059
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	3 653 861	1 082 272	826 681	1 577 385	1 514 323
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-14 537	23 474	-104 151	499 647	93 451
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 951 938	3 276 577	4 699 888	9 844 118	5 087 300
Skogbruk	Forestry	"	102 983	122 562	106 425	60 591	99 781
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	1 705 575	340 102	652 003	582 258	700 510
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 173 019	1 059 803	1 117 825	1 528 185	1 207 276
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	2 144 547	1 092 086	866 373	1 810 134	1 356 078
Eigedelar i alt	Total assets	"	7 078 062	5 891 130	7 442 515	13 825 286	8 450 945
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	245 029	387 554	784 806	1 257 402	695 793
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	975 744	1 567 939	2 962 841	6 195 435	3 014 695
Eigenkapital	Own capital	"	5 857 290	3 935 637	3 694 868	6 372 449	4 740 457

Hovudtabell 17a		Forts. Cont.		Drift og driftsresultat på bruk med		
				<i>Summary of accounts for</i>		
Regionar <i>Regions</i>				Trøndelag		
				Flatbygder		
				Lowlands		
Storleiksgupper	<i>Farm size (decares)</i>	daa	300-500	>500	Alle <i>All</i>	
Tal bruk	<i>Number of holdings</i>		6	10	20	
Alder på brukar	<i>Age of farmer</i>	år <i>year</i>	52	47	51	
Jordbruksareal	<i>Agricultural land</i>	daa <i>decares</i>	443	659	511	
Herav leigd	<i>Of which rented land</i>	" "	149	332	220	
Eigedelar i jordbruket:	<i>Agricultural assets:</i>	NOK	6 524 167	7 985 277	6 321 552	
Varelager	<i>Stocks</i>	"	281 513	392 880	316 111	
Buskap	<i>Livestock</i>	"	710 038	891 993	717 426	
Maskinar og reiskapar	<i>Machinery and equipment</i>	"	677 620	714 830	596 761	
Traktorar	<i>Tractors</i>	"	436 275	504 646	413 110	
Driftsbygningar	<i>Outbuildings</i>	"	3 119 346	4 022 780	3 071 569	
Jord etc.	<i>Farmland etc.</i>		1 299 375	1 458 148	1 206 576	
Arbeidsinnsats i alt (J)	<i>Total labour input (agric.)</i>	timer <i>hours</i>	4 384	3 798	3 849	
Herav familien	<i>Of which family</i>	" "	3 456	3 036	3 040	
Arealbruk:	<i>Land use:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	daa <i>decares</i>	50,8	117,5	80,4	
Poteter	<i>Potatoes</i>	" "			0,3	
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	" "	392,5	540,1	429,5	
Anna	<i>Other</i>	" "		1,7	0,9	
Aviingar pr daa:	<i>Crops per decare:</i>					
Korn	<i>Cereals</i>	FEm <i>FUm</i> ¹	523	285	349	
Poteter	<i>Potatoes</i>	kg			3600	
Grovfôr og beite	<i>Coarse fodder and pasture</i>	FEm <i>FUm</i>	401	392	400	
I alt	<i>Total</i>	" "	415	372	391	
Storfehold:	<i>Cattle:</i>					
Årskyr	<i>Cows</i>	stk. <i>no.</i>	35,5	43,9	35,9	
Kviger og kalvar (gj.sn.)	<i>Heifers, calves (average)</i>	" "	54,4	67,6	54,0	
Oksar over 1 år (gj.sn.)	<i>Steers > 1 year (average)</i>	" "	4,4	7,7	5,4	
Mjølkk/årsku	<i>Milk/cow</i>	kg	7 973	8 415	8 199	
Omsett mjølk	<i>Milk sold</i>	l	257 325	334 350	266 716	
Mjølkekvote	<i>Milk quota</i>	"	282 336	350 645	283 041	
Krafftfor/årsku	<i>Feed concentrate/cow</i>	NOK	14 550	14 450	14 373	
Grovfôr/årsku	<i>Coarse fodder/cow</i>	daa <i>decares</i>	11,1	12,3	12,0	
Pris: Mjølkk utan tilskot	<i>Price: Milk excl. support:</i>	NOK/l	5,76	5,63	5,67	
Kukjøtt utan tilskot	<i>Meat (cow), excl. support</i>	NOK/kg	44,17	43,66	43,79	
Anna storfekjøtt u.tilsk.	<i>Meat (beef), excl. support</i>	"	50,18	51,30	50,72	
Produksjonsinntekt mjølkk:	<i>Total output milk:</i>	NOK	1 481 094	1 881 039	1 512 535	
Driftstilskot	<i>Production allowance</i>	"	146 050	144 050	144 650	
Distriktstilskot	<i>Other support</i>	"	61 584	54 811	48 533	
Prod. inntekt kjøtt	<i>Total output meat (cow)</i>	"	193 177	240 111	194 256	
" anna storfekjøtt	<i>Total output meat (beef)</i>	"	185 400	196 091	161 699	
Tilskot kjøtt	<i>Support meat</i>	"	41 844	47 712	37 277	
Produksjonsinntekt livdyr	<i>Total output cattle sold live</i>	"	41 045	61 997	51 506	
Anna husdyrhald	<i>Other animal husbandry</i>	"		322	332	
Netto mek. kostn./daa	<i>Net mechanization costs/decare</i>	"	1 009	838	861	
Dekningsbidrag/daa	<i>Gross margin/decare</i>	"	3 950	3 303	3 526	
Vederl. til arb. og EK	<i>Return on labour and own capital</i>	NOK/man-year	297 304	322 998	312 774	
Vederl. til fam. arb. og EK	<i>Return on family l. and own capital</i>	"	267 773	310 717	294 393	
Fam. arbeidsforteneste	<i>Family labour income</i>	"	249 900	299 125	283 954	
Skattejust. vederlag til A&EK	<i>Tax-adjusted return on l. and own cap.</i>	"	324 237	363 304	347 996	

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av kumjøl og storfe slakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Trøndelag			
		Flatbygder			
		Lowlands			
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	10	20
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 650 355	3 328 476	2 723 194
Planteprodukt	Plant products	"	92 474	111 681	105 858
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 900 715	2 379 560	1 920 328
Tilskot	Support	"	622 025	741 787	636 284
Andre inntekter	Other income	"	35 140	95 448	60 724
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	899 326	1 150 486	921 594
Såvarer	Seeds	"	23 989	37 768	27 781
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	104 991	135 643	107 811
Plantevernemiddel	Pesticides	"	1 072	9 149	5 666
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	15 811	26 007	18 506
Førmiddel	Fodder	"	536 629	708 797	560 818
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	110 728	137 476	110 423
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	46 223	9 780	21 672
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	59 882	85 867	68 917
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	148 259	122 032	121 908
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	45 102	78 043	56 330
Traktorar	Tractors	"	30 531	48 846	37 094
Driftsbygningar	Outbuildings	"	70 167	133 407	95 447
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	15 191	20 386	15 276
Drivstoff	Fuel	"	56 286	73 184	57 556
Maskinleige	Rented machinery	"	184 570	264 285	196 257
Jordleige	Rented farmland	"	65 135	119 654	80 850
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	165 379	237 951	190 370
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 679 946	2 248 273	1 772 683
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	970 409	1 080 204	950 511
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	68 927	77 529	64 172
Traktorar	Tractors	"	57 486	50 836	47 449
Driftsbygningar	Outbuildings	"	193 970	270 913	201 529
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 551	3 258	2 762
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	125 500	155 050	122 819
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	646 475	677 668	634 598
+ " skogbruk	+ " forestry	"	8 490	35 039	23 361
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	39 809	100 034	75 245
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		49 049	26 813
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	17 264	10 143	13 627
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	422 204	497 222	423 204
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	2 182	84 585	77 519
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	18 460	10 256	10 666
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7 573	13 786	12 592
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	125 162	220 183	169 141
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 037 294	1 257 598	1 128 482
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	80 268	209 233	160 839
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 363 288	1 810 477	1 608 216
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	316 284	-263 138	-19 550
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	6 524 167	7 985 277	6 321 552
Skogbruk	Forestry	"	150 618	363 764	245 428
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	163 133	655 041	419 116
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	886 954	2 071 360	1 526 695
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 529 116	1 968 115	1 767 881
Eigedelar i alt	Total assets	"	9 253 989	13 043	10 280
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	710 057	981 867	803 829
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	3 272 233	6 248 463	4 425 478
Eigenkapital	Own capital	"	5 271 698	5 813 226	5 051 365

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions		Trøndelag				
		Andre bygder				
		Other parts				
Storleiksgrupper Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		12	19	8	39
Alder på brukar	Age of farmer	år year	45	47	50	47
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	247	405	741	425
Herav leigd	Of which rented land	" "	76	198	437	210
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	3 508 182	5 617 160	9 904 470	5 847 692
Varelager	Stocks	"	161 778	234 118	498 623	266 117
Buskap	Livestock	"	408 918	622 564	1 046 860	643 862
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	365 920	473 460	897 680	527 390
Traktorar	Tractors	"	341 059	303 848	1 068 350	472 119
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 596 476	3 022 935	5 117 933	3 013 768
Jord etc.	Farmland etc.	"	634 031	960 235	1 275 024	924 436
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	3 363	3 716	4 722	3 813
Herav familien	Of which family	" "	2 499	2 541	3 584	2 742
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	6,6		27,4	7,6
Poteter	Potatoes	" "	0,1			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	236,5	402,9	710,6	414,8
Anna	Other	" "	1,0	2,1	2,6	1,9
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	309		637	550
Poteter	Potatoes	kg	1600			1600
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	446	347	375	374
I alt	Total	" "	439	345	384	376
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk. no.	20,7	32,7	49,4	32,4
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	30,7	47,5	77,9	48,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	3,3	2,9	15,4	5,6
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 579	8 010	8 194	7 983
Omsett mjølk	Milk sold	l	142 498	238 479	370 569	236 042
Mjølkekvote	Milk quota	"	158 348	259 062	391 528	255 245
Kraftfôr/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	14 601	15 752	16 430	15 737
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	11,4	12,3	14,4	12,0
Pris: Mjølkl utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,65	5,65	5,61	5,64
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	42,35	43,36	44,04	43,41
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	48,97	48,55	50,98	49,80
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	804 483	1 346 872	2 079 685	1 330 303
Driftstilskot	Production allowance	"	154 050	154 155	150 050	153 281
Distriktstilskot	Other support	"	42 045	87 755	118 865	80 072
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat (cow)	"	107 602	170 573	301 052	177 962
" anna storfe kjøtt	Total output meat (beef)	"	95 592	98 819	330 871	145 426
Tilskot kjøtt	Support meat	"	28 341	36 416	104 498	47 897
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	36 981	70 729	68 219	59 830
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		404		197
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	870	905	831	872
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 346	3 944	3 407	3 824
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	293 093	272 679	378 238	305 834
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	262 991	237 030	386 402	286 214
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	241 688	234 279	366 025	272 392
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	323 681	300 842	407 706	334 986

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av kumjøl og storfeslakt

combined dairy and beef farming

Regionar		Trøndelag				
		Andre bygder				
		Other parts				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		12	19	8	39
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 641 102	2 502 114	3 898 643	2 523 655
Planteprodukt	Plant products	"	16 469	20 581	95 327	34 648
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 044 658	1 687 396	2 779 826	1 713 719
Tilskot	Support	"	550 801	679 808	914 291	688 213
Andre inntekter	Other income	"	29 174	114 329	109 199	87 075
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	565 846	904 988	1 375 358	897 123
Såvarer	Seeds	"	10 894	14 756	29 278	16 547
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	56 440	96 342	156 196	96 342
Plantevernemiddel	Pesticides	"	827	2 002	3 905	2 031
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	15 616	15 414	22 587	16 947
Førmiddel	Fodder	"	319 717	578 603	896 801	564 217
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	86 437	104 443	150 869	108 426
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	27 552	20 407	22 129	22 959
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	48 362	73 021	93 594	69 654
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	143 452	197 842	131 941	167 588
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	37 701	52 257	55 920	48 529
Traktorar	Tractors	"	27 402	33 368	62 794	37 568
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44 441	112 694	139 178	97 126
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	8 318	10 625	10 757	9 942
Drivstoff	Fuel	"	30 916	64 645	88 471	59 154
Maskinleige	Rented machinery	"	48 244	149 713	190 237	126 804
Jordleige	Rented farmland	"	15 424	62 865	88 063	53 436
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	123 425	173 379	242 514	172 190
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 045 167	1 762 376	2 385 234	1 669 462
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	595 935	739 738	1 513 409	854 192
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	38 810	55 766	96 567	58 918
Traktorar	Tractors	"	38 671	37 338	109 445	52 539
Driftsbygningar	Outbuildings	"	94 390	190 407	321 909	187 838
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 252	2 334	1 230	1 775
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	63 740	106 681	192 344	111 040
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	422 811	453 892	984 258	553 122
+ " skogbruk	+ " forestry	"	12 294	-282	12 493	6 208
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	62 751	43 487	87 982	58 541
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	12 996	-5 692	5 295	2 312
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	27 588	6 563	27 346	17 296
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	175 262	314 470	356 079	280 172
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	35 934	55 711	43 360	47 092
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	1 453	19 224	4 723	10 782
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12 618	4 877	8 295	7 960
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	60 038	152 185	202 131	134 077
= Nettoinntekt	= Total net income	"	703 669	740 064	1 327 700	849 406
Endring i egenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	174 860	101 823	41 764	111 976
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 467 775	710 338	1 810 994	1 169 171
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-64 305	-426 408	-254 628	-279 755
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	3 508 182	5 617 160	9 904 470	5 847 692
Skogbruk	Forestry	"	141 238	232 020	462 189	251 301
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	548 681	660 025	932 476	681 653
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 141 884	855 100	796 103	931 239
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 223 449	967 326	1 408 261	1 136 581
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 563 434	8 331 631	13 503 499	8 848 466
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	249 589	1 005 579	939 612	759 435
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 626 169	3 761 061	5 127 023	3 384 368
Eigenkapital	Own capital	"	4 687 676	3 564 991	7 436 864	4 704 663

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Nord-Noreg				
Regions		Northern Norway				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		12	21	27	64
Alder på brukar	Age of farmer	år year	53	52	46	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	247	384	728	489
Herav leigd	Of which rented land	" "	109	186	411	255
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 808 757	3 390 628	7 351 686	4 673 991
Varelager	Stocks	"	151 422	177 204	306 274	225 208
Buskap	Livestock	"	254 642	431 010	756 243	522 620
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	284 173	425 160	857 587	584 203
Traktorar	Tractors	"	297 535	299 539	359 066	314 660
Driftsbygningar	Outbuildings	"	375 631	1 491 888	3 976 924	2 279 037
Jord etc.	Farmland etc.	"	445 354	565 828	1 095 592	748 263
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	3 171	3 680	4 271	3 808
Herav familien	Of which family	" "	2 339	2 946	3 042	2 846
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares			16,2	6,8
Poteter	Potatoes	" "	3,2	0,2	0,4	0,9
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	244,1	383,4	708,8	479,8
Anna	Other	" "		0,2	2,6	1,2
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹			158	158
Poteter	Potatoes	kg	1832	1288	2700	1853
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	326	280	266	278
I alt	Total	" "	327	280	263	275
Storfehold:	Cattle:					
Årskyr	Cows	stk. no.	14,4	23,6	34,8	25,9
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	20,6	32,7	57,0	39,6
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,7	3,1	7,7	4,7
Mjølkk/årsku	Milk/cow	kg	8 020	7 642	7 633	7 666
Omsett mjølk	Milk sold	l	106 782	167 912	247 342	184 937
Mjølkekvote	Milk quota	"	114 266	184 601	296 929	213 428
Krafftfor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	15 742	15 242	16 582	16 028
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	16,9	16,2	20,4	18,5
Pris: Mjølkk utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,69	5,47	5,54	5,55
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	43,14	44,10	45,45	44,75
Anna storfe kjøtt u. tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	48,22	48,74	50,01	49,54
Produksjonsinntekt mjølkk:	Total output milk:	NOK	607 547	919 208	1 370 797	1 026 344
Driftstilskot	Production allowance	"	164 050	164 050	170 126	166 613
Distriktstilskot	Other support	"	80 405	145 571	266 549	178 534
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	66 204	100 171	223 762	143 895
" anna storfe kjøtt	Total output meat (beef)	"	58 132	117 886	246 566	156 269
Tilskot kjøtt	Support meat	"	45 303	64 446	131 082	86 852
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	42 735	42 877	65 715	50 776
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	3 301	513	4 852	2 834
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	858	666	810	783
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 925	3 555	2 902	3 207
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	295 607	344 958	319 912	317 728
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	277 828	328 527	301 499	299 515
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	270 419	329 508	307 528	301 234
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	330 011	376 839	349 550	348 888

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av kumjøl og storfeslakt

combined dairy and beef farming

Regionar		Nord-Noreg				
Regions		Northern Norway				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		12	21	27	64
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 395 293	2 005 852	3 141 825	2 318 041
Planteprodukt	Plant products	"	51 900	35 642	48 063	45 789
Husdyrprodukt	Livestock products	"	777 919	1 180 656	1 911 692	1 380 119
Tilskot	Support	"	554 793	769 193	1 143 334	865 150
Andre inntekter	Other income	"	10 681	20 360	38 736	26 982
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	424 781	641 419	1 029 114	750 553
Såvarer	Seeds	"	7 267	6 689	18 633	12 085
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	54 344	53 200	103 047	73 587
Plantevernemiddel	Pesticides	"	1 440	526	2 198	1 431
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	13 252	3 949	14 633	10 799
Fôrmiddel	Fodder	"	239 499	394 882	618 261	449 956
Div. til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	56 881	89 213	96 398	83 521
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	4 230	30 892	63 986	38 695
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	47 868	62 069	111 959	80 479
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	131 456	143 286	192 514	157 196
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	41 898	43 784	83 282	59 682
Traktorar	Tractors	"	26 085	31 883	47 909	37 493
Driftsbygningar	Outbuildings	"	42 472	70 363	113 838	81 523
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	4 999	7 447	11 433	8 148
Drivstoff	Fuel	"	32 366	35 344	79 117	52 145
Maskinleige	Rented machinery	"	39 991	53 069	238 576	126 216
Jordleige	Rented farmland	"	4 838	17 803	56 351	30 522
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	129 456	157 642	231 259	179 539
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	878 341	1 202 040	2 083 393	1 483 016
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	516 952	803 811	1 058 432	835 025
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	41 255	52 695	106 033	72 921
Traktorar	Tractors	"	30 801	36 005	47 448	39 846
Driftsbygningar	Outbuildings	"	41 402	100 663	204 698	129 540
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 504	502	1 576	1 112
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	35 495	67 470	139 737	90 190
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	401 989	613 945	698 676	591 606
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-199	1 163	-322	2 902
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	7 782	24 261	33 192	25 822
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	16 150	7 045	58 714	30 110
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	4 528	7 910	8 640	7 256
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	243 238	252 475	222 894	236 495
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	54 164	92 454	71 817	70 790
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	945	14 376	34 218	19 330
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7 730	5 241	3 623	5 004
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	48 913	111 954	209 837	138 620
= Nettoinntekt	= Total net income	"	687 414	906 916	921 614	850 696
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	147 109	35 519	117 438	93 062
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	817 382	634 515	307 165	521 557
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	11 755	-32 507	-543 864	-243 102
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	1 808 757	3 390 628	7 351 686	4 673 991
Skogbruk	Forestry	"	67 935	110 838	92 754	90 478
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	331 362	401 295	594 285	445 565
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	642 162	921 364	1 251 241	976 507
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	625 624	669 611	946 964	776 469
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 475 841	5 493 737	10 236 930	6 963 011
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	283 220	500 445	1 480 713	864 492
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 253 294	2 626 785	4 719 081	3 161 440
Eigenkapital	Own capital	"	1 939 327	2 366 507	4 037 137	2 937 079

Hovudtabell 17a

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		29	71	116	98	314
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	49	49	48	49
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	162	249	384	734	442
Herav leigd	Of which rented land	" "	44	97	188	421	227
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 982 104	3 201 486	4 904 813	8 616 763	5 408 241
Varelager	Stocks	"	96 945	139 940	194 708	355 788	223 569
Buskap	Livestock	"	267 210	384 550	543 867	945 040	607 499
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	271 542	370 323	515 445	899 227	579 884
Traktorar	Tractors	"	232 123	333 368	359 848	479 510	379 411
Driftsbygningar	Outbuildings	"	621 352	1 309 110	2 420 318	4 520 623	2 658 420
Jord etc.	Farmland etc.	"	492 932	664 194	870 627	1 416 575	959 458
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	2 821	3 371	3 572	4 405	3 717
Herav familien	Of which family	" "	2 321	2 470	2 674	3 090	2 725
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares	0,5	2,8	7,7	33,1	13,8
Poteter	Potatoes	" "	0,8	0,7	0,2	0,1	0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	160,7	244,6	373,4	698,5	426,1
Anna	Other	" "		0,5	2,4	2,1	1,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	359	445	412	273	309
Poteter	Potatoes	kg	1750	2072	523	2700	1784
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	351	353	320	294	312
I alt	Total	" "	352	353	320	292	311
Storfehold:	Cattle:						
Årskyr	Cows	stk. no.	14,9	20,6	27,3	43,1	29,6
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	18,9	28,5	41,8	71,1	45,8
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,5	2,1	4,8	10,2	5,6
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 202	7 614	7 836	8 072	7 879
Omsett mjølk	Milk sold	l	96 663	143 306	195 695	317 723	212 788
Mjølkekvote	Milk quota	"	107 935	157 493	215 699	353 072	235 460
Krafftfor/årsku	Feed concentrate/cow	NOK	14 308	15 376	15 684	17 024	16 181
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,8	11,9	13,7	16,2	14,4
Pris: Mjølkl utan tilskot	Price: Milk excl. support:	NOK/l	5,66	5,71	5,61	5,65	5,65
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow), excl. support	NOK/kg	45,40	44,77	44,96	46,14	45,51
Anna storfekjøtt u.tilsk.	Meat (beef), excl. support	"	51,47	49,85	50,76	51,97	51,35
Produksjonsinntekt mjølk:	Total output milk:	NOK	547 067	818 787	1 097 995	1 795 838	1 201 778
Driftstilskot	Production allowance	"	153 843	152 542	152 248	156 285	153 722
Distriktstilskot	Other support	"	34 162	54 397	78 799	153 646	92 519
Prod. inntekt kjøtt	Total output meat (cow)	"	70 438	102 617	142 194	270 564	166 683
" anna storfekjøtt	Total output meat (beef)	"	54 736	77 144	153 339	316 111	177 805
Tilskot kjøtt	Support meat	"	16 946	27 518	42 724	101 723	55 319
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	30 613	52 441	50 275	65 878	53 819
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	3 659	8 474	2 622	7 758	5 644
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 070	931	856	802	845
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	5 091	4 434	3 802	3 287	3 659
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	269 317	290 998	300 287	366 248	321 461
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	251 369	269 813	278 328	351 683	301 400
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	236 766	253 203	267 481	343 297	288 862
Skattejust. vederlag til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	307 896	322 116	330 831	395 465	352 196

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av kumjøl og storfe slakt
combined dairy and beef farming

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		29	71	116	98	314
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 203 474	1 682 773	2 241 152	3 723 049	2 481 561
Planteprodukt	Plant products	"	23 341	28 196	38 389	68 153	43 984
Husdyrprodukt	Livestock products	"	706 513	1 059 463	1 446 424	2 456 149	1 605 728
Tilskot	Support	"	444 974	565 988	708 956	1 122 958	781 459
Andre inntekter	Other income	"	28 647	29 125	47 383	75 789	50 390
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	378 553	577 524	782 270	1 311 268	863 789
Såvarer	Seeds	"	4 852	7 535	13 425	26 331	15 329
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	31 601	54 785	73 118	122 459	80 538
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1 740	1 698	1 711	3 657	2 318
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	5 632	12 919	10 274	18 759	13 091
Fôrmiddel	Fodder	"	243 828	362 715	493 581	836 012	547 797
Div, til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	44 335	66 246	83 174	121 822	87 821
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	12 143	25 551	40 627	77 016	45 945
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	34 422	46 075	66 359	105 211	70 949
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	79 748	137 436	143 612	241 890	166 990
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29 643	44 564	48 985	89 947	58 984
Traktorar	Tractors	"	15 794	22 816	28 794	49 707	32 769
Driftsbygningar	Outbuildings	"	35 042	49 317	83 822	133 446	87 002
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	6 189	9 595	13 023	14 412	12 050
Drivstoff	Fuel	"	21 209	33 458	50 509	89 044	55 974
Maskinleige	Rented machinery	"	45 196	53 962	104 287	220 987	123 873
Jordleige	Rented farmland	"	15 473	17 021	47 626	93 542	52 067
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	110 910	132 741	162 565	250 132	178 381
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	737 757	1 078 433	1 465 493	2 494 375	1 631 878
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	465 717	604 340	775 658	1 228 674	849 683
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	30 747	44 082	60 954	102 909	67 443
Traktorar	Tractors	"	31 494	39 694	43 850	57 641	46 073
Driftsbygningar	Outbuildings	"	49 737	87 249	152 520	280 381	168 174
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 046	2 148	2 186	3 179	2 474
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	38 899	61 173	95 482	167 045	104 833
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	351 693	431 166	516 147	784 566	565 517
+ " skogbruk	+ " forestry	"	13 869	14 998	17 793	10 898	14 647
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	15 431	58 690	45 314	75 350	54 953
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	3 899	5 526	19 345	21 635	15 508
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	15 186	17 058	10 483	15 641	14 014
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	413 363	298 083	308 278	327 455	321 663
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	72 891	50 340	43 823	60 022	53 037
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	2 664	1 189	10 387	14 644	8 923
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	10 366	9 981	4 777	10 171	8 153
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	56 525	66 590	121 567	221 505	134 320
= Nettoinntekt	= Total net income	"	842 836	820 443	854 781	1 098 877	922 096
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	128 032	156 175	145 999	277 089	187 554
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	2 334 180	1 012 585	793 089	1 249 280	1 127 429
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-17 744	-4 458	-71 431	-114 379	-64 733
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 982 104	3 201 486	4 904 813	8 616 763	5 408 241
Skogbruk	Forestry	"	118 976	120 332	176 518	217 400	171 258
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	1 027 428	376 214	578 482	756 883	629 889
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 035 149	1 120 591	1 044 116	1 450 745	1 187 490
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 550 427	958 505	899 243	1 518 359	1 166 012
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 714 084	5 777 127	7 603 171	12 560 151	8 562 889
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	245 807	340 557	702 267	1 230 025	743 036
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 233 938	1 870 688	3 248 557	5 758 420	3 534 270
Eigenkapital	Own capital	"	4 234 339	3 565 882	3 652 348	5 571 706	4 285 583

Hovudtabell 17b

Drift og driftsresultat på bruk med

Summary of accounts for

Regionar		Agder & Rog.		Vestlandet	
Regions		Jæren		Western Norway	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	>500	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	13	7
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	46	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	717	509	255
herav leigd	of which rented land	" "	267	203	136
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	15 256 083	11 802 230	6 351 113
Varelager	Stocks	"	436 082	343 417	146 886
Buskap	Livestock	"	1 803 348	1 385 720	497 371
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	833 403	620 829	521 330
Traktorar	Tractors	"	547 008	425 548	284 713
Driftsbygningar	Outbuildings	"	7 306 115	5 907 427	3 889 676
Jord etc.	Farmland etc.	"	4 330 126	3 119 289	1 011 137
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	4 933	4 166	3 453
herav familien	of which family	" "	3 242	2 936	2 338
Arealbruk:	Land use:				
Korn	Cereals	daa decares	46,5	32,9	
Poteter	Potatoes	" "	11,5	5,3	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	658,8	470,7	254,9
Anna	Other	" "			
Avlinger pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	647	637	
Poteter	Potatoes	kg	5 072	5 072	
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	517	531	281
I alt	Total	" "	535	544	281
Storfe- og svinhald:	Dairy and pig farming:				
Årskyr	Cows	stk no.	61,6	51,6	18,8
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	8 375	8 203	8 562
Omsett mjølk	Sold milk	l	457 869	380 738	146 564
Mjølkekvote	Milk quota	l	467 820	396 092	178 064
Grovfôr/lårsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,7	9,1	13,6
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding (average)	stk no.	32,1	28,5	17,3
Smågriskull	Litters	" "	71	58	56
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	764	631	682
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	1 292	862	348
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	907 971	527 007	25 827
Pris: Mjølke utan tilskot	Price: Milk excl. support	"	5,55	5,68	5,59
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow) excl. support	"	48,73	47,87	44,29
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	52,62	51,88	50,32
Svinekjøtt	Pork	"	26,51	26,40	26,41
Smågris, sal	Piglets for sale	"	906	917	793
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	"	2 538 989	2 164 462	819 441
Driftstilskot	Production allowance	"	135 050	135 050	156 050
Distriktstilskot	Other support to milk	"			68 735
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	406 029	327 583	117 807
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	527 119	320 315	73 768
Tilskot kjøtt	Support meat	"	48 793	29 777	26 841
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	240 194	155 863	29 723
" smågris	" piglets	"	319 323	215 841	276 254
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	2 560 747	1 708 828	649 765
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	52 668	71 410	-10 317
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	16 014	8 241	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 091	1 173	1 120
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	4 831	5 244	5 499
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	384 899	334 690	184 806
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	378 859	300 877	127 856
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	375 354	296 266	87 565
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adj. return on l. and own cap.	"	405 717	360 096	207 894

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

kumjølproduksjon og svinehold
combined dairy and pig farming

Regionar		Agder & Rog.		Vestlandet	
Regions		Jæren		Western Norway	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	>500	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		6	13	7
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	7 737 327	5 784 497	2 587 210
Planteprodukt	Plant products	"	345 958	210 295	10 564
Husdyrprodukt	Livestock products	"	6 661 085	4 972 544	1 956 442
Tilskot	Support	"	723 367	595 714	612 520
Andre inntekter	Other income	"	6 917	5 944	7 684
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	4 274 609	3 116 321	1 185 831
Såvarer	Seeds	"	57 197	38 957	7 805
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	161 812	125 378	37 808
Plantevernmiddel	Pesticides	"	14 343	8 449	4 265
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	37 574	34 515	12 690
Førmiddel	Fodder	"	2 635 963	2 008 941	890 508
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	242 111	199 661	84 368
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	980 807	595 926	76 283
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	144 803	104 494	72 103
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	344 218	264 898	149 466
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	103 984	80 066	59 348
Traktorar	Tractors	"	39 198	32 764	21 781
Driftsbygningar	Outbuildings	"	231 591	173 725	59 470
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	26 234	28 601	18 094
Drivstoff	Fuel	"	123 518	80 723	38 617
Maskinleige	Rented machinery	"	317 269	247 872	57 147
Jordleige	Rented farmland	"	304 283	238 951	20 175
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	338 586	287 974	379 617
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	6 103 489	4 551 895	1 989 545
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	1 633 838	1 232 602	597 665
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	97 143	76 251	62 138
Traktorar	Tractors	"	81 400	61 616	36 830
Driftsbygningar	Outbuildings	"	466 350	369 614	243 223
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	9 539	5 877	6 074
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	300 921	235 991	114 916
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	979 407	719 244	249 399
+ " skogbruk	+ " forestry	"	557	257	-817
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	35 421	28 116	21 439
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		114 192	
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	11 157	10 793	30 525
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	305 848	283 322	569 153
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"		1 719	86 657
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	1 709	789	
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	25 241	15 639	10 938
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payment to previous own.	"	354 974	296 649	99 976
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 004 366	877 421	867 318
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	577 857	177 654	267 349
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 668 843	1 462 149	3 412 811
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	122 022	102 579	-170 668
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	15 256 083	11 802 230	6 351 113
Skogbruk	Forestry	"			61 039
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	318 564	545 836	2 243 139
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 229 244	1 576 402	1 230 756
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 579 608	1 399 778	2 086 144
Eigedelar i alt	Total assets	"	18 383 498	15 324 246	11 972 191
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	1 207 058	1 186 437	791 650
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	9 563 431	7 952 894	3 602 435
Eigenkapital	Own capital	"	7 613 009	6 184 915	7 578 106

Hovudtabell 17b		Forts. Cont.	Drift og driftsresultat på bruk med			
			Summary of accounts for			
Regionar			Alle			
Regions			All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	10	8	27
Alder på brukar	Age of farmer	år year	45	49	51	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	238	362	687	411
herav leigd	of which rented land	" "	69	184	281	173
Eigedelar i jordbruket	Agricultural assets:	NOK	5 698 999	8 945 932	13 776 470	9 086 150
Varelager	Stocks	"	181 778	248 157	358 986	256 235
Buskap	Livestock	"	619 396	877 280	1 684 065	1 027 868
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	538 607	462 210	782 204	570 293
Traktorar	Tractors	"	235 038	260 896	483 718	324 694
Driftsbygningar	Outbuildings	"	2 754 930	5 474 377	6 708 412	4 788 312
Jord etc.	Farmland etc.	"	1 369 250	1 623 013	3 759 085	2 118 749
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 185	4 210	5 280	4 125
herav familien	of which family	" "	2 414	3 069	3 281	2 861
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	17,1	29,5	34,9	25,7
Poteter	Potatoes	" "			8,6	2,6
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	220,6	332,3	643,0	383,0
Anna	Other	" "				
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEmFUm ¹	234	482	647	505
Poteter	Potatoes	kg			5 072	5 072
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	389	420	438	430
I alt	Total	" "	378	425	457	439
Storfe- og svinemeld:	Dairy and pig farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	21,5	33,9	56,9	36,7
Mjølkkårsku	Milk/cow	kg	8 115	8 378	8 031	8 114
Omsett mjølk	Sold milk	l	158 421	260 043	409 208	269 784
Mjølkekvote	Milk quota	l	177 538	292 566	427 926	293 879
Grovfôr/årsku	Coarse fodder/cow	daa decares	10,3	9,8	11,3	10,4
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding (average)	stk no.	23,9	25,8	31,3	27,5
Smågriskull	Litters	" "	69	45	55	54
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	802	549	599	626
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	439	455	1 297	701
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	94 139	143 523	885 244	347 961
Pris: Mjølkk utan tilskot	Price: Milk excl. support	"	5,62	5,84	5,57	5,68
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow) excl. support	"	45,23	46,87	47,65	46,94
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	49,58	51,37	52,51	51,92
Svinekjøtt	Pork	"	26,14	26,35	26,04	26,15
Smågris, sal	Piglets for sale	"	860	852	907	872
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	"	890 294	1 517 512	2 279 702	1 532 797
Driftstilskot	Production allowance	"	146 621	146 450	141 300	144 902
Distriktstilskot	Other support to milk	"	17 371	51 894	34 027	35 490
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat (cow)	"	121 817	231 040	382 441	238 336
" anna storfe kjøtt	" meat(beef)	"	27 598	249 741	411 258	225 470
Tilskot kjøtt	Support meat	"	9 932	56 496	48 718	39 128
Prod.innt. livdyr, storfe	Total output cattle sold live	"	55 625	67 375	191 045	97 246
" smågris	" piglets	"	279 472	191 141	224 330	213 887
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	875 614	888 968	2 441 550	1 348 531
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	38 291	50 279	45 847	39 962
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	-187	1 513	44 125	13 586
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 304	1 175	1 093	1 166
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	6 181	5 258	4 600	5 137
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	266 903	184 221	300 486	265 510
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	241 884	104 664	265 940	215 564
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	210 414	102 907	298 035	206 181
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adj. return on l. and own cap.	"	300 051	206 532	320 662	290 085

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

kumjølproduksjon og svinehald
combined dairy and pig farming

Regionar		Alle				
Regions		All				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	10	8	27
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	2 804 355	3 954 288	7 332 106	4 549 566
Planteprodukt	Plant products	"	21 921	82 116	263 149	114 474
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2 288 523	3 197 570	6 020 297	3 709 815
Tilskot	Support	"	486 218	655 707	1 025 073	708 681
Andre inntekter	Other income	"	7 693	18 895	23 588	16 596
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1 335 029	2 051 934	4 174 034	2 437 085
Såvarer	Seeds	"	8 457	21 393	44 798	23 790
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	45 124	80 364	135 561	84 591
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1 500	4 695	11 812	5 703
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	15 013	18 742	28 634	20 306
Førmiddel	Fodder	"	1 001 276	1 435 785	2 615 994	1 636 265
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	96 919	146 449	210 578	148 696
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	110 567	258 141	988 129	425 909
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	56 173	86 366	138 529	91 826
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	121 421	228 816	376 914	236 733
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	56 222	66 026	94 058	70 954
Traktorar	Tractors	"	15 412	27 241	39 579	27 831
Driftsbygningar	Outbuildings	"	98 091	95 712	194 595	121 881
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	18 332	23 396	19 878	19 590
Drivstoff	Fuel	"	35 033	52 756	125 690	67 698
Maskinleige	Rented machinery	"	107 651	166 779	321 268	188 352
Jordleige	Rented farmland	"	15 964	146 367	249 911	134 092
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	309 570	295 217	332 410	300 335
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2 112 725	3 154 245	5 928 338	3 604 549
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	691 630	800 043	1 403 768	945 017
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	57 143	64 326	95 065	70 898
Traktorar	Tractors	"	28 354	37 986	73 482	46 804
Driftsbygningar	Outbuildings	"	192 850	333 161	411 560	301 594
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 265	3 340	8 054	4 933
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	114 836	172 919	274 258	179 409
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	410 018	361 231	815 607	520 789
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-937	1 844	985	732
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	12 038	19 619	99 915	45 043
+ " a. næring	+ " other off-farm	"		85 536		54 981
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	23 497	9 399	12 190	17 662
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	370 301	412 271	237 470	354 595
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	60 728	23 627	36 593	35 337
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			1 282	380
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	5 456	6 812	19 013	11 075
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payment to previous own.	"	134 777	224 919	405 573	238 495
= Nettoinntekt	= Total net income	"	746 324	695 419	817 482	802 099
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	62 713	-190 139	310 304	91 482
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	2 728 447	726 791	1 033 897	2 020 804
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	142 801	-167 367	-123 240	-57 521
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	5 698 999	8 945 932	13 776 470	9 086 150
Skogbruk	Forestry	"	49 897	25 914	54 402	38 653
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	2 018 028	346 653	649 253	1 395 274
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 770 374	1 229 122	1 007 171	1 281 291
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 328 836	1 308 968	1 314 066	1 422 230
Eigedelar i alt	Total assets	"	10 866	11 856		
		"	135	590	16 801 361	13 223 599
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	583 423	1 362 537	1 491 894	1 124 073
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	3 754 402	6 183 718	9 867 314	6 187 278
Eigenkapital	Own capital	"	6 528 310	4 310 335	5 442 153	5 912 248

Hovudtabell 17c

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar				Agder & Rogaland		Vestlandet
Regions				Jæren	Andre bygder	Western Norway
				Other parts		
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		8	10		15
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	48		52
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	535	494		401
herav leigd	of which rented land	" "	239	235		187
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	5 240			
Varelager	Stocks	"	554	5 830 343		3 644 505
Buskap	Livestock	"	150 939	153 673		105 049
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	643 986	478 080		368 365
Traktorar	Tractors	"	543 562	358 690		479 954
Driftsbygningar	Outbuildings	"	238 881	222 606		362 210
Jord etc	Farmland etc.		2 173			
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	596	2 721 798		1 575 852
herav familien	of which family	" "	1 489	1 895 495		753 076
Arealbruk:	Land use:		590			
Korn	Cereals	daa decares	3 607	3 491		4 019
Poteter	Potatoes	" "	2 956	2 651		3 003
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "			0,4	
Anna	Other	" "	533,5	493,1		400,9
Avlingar pr daa:	Crops per decare:		1,6			
Korn	Cereals	FEm FUm ¹				
Poteter	Potatoes	kg		611		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	269	285		223
I alt	Total	" "	268	285		223
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	29,9	22,7		16,8
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	52,6	33,0		24,8
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	5,4	4,7		4,0
Mjølklårsku	Milk/cow	kg	7 954	8 069		7 751
Omsett mjølk	Milk sold	l	212 415	166 407		115 578
Mjølkekvote	Milk quota	l	224 046	170 078		127 257
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	90,5	143,4		96,1
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,2	1,5		1,4
Omsett saue- og l. kjøt	Mutton sold	kg	2 600	4 099		2 748
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	5,43	5,62		5,41
Kukjøt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	47,65	48,46		47,94
Anna storfe kjøt u.tilsk.	Meat(beef) excl. support	"	51,97	49,43		51,01
Saue- og lammekjøt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	42,37	42,37		40,84
Ull	Wool	"	38,68	38,66		39,00
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	1 154	935 900		625 707
Driftstilskot	Production allowance	"	368	152 450		156 050
Distriktstilskot	Other support	"	135 050	43 571		58 309
Prod. inntekt kjøt	Total output meat(cow)	"	186 006	125 408		84 906
" anna storfe kjøt	" meat(beef)	"	190 758	150 958		142 703
Tilskot storfe kjøt	Support meat	"	21 421	41 591		42 200
Produkt.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	45 876	38 709		24 460
" saue- og lammekj.	" mutton	"	107 055	174 949		111 664
Tilskot kjøt	Support (mutton)	"	64 797	124 433		78 888
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	2 450	12 453		9 891
Prod.inntekt, ull	" wool	"	14 178	24 165		13 771
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		233		462
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	672	649		680
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 921	3 282		3 015
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	316 321	334 001		284 639
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	299 094	315 891		268 677
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	282 229	315 140		246 951
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adj. return on l. and own cap.	"	348 315	364 838		311 154

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar		Agder & Rogaland		Vestlandet
Regions		Jæren	Andre bygder	Western Norway
Storleiksgrupper		Other parts		
Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings	8	10	15
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK 2 499 786	2 632 959	1 893 229
Planteprodukt	Plant products	" 20 617	40 595	15 071
Husdyrprodukt	Livestock products	" 1 700 691	1 462 774	1 013 566
Tilskot	Support	" 729 157	1 034 239	832 537
Andre inntekter	Other income	" 49 320	95 351	32 055
Variable kostnader i alt	Total variable costs	" 936 439	1 013 104	684 218
Såvarer	Seeds	" 12 703	8 595	4 317
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	" 92 230	102 062	50 248
Plantevernmiddel	Pesticides	" 1 749	2 045	1 273
Konserveringsmiddel	Preservatives	" 20 179	4 638	8 452
Førmiddel	Fodder	" 667 033	722 981	456 983
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husb.	" 83 054	92 338	67 248
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	" 6 063	20 558	52 736
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	" 53 429	59 888	42 962
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:			
Leigd arbeid	Hired labour	" 114 715	155 382	140 219
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	" 56 468	62 931	52 527
Traktorar	Tractors	" 22 522	29 434	18 899
Driftsbygningar	Outbuildings	" 103 982	87 611	35 969
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	" 20 505	18 515	8 067
Drivstoff	Fuel	" 54 336	57 124	38 054
Maskinleige	Rented machinery	" 103 552	132 576	54 965
Jordleige	Rented farmland	" 57 719	82 116	23 833
Andre faste kostnader	Other fixed costs	" 168 958	159 975	131 224
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	" 1 639 197	1 798 767	1 187 975
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	" 860 589	834 192	705 254
Avskrivningar:	Depreciation:			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	" 73 487	45 368	57 497
Traktorar	Tractors	" 33 841	35 561	45 609
Driftsbygningar	Outbuildings	" 165 079	156 087	88 462
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	" 6 779	6 181	1 988
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	" 106 088	115 552	70 719
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	" 581 403	590 995	511 698
+ " skogbruk	+ " forestry	" 7 957	5 723	39 914
+ " till.næring	+ " other farm-based	" -61 664	22 228	34 494
+ " a. næring	+ " other off-farm	" 3 459		-12 179
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	" -44 838	6 488	11 311
+ Lønsinntekter	+ Wage income	" 328 755	381 654	310 265
+ Pensjonar/sjuepengar	+ Pensions/sick pay	" 48 753	56 724	22 456
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	" 2 564		5 470
+ Renteinntekter	+ Interest received	" 16 548	4 496	10 161
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	" 131 540	148 184	60 804
= Nettoinntekt	= Total net income	" 751 396	920 124	872 786
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	" -300 342	166 411	233 987
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	" 1 130 595	517 225	1 340 695
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	" -237 025	-11 486	152 774
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:			
Jordbruk	Agriculture	" 5 240 554	5 830 343	3 644 505
Skogbruk	Forestry	" 125	82 208	133 008
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	" 782 828	311 357	788 260
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	" 1 490 805	785 180	1 166 767
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	" 1 359 471	541 864	1 209 142
Eigedelar i alt	Total assets	" 8 873 783	7 550 952	6 941 681
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	" 756 631	448 912	425 762
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	" 3 807 425	3 880 562	1 684 343
Eigenkapital	Own capital	" 4 309 727	3 221 477	4 831 576

Hovudtabell 17c

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Alle				
Regions		All				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	13	18	40
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	49	50	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	273	392	694	490
herav leigd	of which rented land	" "	114	185	390	253
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 205 918	4 885 971	6 372 781	4 828 745
Varelager	Stocks	"	76 483	146 079	192 033	149 977
Buskap	Livestock	"	217 298	452 790	736 091	520 092
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	384 342	411 516	656 439	488 795
Traktorar	Tractors	"	228 631	266 688	328 945	277 405
Driftsbygningar	Outbuildings	"	759 724	2 432 994	2 811 953	2 174 652
Jord etc	Farmland etc.	"	539 441	1 175 904	1 647 320	1 217 824
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 582	3 625	4 327	3 742
herav familien	of which family	" "	1 930	2 925	3 051	2 811
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares				
Poteter	Potatoes	" "	0,7			0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	272,7	390,8	694,1	490,0
Anna	Other	" "		1,0		0,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹				
Poteter	Potatoes	kg	611			668
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	262	318	223	254
I alt	Total	" "	262	318	223	254
Mjølkeproduksjon og sauehald:	Dairy and sheep farming:					
Årskyr	Cows	stk no.	13,6	19,5	33,9	24,2
Kviger og kalvar (gj.sn.)	Heifers, calves (average)	" "	13,4	30,8	55,7	37,7
Oksar over 1 år (gj.sn.)	Steers > 1 year (average)	" "	1,3	4,4	6,0	4,4
Mjølkeårsku	Milk/cow	kg	6 769	7 658	8 350	7 971
Omsett mjølk	Milk sold	l	77 844	135 058	255 940	173 742
Mjølkekvote	Milk quota	l	90 478	143 021	269 225	184 423
Vinterfora sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	77,0	109,2	116,1	103,4
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,0	1,4	1,5	1,4
Omsett saue- og l. kjøtt	Mutton sold	kg	1 285	3 081	3 876	3 039
Pris: Mjølke utan tilskot	Milk price excl. support	NOK/l	5,72	5,53	5,45	5,48
Kukjøtt utan tilskot	Meat (cow) excl. support	NOK/kg	48,11	46,71	47,00	46,98
Anna storfe kjøtt u.tilsk.	Meat (beef) excl. support	"	51,13	51,61	50,05	50,49
Saue- og lammekjøtt u.t.	Meat (mutton) excl. support	"	39,51	40,30	41,68	40,92
Ull	Wool	"	39,58	36,91	41,05	38,86
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	444 963	746 380	1 394 001	952 788
Driftstilskot	Production allowance	"	152 550	151 204	152 996	152 576
Distriktstilskot	Other support	"	23 695	35 369	93 411	58 482
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	65 657	104 193	181 568	127 472
" anna storfe kjøtt	" meat (beef)	"	19 086	155 099	234 297	159 125
Tilskot storfe kjøtt	Support meat	"	9 351	31 159	68 417	42 853
Produk.inntekt livdyr storfe	Total output cattle sold live	"	31 039	22 210	65 492	42 437
" saue- og lammekj.	" mutton	"	51 384	122 812	161 053	124 067
Tilskot kjøtt	Support (mutton)	"	33 559	90 122	114 092	88 740
Prod.inntekt, livdyr sau	Total income sheep sold live	"	9 784	10 059	5 984	7 529
Prod.inntekt, ull	" wool	"	7 428	18 603	18 256	15 865
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	332		4 409	2 158
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	850	695	693	704
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 032	3 386	3 005	3 140
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	220 365	280 838	379 107	324 395
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	199 091	256 873	379 878	310 010
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	199 862	241 186	367 192	298 546
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	254 694	311 327	406 091	353 956

¹ FUm = Feed Unit milk

kumjølproduksjon og sauehald
combined dairy and sheep farming

Regionar		Alle				
Regions		All				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	13	18	40
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 243 493	2 084 973	3 390 211	2 452 171
Planteprodukt	Plant products	"	24 487	24 236	25 788	23 692
Husdyrprodukt	Livestock products	"	629 672	1 179 355	2 065 060	1 431 439
Tilskot	Support	"	576 977	866 969	1 199 656	945 382
Andre inntekter	Other income	"	12 357	14 412	99 707	51 658
Variable kostnader i alt	Total variable costs	"	414 685	758 295	1 304 666	912 107
Såvarer	Seeds	"	6 502	8 044	13 918	9 917
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	27 364	78 762	112 106	81 715
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1 523	1 166	2 247	1 624
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	12 005	9 898	12 886	11 213
Førmiddel	Fodder	"	259 368	491 191	923 520	623 134
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husb.	"	50 512	74 640	112 346	85 005
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	16 828	34 691	58 528	40 369
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	40 582	59 903	69 116	59 130
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	69 765	121 363	214 062	151 397
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	51 486	66 290	65 228	59 697
Traktorar	Tractors	"	12 832	18 324	36 330	25 530
Driftsbygningar	Outbuildings	"	30 722	54 125	103 765	70 594
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 960	10 694	21 679	13 697
Drivstoff	Fuel	"	29 236	44 177	73 386	52 702
Maskinleige	Rented machinery	"	55 484	50 922	201 146	116 006
Jordleige	Rented farmland	"	19 111	50 737	90 936	60 277
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	130 800	162 111	197 415	166 651
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	817 080	1 337 037	2 308 613	1 628 659
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	426 413	747 935	1 081 598	823 512
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	47 614	51 839	81 160	61 009
Traktorar	Tractors	"	36 395	40 533	41 013	38 138
Driftsbygningar	Outbuildings	"	58 366	149 546	176 687	137 312
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	711	4 723	4 456	3 647
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	43 836	97 096	125 817	95 622
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	283 327	501 295	778 282	583 406
+ " skogbruk	+ " forestry	"	5 374	6 662	32 324	17 671
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	-72 461	30 142	34 852	19 507
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	-25 182	-4 806	-37	-3 701
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	12 320	5 601	-17 812	-3 752
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	306 363	391 948	216 164	296 258
+ Pensjonar/sjukesøkingar	+ Pensions/sick pay	"	25 674	43 499	75 315	62 839
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"		7 889		2 564
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	7 920	8 399	8 757	8 906
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to prev. owner	"	114 476	106 172	151 883	122 254
= Nettoinntekt	= Total net income	"	428 860	884 457	975 961	861 444
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	-196 027	79 336	122 291	70 120
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	969 026	721 143	1 080 433	968 372
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-207 027	612 503	125 184	221 287
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	2 205 918	4 885 971	6 372 781	4 828 745
Skogbruk	Forestry	"	267 303	67 959	70 869	98 712
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	1 182 713	583 409	547 749	634 686
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 160 190	1 025 058	1 160 306	1 103 596
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	825 530	763 942	1 220 550	1 011 763
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 641 654	7 326 338	9 372 256	7 677 502
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	538 550	427 700	745 584	566 033
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 742 245	2 774 350	4 069 792	3 186 742
Eigenkapital	Own capital	"	2 360 859	4 124 288	4 556 880	3 924 727

Hovudtabell 17d

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Austlandet					
Regions		Eastern Norway					
		Flatbygder					
		Lowlands					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		11	17	18	17	65
Alder på brukar	Age of farmer	år year	50	52	49	49	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	161	250	397	831	421
herav leigd	of which rented land	" "		43	133	409	155
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 223 334	1 874 123	2 239 703	4 808 479	2 752 350
Varelager	Stocks	"	65 284	91 742	134 296	546 931	215 455
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	126 600	185 282	146 002	465 178	231 976
Skurtreskar	Combine harvester	"	43 070	38 298	46 869	340 288	119 374
Traktorar	Tractors	"	119 550	126 119	146 411	299 498	174 334
Driftsbygningar	Outbuildings	"	845 566	730 211	868 807	1 320 134	920 570
Jord etc.	Farmland etc.	"	1 023 004	701 806	892 137	1 836 376	1 088 968
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	353	473	721	1 517	783
herav familien	of which family	" "	343	413	606	1 048	611
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	79,0	82,5	135,9	322,5	158,0
Havre	Oats	" "	29,6	86,1	79,1	187,1	98,4
Kveite	Wheat	" "	16,1	46,8	97,4	181,8	89,5
Poteter	Potatoes	" "					
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	25,9	0,1	59,2	33,3	29,5
Anna	Other	" "	10,5	34,2	25,0	106,6	45,8
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	353	251	270	282	280
Havre	Oats	"	204	232	266	243	244
Kveite	Wheat	"	231	235	261	291	272
Poteter	Potatoes	"					
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	91	231	183	204	175
I alt	Total	" "	254	209	236	255	243
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,32	2,69	2,72	2,64	2,62
Havre	Oats	"	2,30	2,39	2,33	2,44	2,39
Kveite	Wheat	"	3,70	2,96	3,17	3,07	3,10
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	443	486	404	477	457
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	75 344	56 809	89 186	256 725	120 055
" havre	" oats	"	14 186	48 541	40 643	96 589	51 613
" kveite	" wheat	"	19 394	47 459	79 117	142 233	74 803
" oljefrø	" oilseeds	"	7 049	5 212	7 277	50 044	17 660
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	653	488	416	471	473
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1 437	930	907	1 111	1 055
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-247 535	-254 126	-110 433	10 116	-79 089
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-254 417	-283 770	-124 685	-99 990	-149 080
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	-315 705	-347 892	-141 764	-182 276	-208 854
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-149 080	-163 222	-34 411	68 424	-6 730

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

korndyrking

cereal production

Regionar		Austlandet					
Regions		Eastern Norway					
		Flatbygder					
		Lowlands					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		11	17	18	17	65
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	302 758	353 779	519 881	1 320 052	636 789
Planteprodukt	Plant products	"	125 415	174 608	251 211	641 151	304 847
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 966	5	1 681	1 578	1 212
Tilskot	Support	"	111 922	144 705	246 141	533 561	265 641
Andre inntekter	Other income	"	63 456	34 461	20 848	143 762	65 089
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	71 310	121 439	160 225	396 627	192 631
Såvarer	Seeds	"	24 109	37 684	58 208	141 472	67 487
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	33 869	61 971	75 676	169 067	87 343
Plantevernmidler	Pesticides	"	6 220	15 835	15 200	73 004	28 535
Konserveringsmiddel	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"	1 915	45	506	2 734	1 191
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	1 095	119		377	315
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		191	833		281
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	4 102	5 594	9 802	9 972	7 480
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	778	4 267	4 139	69 890	20 673
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	13 607	19 690	24 433	60 119	30 000
Traktorar	Tractors	"	13 802	13 434	13 209	34 005	18 433
Driftsbygningar	Outbuildings	"	9 803	12 286	17 171	31 578	17 943
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	8 289	4 520	16 361	31 576	15 374
Drivstoff	Fuel	"	12 520	21 285	26 409	57 301	30 299
Maskinleige	Rented machinery	"	24 925	28 356	48 229	166 777	68 868
Jordleige	Rented farmland	"		11 583	26 625	144 451	48 182
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	59 518	72 464	81 234	128 177	85 692
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	214 550	309 325	418 035	1 120 500	528 095
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	88 208	44 453	101 846	199 551	108 694
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	25 486	30 810	27 773	88 107	43 201
Traktorar	Tractors	"	17 357	20 149	30 136	38 958	27 417
Driftsbygningar	Outbuildings	"	58 577	41 522	52 749	78 373	56 037
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	594	1 073	1 474	10 889	3 650
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	45 943	35 972	43 453	95 472	54 358
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-13 807	-49 102	-10 286	-16 776	-21 611
+ " skogbruk	+ " forestry	"	12 734	-3 940	2 493	61 111	17 761
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	27 546	245 622	85 823	170 611	137 636
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	26 479	83 790	15 273	53 998	44 748
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5 186	23 613	11 154	19 757	15 456
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	772 460	776 243	654 030	772 810	749 530
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	125 569	62 422	72 839	11 309	66 562
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			3 419		947
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	4 511	11 002	4 513	8 365	7 484
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	84 025	85 875	92 655	111 629	92 002
= Nettoinntekt	= Total net income	"	876 653	1 063 775	746 602	969 557	926 511
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	163	599 149	-85 016	229 842	158 872
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	537 975	2 454 564	1 063 905	2 919 230	1 834 747
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-12 516	-20 173	-77 755	-200 704	-81 183
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	2 223 334	1 874 123	2 239 703	4 808 479	2 752 350
Skogbruk	Forestry	"	251 415	308 800	355 858	777 578	428 330
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	378 224	1 457 718	941 766	2 709 146	1 414 679
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	2 057 744	2 527 463	1 381 903	2 353 142	2 033 745
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	528 893	1 763 659	692 633	1 333 396	1 134 819
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 439 610	7 931 764	5 611 863	11 981 740	7 763 923
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	171 777	361 235	217 359	481 778	309 879
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 917 864	2 285 438	2 675 191	3 694 879	2 803 144
Eigenkapital	Own capital	"	2 349 969	5 285 091	2 719 313	7 805 083	4 650 900

Hovudtabell 17d		Forts. Cont.	Drift og driftsresultat på bruk med		
			<i>Summary of accounts for</i>		
Regionar			Austlandet	Trøndelag	
Regions			Eastern Norway	Flatbyder	
			Andre bygder	Flatbyder	
			Other parts	Lowlands	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		16	6	15
Alder på brukar	Age of farmer	år year	47	54	55
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	392	379	344
herav leigd	of which rented land	" "	167	58	56
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 532 464	1 889 051	1 740 212
Varelager	Stocks	"	125 390	210 320	137 295
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	299 178	244 740	225 429
Skurtreskar	Combine harvester	"	117 786	58 920	101 020
Traktorar	Tractors	"	292 438	123 864	226 121
Driftsbygningar	Outbuildings	"	749 856	523 657	486 730
Jord etc.	Farmland etc.	"	947 640	727 551	563 617
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	611	548	616
herav familien	of which family	" "	569	492	546
Arealbruk:	Land use:				
Bygg	Barley	daa decares	129,4	302,2	263,8
Havre	Oats	" "	125,3	54,5	41,1
Kveite	Wheat	" "	81,8	10,0	4,0
Poteter	Potatoes	" "			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	32,9	8,3	17,3
Anna	Other	" "	22,9	3,8	17,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Bygg	Barley	kg	317	377	394
Havre	Oats	"	246	240	227
Kveite	Wheat	"	214	217	217
Poteter	Potatoes	"			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	137	249	247
I alt	Total	" "	246	343	345
Kornproduksjon:	Cereal production:				
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,65	2,59	2,56
Havre	Oats	"	2,40	2,53	2,65
Kveite	Wheat	"	3,38	2,63	2,63
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	447	379	362
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	105 111	297 501	265 370
" havre	" oats	"	72 370	40 573	25 538
" kveite	" wheat	"	59 213	5 702	2 281
" oljefrø	" oilseeds	"	13 066		
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	576	749	668
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	936	1 141	1 178
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-203 851	-159 134	-6 201
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-204 296	-191 892	-14 215
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	-272 949	-207 737	-45 208
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-159 861	-54 740	86 650

¹ FUM = Feed Unit milk

korndyrking
cereal production

Regionar		Austlandet	Trøndelag	
Regions		Eastern Norway	Flatbyder	
		Andre bygder	Flatbyder	
		Other parts	Lowlands	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings	16	6	15
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	542 429	576 064 529 647
Planteprodukt	Plant products	"	264 339	347 362 310 710
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 830	
Tilskot	Support	"	244 218	185 590 167 879
Andre inntekter	Other income	"	32 041	43 112 51 058
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	175 423	143 755 124 473
Såvarer	Seeds	"	58 521	41 557 31 347
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	79 589	68 742 71 395
Plantevernmidde	Pesticides	"	24 319	25 704 14 988
Konserveringsmidde	Preservatives	"		
Førmiddel	Fodder	"	3 637	533 1 479
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	320	
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	9 036	7 218 5 264
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"		
Leigd arbeid	Hired labour	"	99	6 443 2 577
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	27 994	20 172 21 594
Traktorar	Tractors	"	21 184	16 710 12 524
Driftsbygningar	Outbuildings	"	24 357	9 655 10 022
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	5 450	2 312 3 801
Drivstoff	Fuel	"	30 963	23 170 20 550
Maskinleige	Rented machinery	"	68 180	161 205 106 887
Jordleige	Rented farmland	"	33 555	11 383 14 758
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	76 482	84 013 80 029
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	463 688	478 817 397 216
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	78 741	97 247 132 432
Avskrivningar:	Depreciation:	"		
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	43 489	42 417 42 347
Traktorar	Tractors	"	32 714	24 289 29 312
Driftsbygningar	Outbuildings	"	43 002	46 038 37 426
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 900	5 326 3 420
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	47 943	37 351 34 703
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-42 365	-20 823 19 926
+ " skogbruk	+ " forestry	"	310 409	39 570 16 204
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	69 401	154 335 130 627
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	72 687	97 506 39 705
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	60 871	26 324 16 071
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	768 558	855 108 883 624
+ Pensjonar/sjuekepengar	+ Pensions/sick pay	"	65 222	78 167 128 280
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	6 166	1 744 697
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12 782	4 676 6 570
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	86 914	122 054 85 387
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 236 818	1 114 552 1 156 318
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	86 176	12 332 -21 912
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 931 908	1 355 084 1 411 930
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-435 217	10 459 49 556
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"		
Jordbruk	Agriculture	"	2 532 464	1 889 051 1 740 212
Skogbruk	Forestry	"	1 345 393	151 965 106 154
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	1 006 893	1 479 087 932 327
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	2 225 065	2 380 668 2 187 083
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 614 525	1 104 303 1 081 208
Eigedelar i alt	Total assets	"	8 724 341	7 005 074 6 046 985
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	596 882	408 570 249 865
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	3 006 606	3 054 308 2 139 865
Eigenkapital	Own capital	"	5 120 853	3 542 197 3 657 254

Hovudtabell 17d   **Forts. Cont.**   **Drift og driftsresultat på bruk med**
Summary of accounts for

Regionar				Alle			
Regions				All			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		16	29	31	23	101
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	53	49	48	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	165	253	385	816	404
herav leigd	of which rented land	" "	1	54	110	413	144
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 800 623	1 661 327	2 263 050	4 578 085	2 504 616
Varelager	Stocks	"	60 229	103 185	139 371	458 399	186 450
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	104 741	159 003	194 669	508 446	237 781
Skurtreskar	Combine harvester	"	32 474	64 020	60 090	349 837	121 695
Traktorar	Tractors	"	142 357	152 883	173 042	349 710	200 641
Driftsbygningar	Outbuildings	"	650 675	594 367	810 406	1 225 227	801 898
Jord etc.	Farmland etc.	"	809 968	587 381	882 463	1 686 410	955 046
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	375	555	624	1 330	715
herav familien	of which family	" "	361	502	535	961	587
Arealbruk:	Land use:						
Bygg	Barley	daa decares	85,5	117,8	175,3	333,6	177,8
Havre	Oats	" "	27,1	70,3	86,2	182,5	92,5
Kveite	Wheat	" "	16,5	36,4	69,4	161,4	71,1
Poteter	Potatoes	" "					
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	27,7	8,6	39,2	34,6	26,8
Anna	Other	" "	8,1	20,2	15,3	104,4	35,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Bygg	Barley	kg	366	314	326	301	316
Havre	Oats	"	194	243	258	249	248
Kveite	Wheat	"	269	223	249	279	261
Poteter	Potatoes	"					
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	94	253	176	194	175
I alt	Total	" "	265	253	268	261	262
Kornproduksjon:	Cereal production:						
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,38	2,57	2,64	2,62	2,59
Havre	Oats	"	2,30	2,37	2,39	2,46	2,41
Kveite	Wheat	"	3,58	2,97	3,35	3,05	3,12
Variable kostnader	Variable costs	NOK/decare	417	481	410	451	442
Produksjonsinntekt bygg	Total output barley	NOK	82 970	98 706	145 478	271 897	148 444
" havre	" oats	"	12 314	37 311	49 714	100 594	50 830
" kveite	" wheat	"	18 933	32 945	57 684	121 621	57 860
" oljefrø	" oilseeds	"	4 846	3 055	4 225	46 079	13 435
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	607	518	495	519	518
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1 354	937	971	1 101	1 052
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-134 453	-176 579	-93 925	-21 842	-83 613
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-138 075	-189 211	-107 899	-118 747	-132 646
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	-193 051	-236 063	-144 245	-191 795	-187 108
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-46 543	-107 992	-2 248	38 350	-9 893

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

korndyrking

cereal production

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	> 500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		16	29	31	23	101
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	291 990	359 406	532 460	1 266 637	603 777
Planteprodukt	Plant products	"	131 551	182 856	282 215	621 336	301 909
Husdyrprodukt	Livestock products	"	1 351	789	976	1 448	1 070
Tiilskot	Support	"	105 300	142 227	223 872	515 884	244 448
Andre inntekter	Other income	"	53 787	33 534	25 397	127 969	56 350
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	68 731	121 909	158 169	368 057	178 703
Såvarer	Seeds	"	21 961	35 365	54 846	129 971	60 342
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	34 066	62 421	75 638	162 166	83 612
Plantevernmidde	Pesticides	"	6 977	16 217	17 942	63 085	25 659
Konserveringsmidde	Preservatives	"					
Førmiddel	Fodder	"	1 317	2 033	397	2 846	1 562
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	753	247		279	254
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"		112	484		181
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	3 658	5 514	8 862	9 710	7 094
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	535	2 501	3 650	51 726	13 703
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	14 694	21 880	23 033	60 102	29 403
Traktorar	Tractors	"	12 182	12 095	14 204	35 163	17 791
Driftsbygningar	Outbuildings	"	10 887	11 036	13 441	36 924	17 464
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	7 362	4 512	10 136	26 643	11 640
Drivstoff	Fuel	"	12 804	20 624	27 493	53 718	28 823
Maskinleige	Rented machinery	"	25 313	31 920	65 944	178 699	74 276
Jordleige	Rented farmland	"	150	13 134	22 396	129 089	40 065
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	56 476	68 245	81 512	128 781	83 304
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	209 133	307 857	419 977	1 068 899	495 172
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	82 857	51 549	112 484	197 737	108 605
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	20 324	28 873	36 467	91 287	43 552
Traktorar	Tractors	"	18 811	21 943	29 204	43 335	28 547
Driftsbygningar	Outbuildings	"	44 611	36 241	49 227	72 332	49 156
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	955	1 526	1 908	8 701	3 165
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	37 113	32 412	43 018	91 052	49 235
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	-1 844	-37 032	-4 322	-17 919	-15 815
+ " skogbruk	+ " forestry	"	4 294	43 986	129 812	47 173	63 872
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	29 801	163 723	102 104	166 438	121 195
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	16 623	73 419	29 382	82 766	51 580
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	38 625	17 230	25 585	18 443	23 213
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	735 831	782 009	717 555	769 715	757 576
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	130 931	109 401	65 402	9 768	78 222
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			5 505		1 690
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	4 534	11 715	6 263	8 145	8 120
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	75 844	79 110	93 270	121 181	91 255
= Nettoinntekt	= Total net income	"	882 949	1 085 340	984 017	963 348	998 397
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-54 562	398 552	-2 653	103 660	106 428
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 026 774	2 291 281	1 152 938	2 401 665	1 749 416
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-12 913	-32 209	-233 214	-158 028	-118 710
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:						
Jordbruk	Agriculture	"	1 800 623	1 661 327	2 263 050	4 578 085	2 504 616
Skogbruk	Forestry	"	305 400	401 565	540 356	815 142	517 160
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	527 364	1 413 567	945 564	2 199 404	1 280 547
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 782 359	2 051 583	2 071 201	2 271 659	2 041 413
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	833 029	1 526 747	969 015	1 332 251	1 199 143
Eigedelar i alt	Total assets	"				11 196	
		"	5 248 774	7 054 789	6 789 187	541	7 542 878
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	141 543	264 012	397 899	584 837	353 625
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 332 965	2 186 845	2 820 740	3 764 560	2 723 394
Eigenkapital	Own capital	"	2 774 266	4 603 932	3 570 548	6 847 144	4 465 860

Hovudtabell 17e

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar			Austlandet	Trøndelag	
Regions			Eastern Norway	Lowlands	
			Flatbygder	Flatbygder	
			Lowlands	Lowlands	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		15	6	9
Alder på brukar	Age of farmer	år year	54	51	52
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	452	374	417
herav leigd	of which rented land	" "	218	139	153
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	4 913 396	4 155 077	4 433 292
Varelager	Stocks	"	282 848	381 324	373 009
Buskap	Livestock	"	334 235	457 877	478 596
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	369 581	392 341	356 696
Skurtreskar	Combine harvester	"	134 107	93 535	231 920
Traktorar	Tractors	"	162 321	454 766	440 911
Driftsbygningar	Outbuildings	"	2 915 277	1 961 847	2 105 268
Jord etc.	Farmland etc.	"	715 027	413 387	446 891
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 003	2 613	2 744
herav familien	of which family	" "	2 192	1 995	2 156
Arealbruk:	Land use:				
Bygg	Barley	daa decares	149,4	351,2	392,1
Havre	Oats	" "	66,5	16,5	13,4
Kveite	Wheat	" "	150,0		
Poteter	Potatoes	" "	3,3		
Anna	Other	" "	68,9	6,7	11,6
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Bygg	Barley	kg	333	445	434
Havre	Oats	"	248	78	108
Kveite	Wheat	"	286		
Poteter	Potatoes	"	2 529		
I alt	Total	FEm FUm ¹	289	412	415
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	37,2	37,3	52,2
Smågriskull	Litters	" "	116,0	74,5	90,0
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	1 338	903	1 038
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	823	1 214	1 123
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	424 405	618 578	454 707
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	2,96	2,68	2,63
Havre	Oats	"	2,80	2,30	2,14
Kveite	Wheat	"	3,04		
Slaktesvin	Pork	"	25,49	26,17	26,32
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	901	836	870
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	4 175	5 742	4 960
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	164 451	395 696	436 195
" havre	" oats	"	52 124	2 955	3 102
" kveite	" wheat	"	133 810		
" oljefrø	" oilseeds	"	38 842	3 048	2 032
" smågris	" piglets	"	885 678	199 469	195 366
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	1 563 807	2 419 292	2 249 853
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	122 539	26 292	192 684
Anna husdyrhold	Other animal husbandry	"		585	390
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/daa	"	803	764	736
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 312	3 128	3 293
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	173 343	248 068	314 148
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	116 475	224 893	300 665
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	94 525	227 207	306 425
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	205 037	292 257	356 533

¹ FUm = Feed Unit milk

korndyrking og svinehold*combined cereal production and pig farming*

Regionar		Austlandet	Trøndelag		
Regions		Eastern Norway	Flatbygder		
		Flatbygder	Flatbygder		
		Lowlands	Lowlands		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		15	6	9
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	3 387 632	3 320 477	3 442 544
Planteprodukt	Plant products	"	447 761	402 912	466 469
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2 572 023	2 645 637	2 638 293
Tilskot	Support	"	338 940	249 311	273 485
Andre inntekter	Other income	"	28 908	22 617	64 297
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	1 889 158	2 149 427	2 068 970
Såvarer	Seeds	"	83 898	33 135	40 024
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	57 545	72 377	68 078
Plantevernmidde	Pesticides	"	30 856	32 107	29 646
Konserveringsmidde	Preservatives	"			
Førmiddel	Fodder	"	1 148 494	1 246 628	1 299 537
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	78 504	92 881	114 759
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	424 405	618 578	454 707
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	65 456	53 722	62 218
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	139 711	100 161	105 791
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	55 769	53 022	54 548
Traktorar	Tractors	"	27 253	24 382	24 631
Driftsbygningar	Outbuildings	"	61 679	53 105	57 478
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	14 037	6 623	4 415
Drivstoff	Fuel	"	53 097	48 645	43 304
Maskinleige	Rented machinery	"	141 732	50 251	74 122
Jordleige	Rented farmland	"	70 342	33 227	40 742
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	411 403	196 427	221 466
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2 864 180	2 715 270	2 695 469
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	523 452	605 207	747 076
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	64 023	60 601	67 127
Traktorar	Tractors	"	23 856	47 943	46 899
Driftsbygningar	Outbuildings	"	215 849	156 047	173 080
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 295	3 638	2 936
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	101 872	83 294	88 605
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	217 429	336 978	457 034
+ " skogbruk	+ " forestry	"	45 111	6 492	3 107
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	98 087	51 654	77 192
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	83 481	1 455	2 748
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	42 024	15 188	18 120
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	505 514	479 460	386 612
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	10 418	53 878	57 213
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	3 145		
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	14 165	10 003	7 230
- Gjeldsrenter og kår	- Inter. paid, payments to previous owner	"	155 771	135 709	142 426
= Nettoinntekt	= Total net income	"	863 603	819 399	866 830
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-93 911	-358 777	-273 932
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	2 209 799	1 159 495	969 927
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-350 322	-63 670	-151 441
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	4 913 396	4 155 077	4 433 292
Skogbruk	Forestry	"	127 933	176 939	142 534
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	1 704 364	394 112	398 769
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 518 392	1 060 165	973 272
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 935 647	779 780	661 814
Eigedelar i alt	Total assets	"	10 199 733	6 566 073	6 609 681
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	1 305 146	792 780	824 355
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	3 670 852	3 424 531	3 567 524
Eigenkapital	Own capital	"	5 223 734	2 348 762	2 217 801

Hovudtabell 17e

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar				Alle		
Regions				Alle		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	>500	Alle All	
Tal bruk	Number of holdings		13	6	29	
Alder på brukar	Age of farmer	år year	52	55	53	
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	380	829	414	
herav leigd	of which rented land	" "	147	482	174	
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets	NOK	5 490	5 136	5 145	
Varelager	Stocks	"	290	887	675	
Buskap	Livestock	"	410 527	456 340	344 068	
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	482 585	284 117	425 067	
Skurtreskar	Combine harvester	"	505 088	484 519	421 513	
Traktorar	Tractors	"	83 551	447 596	160 858	
Driftsbygningar	Outbuildings	"	417 023	326 311	301 654	
Jord etc.	Farmland etc.	"	3 029	2 170	2 901	
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	456	333	643	
herav familien	of which family	" "	562 060	967 672	590 872	
Arealbruk:	Land use:		3 022	3 008	2 948	
Bygg	Barley	daa decares	2 202	2 445	2 181	
Havre	Oats	" "				
Kveite	Wheat	" "	221,5	376,2	225,2	
Poteter	Potatoes	" "	48,2	85,0	43,3	
Anna	Other	" "	56,5	214,3	82,7	
Avlingar pr daa:	Crops per decare:		7,5		5,1	
Bygg	Barley	kg	36,3	139,7	50,0	
Havre	Oats	"				
Kveite	Wheat	"	425	403	395	
Poteter	Potatoes	"	220	247	228	
I alt	Total	FEm FUm ¹	263	286	290	
Avlsgrisar (gj.snitt)	Pigs for breeding	stk no.	2 653		2 611	
Smågriskull	Litters	" "	335	338	332	
Salbare smågrisar	Piglets for sale	" "	47,4	30,3	48,2	
Omsette slaktesvin	Pigs for slaughter	" "	93,9	99,8	109,2	
Innkjøp av svin	Purchase of pigs	NOK	1 084	1 150	1 278	
Pris: Bygg	Price: Barley	NOK/kg	1 121	722	956	
Havre	Oats	"	542 212	309 818	421 103	
Kveite	Wheat	"	2,71	2,67	2,74	
Slaktesvin	Pork	"	2,65	2,52	2,74	
Smågris, sal	Piglets for sale	NOK/stk	3,01	2,95	3,04	
Variable kostnader	Variable costs	NOK/daa	26,00	26,01	25,98	
Prod.innt. bygg	Total output barley	NOK	857	932	894	
" havre	" oats	"	5 656	2 090	4 820	
" kveite	" wheat	"	242 505	446 699	247 196	
" oljefrø	" oilseeds	"	28 063	52 914	30 083	
" smågris	" piglets	"	40 185	183 713	74 468	
" slaktesvin	" pigs for fattening	"	18 232	60 649	20 721	
" avlsgrisar	" pigs for breeding	"	409 460	676 151	602 606	
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	2 189	1 365	1 873	
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/daa	"	489	455	166	
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	116 864	245 363	225 026	
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	270		121	
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	944	588	824	
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	3 503	2 403	3 678	
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	187 779	286 745	273 408	
			126 379	267 014	241 611	
			117 198	247 628	220 719	
			224 581	323 933	309 256	

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

korndyrking og svinehald

combined cereal production and pig farming

Regionar			Alle		
Regions			Alle		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	6	29
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	3 484 725	3 723 071	3 516 174
Planteprodukt	Plant products	"	425 247	808 352	458 084
Husdyrprodukt	Livestock products	"	2 716 083	2 286 969	2 700 919
Tiiskot	Support	"	317 735	526 730	316 167
Andre inntekter	Other income	"	25 660	101 021	41 004
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	2 152 042	1 731 964	1 994 352
Såvarer	Seeds	"	59 451	128 645	67 687
Handelsgjødsele og kalk	Fertilizer and lime	"	64 858	94 210	56 985
Plantevernmiddel	Pesticides	"	35 614	53 988	30 023
Konserveringsmiddel	Preservatives	"			792
Fôrmiddel	Fodder	"	1 303 767	998 001	1 257 284
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	87 535	69 254	96 301
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	542 212	309 818	421 103
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	58 605	78 048	64 177
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"			
Leigd arbeid	Hired labour	"	154 661	99 821	144 375
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	63 160	80 624	56 825
Traktorar	Tractors	"	22 128	38 663	24 597
Driftsbygningar	Outbuildings	"	70 711	51 706	64 611
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	12 730	1 574	9 150
Drivstoff	Fuel	"	57 504	67 782	51 107
Maskinleige	Rented machinery	"	98 350	164 787	105 303
Jordleige	Rented farmland	"	38 074	151 921	51 370
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	219 109	573 295	322 510
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	2 888 471	2 962 137	2 824 199
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	596 254	760 935	691 975
Avskrivningar:	Depreciation:	"			
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	70 481	110 341	68 402
Traktorar	Tractors	"	42 214	40 767	34 811
Driftsbygningar	Outbuildings	"	226 700	159 466	213 608
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 637	5 058	2 695
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	112 421	104 395	105 261
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	254 222	445 303	372 459
+ " skogbruk	+ " forestry	"	16 689	57 033	21 349
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	71 106	278 043	95 698
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	78 777	103 434	63 536
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	12 297	128 004	29 859
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	514 315	276 297	435 385
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	25 778		23 145
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	1 453		2 278
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	8 889	6 009	11 255
- Gjeldsrenter og kår	- Inter. paid, payments to previous owner	"	157 056	168 273	143 610
= Nettoinntekt	= Total net income	"	826 471	1 125 849	911 354
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-291 331	-145 466	-137 739
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 106 534	1 432 836	1 863 762
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-281 760	-423 763	-273 422
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"			
Jordbruk	Agriculture	"	5 490 290	5 136 887	5 145 675
Skogbruk	Forestry	"	370 920	88 561	211 298
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	586 340	2 024 177	1 125 011
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 266 930	2 351 375	1 310 233
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	796 610	1 522 983	1 448 503
Eigedelar i alt	Total assets	"		11 123	
		"	8 511 090	982	9 240 721
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	963 912	1 510 402	1 019 158
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	3 737 253	4 272 347	3 564 525
Eigenkapital	Own capital	"	3 809 924	5 341 234	4 657 037

Hovudtabell 17f

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Austlandet				
Regions		Eastern Norway				
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Flatbygder	Andre bygder		
			Lowlands	Other parts		
			Alle All	100-200	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	10	14	32
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	56	49	52
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	305	146	255	248
herav leigd	of which rented land	" "	158	44	61	90
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 234 754	1 230 987	1 556 342	1 733 333
Varelager	Stocks	"	73 578	53 269	71 812	79 548
Buskap	Livestock	"	30 660	17 658	36 327	31 106
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	205 899	162 402	213 392	250 750
Traktorar	Tractors	"	64 514	88 502	246 471	205 301
Driftsbygningar	Outbuildings	"	470 312	692 620	701 946	898 911
Jord etc.	Farmland etc.	"	389 792	216 536	286 394	267 718
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1 776	1 901	1 999	2 106
herav familien	of which family	" "	1 416	1 388	1 670	1 606
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares	5,5			
Poteter	Potatoes	" "				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	299,0	145,4	253,6	247,5
Anna	Other	" "	0,8	0,6	1,3	0,8
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	59			
Poteter	Potatoes	kg				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	161	220	201	188
I alt	Total	" "	159	219	200	188
Sauehald:	Sheep farming:					
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	153	85	148	144
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	42	23	44	42
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,4	1,7	1,5	1,6
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	27	36	33	33
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	4 737	3 196	5 052	4 997
Omsett ull	Wool sold	"	490	452	755	721
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	2	1,7	1,7	1,7
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 745	1 236	1 305	1 407
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	834	491	538	649
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	41,63	39,97	41,33	40,87
Ull	Wool	"	40,75	37,77	38,21	37,36
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK	208 163	128 530	224 787	212 727
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"	113 211	96 607	154 587	152 100
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"	21 992	2 325	6 986	7 067
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"	19 983	17 564	25 104	25 429
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	6 931	-20	10 906	5 093
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	780	633	616	701
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 334	2 910	2 833	2 683
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	277 542	146 766	316 687	231 958
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	259 422	116 066	309 550	207 663
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	268 479	101 165	303 535	193 161
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	326 984	179 979	360 765	266 356

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

sauehald

sheep farming

Regionar		Austlandet				
Regions		Eastern Norway				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Flatbygder	Andre bygder		Alle All
			Lowlands	Other parts		
			Alle All	100-200	200-300	
Tal bruk	Number of holdings		6	10	14	32
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	978 826	529 675	915 508	867 919
Planteprodukt	Plant products	"	28 394	7 937	14 901	15 093
Husdyrprodukt	Livestock products	"	257 069	148 399	267 820	250 676
Tilskot	Support	"	655 873	346 281	590 691	572 057
Andre inntekter	Other income	"	37 492	27 059	42 096	30 093
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	266 086	104 803	193 270	201 932
Såvarer	Seeds	"	11 943	4 943	6 804	7 261
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	23 539	22 352	44 199	36 524
Plantevernemiddel	Pesticides	"	225	-1	326	331
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	3 283	1 410	1 072	1 952
Fôrmiddel	Fodder	"	138 696	43 764	87 451	102 280
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	24 253	17 366	28 723	27 405
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	21 825	3 900	3 214	4 313
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	42 323	11 069	21 481	21 866
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	62 440	46 879	60 584	73 704
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	47 622	17 169	21 528	28 638
Traktorar	Tractors	"	19 389	14 974	24 579	21 719
Driftsbygningar	Outbuildings	"	20 830	28 701	38 557	37 743
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	3 858	4 286	10 777	9 213
Drivstoff	Fuel	"	14 898	19 263	23 493	24 840
Maskinleige	Rented machinery	"	117 364	18 134	37 123	47 294
Jordleige	Rented farmland	"	23 393	545	4 914	8 425
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	93 774	79 661	87 068	88 577
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	669 652	334 417	501 894	542 085
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	309 174	195 259	413 614	325 834
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	23 218	19 267	28 818	30 969
Traktorar	Tractors	"	12 842	20 095	29 862	27 465
Driftsbygningar	Outbuildings	"	36 783	40 014	47 056	54 946
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"		586	770	661
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	24 409	24 386	30 002	34 098
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	236 331	115 298	307 109	211 794
+ " skogbruk	+ " forestry	"	20 160	12 291	12 773	10 638
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	330 535	53 402	31 022	43 785
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	20 728	121 892	18 796	70 186
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	6 610	10 581	9 409	48 449
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	479 052	484 478	641 619	596 538
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	79 641	88 697	28 912	67 041
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"		383		120
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	2 971	14 796	5 600	8 835
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	98 026	41 428	63 023	57 195
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 078 001	860 388	992 216	1 000 189
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	331 227	236 139	226 213	293 494
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	750 582	2 139 706	987 348	1 382 765
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	31 812	-22 972	-38 600	-23 385
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	1 234 754	1 230 987	1 556 342	1 733 333
Skogbruk	Forestry	"	498 392	100 519	227 932	159 449
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	92 617	420 862	398 367	503 244
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 249 440	991 371	885 842	1 176 480
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	760 102	1 894 439	933 261	1 203 687
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 835 304	4 638 177	4 001 743	4 776 194
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	150 270	88 457	171 533	185 084
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 039 751	675 643	1 294 587	1 253 870
Eigenkapital	Own capital	"	1 645 284	3 874 077	2 535 623	3 337 240

Hovudtabell 17f		Forts. Cont.	Drift og driftsresultat på bruk med		
			Summary of accounts for		
Regionar			Agder & Rogaland		
Regions					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	6	18
Alder på brukar	Age of farmer	år year	48	43	46
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	165	253	268
herav leigd	of which rented land	" "	81	140	142
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 926	2 032	2 285
Varelager	Stocks	"	605	067	063
Buskap	Livestock	"	59 053	35 361	61 231
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	15 304	36 740	31 379
Traktorar	Tractors	"	201 720	331 527	368 016
Driftsbygningar	Outbuildings	"	123 656	74 785	155 040
Jord etc.	Farmland etc.	"	1 249	1 102	1 269
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	997	466	603
herav familien	of which family	" "	276 875	451 188	399 794
Arealbruk:	Land use:		1 555	1 954	1 916
Korn	Cereals	daa decares	1 176	1 530	1 476
Poteter	Potatoes	" "			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	165,0	253,0	268,2
Anna	Other	" "	0,4		0,2
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Korn	Cereals	FEm FUm ¹			
Poteter	Potatoes	kg			
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	169	167	160
I alt	Total	"	169	167	160
Sauehald:	Sheep farming:				
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	94	132	150
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	24	48	45
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,4	1,4	1,5
Kjøtt/vfs	Meat per wfs	kg	26	25	28
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	2 736	3 813	4 538
Omsett ull	Wool sold	"	437	309	555
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,8	1,9	1,8
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 644	1 663	1 793
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	728	762	963
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	39,64	41,93	41,22
Ull	Wool	"	37,29	41,94	35,83
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK	107 597	157 690	190 244
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"	80 123	121 230	137 708
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"	886	3 600	4 400
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"	16 278	12 959	19 882
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1 299	4 275	-13 385
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	889	539	535
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 438	2 258	2 192
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	77 682	152 919	173 006
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	36 516	104 576	133 961
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	15 563	84 143	113 452
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	111 116	171 531	205 212

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

sauehald

sheep farming

Regionar		Agder & Rogaland			
Regions					
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		7	6	18
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	557 971	790 721	857 846
Planteprodukt	Plant products	"	29 749	14 371	22 884
Husdyrprodukt	Livestock products	"	126 059	178 523	201 141
Tilskot	Support	"	389 965	568 446	599 114
Andre inntekter	Other income	"	12 198	29 381	34 707
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	154 732	219 561	269 589
Såvarer	Seeds	"	1 057	764	1 619
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	35 313	29 678	44 463
Plantevernmidler	Pesticides	"	151		264
Konservingsmiddel	Preservatives	"	3 094	2 560	2 798
Fôrmiddel	Fodder	"	72 497	109 976	151 785
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	21 598	31 103	34 139
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	1 331	12 417	7 868
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	19 691	33 063	26 655
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	37 888	70 518	61 427
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	28 954	44 222	37 641
Traktorar	Tractors	"	9 607	14 172	10 092
Driftsbygningar	Outbuildings	"	22 792	49 449	36 092
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	4 194	12 740	9 370
Drivstoff	Fuel	"	13 268	22 709	20 972
Maskinleige	Rented machinery	"	54 264	26 453	35 222
Jordleige	Rented farmland	"	7 017	2 333	8 768
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	63 368	103 261	87 263
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	396 084	565 417	576 435
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	161 888	225 304	281 411
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	24 955	33 088	39 269
Traktorar	Tractors	"	17 037	9 947	19 173
Driftsbygningar	Outbuildings	"	66 416	67 461	73 315
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 709	417	3 883
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	39 010	40 822	45 645
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	50 771	114 392	145 771
+ " skogbruk	+ " forestry	"	4 192	6 816	9 307
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	38 617	1 965	67 194
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	58 912	19 623	29 451
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	3 059	4 015	4 938
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	590 708	549 451	502 534
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	4 288	73 901	26 746
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	2 523	3 666	2 668
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	50 612	55 512	60 836
= Nettoinntekt	= Total net income	"	702 457	718 316	727 773
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	185 182	189 976	208 575
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 171 901	225 717	843 488
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-33 608	53 137	-24 484
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	1 926 605	2 032 067	2 285 063
Skogbruk	Forestry	"	134 844	465 892	337 728
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	620 778	273 110	537 434
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	772 607	1 720 561	1 144 280
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	752 648	422 202	742 335
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 207 483	4 913 833	5 046 840
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	116 604	281 080	206 756
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 623 593	1 905 128	2 025 871
Eigenkapital	Own capital	"	2 467 286	2 727 625	2 814 214

Hovudtabell 17f

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts
for

Regionar		Vestlandet				
Regions		Western Norway				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	11	7	30
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	41	48	45
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	141	232	349	230
herav leigd	of which rented land	" "	58	116	221	118
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 711	1 625	2 078	2 061
Varelager	Stocks	"	779	481	610	885
Buskap	Livestock	"	50 865	65 560	62 999	63 744
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	20 240	27 981	62 111	38 316
Traktorar	Tractors	"	235 430	322 973	191 177	250 628
Driftsbygningar	Outbuildings	"	209 227	209 259	199 733	203 244
Jord etc.	Farmland etc.	"		1 139	1 139	1 114
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	909 703	718 048	381	846
herav familien	of which family	" "	286 314	281 659	423 209	391 108
Arealbruk:	Land use:		1 945	2 419	2 378	2 393
Korn	Cereals	daa decares	1 553	1 729	2 037	1 810
Poteter	Potatoes	" "				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	140,8	231,5	348,7	229,6
Anna	Other	" "	0,3	0,2	0,7	0,3
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹				
Poteter	Potatoes	kg				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	265	228	183	222
I alt	Total	"	264	228	182	222
Sauehald:	Sheep farming:					
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	106	137	182	145
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	22	44	46	40
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,3	1,4	1,3	1,4
Kjøtvfs	Meat per wfs	kg	21	27	24	26
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	2 478	3 721	4 904	3 894
Omsett ull	Wool sold	"	302	425	644	467
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	1,3	1,7	1,9	1,6
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 044	1 313	1 125	1 206
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	501	587	470	548
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	39,03	40,53	40,79	41,43
Ull	Wool	"	32,10	31,86	33,36	34,77
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK	97 631	175 029	196 021	169 917
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"	70 070	110 508	148 811	112 819
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"	4 121	8 665	4 371	7 430
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"	9 138	13 246	21 477	15 963
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	4 602	576	28 346	9 226
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	754	674	366	617
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 681	2 244	1 906	2 290
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	74 966	122 777	218 181	132 202
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	45 301	92 225	189 174	98 606
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	27 122	87 377	177 805	84 234
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	105 589	148 262	259 984	160 332

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

sauehald

sheep farming

Regionar		Vestlandet				
Regions		Western Norway				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		8	11	7	30
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	488 268	699 529	870 784	700 962
Planteprodukt	Plant products	"	11 911	13 387	9 949	11 089
Husdyrprodukt	Livestock products	"	115 492	197 517	250 215	202 536
Tilskot	Support	"	332 274	450 894	601 896	462 609
Andre inntekter	Other income	"	28 592	37 731	8 724	24 728
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	110 259	179 755	204 712	174 547
Såvarer	Seeds	"	632	1 893	865	1 752
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	16 024	32 409	37 243	29 011
Plantevernemiddel	Pesticides	"	541	701	792	608
Konservingsmiddel	Preservatives	"	1 820	1 722	1 886	2 243
Fôrmiddel	Fodder	"	56 259	86 766	99 570	86 287
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	15 917	21 208	28 072	22 110
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	3 875	7 795	6 073	7 339
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	15 191	27 260	30 210	25 196
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:					
Leigd arbeid	Hired labour	"	36 004	52 499	64 690	57 377
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	22 689	29 454	30 433	29 959
Traktorar	Tractors	"	10 376	11 774	15 325	11 763
Driftsbygningar	Outbuildings	"	24 497	31 426	32 731	27 282
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	5 362	1 660	11 631	5 254
Drivstoff	Fuel	"	10 209	25 343	19 114	22 316
Maskinleige	Rented machinery	"	20 998	35 919	15 620	28 996
Jordleige	Rented farmland	"	3 789	7 991	10 349	6 552
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	67 478	72 274	92 269	76 491
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	311 662	448 095	496 874	440 537
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	176 606	251 434	373 910	260 425
Avskrivningar:	Depreciation:					
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	33 856	37 925	21 491	30 293
Traktorar	Tractors	"	25 785	31 527	27 258	29 560
Driftsbygningar	Outbuildings	"	55 733	45 479	77 488	60 516
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	582	837	2 682	1 788
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	34 894	32 876	41 483	40 819
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	60 650	135 665	244 991	138 269
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-2 460	-2 361	4 231	-336
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	106 533	50 308	26 820	64 056
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	74 038	32 938	26 058	66 794
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	19 561	13 053	5 706	18 053
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	621 377	496 780	744 019	590 439
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	66 205	30 036	22 952	34 023
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"		5 594	2 459	7 947
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12 766	4 683	8 359	7 747
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	57 091	79 920	52 601	63 617
= Nettoinntekt	= Total net income	"	901 578	686 776	1 032 994	863 374
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	137 733	-34 530	79 350	49 295
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 591 461	1 218 047	626 289	1 311 516
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-75 303	-45 142	59 174	-29 590
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:					
Jordbruk	Agriculture	"	1 711 779	1 625 481	2 078 610	2 061 885
Skogbruk	Forestry	"	53 512	144 065	40 291	95 216
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	676 669	1 152 016	157 544	817 104
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 544 573	1 338 331	994 389	1 412 031
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 556 913	521 122	569 675	1 035 961
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 543 447	4 781 014	3 840 509	5 422 198
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	246 530	121 543	110 067	184 165
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 747 407	1 905 155	1 673 993	2 052 457
Eigenkapital	Own capital	"	3 549 510	2 754 316	2 056 449	3 185 575

Hovudtabell 17f

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar				Trøndelag		Nord-Noreg	
Regions				Andre bygder		Northern Norway	
Storleiksgrupper		Farm size (decares)		Other parts			
		daa		200-300	Alle All	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings			6	10	9	21
Alder på brukar	Age of farmer		år year	47	45	57	51
Jordbruksareal	Agricultural land		daa decares	279	290	246	327
herav leigd	of which rented land		" "	135	125	118	190
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:		NOK	2 191 257	1 934 856	990 112	1 479 355
Varelager	Stocks		" "	79 745	69 429	90 235	95 038
Buskap	Livestock		" "	41 180	39 870	35 011	55 678
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment		" "	407 979	353 281	287 356	351 756
Traktorar	Tractors		" "	374 222	301 898	275 037	200 673
Driftsbygningar	Outbuildings		" "	1 055 632	917 025	158 276	567 655
Jord etc.	Farmland etc.		" "	232 498	253 353	144 198	208 556
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)		timer hours	2 432	2 549	2 110	2 392
herav familien	of which family		" "	1 995	1 987	1 636	1 911
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals		daa decares				
Poteter	Potatoes		" "	0,2	0,1	0,4	0,3
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture		" "	278,7	290,0	245,1	326,2
Anna	Other		" "				0,5
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals		FEm FUm [†]				
Poteter	Potatoes		kg			875	1 167
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture		FEm FUm	269	244	209	194
I alt	Total		" "	268	244	209	193
Sauehald:	Sheep farming:						
Vinterføra sauer	Winter-fed sheep (wfs)		stk no.	207	202	186	190
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)		" "	68	57	70	63
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs		" "	1,4	1,4	1,2	1,3
Kjøtt/vfs	Meat per wfs		kg	30	29	25	28
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold		" "	6 275	6 162	4 863	5 515
Omsett ull	Wool sold		" "	766	700	874	817
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs		daa decares	1,4	1,4	1,3	1,7
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs		NOK	989	1 016	1 191	1 244
herav forkjøp	of which purchase of fodder		" "	420	435	561	563
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)		NOK/kg	39,83	40,27	34,08	36,66
Ull	Wool		" "	37,03	38,22	37,79	37,15
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb		NOK	283 220	268 658	200 152	233 838
Tilskot, kjøtt	Support, meat		" "	194 247	190 621	170 291	201 360
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live		" "	19 933	12 150	1 333	2 566
Prod.inntekt, ull	Total output, wool		" "	30 366	27 955	32 022	29 945
Anna husdyrhald	Other animal husbandry		" "	2 178	1 307		8 720
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare		" "	838	746	745	592
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare		" "	2 848	2 585	2 528	2 317
Vederf. til arb. og EK	Return on labour and own capital		NOK/man-year	229 536	198 543	225 867	233 970
Vederf. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital		" "	205 670	166 617	188 348	203 752
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income		" "	209 664	177 460	176 579	193 758
Skattejust. vederf. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.		" "	270 457	234 539	261 525	271 071

† FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

sauehald

sheep farming

Regionar		Trøndelag		Nord-Noreg		
Regions		Andre bygder		Northern Norway		
		Other parts				
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	200-300	Alle All	200-300	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	10	9	21
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	998 739	954 974	841 828	993 882
Planteprodukt	Plant products	"	23 401	15 690	28 519	27 801
Husdyrprodukt	Livestock products	"	335 698	310 070	233 508	276 916
Tilskot	Support	"	614 427	600 883	547 917	630 499
Andre inntekter	Other income	"	25 214	28 332	31 885	58 665
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	204 706	204 980	221 062	236 048
Såvarer	Seeds	"	4 195	3 707	2 412	2 638
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	35 711	38 493	49 460	56 872
Plantevernmiddel	Pesticides	"	-19	80		140
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	5 842	4 522	850	1 712
Fôrmiddel	Fodder	"	93 246	96 641	108 609	110 070
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	35 713	29 708	16 623	20 068
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	7 083	6 793	3 670	4 936
Andre forbruksart.	Other variable costs	"	22 934	25 038	39 436	39 611
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:	"				
Leigd arbeid	Hired labour	"	64 359	74 499	88 451	87 737
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	25 027	25 983	35 187	35 094
Traktorar	Tractors	"	25 300	23 250	14 639	20 665
Driftsbygningar	Outbuildings	"	33 232	29 451	24 632	28 112
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	8 330	6 315	6 147	7 723
Drivstoff	Fuel	"	28 184	27 771	29 996	41 291
Maskinleige	Rented machinery	"	66 309	70 879	60 933	79 530
Jordleige	Rented farmland	"	14 251	11 493	1 734	3 663
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	100 049	102 190	98 301	119 375
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	569 745	576 812	581 083	659 240
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	428 994	378 162	260 745	334 642
Avskrivningar:	Depreciation:	"				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	44 604	41 091	31 071	39 388
Traktorar	Tractors	"	40 517	34 714	31 468	25 236
Driftsbygningar	Outbuildings	"	58 080	50 645	18 348	34 463
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"		743	320	608
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	42 984	38 209	20 282	29 963
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	285 792	250 969	179 538	234 947
+ " skogbruk	+ " forestry	"	9 263	35 144	2 332	1 139
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	9 215	39 597	45 677	79 878
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	56 342	36 826	101 524	56 582
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	5 462	4 349	20 771	10 877
+ Lønnsinntekter	+ Wage income	"	587 651	561 817	233 396	272 402
+ Pensjonar/sjuekepengar	+ Pensions/sick pay	"	33 981	20 389	100 418	47 829
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	12 146	7 287	3 149	2 206
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	3 630	2 646	16 796	8 673
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	85 385	94 361	34 677	50 183
= Nettoinntekt	= Total net income	"	918 097	864 662	668 924	664 351
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	109 966	-223 640	-142 491	83 271
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	955 215	715 535	1 581 844	1 184 490
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	10 573	-44 398	-55 822	23 392
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:	"				
Jordbruk	Agriculture	"	2 191 257	1 934 856	990 112	1 479 355
Skogbruk	Forestry	"	182 916	129 399	16 734	44 505
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	122 219	195 305	470 828	350 062
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	571 652	586 158	581 121	856 610
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	861 949	719 539	1 492 593	1 098 380
Eigedelar i alt	Total assets	"	3 929 992	3 565 256	3 551 389	3 828 912
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	78 416	202 213	204 723	169 745
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 641 930	1 946 109	775 909	1 213 582
Eigenkapital	Own capital	"	2 209 647	1 416 934	2 570 757	2 445 585

Hovudtabell 17f

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Alle						
Regions		All						
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	34	48	27	11	126
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	50	48	49	44	48
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	68	154	251	376	624	275
herav leigd	of which rented land	" "	6	69	102	210	311	130
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 836 956	1 339 128	1 601 201	2 223 658	4 030 200	1 887 148
Varelager	Stocks	"	20 647	48 902	71 369	96 449	182 138	77 936
Buskap	Livestock	"	35 300	18 659	34 549	60 681	100 833	41 683
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	251 478	175 715	288 646	396 472	470 158	295 355
Traktorar	Tractors	"	167 180	125 064	236 401	226 810	189 211	196 887
Driftsbygningar	Outbuildings	"	828 525	754 759	678 800	1 041 368	2 515 996	944 510
Jord etc.	Farm/land etc.	"	533 826	216 028	291 436	401 877	571 864	330 778
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (agric.)	timer hours	1 186	1 861	2 165	2 562	3 617	2 248
herav familien	of which family	" "	1 030	1 443	1 687	2 089	2 342	1 733
Arealbruk:	Land use:							
Korn	Cereals	daa decares				4,0	3,0	1,1
Poteter	Potatoes	" "			0,1		0,1	0,1
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	68,3	153,4	250,2	371,9	620,1	273,8
Anna	Other	" "		0,7	0,4	0,2	0,5	0,4
Avlingar pr daa:	Crops per decare:							
Korn	Cereals	FEm FUm ¹				474	59	377
Poteter	Potatoes	kg		1 500	875	2 000		1 167
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	316	213	216	203	164	203
I alt	Total	"	316	212	216	206	163	203
Sauehald:	Sheep farming:							
Vinterfôra sauer	Winter-fed sheep (wfs)	stk no.	88	96	159	229	294	166
Sauer under 1 år (gj.s.)	Sheep < 1 year (average)	" "	23,2	22,7	52,7	60	96,2	48,6
Gagnslam/vfs	Lambs per wfs	" "	1,3	1,5	1,4	1,4	1,6	1,4
Kjøtvfs	Meat per wfs	kg	22	29	29	28	32	29
Omsett saue- og lammekj.	Mutton and lamb sold	"	1 916	3 007	4 749	6 748	9 772	5 011
Omsett ull	Wool sold	"	172	411	651	789	1 266	647
Grovfôr/vfs	Coarse fodder/wfs	daa decares	0,8	1,6	1,6	1,6	2,1	1,7
Variable kostn./vfs	Variable costs/wfs	NOK	1 246	1 273	1 269	1 441	1 548	1 363
herav førkjøp	of which purchase of fodder	"	598	566	558	702	845	647
Pris: Kjøtt	Price: Meat (mutton and lamb)	NOK/kg	35,93	40,06	39,47	41,16	41,04	40,26
Ull	Wool	"	36,66	36,63	37,06	34,98	39,17	36,8
Prod.inntekt, kjøtt	Total output, mutton and lamb	NOK	68 560	126 396	209 522	301 711	416 940	218 242
Tilskot, kjøtt	Support, meat	"	50 382	91 163	148 353	209 545	296 473	154 299
Prod.inntekt, livdyr sau	Total output, sheep sold live	"	2 658	2 254	7 215	12 743	11 126	7 185
Prod.inntekt, ull	Total output, wool	"	6 311	15 066	23 023	27 955	49 654	23 462
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	7 608	2 567	4 120	1 077	24 252	4 973
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 887	739	684	536	519	631
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 754	2 728	2 553	2 145	2 019	2 369
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	-37 722	130 745	212 960	220 507	253 776	196 033
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	-76 670	100 651	184 719	192 682	213 507	163 553
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	-102 206	87 874	176 502	185 982	192 064	152 370
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	-21 251	163 817	247 294	258 184	282 887	229 719

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

sauehald

sheep farming

Regionar		Alle						
Regions		All						
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	50-100	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	34	48	27	11	126
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	365 812	543 022	841 679	1 137 134	1 714 687	877 955
Planteprodukt	Plant products		981	13 188	18 733	24 218	39 309	19 363
Husdyrprodukt	Livestock products		85 137	146 283	243 891	345 329	501 972	254 260
Tilskot	Support		270 281	363 913	545 150	736 871	1 084 172	571 296
Andre inntekter	Other income		9 414	19 638	33 906	30 716	89 234	33 036
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:		109 260	122 688	201 498	330 474	455 594	225 660
Såvarer	Seeds		1 967	2 510	3 613	4 538	11 118	4 091
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime		11 967	24 534	40 447	57 907	63 202	40 525
Plantevernmiddel	Pesticides			198	253	940	608	405
Konservingsmiddel	Preservatives			1 480	1 977	3 652	5 963	2 456
Førmiddel	Fodder		58 994	57 845	96 326	170 489	260 186	114 362
Diverse til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry		13 362	16 872	25 268	35 660	51 046	26 913
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle		6 446	3 089	6 041	16 662	19 746	8 736
Andre forbruksart.	Other variable costs		16 525	16 160	27 572	40 627	43 724	28 174
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:							
Leigd arbeid	Hired labour		20 902	41 860	66 145	76 684	190 764	70 575
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment		22 212	23 199	30 411	37 887	56 687	31 970
Traktorar	Tractors		5 290	11 351	18 194	16 439	35 727	16 888
Driftsbygningar	Outbuildings		20 742	24 677	35 898	36 743	30 678	31 874
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply		5 618	4 134	7 643	13 611	8 056	7 915
Drivstoff	Fuel		15 503	14 440	25 386	27 737	62 265	25 685
Maskinleige	Rented machinery		38 562	32 842	45 350	53 130	158 175	53 168
Jordleige	Rented farmland			4 292	5 861	20 478	22 482	9 742
Andre faste kostnader	Other fixed costs		54 296	69 105	89 733	117 033	141 928	92 886
Registrerte kostnader i alt	Total registerd costs		292 384	348 589	526 119	730 218	1 162 355	566 364
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation		73 428	194 433	315 560	406 916	552 332	311 592
Avskrivningar:	Depreciation:							
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment		26 388	22 708	33 571	43 938	53 135	34 227
Traktorar	Tractors		21 366	19 750	29 481	29 238	30 744	26 527
Driftsbygningar	Outbuildings		47 970	45 241	44 077	66 698	107 653	54 974
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply		3 664	1 182	1 103	990	4 707	1 536
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %		34 229	26 984	31 807	44 536	80 154	37 569
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture		-25 959	105 552	207 329	266 053	356 094	194 327
+ " skogbruk	+ " forestry		4 897	3 383	5 844	10 616	25 618	7 884
+ " till. næring	+ " other farm-based		32 589	50 813	33 844	162 791	350 546	93 643
+ " a. næring	+ " other off-farm		144 464	68 406	41 562	50 318	16 302	53 377
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading		2 700	9 984	11 369	11 580	130 347	21 014
+ Lønnsinntekter	+ Wage income		660 887	527 746	505 330	456 344	411 553	500 103
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay		72 883	45 427	51 974	25 612	37 842	44 320
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments		26 609	113	3 391	638	1 634	2 868
+ Renteinntekter	+ Interest received		511	8 101	7 264	6 202	3 858	6 643
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner		58 982	47 224	61 454	82 224	90 571	64 489
= Nettoinntekt	= Total net income		860 599	772 300	806 452	907 928	1 243 224	859 691
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)		-33 401	80 235	65 423	237 244	638 711	151 582
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.		559 778	1 362 419	1 066 523	950 555	1 636 388	1 147 137
Endring i arbeidskapital	Change in working capital		8 799	-36 111	-24 936	8 201	8 972	-16 284
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:							
Jordbruk	Agriculture		1 836 956	1 339 128	1 601 201	2 223 658	4 030 200	1 887 148
Skogbruk	Forestry		116 481	124 553	183 734	154 788	138 541	154 414
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations		849 006	438 499	522 196	433 764	655 297	507 844
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private		2 231 295	985 478	974 227	1 329 254	1 217 871	1 134 471
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash		611 880	1 176 620	881 803	860 234	1 355 208	985 210
Eigedelar i alt	Total assets		5 645 618	4 064 277	4 163 160	5 001 697	7 397 117	4 669 087
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities		182 393	118 873	161 968	236 508	342 000	183 002
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities		2 112 688	1 205 425	1 423 059	2 132 105	2 831 476	1 672 068
Eigenkapital	Own capital		3 350 537	2 739 979	2 578 133	2 633 083	4 223 640	2 814 017

Hovudtabell 17g

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar Regions			Nord-Noreg Northern Norway	Alle All	
Storleiksgrupper Farm size (decares)		daa	Alle All	100-200	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	9	19
Alder på brukar	Age of farmer	år year	51	48	51
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	206	140	205
herav leigd	of which rented land	" "	124	58	119
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	1 867 822	1 781 543	2 354 872
Varelager	Stocks	"	72 484	41 117	68 123
Buskap	Livestock	"	28 205	15 812	34 738
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	183 955	189 070	289 534
Traktorar	Tractors	"	29 172	88 482	90 912
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 075 002	1 120 665	1 359 970
Jord etc.	Farmland etc.	"	479 004	326 397	511 595
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	3 022	2 732	3 060
herav familien	of which family	" "	1 992	2 194	2 209
Arealbruk:	Land use:				
Poteter	Potatoes	" "	0,3		0,2
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	205,0	139,6	204,0
Anna	Other	" "	1,0		0,7
Avlingar pr daa:	Crops per decare:				
Poteter	Potatoes	"	225		225
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm ¹	193	172	192
I alt	Total	" "	192	172	191
Geitehald:	Goat farming:				
Årsgeiter	Dairy goats	stk no.	142	100	137
Geiter i status (gj.sn):	Goats in balance (average):	" "			
Geiter fra IB	Dairy goats > 2 years	" "	129	102	129
Geiter under 9 mnd	Goats < 9 months	" "	45	27	41
Mjølkk/årsgeit	Milk/dairy goat	kg	656	728	698
Omsett mjølk	Milk sold	l	88 465	65 238	88 200
Mjølkekvote	Milk quota	l	98 707	69 852	94 631
Grovfôr/årsgeit	Coarse fodder/dairy goat	daa	1,5	1,4	1,5
Variable kostn./årsgeit	Variable costs/dairy goat	NOK	2 549	2 729	2 765
herav førkjøp	of which purchased fodder	"	1 820	1 985	1 942
Pris:Geitemj. utan tilskot	Goat milk price excl. support	NOK/l	6,49	6,76	6,67
Tilskot	Support milk	"	4,44	3,90	4,30
Produksjonsinntekt mjølk	Total output milk	NOK	573 856	441 047	588 171
Driftstillegg	Production allowances	"	164 050	164 050	164 050
Andre tilskot mjølk	Other support milk	"	393 189	254 647	379 558
Prod.inntekt livdyr og slakt	Total output meat and breeding goats	"	2 515	5 802	14 746
Tilskot kjøtt	Support meat	"	17 476	9 692	17 247
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	2 844	699	2 892
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	1 036	741	1 048
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	6 096	7 141	6 184
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	422 633	407 391	419 255
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	436 274	414 111	428 088
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	NOK/man-year	440 427	409 451	423 084
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on labour and own cap.	"	461 681	450 170	457 643

1 FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

geitehald

production of goat's milk

Regionar	Regions		Nord-Noreg	Alle	
			Northern Norway	All	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	100-200	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	9	19
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 618 666	1 268 855	1 646 275
Planteprodukt	Plant products	"	8 638	5 741	9 463
Husdyrprodukt	Livestock products	"	579 096	447 547	605 729
Tilskot	Support	"	963 738	777 369	974 188
Andre inntekter	Other income	"	67 194	38 197	56 895
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	361 094	272 336	379 119
Såvarer	Seeds	"	1 598	812	2 449
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	37 182	22 885	37 143
Plantevernmidde	Pesticides	"		117	55
Konserveringsmidde	Preservatives	"	3 043	4 653	4 201
Førmiddel	Fodder	"	263 372	201 962	275 778
Diverse til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	17 445	16 042	20 194
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	5 196	3 061	3 555
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	33 258	22 806	35 743
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs				
Leigd arbeid	Hired labour	"	210 097	100 806	172 804
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	29 214	21 034	34 952
Traktor	Tractors	"	15 276	11 343	16 670
Driftsbygningar	Outbuildings	"	41 332	44 626	42 064
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	2 148	1 052	5 939
Drivstoff	Fuel	"	30 414	24 399	35 537
Maskinleige	Rented machinery	"	158 205	41 687	117 864
Jordleige	Rented farmland	"	13 223	11 499	16 995
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	132 054	89 926	121 314
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	993 057	618 708	943 258
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	625 609	650 147	703 017
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	21 046	21 568	31 304
Traktor	Tractors	"	4 377	13 913	13 105
Driftsbygningar	Outbuildings	"	74 910	81 280	93 626
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	437	374	886
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital.: 2.0 %	"	38 047	36 319	47 741
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	524 839	533 011	564 096
+ " skogbruk	+ " forestry	"	1 900	2 270	1 726
+ " till. næring	+ " other farm-based	"	76 018	69 954	83 777
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	28 092	42 646	28 645
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	9 092	14 832	10 517
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	134 028	27 747	156 541
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	54 628	44 704	57 928
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	15 210		10 407
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	1 668	5 997	4 145
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	100 908	72 754	91 535
= Nettoinntekt	= Total net income	"	744 567	668 407	826 247
Endring i eigenkapital, sparing	Change in own capital (savings)	"	101 193	-70 967	84 168
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	547 833	638 994	796 776
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-96 754	-82 528	-84 644
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec.:				
Jordbruk	Agriculture	"	1 867 822	1 781 543	2 354 872
Skogbruk	Forestry	"	16 913	13 902	31 981
Tilleggsnæring og a. næring	Other occupations	"	851 099	556 834	801 497
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	932 073	1 190 677	1 124 325
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	752 691	683 611	864 763
Eigedelar i alt	Total assets	"	4 420 597	4 226 567	5 177 439
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	431 021	276 404	349 644
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 818 104	1 930 462	2 634 210
Eigenkapital	Own capital	"	1 171 473	2 019 701	2 193 585

Hovudtabell 17h

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Austlandet					
Regions		Eastern Norway					
		Flatbygder		Andre bygder			
		Lowlands		Other parts			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	Alle All	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	14	9	6	22
Alder på brukar	Age of farmer	år year	49	50	48	52	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	355	424	406	762	433
herav leigd	of which rented land	" "	210	247	165	425	217
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 744 954	3 647 432	3 144 279	4 569 445	3 121 782
Varelager	Stocks	"	71 632	112 245	116 504	262 820	137 382
Buskap	Livestock	"	451 948	557 503	558 549	929 242	591 108
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	330 514	729 490	479 086	691 087	519 127
Traktorar	Tractors	"	260 497	434 268	308 460	239 820	282 701
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 222 570	1 398 852	1 066 733	1 899 150	1 139 935
Jord etc.	Farmland etc.	"	407 794	415 076	614 948	547 326	451 529
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	2 463	2 240	1 854	2 778	1 985
herav familien	of which family	" "	2 114	1 775	1 501	1 662	1 383
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares	28,3	54,2		99,2	27,1
Poteter	Potatoes	" "				10,8	3,0
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	325,8	367,6	406,4	651,5	403,0
Anna	Other	" "	0,3	2,2			
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm ¹	379	216		370	370
Poteter	Potatoes	kg				2 991	2 991
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	213	209	181	239	209
I alt	Total	" "	226	209	181	262	222
Storfehold:	Cattle:						
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	23,3	29,0	27,1	37,5	26,1
Tal kyr	Number of cows	" "	26,0	26,7	21,8	36,3	23,8
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	27,3	32,1	33,4	55,3	35,1
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	9,1	6,4	4,2	7,4	4,4
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	2 052	2 506	2 566	3 319	2 552
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	6 767	6 650	6 302	9 296	5 896
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	378	316	327	336	323
Pris:	Price:						
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	51,34	51,20	46,02	44,86	47,19
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	57,13	59,20	57,18	59,23	58,59
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	18 389	86 627	124 944	115 621	113 911
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	209 901	296 613	343 143	570 554	334 364
Pristilskot kjøtt	Support meat	"	62 674	62 812	94 206	144 339	92 703
Driftstilskot	Production allowance	"	79 862	89 083	85 688	118 450	85 601
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	237 296	133 344	61 666	129 623	81 761
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	7 290	3 124	1 375	7 784	2 686
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	801	750	810	637	739
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	3 050	2 773	2 422	1 966	2 239
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	362 762	397 587	355 189	324 709	313 471
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	360 764	398 292	343 121	323 404	301 754
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	350 791	368 554	315 649	328 104	275 977
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	403 189	441 836	404 015	366 954	360 598

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av storfe slakt
beef cattle farming

Regionar		Austlandet					
Regions		Eastern Norway					
		Flatbygder		Andre bygder			
		Lowlands		Other parts			
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	300-500	Alle All	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		6	14	9	6	22
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NO					
		K	1 397 611	1 583 923	1 343 997	2 240 684	1 380 112
Planteprodukt	Plant products	"	131 460	95 918	7 450	199 687	57 998
Husdyrprodukt	Livestock products	"	472 876	519 708	531 128	823 582	532 722
Tilskot	Support	"	768 884	874 976	773 170	1 163 446	757 835
Andre inntekter	Other income	"	24 391	93 321	32 249	53 968	31 557
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	316 460	408 215	359 518	743 349	410 804
Såvarer	Seeds	"	17 059	27 213	6 789	38 265	16 253
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	67 640	59 614	42 973	160 760	69 992
Plantevernmiddel	Pesticides	"	1 220	1 684	1 616	7 771	2 900
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	1 051	4 431	848	6 463	2 989
Førmiddel	Fodder	"	166 969	168 192	175 714	294 396	189 595
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	34 626	29 240	28 872	60 699	33 193
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	-15 993	60 318	69 964	83 061	52 775
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	43 888	57 524	32 743	91 934	43 106
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	45 586	85 664	65 626	174 272	86 918
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	46 021	37 149	59 628	63 352	49 171
Traktorar	Tractors	"	52 915	34 400	42 437	62 185	36 033
Driftsbygningar	Outbuildings	"	43 978	39 572	33 679	47 846	33 752
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 114	3 478	18 990	15 633	14 727
Drivstoff	Fuel	"	53 200	55 449	42 926	84 298	48 044
Maskinleige	Rented machinery	"	76 561	114 529	99 544	196 286	103 823
Jordleige	Rented farmland	"	29 107	52 577	27 387	64 748	30 115
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	118 284	111 887	109 090	164 641	114 260
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	783 226	942 920	858 825	1 616 609	927 647
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	614 385	641 003	485 172	624 075	452 465
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	39 125	73 835	51 496	72 227	55 099
Traktorar	Tractors	"	27 649	45 034	35 828	30 712	34 365
Driftsbygningar	Outbuildings	"	63 855	80 422	65 171	109 632	70 666
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	622	1 568	2 234	984	1 276
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	56 607	72 703	62 412	91 308	62 078
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	483 134	440 144	330 443	410 521	291 059
+ " skogbruk	+ " forestry	"	19 263	35 557	108 156	31 145	49 508
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	12 253	68 937	54 290	52 462	111 924
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	93 827	157 283	108 689	-12 057	103 786
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	-35 429	-11 782	8 659	9 864	11 361
+ Løsinntekter	+ Wage income	"	679 810	737 798	550 294	402 113	508 164
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"		18 483	39 383	3 201	25 588
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	27 792	11 911	2 125	10 256	3 666
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	6 254	6 811	6 307	4 479	6 620
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	98 515	87 477	71 818	149 071	79 135
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 188 389	1 377 666	1 136 527	762 913	1 032 541
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	429 734	367 627	353 996	36 036	225 738
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 123 459	1 092 781	1 075 382	864 412	1 131 212
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	265 246	49 352	-107 242	-348 765	-143 628
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec:						
Jordbruk	Agriculture	"	2 744 954	3 647 432	3 144 279	4 569 445	3 121 782
Skogbruk	Forestry	"	247 633	297 173	170 496	298 192	206 445
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	431 065	660 570	190 920	367 289	568 016
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 480 736	1 685 313	1 229 345	867 820	1 071 879
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 175 012	1 120 249	1 042 696	1 001 564	1 103 195
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 079 400	7 410 737	5 777 736	7 104 310	6 071 316
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	382 954	655 835	256 626	834 396	376 919
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 898 978	2 278 509	2 065 180	3 436 301	2 124 370
Eigenkapital	Own capital	"	3 797 468	4 476 393	3 455 930	2 833 612	3 570 027

Hovudtabell 17h		Forts. Cont.	Drift og driftsresultat på bruk med	
			<i>Summary of accounts for</i>	
Regionar			Agder og	Vestlandet
Regions			Rogaland	Western Norway
			Andre bygder	
			Other parts	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		10	12
Alder på brukar	Age of farmer	år year	46	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	324	307
herav leigd	of which rented land	" "	230	174
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 568 660	3 157 208
Varelager	Stocks	"	73 050	123 071
Buskap	Livestock	"	414 611	698 258
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	370 971	302 670
Traktorar	Tractors	"	219 124	225 685
Driftsbygningar	Outbuildings	"	1 076 650	1 496 359
Jord etc.	Farmland etc.	"	414 254	311 166
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	1 844	2 204
herav familien	of which family	" "	1 406	1 649
Arealbruk:	Land use:			
Korn	Cereals	daa decares		
Poteter	Potatoes	" "		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	324,3	305,3
Anna	Other	" "		2,1
Avlingar pr daa:	Crops per decare:			
Korn	Cereals	FEm FUm ¹		
Poteter	Potatoes	kg		
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	243	324
I alt	Total	" "	243	322
Storfehold:	Cattle:			
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	24,0	18,8
Tal kyr	Number of cows	" "	22,3	19,0
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	27,3	42,9
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	4,5	16,3
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	665	1 200
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	2 679	10 139
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	139	602
Pris:	Price:			
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	46,53	45,91
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	56,60	54,42
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	63 530	99 906
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	150 070	554 684
Pristilskot kjøtt	Support meat	"	34 778	112 799
Driftstilskot	Production allowance	"	75 546	66 122
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	127 711	34 395
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	1 417	11 238
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	655	692
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	1 852	1 970
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	96 161	76 665
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	49 230	6 562
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	40 159	-10 103
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	133 421	103 067

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av storfe
beef cattle farming

Regionar		Agder og	Vestlandet
Regions		Rogaland	Western Norway
		Andre bygder	
		Other parts	
Storleiksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		10
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	938 845
Planteprodukt	Plant products	"	23 131
Husdyrprodukt	Livestock products	"	342 728
Tilskot	Support	"	519 688
Andre inntekter	Other income	"	53 298
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	338 165
Såvarer	Seeds	"	1 568
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	51 710
Plantevernemiddel	Pesticides	"	614
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	2 362
Førmiddel	Fodder	"	208 217
Div. til husdyrhaldet	Misc. for animal husbandry	"	16 517
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	28 897
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	28 281
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:		
Leigd arbeid	Hired labour	"	54 057
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	53 918
Traktorar	Tractors	"	14 270
Driftsbygningar	Outbuildings	"	24 757
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	10 877
Drivstoff	Fuel	"	32 557
Maskinleige	Rented machinery	"	66 131
Jordleige	Rented farmland	"	16 369
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	102 129
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	713 230
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	225 615
Avskrivningar:	Depreciation:		
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	41 214
Traktorar	Tractors	"	37 182
Driftsbygningar	Outbuildings	"	61 936
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	864
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	50 129
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	84 419
+ " skogbruk	+ " forestry	"	83 220
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	140 776
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	64 965
+ Aksjeutbyte og handel	Dividend and stock trading	"	2 922
+ Lønsinntekter	Wage income	"	632 381
+ Pensjonar/sjukepengar	Pensions/sick pay	"	123 663
+ Fam. arbeid på nyanlegg	Fam. labour: Investments	"	12 307
+ Renteinntekter	Interest received	"	3 501
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	101 987
= Nettoinntekt	= Total net income	"	1 046 167
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	195 345
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	543 903
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-84 502
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec:		
Jordbruk	Agriculture	"	2 568 660
Skogbruk	Forestry	"	500 386
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	538 080
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 808 978
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	764 839
Eigedelar i alt	Total assets	"	6 180 943
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	508 846
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	2 766 287
Eigenkapital	Own capital	"	2 905 810

Hovudtabell 17h		Forts. Cont.		Drift og driftsresultat på bruk med		
				<i>Summary of accounts for</i>		
Regionar				Trøndelag		
Regions						
				Flatbyder	Andre bygder	
				Lowlands	Other parts	
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa		Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings			10	7	12
Alder på brukar	Age of farmer	år year		52	55	53
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares		573	425	397
herav leigd	of which rented land	" "		283	281	227
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK		4 769 292	3 413 348	3 317 199
Varelager	Stocks	"		258 627	254 207	181 581
Buskap	Livestock	"		1 074 469	758 458	658 618
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"		318 911	488 363	383 855
Traktorar	Tractors	"		126 837	398 547	269 300
Driftsbygningar	Outbuildings	"		2 474 263	1 217 319	1 515 212
Jord etc.	Farmland etc.	"		516 185	296 454	308 635
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours		2 558	2 130	1 891
herav familien	of which family	" "		1 803	1 445	1 382
Arealbruk:	Land use:					
Korn	Cereals	daa decares		100,3	20,4	11,9
Poteter	Potatoes	" "				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "		472,7	396,0	380,3
Anna	Other	" "			8,6	5,0
Avlingar pr daa:	Crops per decare:					
Korn	Cereals	FEm FUm ¹		486	435	435
Poteter	Potatoes	kg				
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm		330	374	320
I alt	Total	" "		357	369	319
Storfehold:	Cattle:					
Tal kalvinger	Number and calvings	stk no.		44,7	28,6	27,2
Tal kyr	Number of cows	" "		37,8	27,2	24,4
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "		55,7	45,2	38,4
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "		9,7	7,5	7,0
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg		3 672	2 029	1 732
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"		7 162	6 223	5 558
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"		242	289	268
Pris:	Price:					
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg		46,89	43,25	43,38
Anna storfejøtt u.tilsk.	Meat(beef), excl. support	"		59,29	54,41	54,20
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"		205 237	130 577	128 137
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"		421 662	317 162	269 233
Pristilskot kjøtt	Support meat	"		81 408	75 444	66 118
Driftstilskot	Production allowance	"		114 870	91 763	79 033
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"		153 580	160 436	122 034
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"		664	1 829	1 067
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"		742	741	741
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"		1 950	2 177	1 991
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year		130 238	302 583	202 343
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"		43 294	294 302	155 053
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"		30 555	242 663	119 890
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"		159 242	335 013	235 710

¹ FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av storfeslakt
beef cattle farming

Regionar		Trøndelag			
Regions		Flatbyder	Andre bygder		
		Lowlands	Other parts		
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	Alle All	300-500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		10	7	12
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NOK	1 715 313	1 341 200	1 160 137
Planteprodukt	Plant products	"	159 872	91 798	58 359
Husdyrprodukt	Livestock products	"	781 143	610 004	520 471
Tilskot	Support	"	725 913	594 901	538 284
Andre inntekter	Other income	"	48 385	44 498	43 023
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	597 867	416 082	369 163
Såvarer	Seeds	"	27 904	6 359	6 091
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	86 534	69 577	54 385
Plantevernemiddel	Pesticides	"	5 158	1 496	1 295
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	12 836	2 084	4 077
Førmiddel	Fodder	"	283 393	214 685	199 349
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	63 789	22 880	22 438
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	63 943	48 992	42 178
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	54 310	50 009	39 351
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:				
Leigd arbeid	Hired labour	"	136 341	114 905	90 026
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	31 488	52 255	41 144
Traktorar	Tractors	"	27 045	16 256	16 984
Driftsbygningar	Outbuildings	"	41 603	18 760	21 617
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	7 179	6 905	13 066
Drivstoff	Fuel	"	48 407	49 581	42 726
Maskinleige	Rented machinery	"	275 847	101 183	126 246
Jordleige	Rented farmland	"	65 497	15 869	15 498
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	146 647	123 210	118 482
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	1 377 921	915 005	854 952
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	337 392	426 195	305 184
Avskrivningar:	Depreciation:				
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	36 137	53 283	41 528
Traktorar	Tractors	"	21 787	37 810	27 617
Driftsbygningar	Outbuildings	"	147 360	73 626	83 069
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	5 120	1 825	1 281
Kalkulert rente: 2.0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	95 769	66 404	60 943
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	126 989	259 651	151 689
+ " skogbruk	+ " forestry	"	4 178	15 314	9 744
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	147 793	26 246	25 618
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	65 467		33 004
+ Aksjeutbyte og handel	+ Dividend and stock trading	"	30 099	16 404	14 194
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	673 095	607 522	642 931
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	63 829	96 785	143 955
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"	2 051		17 093
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	3 456	6 116	12 407
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	139 561	46 087	65 561
= Nettoinntekt	= Total net income	"	977 396	981 951	985 073
Endring i egenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	-61 989	318 863	184 569
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 627 560	1 566 282	1 588 069
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-25 448	-179 528	-252 151
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec:				
Jordbruk	Agriculture	"	4 769 292	3 413 348	3 317 199
Skogbruk	Forestry	"	148 366	240 318	191 910
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	1 351 884	700 983	647 431
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 104 540	847 737	870 335
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	669 182	1 020 566	1 308 439
Eigedelar i alt	Total assets	"	8 043 264	6 222 951	6 335 315
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	426 754	433 632	560 659
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	4 332 596	1 207 852	1 924 823
Eigenkapital	Own capital	"	3 283 914	4 581 467	3 849 833

Hovudtabell 17h

Forts. Cont.

Drift og driftsresultat på bruk med
Summary of accounts for

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	16	35	20	86
Alder på brukar	Age of farmer	år year	53	47	51	49	50
Jordbruksareal	Agricultural land	daa decares	164	253	395	744	408
herav leigd	of which rented land	" "	55	125	215	458	226
Eigedelar i jordbruket:	Agricultural assets:	NOK	2 009 449	1 804 060	3 378 562	5 610 164	3 341 998
Varelager	Stocks	"	59 976	69 033	161 011	222 370	140 971
Buskap	Livestock	"	290 635	329 747	682 340	1 045 684	630 038
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	288 945	288 787	416 138	847 495	465 073
Traktorar	Tractors	"	222 879	246 593	290 457	276 339	263 997
Driftsbygningar	Outbuildings	"	814 051	590 662	1 397 405	2 649 036	1 425 611
Jord etc.	Farmland etc.	"	332 963	279 237	431 212	569 240	416 309
Arbeidsinnsats i alt (J)	Total labour input (Agric.)	timer hours	1 502	1 577	2 147	2 716	2 068
herav familien	of which family	" "	1 175	1 219	1 617	1 848	1 528
Arealbruk:	Land use:						
Korn	Cereals	daa decares			12,1	103,9	29,1
Poteter	Potatoes	" "				3,3	0,8
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	" "	163,9	252,3	380,7	635,0	376,5
Anna	Other	" "		0,8	2,1	2,4	1,6
Avlingar pr daa:	Crops per decare:						
Korn	Cereals	FEm FUm [†]			463	355	373
Poteter	Potatoes	kg				2 991	2 991
Grovfôr og beite	Coarse fodder and pasture	FEm FUm	286	226	280	241	259
I alt	Total	" "	286	225	284	258	267
Storfehold:	Cattle:						
Tal kalvinger	Number of calvings	stk no.	14,3	16,3	27,9	43,6	27,0
Tal kyr	Number of cows	" "	13,4	14,1	26,2	39,6	24,7
Kviger og kalvar (gj.sn)	Heifers, calves (average)	" "	17,7	18,5	41,1	58,0	36,7
Oksar over 1 år (gj.sn)	Steers > 1 year (average)	" "	7,6	2,4	9,1	9,5	7,5
Kg kukjøtt omsett	Meat (cow)	kg	1 425	1 003	2 107	3 068	2 052
Kg a. storfejøtt omsett	Meat (beef)	"	4 868	2 508	7 760	8 386	6 324
Kg kjøtt prod pr kalving	Meat pr calving	"	440	215	354	263	311
Pris:	Price:						
Kukjøtt utan tilskot	Meat(cow), excl. support	NOK/kg	51,49	44,57	46,47	48,15	47,30
Anna storfejøtt u. tilsk.	Meat(beef), excl. support	"	56,05	55,38	56,30	58,71	57,02
Prod. inntekt kukjøtt	Total output meat(cow)	"	69 507	85 470	107 466	170 791	110 227
" anna storfejøtt	" meat(beef)	"	223 122	111 652	395 475	496 838	333 411
Pristilskot kjøtt	Support meat	"	56 603	34 330	92 056	106 069	77 721
Driftstilskot	Production allowance	"	56 665	46 128	90 152	123 962	83 731
Produksjonsinntekt livdyr	Total output cattle sold live	"	39 839	43 692	118 709	145 580	97 158
Anna husdyrhald	Other animal husbandry	"	5 110	6 103	3 884	2 335	4 032
Netto mek. kostn./daa	Net mechanization costs/decare	"	847	645	813	643	726
Dekningsbidrag/daa	Gross margin/decare	"	2 577	1 861	2 431	1 905	2 152
Vederl. til arb. og EK	Return on labour and own capital	NOK/man-year	110 693	137 668	276 714	219 628	218 983
Vederl. til fam. arb. og EK	Return on family l. and own capital	"	71 011	112 550	251 204	158 627	178 693
Fam. arbeidsforteneste	Family labour income	"	35 588	93 834	222 289	157 916	155 783
Skattejust. vederl. til A&EK	Tax-adjusted return on l. and own cap.	"	151 210	176 819	315 797	253 707	256 505

† FUm = Feed Unit milk

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

produksjon av storfeslakt
beef cattle farming

Regionar		Alle					
Regions		All					
Storleksgrupper	Farm size (decares)	daa	100-200	200-300	300-500	>500	Alle All
Tal bruk	Number of holdings		13	16	35	20	86
Produksjonsinntekt i alt:	Output:	NO					
		K	703 799	673 121	1 411 318	2 139 639	1 312 594
Planteprodukt	Plant products	"	6 715	9 678	60 313	150 586	62 922
Husdyrprodukt	Livestock products	"	338 966	246 918	625 534	815 544	545 039
Tilskot	Support	"	341 902	386 951	689 515	1 066 617	657 164
Andre inntekter	Other income	"	16 215	29 575	35 956	106 891	47 469
Variable kostnader i alt:	Total variable costs:	"	281 522	202 212	451 433	721 671	434 733
Såvarer	Seeds	"	4 847	5 522	8 985	36 001	13 817
Handelsgjødsel og kalk	Fertilizer and lime	"	34 663	31 211	60 069	121 037	63 994
Plantevernmiddel	Pesticides	"	391	920	1 911	4 673	2 106
Konserveringsmiddel	Preservatives	"	1 946	5 143	5 015	5 707	4 747
Førmiddel	Fodder	"	157 019	104 120	236 654	321 090	215 184
Div. til husdyrholdet	Misc. for animal husbandry	"	12 874	9 988	33 167	55 554	30 343
Innkjøp av dyr	Purchase of cattle	"	50 331	28 409	59 776	92 832	59 880
Andre forbruksartiklar	Other variable costs	"	19 452	16 900	45 856	84 778	44 661
Faste kostnader, registrerte:	Registered fixed costs:						
Leigd arbeid	Hired labour	"	41 118	29 789	92 820	154 600	86 915
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	20 860	28 456	52 416	53 243	42 685
Traktorar	Tractors	"	10 247	10 238	31 976	37 587	25 260
Driftsbygningar	Outbuildings	"	20 480	23 881	31 818	46 782	31 469
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	10 991	8 084	10 541	7 362	9 174
Drivstoff	Fuel	"	21 730	15 364	46 306	76 115	42 945
Maskinleige	Rented machinery	"	18 050	55 851	119 056	243 033	119 554
Jordleige	Rented farmland	"	2 077	9 032	24 264	79 541	30 367
Andre faste kostnader	Other fixed costs	"	87 843	82 111	115 557	168 871	116 098
Registrerte kostnader i alt	Total registered costs	"	514 919	465 019	976 188	1 588 806	939 200
Resultat før avskrivningar	Result before depreciation	"	188 879	208 102	435 130	550 833	373 394
Avskrivningar:	Depreciation:						
Maskinar og reiskapar	Machinery and equipment	"	33 775	31 162	47 920	85 576	50 584
Traktorar	Tractors	"	31 957	28 170	32 358	35 985	31 888
Driftsbygningar	Outbuildings	"	56 265	39 564	83 121	149 732	85 051
Jord, grøfter og vassanlegg	Farmland, drainage and water supply	"	1 837	381	1 868	2 857	1 815
Kalkulert rente: 2,0 %	Required return on capital: 2.0 %	"	40 495	35 554	67 078	108 788	65 820
Driftsoverskot jordbruk	Net income agriculture	"	65 046	108 825	269 863	276 683	204 056
+ " skogbruk	+ " forestry	"	-1 101	57 222	34 691	25 947	30 738
+ " till.næring	+ " other farm-based	"	152 905	72 674	69 108	105 038	90 008
+ " a. næring	+ " other off-farm	"	192 302	51 999	73 767	104 529	98 266
+ Aksjeutbytte og handel	+ Dividend and stock trading	"	25 346	8 887	36 285	19 136	24 783
+ Lønsinntekter	+ Wage income	"	497 031	905 192	578 983	548 331	619 547
+ Pensjonar/sjukepengar	+ Pensions/sick pay	"	92 578	71 639	67 952	35 732	63 287
+ Fam. arbeid på nyanlegg	+ Fam. labour: Investments	"			8 827	14 358	6 931
+ Renteinntekter	+ Interest received	"	12 605	7 187	5 218	4 235	6 361
- Gjeldsrenter og kår	- Interest paid, payments to previous owner	"	47 904	60 354	76 123	174 897	90 580
= Nettoinntekt	= Total net income	"	988 809	1 223 272	1 068 571	959 092	1 053 398
Endring i eigenkapital (sparing)	Change in own capital (savings)	"	191 169	139 091	361 825	-4 129	202 281
Arbeidskapital pr 31/12	Working capital on 31 Dec.	"	1 895 690	1 100 109	1 326 286	1 027 313	1 282 433
Endring i arbeidskapital	Change in working capital	"	-89 123	-116 656	13 098	-255 724	-89 211
Balanse pr 31/12:	Balance on 31 Dec:						
Jordbruk	Agriculture	"	2 009 449	1 804 060	3 378 562	5 610 164	3 341 998
Skogbruk	Forestry	"	148 292	363 393	206 061	271 518	237 847
Tilleggsnæring + a. næring	Other occupations	"	1 141 036	717 862	653 568	814 416	786 602
Hovudbygning og privat	Farmhouses and private	"	1 309 306	1 443 830	1 076 561	1 374 109	1 267 441
Krav og kontantar	Outstanding claims and cash	"	1 386 258	870 665	1 004 237	1 012 395	1 020 739
Eigedelar i alt	Total assets	"	5 994 341	5 199 811	6 318 989	9 082 603	6 654 627
Kortsiktig gjeld	Short-term liabilities	"	235 209	252 535	425 856	955 352	480 097
Langsiktig gjeld	Long-term liabilities	"	1 236 759	1 797 920	1 944 250	4 858 740	2 472 423
Eigenkapital	Own capital	"	4 522 374	3 149 356	3 948 883	3 268 511	3 702 107

Hovudtabell 18 Rekneskapsamandrag, 1000 kroner per familie
Summary of accounts, NOK 1000 per family

Regionar <i>Regions</i>	Storleiks- grupper, daa <i>Farm size, decares</i>	Driftsoverskot <i>Net income</i>				Løns- inntekter <i>Wages</i>	Pensjonar o.l. <i>Pensions etc.</i>	Aksje- utbyte <i>Dividend</i>	Fam. arb. nyanlegg <i>Fam. lab. investment</i>
		Jordbruk <i>Agriculture</i>	Skogbruk <i>Forestry</i>	Till.næring <i>Farm-based</i>	A. næring <i>Other</i>				
		A	+ B	+C	+ D	+ E	+ F	+G	+H
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Flatbygder <i>Lowlands</i>	100-199,9	60,2	5,3	55,4	18,6	720,4	69,7	62,1	
	200-299,9	152,6	15,0	148,3	49,1	708,3	43,6	28,2	1,6
	300-499,9	224,1	19,2	102,1	39,0	563,8	68,9	11,6	4,6
	500-	321,1	50,8	165,3	62,4	476,9	42,1	50,8	2,4
	Alle <i>All</i>	216,8	27,2	126,3	47,8	588,1	57,4	35,1	2,4
Austlandet <i>Eastern Norway</i> Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	176,9	5,5	96,2	99,8	511,2	86,0	31,8	2,3
	200-299,9	267,4	47,3	34,9	27,1	621,3	41,7	11,4	0,9
	300-499,9	378,5	150,1	84,7	81,4	493,6	45,7	20,7	3,6
	500-	620,5	48,6	82,5	44,1	385,8	50,7	46,4	3,5
	Alle <i>All</i>	368,5	69,8	73,9	60,9	512,3	55,7	26,7	3,2
Agder og Rogaland Jæren	100-199,9	415,3	0,4	-0,8	104,8	335,8	6,5	-7,4	
	200-299,9	412,1	1,5	2,3	3,4	402,6	0,3	9,6	
	300-499,9	332,1	1,0	15,2	57,3	394,6	32,1	5,0	1,0
	500-	615,7	4,7	252,4	276,3	276,3	7,1	-19,1	9,5
	Alle <i>All</i>	428,1	1,8	54,8	38,1	372,5	29,8	-0,5	2,4
Agder og Rogaland Andre bygder <i>Other parts</i>	100-199,9	184,6	5,2	67,9	27,5	511,8	91,6	14,8	
	200-299,9	281,6	51,7	78,1	12,9	411,3	71,4	22,8	
	300-499,9	425,6	8,5	74,9	1,7	436,9	59,9	9,2	4,7
	500-	726,2	-1,5	63,2	48,5	295,9	42,7	8,9	2,1
	Alle <i>All</i>	419,4	15,7	70,8	21,5	422,9	60,6	16,2	1,9
Vestlandet <i>Western Norway</i>	0 - 49,9	384,8	0,1	8,5	9,8	634,0	68,3	35,3	3,9
	50- 99,9	497,8	23,5	66,4	67,9	423,6	125,1	22,0	13,6
	100-199,9	300,5	6,3	57,0	72,2	521,4	38,8	23,0	0,6
	200-299,9	335,2	16,2	73,3	12,7	440,5	52,1	11,4	1,9
	300-499,9	484,5	1,8	41,9	36,0	404,4	29,4	9,7	9,5
	500-	830,4	25,4	78,5	-12,8	354,2	29,2	22,1	10,5
	Alle <i>All</i>	458,8	11,6	58,9	31,7	439,1	47,0	16,5	6,2
Trøndelag Flatbygder <i>Lowlands</i>	200-299,9	159,8	11,9	53,7	12,5	623,0	131,0	11,3	25,6
	300-499,9	324,7	15,5	101,6	24,0	484,1	61,1	25,5	6,6
	500-	523,0	18,1	195,8	30,0	577,3	53,9	27,9	5,6
	Alle <i>All</i>	347,3	15,1	118,0	30,3	534,5	80,9	22,7	8,8
Trøndelag Andre bygder <i>Other parts</i>	200-299,9	294,2	8,8	39,3	38,7	416,3	43,2	17,5	3,9
	300-499,9	386,4	4,7	44,4	-1,4	380,4	55,7	9,7	11,6
	500-	760,6	37,7	93,6	50,0	341,9	81,2	23,8	22,1
	Alle <i>All</i>	408,5	11,3	48,2	20,0	387,8	59,6	14,1	10,1
Nord-Noreg <i>Northern Norway</i>	100-199,9	362,2	12,9	32,7	23,8	142,8	7,5	9,4	
	200-299,9	335,1	1,4	18,5	45,2	270,9	90,4	9,6	9,1
	300-499,9	512,6	1,5	69,0	16,3	278,7	90,6	45,6	9,4
	500-	628,5	0,5	76,5	62,8	241,3	53,9	7,2	26,2
	Alle <i>All</i>	489,2	2,5	53,8	39,0	247,2	66,3	19,1	13,5
Alle bruk <i>All holdings</i>	0 - 49,9	362,3	1,6	39,9	27,4	638,0	107,0	29,6	1,4
	50- 99,9	308,5	12,8	43,2	66,5	563,7	96,4	16,7	9,1
	100-199,9	234,7	6,3	56,7	56,3	487,1	65,0	26,0	0,6
	200-299,9	279,0	20,8	63,8	27,2	495,1	55,8	15,7	3,8
	300-499,9	381,2	29,3	70,1	33,8	440,2	55,1	17,1	6,6
	500-	569,7	28,2	123,8	42,5	385,9	44,7	28,4	8,8
	Alle <i>All</i>	381,4	22,6	78,8	38,7	454,3	56,6	21,2	5,7

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Rente- inntekter	Arb. ved. + forrenting	Renter av gjeld	Kår Payments	Netto- inntekt	Netto verdi- regulering	Privat forbruk	Betalt skatt	Sparing
Interest income	Family payment	Interest on liabilities	to previous owner	Total net income	Extraordinary items, net	Private consumption	Tax paid	Savings
+ I	= J	- K	- L	= M	+ N	- O	- P	= Q
7,5	999,2	66,5	4,8	927,6	78,3	593,0	249,7	163,2
9,1	1 155,8	91,9	11,4	1 052,4	309,5	680,7	356,2	325,0
5,8	1 039,1	124,9	5,5	908,3	28,4	622,3	237,7	76,7
10,3	1 182,1	181,7	6,8	990,3	281,8	720,8	364,9	186,4
8,5	1 109,6	130,3	7,0	971,2	168,6	667,8	312,1	159,9
12,5	1 022,2	48,1	9,6	965,2	6,8	588,2	252,7	131,1
9,8	1 061,8	71,4	10,7	995,7	76,2	578,3	245,3	248,3
9,8	1 268,1	75,0	14,8	1 179,4	101,9	698,5	290,7	292,1
19,8	1 301,9	169,1	13,4	1 119,4	382,2	556,6	286,4	658,6
12,7	1 183,7	92,2	12,5	1 083,5	145,1	615,3	273,8	339,5
7,4	862,0	106,4	18,6	737,0	-17,6	599,6	258,4	-138,6
6,4	838,2	136,3	5,0	697,0	70,3	591,4	190,2	-14,3
3,0	841,3	159,1	9,1	673,1	40,1	639,5	209,6	-135,9
18,8	1 165,4	275,5	5,7	916,8	246,5	621,9	287,3	254,1
8,0	935,0	176,5	9,1	756,0	79,2	642,6	229,3	-36,7
2,2	905,6	65,8	2,9	836,9	89,0	562,1	197,2	166,6
3,4	933,2	109,5		823,5	46,8	477,9	187,0	205,4
4,6	1 026,0	113,2	5,5	913,6	48,6	577,7	228,6	155,9
3,4	1 189,4	200,8	5,1	983,0	28,2	613,5	225,8	171,9
3,5	1 032,5	124,0	3,5	906,8	47,6	570,1	219,3	165,0
19,5	1 164,2	18,1	4,5	1 141,6	-53,3	640,5	248,3	199,5
8,1	1 248,0	77,4	9,1	1 161,1	47,0	626,9	216,5	364,7
11,0	1 030,8	49,8	7,6	974,8	103,4	573,8	272,0	232,4
9,1	952,4	55,4	7,2	889,7	40,6	600,1	231,4	98,8
6,1	1 023,3	92,1	8,5	922,5	67,8	544,7	234,0	211,6
11,5	1 349,0	192,9	6,9	1 149,5	68,3	691,0	330,4	196,4
9,3	1 079,1	85,1	7,7	986,5	61,0	596,5	253,4	197,6
9,5	1 038,3	92,0	12,1	934,4	-2,7	669,1	252,0	10,6
6,7	1 049,8	133,8	9,2	906,9	42,7	646,3	282,6	20,7
9,3	1 440,9	177,1	18,6	1 245,1	39,1	807,5	392,7	84,0
8,0	1 165,6	133,4	12,5	1 019,8	30,0	700,3	309,2	40,3
10,1	872,0	51,9	16,1	804,0	116,5	579,9	228,4	112,2
5,3	896,8	113,7	9,4	773,7	75,0	500,6	248,2	99,9
6,2	1 417,1	195,7	22,4	1 199,0	-96,2	733,2	345,5	24,1
7,8	967,4	104,3	14,1	849,2	19,4	557,9	255,7	55,0
2,3	593,6	52,6	3,6	537,6	3,8	451,3	122,7	-32,6
10,3	790,5	46,3		744,9	-5,2	492,7	193,0	54,0
4,9	1 028,6	123,7	1,3	904,5	50,3	585,4	244,5	124,9
3,3	1 100,2	204,5	1,4	894,7	53,6	566,9	239,3	142,1
5,3	935,9	121,1	1,4	814,0	31,5	538,0	216,1	91,4
13,1	1 220,3	106,0	4,1	1 110,6	86,9	796,8	312,1	88,6
5,7	1 122,6	76,4	9,0	1 037,9	-95,1	623,7	245,3	73,8
8,6	941,3	58,8	7,8	875,1	30,8	564,7	235,7	105,5
8,7	969,9	75,5	7,9	889,4	93,5	585,2	243,0	154,7
6,1	1 039,5	112,6	8,1	919,4	58,4	602,0	249,4	126,4
10,4	1 242,4	192,3	8,6	1 042,0	170,2	660,5	312,8	238,9
8,3	1 067,6	115,2	8,1	945,6	86,1	612,5	263,3	155,9

Hovudtabell 19 Opplysningar om skogane og eigarane
Some characteristics of the forests and their owners

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2018	2017
Landsdel Region							
Austlandet <i>Eastern Norway</i>	Tal No	15	22	25	26	88	93
Agder	"		1	4	3	8	8
Midt-Noreg <i>Central Norway</i>	"	6	8	10	3	27	32
Heile landet <i>All regions</i>	"	21	31	39	32	123	133
Produksjonsgrunnlag Basis of production							
Produktivt skogareal <i>Productive area of forest</i>	daa	487	619	1 296	3 255	1 497	1 410
Ståande kubikkmasse <i>Growing stock</i>	m ³ /daa	3,4	5,4	6,6	4,7	5,3	5,5
Balansekvantum <i>Sustainable yield</i>	m ³ /år yr	61	138	278	913	371	359
Balansekvantum <i>Sustainable yield</i>	m ³ /daa	0,13	0,22	0,21	0,28	0,25	0,25
Jordbruksareal <i>Agricultural area</i>	daa	383	385	411	454	411	412
Aldersgruppe Farmer's age							
Under 30 år <i>Less than 30 years</i>	%		3		3	2	
30 - 49 år <i>30 - 49 years</i>	"	43	32	33	44	37	34
50 - 59 år <i>50 - 59 years</i>	"	52	29	46	41	41	47
60 - 66 år <i>60 - 66 years</i>	"		29	13	13	15	14
Over 66 år <i>More than 66 years</i>	"	5	6	8		5	5
Alle grupper <i>All groups</i>	"	100	100	100	100	100	100

Hovudtabell 20 Avverking og transport i skogbruket
Volume cut and logging, forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2018	2017
Region Region							
Østlandet Eastern Norway	Avverk. % ¹⁾	316	309	118	100	127	127
Agder	"		196	75	147	127	30
Midt-Noreg Central Norway	"	150	65	73	3	56	55
Heile landet All regions	"	263	241	102	99	118	107
Salsvirke Roundwood for sale							
Bartre Coniferous							
Spesialtømmer Special timber	%				1	1	
Skurtømmer Sawlogs	%	94	68	45	54	57	45
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	%	3		14	3	5	5
Massevirke Pulpwood	%		26	32	39	33	46
I alt Total	%	98	95	91	98	96	96
Anna virke Other wood							
Lauvtrevirke Broadleaved wood	%	1	5		1	2	4
Ved til brensel Fuelwood	%	2			1		
Rotsal Standing timber sale	%			9	1	2	
I alt Total	%	2	5	10	2	4	4
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	%	100	100	100	100	100	100
Driftsveglengde Logging distance ²⁾	km	0,5	0,4	0,4	0,7	0,4	0,6
Terrengforhold Terrain conditions							
Lett Easy	%	87	6	3	16	16	48
Middels Moderate	%	13	91	87	84	81	49
Vanskeleg Difficult	%		2	10		2	3
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100
Transportutstyr Transport equipment							
Jordbrukstraktor Agricultural tractor	%	10	17	11	2	7	11
Skogstraktor Skidder, carrier or forwarder	%	90	83	89	98	93	89
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

¹⁾ Avverking i prosent av balansekvantum *Cutting as percentage of sustainable yield*²⁾ Driftsveglengde for avverking *Logging distance for the current year*

Hovudtabell 21   **Arbeidskraft i skogbruket**
Labour input, forestry

		Eining <i>Unit</i>	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år <i>Size group, sustainable yield m³/year</i>				Alle skogar <i>All forests</i>		
			50-99	100-199	200-399	400-	2018	2017	
Arbeidstimane til familien <i>Family man-hours</i>									
<u>Jordbruksareal <i>Agricultural area</i></u>		<u>Jord/Skog</u>							
Gruppe <i>Group</i>		Agriculture/ <i>Forestry</i>							
100-199	Bruk <i>Property</i>	Tal <i>No</i>		6		16	15		
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>		970		1 059	1 200		
	Skog <i>Forestry</i>	"		37		82	86		
	I alt <i>Total</i>	"		1 007		1 141	1 286		
200-299	Bruk <i>Property</i>	Tal <i>No</i>		9	11	7	32	36	
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>		1 475	2 042	1 204	1 582	1 558	
	Skog <i>Forestry</i>	"		19	53	132	59	69	
	I alt <i>Total</i>	"		1 493	2 095	1 337	1 641	1 627	
300-	Bruk <i>Property</i>	Tal <i>No</i>		12	17	22	22	73	80
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>		1 824	1 977	2 396	1 535	1 945	1 996
	Skog <i>Forestry</i>	"		18	43	37	35	35	41
	I alt <i>Total</i>	"		1 842	2 020	2 434	1 570	1 980	2 038
I alt <i>Total</i>	Bruk <i>Property</i>	Tal <i>No</i>		21	31	39	32	123	133
	Jord <i>Agriculture</i>	Timar <i>Hrs.</i>		1 524	1 719	2 077	1 422	1 722	1 774
	Skog <i>Forestry</i>	"		22	39	42	87	49	56
	I alt <i>Total</i>	"		1 547	1 758	2 119	1 508	1 771	1 830

Hovudtabell 22 Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskot i skogbruket
Output, costs and net income, forestry

	Eining Unit	Storleksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2018	2017
Skogar Forests	Tal No	21	31	39	32	123	133
Solgt og brukt virke Wood sold and used	m ³	160	331	283	902	435	386
Utrekningar per skogeigedom Figures per forest property							
Inntekter Income							
Bruttoinnt. sal Income from sale	Kr NOK	63 989	114 375	105 010	365 318	168 089	123 772
Eige forbruk, br.verdi Own use of timber, gross value	"	3 338	8 634	5 666	3 072	5 342	4 271
Driftstilskot Grants for cutting and hauling	"	2 021		110	285	454	773
Andre inntekter Other income	"	516	1 000	1 647	6 024	2 430	1 394
Produksjonsinntekter Output	"	69 864	124 008	112 434	374 699	176 315	130 210
Kostnader Costs							
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	"	15 716	41 474	47 424	128 872	61 701	55 214
Trekraft frå jordbr. Hired tractor from agric.	"	1 852	4 691	4 477	2 366	3 534	3 011
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	"	2 995	3 842	3 257	6 438	4 229	4 931
Vedlh./anlegg enkle vegar Maintenance roads	"	779	1 087	6 879	14 298	6 308	3 714
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	"	2 939	2 166	1 510	5 519	2 962	2 238
Administrasjon/diverse trekk Administration	"	8 903	5 069	6 974	13 578	8 541	6 941
Avskr. utstyr/diverse Depreciation equip.	"	1 799	3 425	2 387	6 116	3 518	3 401
Avskr. vegar Depreciation roads	"		371	379	4 942	1 500	494
Kostn. før skogkultur Costs before silviculture	"	34 982	62 125	73 287	182 128	92 292	79 944
Skogkultur(netto) Silviculture, net costs	"	1 977	6 486	3 330	-3 454	2 130	13 185
Driftsoverskot Net income from forestry	"	32 905	55 397	35 817	195 866	81 893	37 081
Utrekningar per m³ Figures per m³							
Inntekter Income							
Virkesinntekter i alt Income from timber sales	Kr NOK/m ³	409	359	391	409	396	332
Andre inntekter Other income	"	16	3	6	7	7	6
Produksjonsinntekter Output	"	436	374	397	415	405	338
Kostnader Costs							
Kostnader før skogkultur Costs before silviculture	"	219	188	259	202	212	207
Skogkultur (netto) Silviculture (net)	"	12	20	12	-4	5	34
Kostnader i alt Costs total	"	231	208	271	198	217	241
Driftsoverskot Net income from forestry	"	206	167	127	217	188	96
Tømmerprisar Timber prices							
Spesialtømmer Special timber	Kr NOK/m ³		557	675	609	609	993
Skurtømmer Sawlogs	"	419	412	462	514	474	455
Sams virke Unsorted sawlogs and pulpwood	"	313	230	296	425	342	371
Massevirke Pulpwood	"	208	277	271	268	270	220
Bartrevirke i alt Coniferous total	"	415	374	369	414	398	339
Lautrevirke Broadleaved wood	"	200	199	244	253	222	194
Ved til brensel Fuelwood	"	414	300	594	302	333	383
Rotsal Standing timber sale	"			673	337	612	
Salsvirke i alt Roundwood for sale total	"	414	366	397	411	400	334
Gards- og husbehovsvirke Timber for own use	"	337	330	334	302	327	298
Driftskostnader fordelt Haul/cutting costs							
Eige arbeid Own labour (calc.)	%	9	9	8	4	6	7
Leigd arbeid og utstyr Hired labour/equipment	%	41	61	59	68	63	64
Trekraft frå jordbruk Hired tractor from agriculture	%	5	7	6	1	4	3
Vedlh. utstyr, drivstoff Maintenance equip. etc.	%	8	6	4	3	4	6
Vedlh. anlegg/vegar Maintenance roads	%	2	2	9	8	6	4
Salsutgifter, div. trekk Sales expenditure	%	8	3	2	3	3	3
Administrasjon/diverse trekk Administration	%	23	7	9	7	9	8
Avskrivningar Depreciation	%	5	6	3	6	5	5
I alt Total	%	100	100	100	100	100	100

Hovudtabell 23 Driftsresultat i skogbruket
Operating result, forestry

	Eining <i>Unit</i>	Utan sals- virke <i>No</i> <i>wood f. sale</i>	Storleiksgruppe, salsvirke m ³ /år <i>Logging size group, m³/year</i>				Alle skogar <i>All forests</i> 2018	2017
			0-99	100-199	200-399	400-		
Skogar <i>Forests</i>	Tal	60	19	4	6	34	123	133
Solgt og brukt virke <i>Wood sold and used</i>	m ³	21	54	176	294	1436	435	386
Utrekningar per skogeigedom <i>Figures per forest</i>								
+ Bruttoinnt. v/avverk. <i>Income from cutt.</i>	Kr NOK	5 909	19 261	63 406	108 787	579 565	173 431	128 043
- Eige arb. drift/vedlh. <i>Family labour</i>	"	2 219	9 074	24 101	7 425	8 732	6 044	6 411
- Leigd arb. og utstyr <i>Hired labour/equip.</i>	"	366	4 874	25 395	33 559	210 932	61 701	55 214
- Eige utstyr, vegvedlh. <i>Maintenance</i>	"	7 454	7 758	19 814	29 190	31 673	15 658	13 159
- Sal, måling, adm. <i>Admin., sales exp.</i>	"	5 095	3 320	9 153	6 577	22 788	9 916	7 676
= Var. kost. i alt <i>Var. costs, total</i>	"	15 134	25 025	78 462	76 751	274 125	93 318	82 461
= Rånetto <i>Net conversion value</i>	"	-9 226	-5 764	-15 056	32 036	305 440	80 113	45 582
+ Andre inntekter <i>Other income</i>	"	1 243	1 284	648		7 445	2 884	2 168
= Result. før avskr. <i>Result before deprec.</i>	"	-7 983	-4 479	-14 408	32 036	312 885	82 997	47 750
- Avskrivningar <i>Depreciation</i>	"	2 505	2 701	11 404	6 670	9 703	5 018	3 894
= Resultat før kultur <i>Result before silv.</i>	"	-10 488	-7 180	-25 812	25 366	303 182	77 979	43 855
- Skogkult., eige arb. <i>S.cult. fam.labour</i>	"	3 625	2 417	24 101	2 051	3 445	3 977	4 560
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	5 777	9 908	44 769	3 909	23 941	12 613	19 772
+ Skogkult. tilskot <i>Grants, silvicult.</i>	"	2 126	2 666	16 324	3 950	30 066	10 483	6 587
= Driftsresultat <i>Operating result</i>	"	-17 764	-16 840	-78 357	23 356	305 862	71 872	26 110
- Trekt skogfond ²⁾	"	2 829	3 318	21 291	15 718	136 574	41 104	25 724
+ Utbetalt frå skogfond ³⁾	"	6 386	10 934	51 735	9 592	86 436	30 847	25 070
= Dr.res. etter skgfond. <i>Adjusted result</i>	"	-14 207	-9 224	-47 913	17 230	255 724	61 615	25 456
Utrekningar per m³ <i>Figures per m³</i>								
+ Bruttoinnt. v/avverk. <i>Income from cutt.</i>	Kr NOK/m ³	283	354	360	370	404	398	332
- Eige arb. drift/vedlh. <i>Family labour</i>	"	106	167	137	25	6	14	17
- Leigd arb. og utstyr <i>Hired labour/equip.</i>	"	18	90	144	114	147	142	143
- Eige utstyr, vegvedlh. <i>Maintenance</i>	"	357	143	113	99	22	36	34
- Sal, måling, adm. <i>Admin., sales exp.</i>	"	244	61	52	22	16	23	20
= Var. kost. i alt <i>Var. costs, total</i>	"	725	461	446	260	191	215	214
= Rånetto <i>Net conversion value</i>	"	-442	-106	-86	109	213	184	118
+ Andre inntekter <i>Other income</i>	"	60	24	4		5	7	6
= Result. før avskr. <i>Result before deprec.</i>	"	-382	-82	-82	109	218	191	124
- Avskrivningar <i>Depreciation</i>	"	120	50	65	23	7	12	10
= Resultat før kultur <i>Result before silv.</i>	"	-502	-132	-147	86	211	179	114
- Skogkult., eige arb. <i>S.cult. fam.labour</i>	"	174	44	137	7	2	9	12
- Skogkult. leigd arb./planter mv. ¹⁾	"	277	182	254	13	17	29	51
+ Skogkult. tilskot <i>Grants, silvicult.</i>	"	102	49	93	13	21	24	17
= Driftsresultat <i>Operating result</i>	"	-851	-310	-445	79	213	165	68
- Trekt skogfond ²⁾	"	135	61	121	53	95	94	67
+ Utbetalt frå skogfond ³⁾	"	306	201	294	33	60	71	65
= Dr.res. etter skgfond. <i>Adjusted result</i>	"	-680	-170	-272	59	178	142	66

¹⁾ *Silviculture, hired labour and plants*²⁾ *Fees paid to the Forest Trust Fund account*³⁾ *Drawn out from Forest Trust Fund account*

Hovudtabell 24 Driftsoverskot i jordbruk og skogbruk
Net income from agriculture and forestry

	Eining Unit	Storleksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2018	2017
Landsdel Region							
Austlandet Eastern Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	15	22	25	26	88	93
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK	220 145	230 603	216 534	200 521	215 936	340 607
Driftsoverskot S Net income from forestry	"	35 476	77 632	48 603	205 559	99 996	47 293
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%	14	25	18	51	32	12
Agder Agder							
Bruk Holdings	Tal No.					8	8
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK					501 142	362 986
Driftsoverskot S Net income from forestry	"					119 599	-8 603
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%					19	-2
Midt-Noreg Central Norway							
Bruk Holdings	Tal No.	6	8	10		27	32
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK	224 355	408 430	508 264		404 237	476 672
Driftsoverskot S Net income from forestry	"	26 477	3 890	14 710		11 719	18 824
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%	11	1	3		3	4
Heile landet All regions							
Bruk Holdings	Tal No.	21	31	39	32	123	133
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK	221 348	285 106	336 756	228 306	275 820	374 691
Driftsoverskot S Net income from forestry	"	32 905	55 397	35 817	195 866	81 893	37 081
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%	13	16	10	46	23	9
Arealstorleik i jordbruket Farm size, agriculture							
100-199 daa							
Bruk Holdings	Tal No.			6		16	15
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK			151 600		140 144	198 868
Driftsoverskot S Net income from forestry	"			71 333		20 513	53 620
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%			32		13	21
200-299 daa							
Bruk Holdings	Tal No.		9	11	7	32	36
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK		203 054	349 102	160 323	247 794	259 390
Driftsoverskot S Net income from forestry	"		11 785	25 599	348 128	91 713	38 970
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%		5	7	68	27	13
300- daa							
Bruk Holdings	Tal No.	12	17	22	22	73	80
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK	252 056	349 043	381 080	260 272	316 002	462 859
Driftsoverskot S Net income from forestry	"	54 882	91 598	31 240	176 238	92 880	33 719
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%	18	21	8	40	23	7
Alle bruk All holdings							
Bruk Holdings	Tal No.	21	31	39	32	123	133
Driftsoverskot J Net income from agriculture	Kr NOK	221 348	285 106	336 756	228 306	275 820	374 691
Driftsoverskot S Net income from forestry	"	32 905	55 397	35 817	195 866	81 893	37 081
Driftsoverskot S i % Net income from forestry as %	%	13	16	10	46	23	9

Hovudtabell 25 Investeringar og finansiering innanfor skogbruket
Investments and financing, forestry

	Eining Unit	Storleiksgruppe, balansekvantum m ³ /år Size group, sustainable yield m ³ /year				Alle skogar All forests	
		50-99	100-199	200-399	400-	2018	2017
Årlege investeringar Investments (annual)							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	Kr NOK	3 708	11 209	9 110	39 374	16 590	24 332
Vegar <i>Roads</i>	"		1 129		24 189	6 578	10 989
Anna <i>Other</i>	"		6 297	8 882	4 579	5 595	18 336
I alt <i>Total</i>	"	3 708	18 635	17 992	68 141	28 763	53 657
Investeringar per daa Investments per decare							
Investeringar per daa	Kr NOK/daa	8	30	14	21	19	38
Investeringar per m ³	Kr NOK/m ³	23	56	64	76	66	139
Investeringar i % av resultat før kultur ¹⁾	%	11	30	46	35	34	107
Investeringsfrekvens Investment frequency							
Skogkultur <i>Silviculture</i>	%	52	52	56	75	59	66
Vegar <i>Roads</i>	"		3		6	2	3
Teknisk utstyr <i>Technical equipment</i>	"		10	5	6	6	3
Alle investeringar <i>All investments</i>	"	52	61	59	75	63	68
Balanse Balance sheet							
Omløpsmiddel Current assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	457	1 613	991	595	954	1 169
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	476	5 632	816	651	1 929	882
Anleggsmiddel Fixed assets							
Balanse 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	361 959	361 584	455 476	1 532 294	695 994	622 065
Nyanlegg <i>New investments</i>	"		7 426	8 882	28 768	12 172	29 325
Avskrivingar <i>Depreciation</i>	"	1 799	3 796	2 766	11 058	5 018	3 894
Tilskot/sal <i>Grants/Sales</i>	"	4 524	4 435	227	5 545	3 404	2 999
Balanse 31.12 <i>Balance 31st December</i>	"	355 637	360 779	461 366	1 544 459	699 744	644 497
Finansieringskjelde Source of funds							
Eigen arbeidsinnsats <i>Family labour</i>	%	33	9	10	15	14	9
Offentlege tilskot <i>Public grants</i>	%	13	19	22	56	42	12
Skogfond <i>Forest Trust Fund</i>	%	147	51	76	131	107	47
Anna finansiering <i>Other sources</i>	%	-94	22	-8	-102	-63	32
I alt <i>Total</i>	%	100	100	100	100	100	100
Skogfondkonto Forest Trust Fund							
Innestående skogfond 1.1 <i>Balance 1st January</i>	Kr NOK	15 595	35 509	50 885	119 737	58 897	58 212
Trekt skogfond <i>Fees paid to the fund</i>	"	8 315	15 772	18 456	73 085	30 261	19 845
Off. tilsk. behalde på konto <i>Grants transferred to the fund</i>	"	494	3 010	2 894	34 912	10 843	5 879
Innbetalt i alt <i>Total payments to the fund</i>	"	8 809	18 782	21 350	107 997	41 104	25 724
Utbetalt til <i>Drawn out</i>							
Vegar/Kultur <i>Roads/Silv.cult.</i>	"	5 382	9 410	13 186	88 815	30 578	25 015
Anna <i>Other</i>	"	86		522	344	270	55
Utbetalt i alt <i>Drawn out from fund total</i>	"	5 467	9 410	13 708	89 159	30 847	25 070
Innestående skogfond pr. 31.12 <i>Balance 31st Dec.</i>	"	18 937	44 881	58 527	138 575	69 154	58 865
Utbetalt tilskot til Grants paid for							
Vegar <i>Roads</i>	Kr NOK				5 381	1 400	
Skogkultur <i>Silviculture</i>	"	494	2 996	3 896	32 320	10 483	6 587
Driftsplan <i>Production plans</i>	"		465		163	160	86
I alt <i>Total</i>	"	494	3 461	3 896	37 865	12 043	6 673

¹⁾ Investments as % of result excl. silviculture

Hovudtabell 26 *Alle bruk frå 1954 til 2018* *All holdings 1954-2018*

År	Alle beløp er i 1000 kroner			All values in NOK 1000					
	Tal bruk	Areal per bruk, dekar	Avling, FEm per dekar	Eigedelar i jordbruket ¹⁾	Produksjonsinntekt	Kostnader	Driftsoverskot i jordbruk	Rentekrav	Familiens arbeidsforteneste
Year	Number of holdings	Decares per holding	Crops yield, FUm per decaire	Agricultural assets	Output	Costs	Net income, agriculture	Required return on capital	Family labour income
Gj.snitt 54/59 Average 54/59	1013	127	295	72,3	32,6	23,0	9,7	2,7	7,0
Gj.snitt 60/64 Average 60/64	1030	131	314	83,8	44,3	31,3	13,1	3,4	9,7
Gj.snitt 65/69 Average 65/69	1026	137	307	100,6	67,8	47,3	20,5	4,8	15,7
Gj.snitt 70/74 Average 70/74	1014	149	329	148,5	110,8	75,2	35,7	7,6	28,1
Gj.snitt 75/79 Average 75/79	1019	157	341	279,8	243,5	155,5	88,1	19,1	68,9
1980	1018	159	377	412,4	339,4	221,9	117,5	33,0	84,5
1981	1018	159	369	460,8	373,7	245,4	128,3	41,5	86,8
1982	1012	162	371	519,5	405,3	269,3	136,0	49,4	86,6
1983	1008	164	359	564,1	418,8	282,0	136,8	53,6	83,2
1984	1010	164	403	608,4	459,7	298,5	161,2	57,8	103,4
Gj.snitt 80/84 Average 80/84	1013	162	376	513,0	399,4	263,4	136,0	47,1	88,9
1985	1016	165	373	669,0	486,5	320,2	166,3	63,6	102,7
1986	1005	165	346	720,0	511,2	347,7	163,5	68,5	95,0
1987	1002	166	370	769,9	558,6	380,5	178,1	77,0	101,1
1988	1006	168	355	807,1	568,5	391,7	176,8	80,7	96,1
1989	1030	172	358	846,2	614,3	410,3	204,0	84,6	119,4
Gj.snitt 85/89 Average 85/89	1012	167	360	762,6	547,8	370,1	177,7	74,9	102,9
1990	1040	178	407	890,0	650,2	431,9	218,3	89,0	129,3
1991	1034	180	383	924,7	652,1	439,4	212,7	92,3	120,4
1992	1033	184	322	924,6	637,4	437,8	199,6	92,5	107,1
1993	1051	185	413	935,5	651,3	433,8	217,5	83,8	133,7
1994	1042	188	344	930,9	614,6	430,5	184,1	74,5	109,7
Gj.snitt 90/94 Average 90/94	1040	183	374	921,1	641,1	434,7	206,4	86,4	120,0
1995	1020	194	379	943,0	616,3	433,3	183,0	66,0	117,0
1996	976	198	395	966,0	627,9	440,2	187,7	62,8	124,9
1997	973	204	393	1 007,2	637,5	455,1	182,4	60,4	122,0
1998	974	210	405	1 044,5	667,4	467,3	200,1	67,9	132,2
1999	970	215	382	1 079,4	653,4	482,7	170,7	75,6	95,1
Gj.snitt 95/99 Average 95/99	983	204	391	1 008,0	640,5	455,7	184,8	66,5	118,2
2000	957	223	391	1 133,9	693,0	498,4	194,6	79,4	115,2
2001	948	233	376	1 226,0	735,1	537,9	197,2	84,8	112,4
2002	961	241	366	1 286,9	791,5	549,2	242,3	89,5	152,8
2003	932	247	379	1 355,5	819,6	593,6	226,0	66,9	159,1
2004	947	258	391	1 433,0	838,5	609,6	228,9	56,4	172,5
Gj.snitt 00/04 Average 00/04	949	240	381	1 287,1	775,5	557,7	217,8	75,4	142,4
2005	929	267	371	1 556,6	875,9	647,1	228,6	45,7	182,9
2006	912	278	357	1 674,3	915,4	692,8	222,6	65,8	156,8
2007	902	284	359	1 797,2	1 026,4	743,1	283,3	87,9	195,4
2008	861	296	377	1 987,5	1 148,3	844,0	304,3	115,0	189,3
2009	848	306	349	2 199,9	1 213,2	927,7	285,5	63,9	221,6
Gj.snitt 05/09 Average 05/09	890	286	363	1 843,1	1 035,8	770,9	264,9	75,7	189,2
2010	835	312	346	2 358,0	1 300,4	992,3	308,1	69,5	238,6
2011	857	324	336	2 557,9	1 369,7	1 064,8	304,9	75,2	229,7
2012	870	332	347	2 697,8	1 537,8	1 157,8	380,0	80,9	299,1
2013	888	349	318	3 068,2	1 592,2	1 239,3	352,9	88,9	264,0
2014	912	361	364	3 320,5	1 713,7	1 311,2	402,5	97,1	305,4
Gj.snitt 10/14 Average 10/14	872	336	342	2 800,5	1 502,8	1 153,1	349,7	82,3	267,4
2015	908	368	374	3 610,3	1 842,2	1 396,7	445,5	70,6	374,9
2016	920	379	361	3 859,1	1 917,6	1 471,3	446,3	75,5	370,8
2017	928	387	358	4 090,8	1 985,0	1 558,5	426,5	80,4	346,1
2018	916	402	283	4 411,8	2 069,6	1 688,2	381,4	86,6	294,8

1. I denne tabellen er eigedelar i jordbruket førte opp med gjennomsnitt av IB og UB. *Average of opening and closing balance.*

2. Frå og med 1980 er dei oppgitte avlingane kvantumsvegde. *Since 1980 the crop yields are weighted.*

3. Frå og med 1993 er avlingane oppgitte i FEm. *Since 1993 the crop yields are measured by FUm.*

DRIFTSGRANSKINGAR I JORD- OG SKOGBRUK 2018
Norsk institutt for bioøkonomi 2019

Lønsevne	Arbeidstimer i jordbruket	Lønsevne, kr per time	Nettoinntekt, nominelle kroner	Privatforbruk inkl. skatt	Av dette: Betalt skatt	Sparing	Gjeldsprosent
<i>Capacity to pay</i>	<i>Total labour input</i>	<i>Capacity to pay, NOK per hour</i>	<i>Total net income, NOK</i>	<i>Private consumption inclusive tax</i>	<i>Of which: Tax paid</i>	<i>Savings</i>	<i>Liabilities, % of assets</i>
12,5	4 419	2,84	13,9	13,2			25
15,8	3 888	4,06	17,5	17,3			30
22,8	3 524	6,47	26,1	23,7		5,6	35
37,5	3 373	11,12	44,0	39,0		12,3	40
90,8	3 487	26,04	101,4	77,5	29,1	37,0	40
111,1	3 523	32,67	133,4	103,4	35,6	46,3	40
120,8	3 480	34,71	146,0	113,7	38,9	47,9	40
124,5	3 469	35,90	150,9	124,3	39,3	46,5	40
124,2	3 441	36,09	151,1	133,3	41,5	37,9	41
145,8	3 431	42,49	183,0	140,4	40,4	65,1	40
125,3	3 469	36,12	152,9	123,0	39,1	48,7	40
145,9	3 398	42,95	190,3	155,1	42,0	56,2	40
138,9	3 302	42,08	195,8	173,9	50,4	43,0	41
148,9	3 265	45,60	224,4	198,4	59,2	51,8	41
147,8	3 213	46,01	233,7	217,3	66,4	45,7	42
174,2	3 171	54,97	263,4	235,5	73,1	56,6	42
151,1	3 270	46,32	221,5	196,0	58,2	50,7	41
186,5	3 147	59,28	285,9	258,6	79,5	57,3	42
180,1	3 086	58,36	290,1	282,8	89,3	40,5	40
167,3	3 055	54,78	288,2	291,2	90,7	35,9	39
192,9	3 064	62,95	315,0	297,6	89,5	53,8	37
171,0	3 018	56,65	304,8	313,5	93,6	32,1	37
179,6	3 074	58,40	296,8	288,7	88,5	43,9	39
178,1	3 001	59,34	320,0	327,7	100,6	29,9	37
186,8	3 002	62,23	337,1	343,4	104,5	33,6	37
183,8	2 978	61,70	347,5	356,9	106,1	27,6	37
194,1	2 949	65,82	382,6	371,1	108,6	53,6	37
161,8	2 941	55,03	356,2	392,7	120,1	5,4	39
180,9	2 974	60,82	348,7	358,4	108,0	30,0	37
183,4	2 928	62,64	401,0	405,7	120,3	48,4	39
181,7	2 932	61,96	402,6	416,2	122,1	37,5	40
211,0	2 929	72,03	466,9	439,5	127,2	63,1	40
220,3	2 927	75,26	470,6	453,5	131,5	50,3	40
236,4	2 906	81,35	507,9	474,4	137,4	75,4	41
206,6	2 924	70,65	449,8	437,9	127,7	54,9	40
249,0	2 884	86,35	527,3	490,3	135,6	85,0	43
223,9	2 894	77,38	529,2	518,3	144,4	50,7	45
266,7	2 855	93,06	624,1	543,4	143,5	130,4	44
270,1	2 891	93,43	662,6	585,8	162,3	130,1	45
311,7	2 914	106,98	656,0	613,8	173,6	96,9	45
264,3	2 888	91,44	599,8	550,3	151,9	98,6	44
335,4	2 936	114,24	715,2	636,9	180,4	131,7	46
333,4	2 980	111,87	725,5	667,2	179,1	106,7	47
415,2	3 035	136,80	795,0	700,2	199,4	156,6	47
379,7	2 951	128,66	792,0	747,4	214,3	150,0	48
420,9	2 890	145,65	872,5	741,8	222,6	204,8	48
376,9	2 958	127,44	780,0	698,7	199,2	150,0	47
498,7	2 870	173,77	938,7	761,7	226,2	253,8	47
500,6	2 872	174,32	952,2	826,9	254,1	245,0	47
484,1	2 873	168,51	954,0	827,6	262,8	201,6	47
427,6	2 867	149,16	945,6	875,8	263,3	155,9	49

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO – Norwegian Institute of Bioeconomy Research was established July 1 2015 as a merger between the Norwegian Institute for Agricultural and Environmental Research, the Norwegian Agricultural Economics Research Institute and Norwegian Forest and Landscape Institute.

The basis of bioeconomics is the utilisation and management of fresh photosynthesis, rather than a fossile economy based on preserved photosynthesis (oil). NIBIO is to become the leading national centre for development of knowledge in bioeconomics. The goal of the Institute is to contribute to food security, sustainable resource management, innovation and value creation through research and knowledge production within food, forestry and other biobased industries. The Institute will deliver research, managerial support and knowledge for use in national preparedness, as well as for businesses and the society at large.

NIBIO is owned by the Ministry of Agriculture and Food as an administrative agency with special authorization and its own board. The main office is located at Ås. The Institute has several regional divisions and a branch office in Oslo.

